

RECEIVED IN EXCHANGE FROM
Univ.of Western Ontario

ANGLO-BURMESE HAND-BOOK,

OR

GUIDE TO A PRACTICAL KNOWLEDGE

OF THE

CHERRIAN CHERRIAN UNICH

COMPILED BY

DORMER AUGUSTUS CHASE, LIEUT.

64TH REGIMENT BENGAL N. I.

AND OFFICIATING ASSISTANT COMMISSIONER T. P.

MAULMAIN:

AMERICAN MISSION PRESS,

THOS. S. RANNBY.

1852.

CAPTAIN ARTHUR PURVES PHAYRE,

7TH REGIMENT BENGAL N. I.

AND

COMMISSIONER OF ARRACAN,

THIS LITTLE WORK, INTENDED FOR THE USE OF STUDENTS OF THE BURMESE LANGUAGE,

18, BY PERMISSION, INSCRIBED,

AS A SLIGHT TOKEN OF ESTEEM AND REGARD,

BY

THE COMPILER.

MAULMAIN, 7th July, 1852.

791.40

Milliand Creation NAMES OF SUBSCRIBERS.

/	_	· ·	
TENASSERIM PROVINCES.		Good, T. C. Sub. Asst. Surgeon,	1
Maulmain.		Gordon, G. R.	2
Abreu, E.	1	Grasemann, Geo.	2
Anderson, G. W.	1	Hall, Major 49th Regt. M. N. I.	1
Ardagh, R. D. Magistrate, Rangoon,	2	Hamilton, J. W.	2
Barr, Geo. E. Tseetkay,	1	Hamlyn, Dr. 26th Regt. M. N. I.	1
Bayly, Major S. 26th. Regt. M. I.	1	Hannay, Robert	2
Begbie, R. S.	2	Hawkshaw, G.	1
Bogle, Lt. Col. Commissioner T. P.	5	Hill, John J.	1
Booth, J. D.	1	Hobday, Alfred	1
Bower, Major H. Magistrate,	1	Hopkinson, Henry Pl. Ast. Com.T.P.	2
Briggs, J. P. Lt. Asst. Comm. T. P.	4	Mrs.	1
Butler, Lt. J. 49th Regt. M. N. I.	1	Hough, G. H.	1
Condamine, J. de la	1	Humphrey, Rev. W. T.	2
Cowell, James	1	Jenkins, Lt. 26th Regt. M. N. I.	1
Currie, M. R.	1	Johnson, Lt. Col 26th Rt. M. N. I.	1
De Silva, Lawrence	1	King, J.	1
Dragon, P.	1	Lindsay, J.	1
Drummond, Lt Bengal Engineers,	2	Lonsdale, D. T.	4
Ducroix, C.	1	Lutter, W. E. S.	1
Eman, T.	1	Macrae, R. C.	1
Fullarton, Lt. 1st Rt. M. N. I.	1	Magrath, Lt. & Adj. 1st Rt. M.N.I.	1
Glassford, A. M.	1	Major, Capt. N.	1

1.

Maling, W. R.	1	Bowling, Dr.	1
Mootoosamy, C.	1	Commissariat Agent,	1
Morgasun Moodeliar,	1	Daniel, T.	1
Morton, D. T. Civil Surgeon	2	Law, Geo. Amherst Hospt.	1
Narcis, F.	1	Peche, A. McDougal	1
J. V.	1	Porter, C.	1
Norris, W. Comm. Department,	1	Warwick, Capt.	1
Pascal, Judson	1	White, Wm. Dr.	1
Paterson, J.	2	Tavoy.	_
Patterson, C. W.	1	Sharp, Capt. Pl. Asst. Commr.	4
Peters, A.	1	Mergui.	
Ramos, R. V.	1	Berdmore, Capt. Asst. Commr.	1
Ramsamy, Moodeliar	1	American Mission.	4
Richardson, J. B.	2	Dawson, Dr. J.	1
Simpson, J.	1	Harris, N. Rev.	1
Smith, D.	1	Van Meter, Rev. H. S.	1
W. S.	1	Arracan, Akyab.	4
Snadden, Walter	1	De Silva, R.	T .
Stevenson, Lt. 26th Regt. M. N. I.	7 1	Digney, J.	l 1
Sutherland, F.	1	Drew, F.	1
Tapley, D. Master Attendant	1	Halliday, J.	, T
Todd, J. C.	2	Jansen, J. A.	i -
Ure, Geo.	1	Mountjoy, Dr. Civil Surgeon	1
		Mountjoy, Dr. Civil Surgeon Nuthall, Capt. Executive Engineer, Phayre, Capt. A. P. Com. Arracan Ripley, Lt. Jr. Asst. Commr.	1
Amherst Town.	_	Phayre, Capt. A. P. Com. Arracan	10
Boog, F. A.	1	Ripley, Lt. Jr. Asst. Commr.	1

Digitized by Google

SUBSCRIBERS' NAMES. vii				
Roghé, A. W.	1	Bengal and Madras Artillery. Ashe, St. Geo. Bengal		
Savigny, G. H.	1	1	1	
Tickell, Capt. S. R. Pl. Ast. Comr.	2	Back, Major Madras	1	
Woodward, A.	1	Blair, Lt. do.	1	
Kyouk Phyoo.		Bridge, Lt. do.	1	
Bowling, A. Surgeon 68th B. N. I.	1	Cadell, H. M. Bengal	1	
Faithfull, G. Lt. Pl. Asst. Comr.	1	De Renzy, Asst. Surg. do.	1	
Winniet, Ens. 68th B. N. I.	1	Dobbin, Lt. do.	1	
Ramree.		Fraser, Lt. do.	1	
Sparks, Capt. Pl. Asst. Commr.	1	Harrison, Lt. Madras	1	
Sandoway. Barry, Capt. Comg. Arr. L. Bat.	1	Hathorn, Lt. 2d Co. 3d Bat. Bengal	1	
Boddam, Lt. Bengal Arty.	1	Hitchins, Lt. Madras	1	
	1	James, M. Lt. Bengal	1	
Buckell, R.K. Asst. Sur. Arr. L. Bn.	7	Laurie, W. Madras	1	
Davis, J. Dr.	_	Manderson, G. Bengal	1	
Fytche, Albert Pl. Asst. Commr.	4	Robertson, Capt. do.	1	
Macleod, Lt. Arr. L. Battn.	1	Scott, Capt. Madras	1	
Munro, Lt. do.	-	Smith, C. Asst. Surgeon Madras	1	
Sutherland, Lt. do.	1	Willoughby, Lt. Bengal	1	
ARMY OF AVA. Engineers, Sappers and Miners.		H. M. 18th Royal Irish.	Ţ	
Boutflower, Asst. Surgeon	1	Call, Capt.	1	
Dennison, Lt. Madras	1	Cooper, Lt. 70th Foot	1	
Macintosh, Lt. Madras	1	Cormick, Capt.	1	
Mayne, Lt. Madras	1	Eteson, Lt.	1	
Vernal, Mr. R.		Gibbons, Lt.	1	
Williams, Lt. Bengal		Cillamia Cont	1	
7			1	

Digitized by Google

SUBSCRIBERS' NAMES.

Stewart, Lt.	1	Vizard, Lt.	1
Woodright, Lt.	1	40th Regt. B. N. I.	
H. M. 51st Regt. K. O. L. I.		Becher, A. Lt.	1
Burney, Lieut. and Paymaster	1	Brander, Lt.	1
Cleeve, Lieut. and Adjt.	1	Chisholm, Ensign	1
Errington, Major	1	Chitty, Major	1
Manners, Capt.	1	Miller, Lt.	1
H. M. 80th Regt.		Pitt, W. Asst. Surgeon	1
Mekellar, Asst. Surgeon	1	67th Regt. B. N. I.	
5th Regt. M. N. I.		Burlton, Lt.	1
Burn, Ensign	1	Clarke, Lt.	1
Gillillan, Capt.	1	D'Oyley, Lt.	1
Wyndham, Capt.	1		1
9th Regt. M. N. I.		Harris, Lt.	Ť
Carr, Ensign	1	Sturt, Lt. Colonel	1
Dobbs, Captain	1	Thompson, Lt.	1
Handyside, Lt.	1	Steam Service.	-م
19th Regt. M. N. I.		Bolt, — "Pluto"	5
Lynch, A. Lt.	2	Boon, Capt. "Fire Queen"	1
35th Regt. M. N. I.		Dicey, Capt. "Tenasserim"	1
Apthorp, Lt. Col.	1	Eales, W. " Proserpine"	1
Haines, Lt.	1	C. "Enterprize"	1
Lodge, Capt.	1	Fraser, Capt. "Medusa"	1
Mackay, Dr.	1	Lawson, W. S., M. D. "Proserpine"	1
Minchin, Lt.	1	Neblett, Capt. "Enterprize,"	1
Ranken, Capt.	1	Miscellaneous.	
Tweedie, Capt.	1	Bull, Rev. Chaplain Madras Force	1

Digitized by Google

PREFACE.

This little work has been compiled with the design of assisting students in the acquisition of the Burmese Language; but it is hoped that it may prove a useful "Vade Mecum" to the non-student as well.

With this object in view, the Roman character has been added to the Burmese text throughout the whole, and the Grammar part confined to such points as are indispensably necessary to a right understanding of the construction of the Burmese Language.

The learner is recommended to use with Part I, the common Burmese "Thing-Bon-Gyee," or spelling book; the latter, by constant practice under the superintendence of a competent teacher, will give him the correct sound, and the former the *rationale* of the monosyllabic combinations.

The compiler will feel truly gratified if he shall have perchance succeeded in removing but a few of the difficulties of the Burmese idiom; and he trusts that the work will at least not disappoint the reasonable expectations of his numerous subscribers.

Maulmain, Oct. 1852.

CONTENTS OF PART I.

	CHAPTER 1ST.		Paragraphs.
The Alphabet,	• •	• •	2
Simple or Initial Vowels,	• •		3
Symbolic or affixed Vowels,	• •	• •	4 to 8
The Consonants,	• •		9
Simple Initial Consonants,	• •		10
Compound Initial Consonants,	• •		11 to 13
Mute or Final Consonants,	. •	١ •	14 " 17
Mute Consonant son a,	• •	• •	18
Light Accent,		• •	19
Heavy Accent,	• •		20 to 21
Punctuation,	• •		22
Tabular forms of Monosyllables,	• •		23 to 25
C	HAPTER 2ND.		
Scheme of Romanized letters,	• •	• •	26 to 29
	CHAPTER 3RD.		
Construct	tion of Monosyllables.		
Initial Vowel simple,	• •		30
Initial Consonant simple,	• •	• •	31 to 36

Digitized by Google

Initial	Consonant	compounded	with (3)	ya-ping,	• •	37	to	40
"	44	46	(C)	ya- y it,	• •	41	"	4 6
66	46	46	(_o)	wa-htswāy	• •	47	"	51
"	<i>(</i> 6	"	_		and ya-ping,	52	"	56
"	46	66	$(\vec{\Box})$	wa-htsway	and ya-yit,	57	"	61
44	, (. (6	(ر)	ha-htos,	• •	62	"	65
"	"	"	(T)	ha-htos an	d ya-ping,	66	"	70
46	•6	"	$(\begin{bmatrix} \pi \end{bmatrix})$	ha-htos an	d ya-yit,	71	"	73
. 66	66	((T		d wa-htsway,	74	"	78
Abbrev	iations,		• •		• •		7 9	
Numer	ical figures	,			• •		80	
Interch	angeable le	etters,			• •		81	

ERRATA IN PART I.

Paragraph 11, line 3 for kouk read gouk.

" 14 " 5 " that " that.

" 24 last column β ko" κο kan,

PARTI.

CHAPTER I.

OF THE BURMESE LANGUAGE.

1. The Burmese Language, like the English, is written from left to right, but differs in this respect, that it admits of no division between words.

OF THE ALPHABET.

2. Its alphabet comprises ten vowels, and thirty-four consonants.

OF THE VOWELS.

3. These are, as above stated, ten in number; they are used under two different forms, but retain the same sound in both; the two different forms are,

1st. Simple or Initial.

2nd. Symbolic or Affixed.

1st. The simple or Initial vowels, which are used only as the Initial syllable in words of Palee origin. They are as follows:

Table of Simple or Initial Vowels.

No.	Vowels	Names.			Po	wer.
	အ။	a short,	as	a	in	amend.
	න ා	ā long,	as	a	in	after.
	gg ₁₁	ee short,	as	i	in	into.
	၍.	ee long,	as	ea	in	eaten,
5.	g or g	oo short,	ลร	u	in	useless.
	වූ _"	oo long,	as	00	in	ooze.
	G"	ay short,	as	a	in	acorn.
	3911	āy long,	as	ai	in	ailment.
	ဩ or ဪာ။	au short,	as	O	in	onerous.
10.	ဪ။	aū long,	as	au	in	audience.

- 4. 2nd. The Symbolic or affixed vowels.—Vowels affixed in combination with consonants, (whether simple or compound,) are represented by symbols, with the single exception of the vowel son a short, which has none, as its sound is inherent in every simple or compound consonant, unless superseded by the symbol of another vowel, or rendered quiescent by the symbol (°) "that" over it, thus of or by another consonant subjoined, thus of
- 5. These symbolic vowels are variously applied, some before, some after, some both before and after, some above, and some below the consonant to which affixed; but each symbol (whatever may be its written position,) retains the power of its respective vowel, unless modified by a mute or final consonant following immediately after, or by the addition of another symbolic vowel.

6. The symbolic vowels cannot be used without being affixed to a consonant. They are as follows:

Table of Symbolic or Affixed Vowels.

No	Vowels.	Sym- bols.	Burmese Names.	English Meaning.	How Affixed.
	အျ	none		1	
	3 2011	orl"	அ။ hkya,	let fall	after.
	ឌា	0	လုံးကြီးတ \mathcal{E}_n lonံး-g $y\overline{e}\overline{e}$ း-ting,	a circle placed	above.
	ମ୍ରି"	•	လိုးကြီးတင်ဆီခ δ ။ lon း-g $yar{\mathrm{e}}ar{\mathrm{e}}$ း-	an indented cir-	
			ting-htsan-hgap,	cle placed	above.
5.	g or g	1	တချောင်းငင်း ta-hkyoungး-		
			nging,	one reed	below.
	දි?#	1	နှချောင်းငင်။ hna-hkyoungs-		
			nging,	two reeds	do.
	C#	6	သဝေ ∞ း။ th away- lidos ,	written separate	before.
	જ)⊩ .	7	သဝေသို <i>း၊ th</i> away-hdos, နောက်သို့ပြ စ်၊ nouk-tho-pyit,	thrown to the	
		! !		rear	above.
	ဩorဪ	e	သဝေထိုးရှား thaway-hdos- hkya,	written separ-	before and
		! !	hkya,	ate, let fall	after.
40.		e—-న <u>ి</u>	သဝေထိုးချရွှေထိုး။ <i>th</i> away- hdos-hkya-shay-htos,	ate, let fall,	before and after.

N. B. 1st. The second symbol (1) hkya of the vowel som ā long, is used; 1st. When the application of the first of its symbols would alter the form or shape of any one consonant into that of another—

2nd. With the consonants on hka, and on nga.

- 7. The symbols of the vowels \mathfrak{A}^{\parallel} ee short, and \mathfrak{A}^{\parallel} oo short, are frequently combined, and the compound has then the sound of "o" in "go," as \mathfrak{A}^{\parallel} o, old, aged— \mathfrak{A}^{\parallel} ko, to, at, for— \mathfrak{A}^{\parallel} lo, to wish, desire—unless altered by a mute or final consonant following.
- 8. The symbol of any vowel may be combined with the mute consonant son and the compound has then the power of the vowel which that symbol represents; thus,

නි is equivalent to සු ee short. නෑ do. ව් oo long. නො do. බො au short.

OF THE CONSONANTS.

9. The consonants (as before mentioned,) are thirty-four in number, and are as follows:

Table of the Consonants.

No Letter.	Burmese Names.	English Meaning.	Power.
	1st, or con ka	lass—Gutturals.	[lish.
ကာ။	ကကြီး။ ka-gyees,	great ka,	as k in Eng-
ລະ	ວຣູ hka-hgway,	curved hka,	k (asp'd)
	ဂငယ်။ ga-ngé,	little ga,	g
ಲುಗ	ယကြီး• ga-gyees,	great ga,	g
5. CH	Cu nga,	nga,	ng

No.	Letter.	Burmese Names.	English Meaning.	Power.
		2nd, or On tsa class—	-Palatals.	[lish.
	0 1	စလိုး။ tsa-lonီး,	round tsa,	as ts in Eng-
	20 n	ဆလိS။ htsa-leim,	twisted htsa,	ts (asp'd)
	G II	ფ∍ dza-hgway,	divided dza,	dz
l	Qı•	ဈာ dza or စျမြင်းဆွဲ n dza - my ing s -	bridle dza,	dz
10,	ဥ or ည	ω nya, [htsway,	nya,	ny
•		3rd. or En ta class	-Cerebrals.	[lish.
	Ę۱۱	နူသံလျင်းချိတ်။ta-than-lyings-hkyeit,	hook ta,	as t in Eng-
	Şı	ဋ္ဌဝ၆ဘဲ။ hta-wam-bay,	duck ta,	t (asp'd)
	ဍႃ	ဍခုင်က၁က်။ da-ying-gouk,	crooked breast da,	d
			water dipper da,	d
15.	മാ	ကကြီး။ na-g <u>yee</u> း။	great na,	\mathbf{n}
		4th, or on ta class-	-Dentals.	[lish·
1			abdominous ta,	as t in Eng-
1	∞ ∎	ထဆင်ထူး။ hta-htsing-hdoos,	elephant fetter hta,	t (asp'd)
İ		• /	little da,	d
	⊘ 11	ဓဘောက်ခြက်။ da-ouk-hkyeik,	bottom indented da	d
20.	† 11	နှငယ်။ na-ngé,	little na,	n
		5th, or on pa class—	-Labials.	[lish.
		- · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		as p in Eng-
			capped hpa,	p (asp'd)
1		-	top indented ba,	b
	ဘ။	ဘကုန်း။ ba-gonး:	hump backed ba,	b
25.	Ģ»	⊌∎ ma,	ma,	m
			•	1*

No. Lett	er. Burmese Names.	English Meaning	. Power.
	Liqui		[lish.
ယ	။ ယပက်လက်။ ya-pek-lek,	supine ya,	as y in Eng-
ବ୍ୟ	။ ယပက်လက်။ ya-pek-lek, ရကောက်။ ra or <i>y</i> a-gouk,	supine ya, crooked ra or ya	, r or y
လ		la	1
1 on	on wa,	wa,	w
30. g	on wa, ကြား။ la-gyees,	great la,	1
, -	Sibila	int.	•
23	n ∞ tha or tha,	tha,	as th in Eng- lish both hard and soft.
	Aspir	ate.	[lish.
ဟ	။ ဟြ။ ha,	ate. ha,	[lish. as h in Eng-
-	The Character th	ay: thay: ting.	
0,1	ီ။ သေးသေးဘင်။ <i>th</i> ays-thays-ti	ng, a tiny dot place	d, as a final Suma mute, (which see)
	The Mute C	Consonant.	•
34. න	။ அள a,	a mute.	

N. B. 1st. In each of the first five classes of consonants, the 1st letter is a simple articulation, smooth and soft; the

-2nd " an aspirate of the first; the

3rd " the same as the first, but rough and hard; the

4th " the same as the third, and the

5th " the corresponding nasal.

2nd. The pronunciation of Cerebrals and Dentals is similar,

- 3rd. The Cerebrals and the letter gulla-gyes only found in words of Palee or Sanscrit origin.
- 10. The Consonants are of three kinds, viz:
- 1st. Simple Initial Consonants.
- 2nd. Compound do. do.
- 3rd. Mute or Final Consonants.
- 1st. The Simple Initial Consonants—which are all those comprised in the foregoing table of the Consonants, except the letter go la-gyees, and the character (°) thays-thays-ting, which are never used as Initial, but only as Mute or Final Consonants.
- 11. 2nd. The Compound Initial Consonants. These are formed by the addition to certain of the Simple Initial Consonants, of one or more of the Symbols of the Consonants we ya-pek-lek—quara or ya-kouk—on wa—and we ha. These are as follows:

Table of the Symbolic Consonants.

No	Consonants.	Sym- bols.	Burmese Names.	English Names.	Example with ω ma.	
2.	ယ။ ya-pek-lek, ရ။ ra or ya-gouk,	C.	ယပင်။ ya-ping, ရရစ်။ ya-yit,	ya like a plant, ya embracing,	_	
4.	on wa. on ha,		ဝဆွဲ။ wa-htswāy, ဟထိုး။ ha-htoး,	wa suspended, gu mua. ha thrust out, gu hma.		

N. B. 1st. When (,) ha-htos is combined with η ra-gouk, the compound has the power of sh; β shee, to be.

Ind. എം hthya has a similar power, and sometimes also വൃം hlya. Ird. டூ. ngya is equivalent to ഇം nya and വും yya to യം ya.

12. The Compound Initial Consonants are of nine kinds, viz:

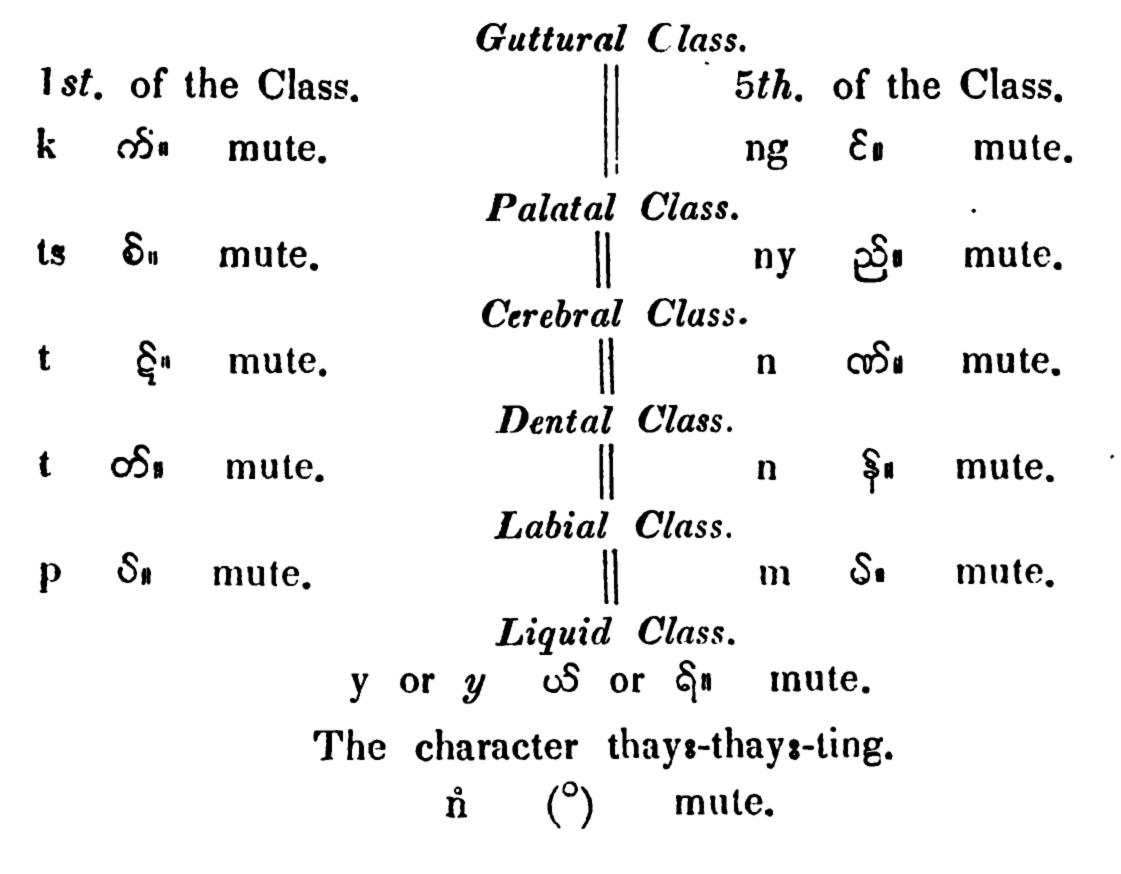
	Example.		
lst.	Those distinguished by	ya-ping only; as,	ൃം mya.
2nd.	do.	$\int_{0}^{\infty} ya-yit \ only ; as,$	မြး mra or mya.
3rd.	do.	o wa-htsway only; as	g" mua or mwa.
4th.	do.	de wa-htsway and ya-ping; as,	, မွာ• myua.
5th.	do.	G'' do. $ya-yit$; as,	မြွ။ myua.
6th.	do.	ha-htos only; as,	မှ• hma.
7th.	do.	رار do. and ya-ping; as,	gı hmya.
8th.	do.	Go do. and ya-yit; as,	டு hinya.
9th.	do.	do. and wa-htsway; as	, gu hmua.

13. Table exhibiting the application of the Symbolic Consonants.

No.	Consonants.	Symbols.	With what Simple Initial Consonants Combined.					
lst.	ya-pek- [lek,	નું ya-ping,	With ຕາລາ and ດາ of the Guttural Class. ບາຍາຍາ and ພາ " Labial " ໝາ " Liquid "					
2nd.	ရး ya-gouk,	G. ya-yit,	With man and co of the Guttural Class. σεσεσε ω " Labial "					

No.	Consonants.	Symbols.	With what Simple Initial Consonants Combined.
3rd.	OH Wa,	wa-htsway,	With musicu and co of the Guttural Class.
			ouxuandx, "Palatal"
		<u> </u>	ຕະວະສາand ຈະ" Dental "
			ບະບະລະ and ພະ " Labial "
		İ	ພະຊະ and လະ " Liquid "
			ລະ Sibilant.
4th.	os wa and	wa-htsway	With mean and on of the Guttural Class.
	ယး ya,	and ya-ping,	" Labial "
5th.	o wa and	wa-htsway	With me and a of the Guttural Class.
	ବ୍∎ <i>y</i> a,	and ya-yit	on and on " Labial "
6th.	ဟ _{ာ ha,}	ار ha-htos,	With capamas and we the nasal of each
		! !	Class.
			ຊະ໙ະ and or of the Liquid "
7th.	ဟ။ ha and	ha-htos and	With or of the Labial Class.
	ယ။ ya,	ya-ping,	With ω of the Labial Class. ω " Liquid "
	j	ì	w ~ with
8th.	ဟာ ha and	d'G. ha-htos and	With on of the Labial Class.
	ବ \cdot y a,	ya-yit,	With on of the Labial Class.
	O. wa.	wa-htsway,	With the nasals 2014 and ωπ quand con of the Liquid Class.

- N. B. By means of the Symbolic Consonants, other combinations could, of course, be made, but I have above shewn those only which are in actual use in the language.
- 14. 3rd. The Mute or Final Consonants. These are distinguished by having the mark (°) "that, to destroy" over them. This mark destroys the sound of the son a short, mentioned in Para: 4 as inherent in every Consonant.
- 15. The Mute or Final Consonants have the effect of modifying the sound of the vowels immediately preceding them. They are as follows:

16. The following arc sometimes, though rarely, used as Mute or Final Consonants, but they have no modifying effect upon the preceding vowel.

g	ల\$ n	mute.
1	လိ။	mute.
w	8"	mute.
l	§ _၈	mute.
\mathbf{b}	ဟိ•	mute.

There are also a few others of still rarer use, which are employed only in words of Palee origin, and subject to no regular rule.

17. The sound of a Mute or Final Consonant is frequently lost or absorbed in, and sometimes modified by, the Initial Consonant of the following syllable or word; as, ລາດຊະ hkek-ying: "a pitchfork," pronounced ລຸຊະ hka-ying:—but these changes will be naturally acquired without rule.

The Mute Consonant 33.

18. The Simple or Initial vowels being used as the Initial vowel syllable in words of Palee origin only, (as stated in Para: 3,) it is necessary to adopt some other mode of expressing in writing an Initial vowel syllable in words of Burmese origin. This is effected by the use of the Symbolic or affixed vowels, but as these cannot be used unless affixed to a Consonant, (as mentioned in Para: 6,) they are consequently affixed to the Mute Consonant some as, essential— of the second opening of the second opening as shewn in Para: 8.

The Mute Consonant son is therefore nothing more than "a sort of pivot on which the vowel S_j'mbols may be arranged," without thereby involving any change or modification of their original or proper powers.

OF ACCENTS.

19. The Accents are two in number; viz:

1st. The Light Accent, (°)

2nd. The Heavy Accent, (8)

1st. The Light Accent. This is called ത്യൂര് an-myit or തോന്യൂര്. ouk-myit, and is placed below the letter; as, നൂം kan,

It is used with the vowels & ay—si ay—coon au—g, and g ee and oo, combined, or their Symbols, and after the nasal Consonants, when mute.

20. 2nd. The Heavy Accent. This is called ട്ലോഗ് shay-pouk; and is placed after the letter; as നും kans.

It is used with the vowels 第2 毫一句 ēe—智 ōō —c ay—究 and 智 ee and oo combined, or their Symbols—and after the nasal Consonants, when mute.

It is inherent in so, ay, (unless superseded by the light accent,) and in S, m mute, when combined with so—with these therefore it is frequently omitted in writing, as being superfluous.

21. By the use of the above accents, three distinct meanings may be expressed by the same combination of letters; as, ωδι mying:—a horse; , ωδι mying; to see; ωξι mying, high.

23. Tonants, with Symbolic or affixed

	Init Conso	mbol of ဩo∗ au.	Symbol of	Symbols of
No	Sim	6 0	e—8	0
2.	}		အော်• āū,] •
<i>د</i> .			നേറ് kāū, നിേം orgāū,	1 •
	Comp			
1,	पु	on pyau,	်ပျေ \mathfrak{d} ၊ p y ā $ar{\mathrm{u}}$,	இ. pyo,
	(3)	Bon kyau	ကြော်။ kyāū	R kyo,
	જ			
ა	(S)			
			တွေ ^{ှာ} hlāū,	
	2		တျှော် hlyāū	വ്വി hlyo,
'n	G		မြှော် hmyāū	
9.	98			
		•		

N. B. sonant; if they close a syllable, 8" wa-tha

s, with Symbolic or affixed Vowels, modified by Mute

nal Consonant of ental Class.	2	al Consonant of pial Class.	Liquid Class.	The Character.	
5th of the Class.	lst of the Class.	5th of the Class.	y ယ်။ mute.	n (°) mute.	
. n \ mute.	p S. mute. m S. mute.				
Se ein,	အပ်ို့ ap, အပ်ို့ eip,	အပ် am, အပ် eim,	အယ်• é,	ဘီ• aň.	
အုန်• on,	အုပ်∗ op,	အု ပ်• om ,		အို• on.	
ကြန်။ kan, ကြန်။ kein,	ကS။ kap, ကS၈ keip,	ကြမ်း kam, ကြိမ်း keim,	ကယ်• ké,	ကို• ko.	
•	က္ပ ီး kop ,	ကုမ် kom,		ကုံ။ kon.	

အဲ။ ay; as, နည်း။ nays, a little.

ஆீ nyeen, night.

25. Table extinodified by Mute or Final Consonants.

	82	Final e Labi	Consonant of al Class.	Liquid Class.	The Character.	
owels	loqu	he	5th of the Class.	y ωS _n mute.	n (°) mute.	
>	Syn	ute.	m S. mute.			

OF PUNCTUATION.

22. The mark (*) pot is used to separate sentences, and sometimes also clauses of a sentence. The marks (* *) are used to divide paragraphs.

(For Paras: 23-24-25, see Tables.)

CHAPTER II.

26. Scheme of Romanized letters for the pronunciation of the Burmese language.

Vowel Sounds.

	Symbolic Vowels.	l	•		Ini	tial	Sound.		Final	Sound.
33ª	none	R	short	as	a	in	amend	as t	he firs	ta in papa.
အား	o or J	ā	long	"	a		after	Í	secon	• •
27 °	-0		short	"	i	"	into	(3	e	" me.
නු•	₽	ee	long	76	ea	"	eaten	"	ee	" thee.
g or g	1	00	short	.**	u	"	useless	"	0	" do.
Ş _n	1	ठठ	long		00	"	ooze	"	00	"bamboo.
Ca	6	ay	short	66	a	"	acorn	"	ay	" betray.
85°#	` ,	āy	long	1	ai	"	ailment	"	ay	" gay.
ဩor ဪ	e>	au	short	"	0	"	onerous	"	or	" actor.
ဪ။	e5	āū	long	44	au	"	audien c e	"	aw	" law.
eg and g.	0	0	_	"	0	"	open	"	o	" go.

27. Sounds of the Simple Initial Consonants.

The sounds of these Consonants being given in the table of them, it is unnecessary to repeat them here; they are all pronounced the same as in English.

N. B. 1st. That "y" is always sounded as a consonant, and never as a vowel.

2nd. That the italicised "th" is pronounced like "th" in "thump," or hard; and the other "th" like the "th" in "them," or soft; but this can only be acquired by practice.

28. Sounds of the Compound Initial Consonants.

The letters "y" and "y" are pronounced as consonants, and not as vowels.

The letter "w" is written and pronounced sometimes as "w," sometimes as "u," and sometimes as "o," according to the Initial Conscious preceding, and the vowel or Mute Consonant following it; as, "loa"—"loay"—"kyua"—"hloa"—"hloay"—"kwek"—"kut"—"koé"—"kup"—"kyuek"—"hlwek"—hlut" and "bluñ."

The letter "l." is always an aspirate.

29. Sounds of the Mute or Final Consonants.

အကိ• ek	sounded	like	eck	in	neck.
အင်း ing	. "	"	in	"	thin.
အစီး it	64	"	it	"	fit.
အည်း ée	"	"	e	41	the.

အည်း ee sometime	es sounded like	in	in	begin,
"	<i>"</i>	ay	"	gay.
အတ်။ at	" nearly "	at	(but l	broader.)
အနေ။ an	" "	an	"	fan, (but broader.)
æδ∎ ap	<i>((((</i>	ар	"	lap, (but with more of the sound of t.)
အS∎ am	<< << << <<	am	"'	gram, (but with more of the sound of n.)
အယ်• မ်	"	ay	æ	fay.
အိုး an	" nearly "	an	"	fan, (but broader.)
အတ်။ eit	"	ite	**	bite.
အန္။ eia	"	ine	44	line.
အိS• eip	46 66	ipe	66	gripe.
ഏS. eim	"	ime	44	crime,
အုတ်။ ot	"	oat	66	goat.
အန္နဲ။ ဝဂ	"	oan	44	groan.
အုပ်။ op	44 44	ope	46	hope, (but with more of the sound of t.)
အုပ်။ om	66 66	ome	~	home, (but with more of the sound of n.)
အခုံး on	"	oan	46	groan.
အောက်။ ouk	44 44	ouk.		
အောင်၊ oung	"	oung.		
အိုက်• eik	"	ike	"	like.
အိုင်။ eing	44	eing.		

N. B. That the sounds of almost all the Mute, or Final Consonants are usually somewhat clipped short, or suppressed in pronunciation.

CHAPTER III.

OF THE CONSTRUCTION OF SYLLABLES.

30. Syllables are constructed in Burmese as follows:

1st.

By the use of a Simple Initial Vowel only; as,

a, to be dumb.

a, to be dumb.

a, ee, to be flexible.

a, to be flexible.

a, to be cool.

a, ee, to be flexible.

a, to be cool.

a, to be flexible.

a, to be cool.

a, to be cool.

a, to be flexible.

a, to be cool.

a, to be flexible.

a, to be flexible.

a, to be cool.

2nd.

31. By the combination of a Simple Initial Consonant with one or more of the Symbolic Vowels; as,

Symbol of the Vowel sa a. (none.)

on ya, to get, obtain.

Symbol of the Vowel အား ā.
(a or l)
coan kā, a shield.

Symbol of the Vowel 87" ee.

Symbol of the Vowel g. ee.

3. thee, to know.

S: mees, fire.

Symbol of the Vowel 2100.

(1)

α, loo, to seize forcibly.

Symbol of the Vowel ca ay.

(e)

ess thay, to die.

Symbol of the Vowel au.

(c---2)

con tsau, early.

Symbol of the Vowel 2. 55.

([[]]

or loo, man, mankind.

Symbol of the Vowel 3 ay.

(\)

ຊະ yays, valiant, brave.

(e—§)

မေဝါ။ māū, to stick out, project.

Symbols of the Vowels & ee, and & oo, combined.

 $\binom{\circ}{\iota}$

ஷி o, old, aged.

For this combination vide also Para: 23, lines 1 and 2.

32. Exercise the 1st.

ລາສາ hkās, to be bitter.
ເລວ້າ āū, to call out, shout.
ວ່າ hpay, to break off.
ພາ ma, to assist, help.
ເວກ way, to divide, share.
ຊະແ nos, to awake.
ລະ htsee, oil, fat.
ວາ tsā, a writing.

2*

ြကော့။ kay, to be concave, warped.

ള് nyo, to be faded. പ്പു poo, to be hot. വം la, a month.

ລະ htsos, to be bad, wicked. ອຸວ. yau, to be lessened, abated. ພວ. mau, to be fatigued. ພ māy, to be dark, black.

33. Exercise THE 2ND.

റിയും ngā-do, we. ∞ිනාව] hto-ahkā, that time. ച്ചയാധി thoo-tabas, another. တခုခူး ta-hkoo-hgoo, anything. ဒီဘတ္ဖြို့ mee-ba-do, parents. လာသောလူ။ lā-thau-lōō, the man who comes. ဤအရာတို့။ ee-ayā-do, these things. သူမလာသေးဘူး။ thōō-ma-lā-thay:-bōō:, he is not yet come. ထိုကဲ့သို့။ hto-gay-tho, like that. ယခုမှုကား။ yahkoo-moo-gais, but now. മുനായത്തിനം hto-kāla-ahkā-ga, from that time. အကလေးတို့ကြိုပေးပါ။ akalays-do-go-pays-bā, give to the children. ထိုအရာ• hto-ayā, that thing. തയനാശനാം alagās-tsagās, vain words, idle talk, രിഭാസേദ dās-hgalays, a little knife. တောထဲသို့ tau-hday-tho, into the jungle. ငါမှုခေါ်။ ngā-ma-hkāū, I did not call. യപ്പെ ya-nay, to-day. വുരാലിച്ചി thoo-apau-tho, above him.

သူတို့ဆီသို့။ thōo-do-htzees-tho, near or to them. ထားခဲ့။ htās-hgāy, put (it) down.
မန္ေ ma-nay, yesterday.
မိဘအာဏား mee-ba-ānā, parental authority.
နေပူထဲသို့။ nay-pōo-hdāy-tho, in the sun's heat.
လူအစုအဝေး။ loo-atsoo-aways, an assembly, crowd.
နိသောပုဆိုး။ nēe-thau-pa-htsos, a red waist-cloth.
ခဏာကစားဦးတော့ hkana-katzās-ōos-dau, play yet awhile.
မတူပါ။ ma-tōo-bā, it does not agree.
သာယာသောစကားတို့။ thāyā-thau-tsagās-do, pleasing words.
လူကစေး။ loo-hgalays, a little man, i. e. a boy.

3rd.

34. By the combination of a Simple Initial Consonant and one or more of the Symbolic Vowels, with a Mute or Final Consonant; as,

Symbol of the Vowel son a.

(none.)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

1st of the Class, ວကs. hkek, difficult. 5th of the Class, ∞δι htsing, an elephant.

Mute or Final Consonant of the Palatal Class.

οδι tsit, to investigate. | σρώι tee, to establish.

Mute or Final Consonant of the Cerebral Class.

οξι wut, a duty, obligation. | | ວິທີ hkan, a section, clause.

Mute or Final Consona	nt of the Dental Class.	
1st of the Class,	5th of the Class,	
ລວົ⊪ hkat, to strike against.	5th of the Class, တန်။ kan, a tank.	
Mute or Final Consons	ant of the Labial Class.	
as hkap, to draw (water.)	os, wams, the belly.	
Mute or Final Consona	nt of the Liquid Class.	
ငယ်။ ngé, t	o be small.	
Mute or Final Consona	ant (°) thays-ting.	
ວ່າ hkan, to	bear, endure.	
Symbol of the	Vowel ε.	
('	°)	
Mute or Final Consona	ent of the Dental Class.	
ရတ်။ yeit, to reap.	Sin pein, to be thin.	
Mute or Final Consonant of the Labial Class.		
ര്യ leip, to fold up.	88: tseim:, to be green.	
Symbol of the Vowel & oo.		
(()	
Mute or Final Consona	ent of the Dental Class.	
သူဘိ• htsot, to recede.	ခုန်း hkon, to jump.	
Mute or Final Consons	ant of the Labial Class.	
∞S _* htop, to wrap up.	လှမ်း lom, to overspread.	
Mute or Final Consonant (°) thays-thays-ting.		
ರ್ಷ htons,	a custom.	

Symbol of the Vowel Son au.

(e--)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

1st of the Class, eနာက် nouk, behind. 5th of the Class, cood.

Symbols of the Vowel guee, and guoo, combined.

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

မူက်• meik, dark.

မြေသီန mo, rain.

88 peing, to possess.

Mute or Final Consonant of the Liquid Class.

ကိုယ်• ko, the body. ဗြိလိ bo, an officer. ကိုဝိး kos, nine.

N. B. In the three last words, and in &3 mo, rain, the Mute or Final Consonants do not affect or modify the sound of the preceding Vowels.

For this combination vide also Para: 24.

35. Exercise the 3rd.

βει teing, a post. əειπ hkings, to spread. æβs. nyeim, to be still, quiet. လောက်။ louk, to suffice. qε ying, the breast, chest. calδ: doungs, peacock. های hpams, to catch.

ုလောင်း၊ loungs, to bet. ∞S, htsap, to repay. သုတ်r thot, to wipe, clean. မြန္မိုး mon, bread. သီတိ• theit, to put to rest. ത്യ് tons, a rocket. လုပ်။ lop, to make.

ထိတ်။ hteit, the stocks. ကုန်း။ kons, convex. နိုင်။ neing, to conquer. နိုင်။ neing, to conquer. နိုက်။ peik, a net. ဟစ်။ hit, to call out, shout. သည်။ thee, this. မတ်။ mat, to be erect. နိုက်။ tseik, to plant. ဆို။ htson, a mortar.

နက်။ nek, deep.
ကိုင်။ keing, to lay hold of.
ပေါင်း။ poungs, to add, a total.
မည်။ mee, to be named.
သောက်။ thouk, to drink.
ဇိုင်း။ weings, to encircle.
နှင့်။ neim, to be low, depressed.
ဆင်း။ htseip, a goat.
ဝက်။ wek, a pig.

36. Exercise the 4th.

နံနက်စောစော္ nan-nek-tsau-tzau, early in the morning. ထိုအခါပတ်လုံး၊ hto-ahkā-pat-lonိး, all the while.

မင်းဝယ်ခဲ့သောစက္ကူး mings-wé-hgay-thau-tsekkōō, the paper which you bought. မင်းသည်အလကားတောင်းပန်သည်။ mings-thee-alagas-toungs-pan-thee, you ask in vain.

အိုှင်ဘောက်သို့ eim-ouk-tho, under the house.

မိုဗားကောင်းကင်အောက်။ mos-koungs-ging-ouk, under the heavens.

စာဖတ်စမ်းပါ။ sā-hpat-tzams-bā, try and read.

အင်္ဂလိတ်စကားသင်ရအောင်ခက်သည်။ inggaleit-tsagās-thing-ya-oung-hkek-thee, it is difficult to learn English.

တသက်လိုး။ ta-thek-lonံး, through life.

တနိုင်ငံလိုး။ ta-neing-ngan-lons, throughout the whole kingdom.

ဓါးကြသံမဏါကလုပ်တတ်သည်။ dāး-go-than-ma-nee-ga-lop-dat-thee, knives are made from steel.

သူသည်လူကောင်းမဟုတ်။ thoo-thee-loo-goungs-ma-hut, he is not a good man. အကောင်းဆုံး။ akoungs-htzons, the best.

သူအဝတ်ဆုတ်ကိုဝတ်တတ်သည်။ thoo-awut-htsot-go-wut-dat-thee, he wears rags. ထုံးခံအတိုင်း။ htonံး-tzan-ateings, according to custom.

စာလိပ်တစောင် tsā-leip-ta-zoung, one letter or roll.

သူမတ်တတ်ရပ်နေသည်။ thoo-mat-tat-yap-nay-thee, he stands erect.

ပန်းဥယည်း။ pans-oo-yeen, a flower-garden.

သူအသက်ငယ်သေးသည်။ thōō-athek-ngé-thay:-thèe, he is yet young. ဘယ်လောက်ပေးရသထဲ။ bé-louk-pay:-ya-tha-lay, how much must (I) give.

4th.

37. By the combination of a Compound Initial Consonant, (formed by the addition of (1) ye-ping to a Simple Initial Consonant,) with one or more of the Symbolic Vowels; as,

Symbol of the Vowel son a.	Symbol of the Vowel son a.
(none.)	(o or 1)
നും kya, to fall.	ന്വാഃ kyās, a tiger.
Symbol of the Vowel 87 ee.	Symbol of the Vowel g. ee.
(°)	(°)
ന്റി kyee, a granary.	ଧ୍ୱି hkyee, to raise up, lift.
Symbol of the Vowel 2 oo.	Symbol of the Vowel gu oo.
(1)	(1)
my kyoo, to be dirty, muddy.	ကျူး။ kyoos, to transgress.

Symbol of the Vowel ca ay.

(c)

care hkyays, rust.

Symbol of the Vowel 3 a. a.

hkyay, feeble, weak.

Symbol of the Vowel ஹோ au. (டே)

ອຊາວະ hkyau, smooth.

Symbol of the Vowel သေိုး au. (—ေ) ကျော် kyau, to shout.

Symbol of the Vowel guee, and gueo, combined.

இு myo, to swallow, gulp.

Vide alse Para: 23, Compound Initial Consonants, line 1.

38. Exercise the 5th.

வுல் hpyās, to have fever.
பிர் kyōō, a reed.
பில் myās, to be many.
பிர் kyāy, to be widely apart.
பிர் kyays, a province.
பில் lyāū, to be fit, suitable.
பில் pyaū, to be soft.
பில் pyās, a honey bee.

ବ୍ୟର୍ଥି hkyāū, to slip, slide. ଧିଃ hkyēēs, to exalt, promote. ସ୍ୱୋଦ୍ lyau, to diminish in bulk. ସ୍ୱୋଦ hkyau, to coax, wheedle. ଧ୍ୱାଃ hkyos, to break across. ଧ୍ୱୋଦ myau, to float. ଉଧିଷ apyo, a maiden.

39. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed as above,) and one or more of the Symbolic Vowels, with a Mute or Final Consonant; as,

Symbol of the Vowel son a.

(none.)

Mute or Final Co	onsonant of the Guttural Class.	
1st of the Class,	5th of the Class,	
ဖျက်• hpyek, to destroy.	5th of the Class,	
Mute or Final Co	onsonant of the Palatal Class.	
നൂ8ം kyit, to braid, twist.	ချည်း hkyee, to bind, tie.	
Mute or Final C	onsonant of the Dental Class.	
ကျတ်း kyat, a sandy, barren pla	ain. main, to remain, be left.	
Mute or Final C	onsonant of the Labial Class.	
বৃতি hkyap, to be flat.	ချမ်း။ hkyams, to be cold.	
Mute or Final C	onsonant of the Liquid Class.	
ကျယ်• kyé,	to be wide, extensive.	
Mute or Final Consonant (°) thays-thays-ting.		
	pyan, to fly.	
Symbol of the Vowel gree.		
	(°)	
Mute or Final Consonant of the Dental Class.		
ချတ်• hkyeit, to hook.	ခြန်း hkyein, to weigh.	
Mute or Final Co	onsonant of the Labial Class.	
മ്മം hkyeip, sealing-wax.	Ss. hkyeims, to daunt.	

Symbol of the Vowel & oo.

Mute or Final Consonant of the Dental Class.

1st of the Class.

5th of the Class.

ရျတ်။ hpyot, an insect, (kind of) မျိန်း။ hkyon:, to roar, (as thunder.)

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

ឡាស hkyop, to confine.

Mute or Final Consonant (°) thays-thay-ting. αην kyon, to be lean, thin.

Symbol of the Vowel account au.

(e—⊃)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

ကျောက်။ kyouk, a rock.

ြေချာင်။ hkyoung, to be loose, slack.

Symbols of the Vowels gree, and groo, combined.

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

ကျက်။ kyeik, to gulp down.

∥ ချင်း⊪ hkyeing:, a valley.

N. B. Vide also Para: 25, Sect: 1, for this combination.

39. Exercise the 6th.

on pyit, to be thick, dense. မျောက်။ myouk, a monkey. eရာ၁ကို hkyouk, to be dried up.

ကျိုး။ kyonိး, a moat, ditch. ချက်။ hkyek, to cook (food.) ချစ်။ hkyit, to love.

വന് pyek, to be destroyed. ဗျည်း byeer, a consonant. ത്തോട് lyoungs, to lie down. ηδ. hkying, to desire, wish. ന്വം kyan, to besmear, anoint. വോട്ഷ hkyoungs, to peep, pry. യുന്. lyek, to suck, lick. ချည်း hkyeens, to approach. നൂന്. kyek, to repeat over and over. ന്റിട് gyeings, a locust. මුණ myek, grass. യ്യാന് lyouk, fit, proper. ബ്യാം hkyé, to diversify, vary. ത്വധ് kyé, to be wide, extensive. തുള്ളം kyeens, to be narrow, close. ပျည်း pyeens, a plank or board.

‼ကျိန∎ kyein, to swear. ချုပ်။ hkyop, to sew. প্ৰাইঃ hpyans, to sprinkle. ကျင်း kyeings, a kind of umbrella. qε: pying:, to be lazy, idle. ကြတ်။ kyeit, to be hard. မျင်း byeings, a heron, paddy-bird. αρει lying, to be quick. ന്റോട്ഷ kyoungs, to feed, tend (cattle.) မျည်း myeens, a ruler or ruling line. ကြကြို kyeik, to gird up (the loins.) ရောင်း။ hkyoungs, a brook, creek. ချုံး။ hkyonံး, to be enveloped. ន្ត្រី៖ hkyeins, to appoint or fix a time.

40. Exercise the 7th.

ထြက်တန်သောအကျင့်ကြကျင့်လော့၊ hteik-tan-thau-akying-go-kying-lau, let your behaviour be suitable.

အိန္ဒြီးချင်းတို့သည်။ eim-nees-likyings-do-thee, the neighbours.

ချက်ချင်းလာသဲ့• hkyek-hkyingး-lā-hgāy, come immediately.

သူသည်ဟ**်**ကျော်သောအခါ။ thōō-thee-hit-kyāū-thau-ahkā, when (he) cried or shouted out.

hkyaų-maų-thau-tsagas-myas, coaxing words **ေရာ္မွင္မော့ ေသာ စကားများ**။ speeches.

- လျှင်လျင်လာခဲ့။ lying-lying-lā-hgāy, come quickly.
- သံပျော့သလား။ သံပျော့သည်မဟုတ်ပါ။ than-pyau-tha-lās, than-pyau-thee-ma-hot-bā, is iron soft? iron is not soft.
- ငယ်သောကျောက်ခဲကိုကျောက်စရစ်ခေါ်ပါသည်။ ngé-thau-kyouk-hkay-go-kyouk-tsa-rit-hkau-bā-thee, little stones are called gravel.
- ပျည်းပြားတခုက်ပြာဝဟိချင်သည်။ pyeens-byas-ta-hkoo-go-nga-wé-hgying-thee, I wish to buy a plank.
- လက်ရောင်း တို့သည် ပျော့သလား။ မာသလား။ lek-hkyoung:-do-thee-pyau-tha-lās, mā-tha-lās, are the fingers soft or hard ?
- နေသည်ကောင်းကင်အလယ်ချက်သို့ တည့်တည့် ရောက်သောအခါ အတယ်အချိန်ကဲ nay-thee-koungs-ging-alé-hgyek-tho-tay-day-youk-thau-ahkā-abé-ahkyein lay, when the sun arrives exactly in the centre of the heavens, what time is it?

6th.

41. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed by the addition of (()) $ya-\dot{y}it$, to a Simple Initial Consonant,) with one or more of the Symbolic Vowels; as,

This combination is precisely the same as No. 4, except that the Compound Initial Consonant is formed by the addition of (()) ya-yit, instead of (()) ya-ping. The pronunciation is the same in both.

Vide also Tara: 23, Compound Initial Consonants, line 2.

42. Exercise the Sth.

ပြေင်း pyāū, to sleep soundly. မြူ myo, a city, town.

ଞ୍ଚି myee, a debt. ବ୍ରେ hkyay, a foot or leg.

6 hpy00, white.

A myay, to continue.

ပြော့ pyau, soft, delicate.

டு mya, an emerald.

မြေ myay, the earth.

Gosa ngyās, or nyās, to meet with.

இ kyēēs, to be great, large.

ပြား pyā, ashes.

8. hpyo, to break down.

արտանում արտարագրագրացում արտագրագրագրացության արտարագրագրացում արտարագրագրացում արտարագրացում արտա

Mor kyā, to be distant (in time.)

cos kyays, to be dirty, filthy.

Bu pyees, to be finished, done.

G_π pya, to shew.

Qu pyoo, to do, perform.

ത്രാം kyās, to hear.

ලි kyay, to scatter, sow (seed.)

િ $\mathbf{k}y$ 08, to endeavour.

ပြော။ pyau, to speak, tell.

© myoo, to play with, divert,

eg. hpyay, to pacify, settle.

€G8 pyays, to run, flee.

Se myees, a tail.

ပြား။ myas, an arrow.

இள kyos, a rope or cord.

Gosu pyās, to be spread abroad.

43. Exercise the 9th.

သုံးရလေးခုပြောပါအုံး။ thons-hgoo-lays-hgoo-pyau-bā-ons, tell (me) three or four more.

ကြေးဝါသည်ဘာအဆင်းလဲ။ kyays-wā-thee-bā-ahtsings-lāy, what colour is brass?

မြေကြီးသည်ချော်ချောလာဘေး myay-gyees-thee-hkyau-hgyau-las, is the earth smooth?

ത്രുംഗായായും kyos-tzās-thau- $th\overline{oo}$, the man who strives.

മ്പോയന്റ്രാഃം hkyo-thau-tha-gyās, sweet sugar.

အထဲသိုဝင်ကြမ္မှ ahtay-tho-wing-gya-tzo, let us enter in.

ကျေးဇူးပြုတတ်သောသူ• kyayး-dzōōঃ-pyoo-dat-thau-thōō, one who confers benefits.

သူကိုပေးဘူးပြီးလာသး။ thōō-go-pays-bōōs-byees-lās, did you give (it) to him?

- တဖြေးပြေးစကားပြောပါး ta-hpyay៖-hbyayး-tsa-gāt-pyau-bā, speak slowly.
- မျိုးလူကိုကြဲသောသူ။ myos-tzay-go-kyay-thau- $th\overline{oo}$, one who sows seed-grain.
- ခွေးရောက်သံကိုကြားလေသော်။ hkuays-youk-than-go-kyās-lay-thāū, on hearing the dog arrive.
- မြေခွေးတို့သည် မြေထဲသိုဝင်ပြေးကြသည်။ myay-hkuays-do-thee-myay-hday-tho-wing-pyays-gya-thee, the foxes ran into the earth.
- သူခြေကားငါခြေထက်ကြီးပါသည်။ *th*ōō-hkyay-gās-ngā-hkyay-hdek-kyēēs-bā-thee, his foot is larger than mine.
- မြူသို့ရောက်အောင်•လမ်းခရီးပြတော့• myo-tho-youk-oung, lams-hka-yee-pya-dau, shew me the road to the town; lit: shew me the road to arrive at the town.

7th.

44. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed as above) and one or more of the Symbolic Vowels, with a Mute or Final Consonant.

This Combination is precisely the same as No. 5, except that the Compound Initial Consonant is formed by the addition of (()) ya-yit, instead of (1) ya-ping. The pronunciation is the same in both.

Vide also Para: 25, Sect: 2, for this Combination.

45. Exercise the 10th.

Bu myein, to relish.

ω§ myan, to be quick.

 $\Re \mathcal{E}_{\parallel}$ kyeing, to be fragrant.

မြောင်း။ myoungs, a watercourse.

Gε. pying, to repair.

မြောက်• myouk, to be raised.

[381 pyons, to be worn away.

ង៉ឺ myon, to be barren.

ന്നുപ്പെ kyams, to be rough, coarse.

ကြက်∥ kyek, a fowl.

ලාණු k*y*ee, to be clear.

🕉 hkyan, to fence.

്രിട്ടം kyeims, to be terrified.

ලිනි∗ myat, excellent.

ως kyap, to be close, tight.

? kyon, to meet with, find.

ြတ် hpyat, to cut in two.

ကြိတ်။ kyeit, to press, grind.

ပြတ်။ pyot, to boil.

βε pyeing, to compare.

ကြွတ်• kyot, to rub off.

ကြောင်။ kyoung, a cat.

 $ကြ<math>\omega$ ၊ kyé, a star.

မြေဝ။ myop, to be immersed.

ဖြည့်။ hpyee, to fill.

So pyit, to throw away.

ကြိတ် kyeik, to love, like.

ဖြစ်။ myit, a river.

ցար hpyan, to spread out.

இ kyan, to purpose, intend.

46. Exercise the 11th.

သုံးကြဲမြဲမြောက်အောင်။ thons-gyeim-myouk-oung, thrice, up to three times.

ကောင်းသောအရပ်ဖြစ်သော့ကြောင့်။ koungs-thau-ayap-hpyit-thau-gyoung, on account of its being a good place.

သူသည်ဖြောင့်မတ်သောသူဖြစ်ပါသည်။ thōō-thee-hpyoungs-mat-thau-thōō-hpyit-bā-thee, he is an upright man.

အကြီအတိုင်းငါမပြသေး။ akyan-ateings-ngā-ma-pyoo-thays, I have not yet done as I purposed.

အဘယ်ကြောင့်နည်း။ abé-gyoung-nees, for what cause? why?

ရေထဲသို့ဘယ်သင်းမြပ်မည်ကဲ။ yay-hday-tho-bé-thing:-myop-mee-lay, which will sink into the water?

ကြံပြဲကြဲပြဲမတူပါ။ kyap-kyap-ma-tōō-bā, they are not exactly (or quite) similar.

ကြပ္ပါအပေါင်းတို့သည် အတူတူကြီးကြသလား။ kyé-apoungs-do-thée-atōo-dōo-kyēe s-gya-tha-lās, are all the stars alike large ?

နေ့အချိန်လက်မြင်ရသလား။ nay-ahkyein-la-go-mying-ya-tha-lāး, can one see the moon by day ?

သို့ဖြစ်သော့ကြောင့်။ tho-hpyit-thau-gyoung, therefore, because it is thus.

သူတို့သည် မိမိတို့ပြည်သို့ ဝင်ကြလေသော်။ thoo-do-thee-mee-mee-do-pyee-tho-wing-gya-lay-thāū, on entering their own country.

8th.

47. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed by the addition of (o) wa-htsway, to a Simple Initial Consonant,) with one of the Symbolic Vowels; as,

Symbol of the Vowel 30 a.

(none.)

Symbol of the Vowel son a.

(c or 1)

ളം hkoa, to branch off (into a fork.) | ത്രാം koā, to become separate.

Symbol of the Vowel cn ay.

ട്ടേ nguay, silver.

Symbol of the Vowel on ay.

(\<u>)</u>

ဆွဲ။ htsway, to pull, draw.

N. B. No other Symbolic Vowels are used in this combination. Vide also Para: 23, Compound Initial Consonants, line 3.

48. Exercise the 12th.

egs htway, to find.
egs htway, to be in a reverie.
egs htsoa, to scratch up.

k loay, to gather (fuel.) loay, to err.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Respectively.

Respec

49. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed as above,) and one of the Symbolic Vowels, with a Mute or Final Consonant; as,

Symbol of the Vowel so a.

(none.)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

1st of the Class, ထက်။ htwek, to go, depart.

5th of the Class, α hole or pit.

Mute or Final Consonant of the Dental Class.

တွင်း lut, to be free, liberated.

| 83 tsun, to part from.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

က္လပြဲ။ kup, to chastize.

| നൂട്ടം kums, the betel vine.

Mute or Final Consonant of the Liquid Class.

ന്റെയ് koé, to hide, conceal.

Mute or Final Consonant (°) thays-thays-ting.

ஐ் htsun, to be deficient (as in strength.)

N. B. Vide also Para: 25, Sect: 3, for this Combination.

50. Exercise the 13th.

ge hpwing, to open.

gun, to abhor, dislike.

con nyut, to stoop.

con thoé, to taper.

con tsut, wet, moist.

con tun, to crow, (as a cock.)

con thwek, to be weak, (as tea.)

con put, a casting-net.

con put, a lathe.

con twing, to name, call.

con thut, to swoop, (as a kite.)

8δι tsup, to put on, don.

βιδι yuek, a leaf, sail.

3δι thwings, to put in, insert.

3δι thuns, to pour out or on.

8οδι hkwek, a cup, bowl.

3δι loé, to be suspended.

8δι tsums, to be powerful.

3δι kwings, a heath, down.

3δι koé, to worship.

3δι nums, to be dull, faded.

3δι gums, undressed cotton.

51. Exercise the 14th.

ဆွေးနွေးပြောဆိုလျက်နေစည်တွင်။ htsways-nways-pyau-htso-lyek-nay-tzeen-dwing, whilst conversing and talking.

ကြောက်မက်ဗွယ်သောအသံ။ kyouk-mek-boé-thau-athan, a dreadful noise.

မင်းသွားသော်လည်း။ငါမသွားဘူး။ mings-thwās-thāū-lees, ngā-ma-thwās-boos, although you go, I will not.

ထွန်းတောက်သောအလင်း။ htuns-touk-thau-alings, a shining light.

နေမွန်းမတည့်သေး။ nay-muns-ma-tee-thays, it is not yet noon.

စိတ်တည်တညှတ်တည်း tseit-ta-nyee-ta-nyut-days, of one mind.

ထိုရှာသိုငါမရောက်သေး။ htos-yuā-tho-ngā-ma-youk-thays, I have not yet been to that village.

തന്റു യാംഗിം atoo-tagoa-thwā:-bā, go together.

လေတခုနှိသည်ပေါ့ပေါ့ဖြစ်အပ်သည်။ lay-ta-hgun-thee-pau-bau-hpyit-ap thee, a flag ought to be light.

ဆီမီးခွက်၊ ဖရောင်း ထိုင်တွင်က အလင်း ချတတ်၏၊ tsee-mees-hgwek-hpayoung-deing-twing-ga-alings-ya-dat-ée, we get light from oil-lamps and wax-candles. သစ်ပင်အရွက်တိုက်ဆွတ်ယူလိုက်။ thit-ping-ayuek-do-go-htsut-yoo-leik, pluck the leaves of the tree.

10th.

52. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed by the addition of (a) wa-htsway, and (d) ya-ping, to a Simple Initial Consonant,) and one of the Symbolic Vowels; as,

Symbol of the Vowel san a. (none.)	Symbol of the Vowel son a. (o or)	
ത്യം kyua, to arise, proceed.		
Symbol of the Vowel co ay.	Symbol of the Vowel 3 ay.	
(e)	(`)	
ളോം hkyuays, sweat.	kyuay, a buffaloe.	

N. B. No other Symbolic Vowels are used in this combination. Vide also Para: 23, Compound Initial Consonants, line 4.

53. Exercise the 15th.

egs kyuays, to call out.

a hkyuay, to cause to fall.

a hkyuay, to be slimy.

a kyua, to proceed.

a hkyuays, a debt.

a hkyuays, a debt.

a hkyuays, phlegm.

a kyuays, to feed, cherish.

11th.

54. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed as above,) and one of the Symbolic Vowels, with a Mute or Final Consonant; as,

Symbol of the Vowel 3011 (none.)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

1st of the Class,

| 5th of the Class,
| 7ε, kyuings, to remain.

Mute or Final Consonant of the Dental Class.

ဥတိ။ hkyut, to release, take off. | ကျွန်း။ kyuns, an island.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

്വെട്ടം kyums, to be acquainted with.

Mute or Final Consonant of the Liquid Class. ကျယ်- kyué, to be plentiful, abundant.

Mute or Final Consonant (°) thays-thays-ting. ကျွံ၊ kyun, to transgress.

Vide also Para: 25, Sect: 4, for this combination.

55. Exercise the 16th.

ത്യം kyut, to be released. ത്യം kyun, to sink into. ത്യാത് kyut, a land-leech. തൂട്ടെ hkyun, to point, sharpen.

56. EXERCISE THE 17TH.

ဘဝတိဝုတ်ကိုချွတ်လိုက်။ awut-tsot-go-hkyut-leik, take off the ragged clothes. ကွဲထိုး။ ကွဲမ။ kyuāy-hdēēs, kyuāy-ma, a bull buffaloe, a cow buffaloe.

- ခဲတဲ့ တခု ကို ကျွန်ုပ်သည် ချွန်ချင် သည်။ hkāy-dan-tahkoo-go-kyun-nop-thee-hkyun-hgying-thee, I wish to point a pencil.
- ကျွေးမြိမြစ်သော်။ တဝက်စီဆပ်စေ။ kyuays-myēē-hpyit-thāū, ta-wek-tzēē-htsap-tzay, if there be debts, let each pay half.
- သစ်ရွက်•အသီးတို့ကိုချွေသကဲ့သို့ thit-yuek, athees-do-go-hkyuay-tha-gay-tho, as it causes the leaves and fruit to fall.
- သူသည်သေကျွန်ပြသည်။ thoo-thee-thay-kyun-pyoo-thee, he feigned to be dead. အကျွန်ပ်သည်အသက်ကိုကောင်းမွန်စွာကျွေးမွေးသည်။ akyun-nop-thee-athek-go-koungs-mun-tzoa-kyuays-muays-thee, I live well.

12th.

57. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed by the addition of (o) wa-htsway, and (f) ya-yit, to a Simple Initial Consonant,) and one of the Symbolic Vowels; as,

Symbol of the Vowel son a.	Symbol of the Vowel ສາງ ā.
(none.)	(o or 7)
kyua, to arise, proceed.	ത്രാം kyuā, to be vain, to brag.
Symbol of the Vowel c. ay.	Symbol of the Vowel 3 5.
(c)	(`) .
em kyuay, a shell, cowrie.	

N. B. No other Symbolic Vowels used in this combination. Vide also Para: 23, Compound Initial Consonants, line 5.

58. Exercise the 18th.

pyuay, a flute.

| Markyua, to swell up or out.
| Markyuay, to fall off, (as leaves.) | Markyuay, a snake.

13th.

59. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed as above,) and one of the Symbolic Vowels, with a Mute or Final Consonant; as,

Symbol of the Vowel 30 a.

(none.)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

1st of the Class,

ලිිිිිිි kyuek, a rat.

Mute or Final Consonant of the Dental Class.

ဖြတ်။ pyut, to grow in bunches.

|| [3] pyun, a pipe or tube.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

ეგე kyup, to be brittle. ∥ ცვა pyums, to mix together.

Mute or Final Consonant of the Liquid Class.

ကြွယ်။ kyué, to be abundant.

Mute or Final Consonant (°) thays-ting.

S pyun, to go beyond, exceed.

N. B. Vide also Para: 25, Sect: 5, for this combination.

60. Exercise the 19th.

ලිනි. pyuek, to bubble, boil. ලිනි. myuek, to speak, utter. ලිනි. kyup, to be irritable. ကြွယ်။ kyué, to be opulent. ဖြန်း pyun, to be versed in. ဖြတ်း pyut, a squirt, syringe.

61. Exercise the 20th.

ထိုဟာကြီချိကြွပါ• hto-hā-go-hkyēē-kyua-bā, lift that up.

- ကြွက်တို့ကြောင်ကိုများစွာကြောက်ကြသည်။ kyuek-do-kyoung-go-myāː-tzoā-kyoukgya-thee, rats much fear the cat.
- မြေဟောက်ကိုက်သော် လူသေမည်။ myuay-houk-keik-thāū, lōō-thay-mee, if a snake should bite a man, he would die.
- ပြွေကြိမှုတ်သောအခါ။ အသံသာယာဂွာဖြစ်ပါသည်။ pyuay-go-hmot-thau-ahkā, athan-thā-yā-tzoā-hpyit-bā-thee, when the flute is played, the sound is most agreeable.
- သူဘည်ကြွယ်ဝသောသူဖြစ်သည်။ thoo-thee-kyué-wa-thau-thoo-hpyit-thée, he is an opulent person.
- သူတိုသည် အလကား ဝါကြွား တတ်ကြသည်။ thoo-do-thee-alagas-wā-kyuās-dat-gya-thee, they boast in vain.
- ထိုမြို့သို့ကြသွားတော်မူစည်တွင်။ hto-myo-tho-kyua-thwās-dāū-mōō-tzeen-dwing, in proceeding to that city.
- ပင်လယ်ကမ်းနားတွင်ကြွေကြရတတ်သည်။ ping-lé-kams-nās-dwing-kyuay-go-ya-dat-thée, one gets shells on the sea-shore.
- ജനുട്ടാര് ഇന്റ്രിട്ടും akon-atsing, akyuings-may, altogether, wholly, without remainder.

လူကလေးတို့ ပြိတ်နှင့် ကစား တတ်သည်။ loo-hgalays-do-pyut-hning-kazās-dat-thee, boys play with a squirt.

ကြွက်တို့ဂျုံစပါးကို များစွာစားတတ်သည်။ kyuek-do-gyon-tsabā:-go-myā:-tzoā-tsā:-dat-thee, rats eat much wheat.

14th.

62. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed by the addition of ()) ha-htos, to a Simple Initial Consonant,) and one or more of the Symbolic Vowels; as,

	•
or more of the Symbolic Vowels; a	ıs,
Symbol of the Vowel so a.	Symbol of the Vowel အာ: ā.
(none.)	(cor1)
α, to be beautiful.	gia hngās, to borrow, hire.
Symbol of the Vowel an ee.	Symbol of the Vowel g. ee.
(°)	(°)
gn shee, to be.	cgs hlees, to pare, slice.
Symbol of the Vowel 8" oo.	Symbol of the Vowel gu oo.
(1)	
9. hmoo, a minister of state.	9. hloo, to make oblations.
Symbol of the Vowel car ay.	Symbol of the Vowel 3 n ay.
(c)	(*)
တေ့။ hlay, a boat.	380 hlays, a cart.
Symbol of the Vowel can au.	Symbol of the Vowel cass. āū. (ε—δ) αγδη hlāū, to paddle.
(c—->)	(e—§)
	11

Symbols of the Vowels gue, and guo, combined.

ga hnos, to awaken, rouse.

N. B. Vide also Para: 23, Compound Initial Consonants, line 6,

63. Exercise the 21st.

இ hnyee, to kindle a fire. ลวะ shā:, to be scarce. q. hma, from, out of. St. hnees, split bamboo strips. qu hnga, to distribute, share. hlay, to change. arouse. hngay, to tip, incline. eg. hway, to push, butt. & hmee, to nod, nap. ເຄວາ shau, to diminish, lessen. ງວະ shā, to search after. An hnyee, to smell offensively. ເຊລະ shāū, strips of bark. shoo, to look at, behold.

🖇 hmēe, to obtain, attain to. a fungus, mushroom. shay, before. φοι hmā, to tell, order. ອງວິ shāū, to wash, (as clothes.) g sha, to wound, or cut. ညှော်။ hnyāū, to smell offensively. ଗ୍ଲା sho, to hide, conceal. ล. shoo, to breathe, respire. മ്പാം hnyā, to pity, assist. ବ୍ରୋ hmay, to doze. இள hnyos, to be withered. 🖖 မှာ။ hmā, at or in. Si hmee, before, before that.

15th.

63. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed as above) and one or more of the Symbolic Vowels, with a Mute or Final Consonant.

Symbol of the Vowel son a. (none.)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class, 5th of the Class, 9ε, hming, ink. Ist of the Class, ငှက်။ hngek, a bird. Mute or Final Consonant of the Palatal Class. 38" hnit, to immerse, || မည့်။ hmaŷ, to be ripe. Mute or Final Consonant of the Dental Class. | 98 hman, a looking glass. မှတ်။ hmat, to note down. Mute or Final Consonant of the Labial Class. ညှှှှိ။ hnyap, to pinch. ူ လှှS∗ hlam, to step. Mute or Final Consonant of the Liquid Class. နှယ်။ hné, a kind, sort. Mute or Final Consonant (°) thays-thays-ting. ∾ hlan, a spear.

Symbol of the Vowel 81 ec.

(°)

Mute or Final Consonant of the Dental Class.

Soft hmeit, to wink.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

Soft hneip, to press down.

Symbol of the Vowel & oo.

(1)

Mute or Final Consonant of the Dental Class. ∮∞ hnot, to pull out. 🍴 କୁଞ୍ଜ shons, to lose, be defeated.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

ωδ" hlop, to tremble.

ျှ ရှုန်၊ shom, to shrink up.

Mute or Final Consonant (°) thays-thay-ting. ន្នំ hmon, flour, meal.

Symbol of the Vowel account au.

(e—၁)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class. မောက်။ hmouk, to capsize. မြောင်။ hmoung, dark.

Symbols of the Vowels go ee, and go oo, combined.

Mute or Final Consonant of the Guttural Class. පූින්• sheik, to sigh. | βε hneing, to be able.

N. B. Vide also Para: 25, Section 6, for this combination.

64. Exercise the 22nd.

238. hnyit, to milk. aç shing, a squirrel. ရောက် shouk, a citron. 18 hnop, the mouth.

လှန်။ hlan, to turn over. ၅ကိ hwek, to steal. ရှောင်။ shoung, to shun, avoid. ၅ကိ shek, to be ashamed.

Symbol of the Vowel 32 a. (none.)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class, Ist of the Class, ငှက်။ hngek, a bird. Mute or Final Consonant of the Palatal Class. 38" hnit, to immerse, || မည့်။ hmaîy, to be ripe. Mute or Final Consonant of the Dental Class. 905. hmat, to note down. || မှန်။ hman, a looking glass. Mute or Final Consonant of the Labial Class. ညှှှပ်* hnyap, to pinch. || လှှန်• hlam, to step. Mute or Final Consonant of the Liquid Class. ຈຸບ\$" hné, a kind, sort. Mute or Final Consonant (°) thays-thays-ting. റ്റ് hlan, a spear.

Symbol of the Vowel an ec.

(°)

Mute or Final Consonant of the Dental Class.

Soft hmeit, to wink.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

Soft hneip, to press down.

Symbol of the Vowel & oo.

(l)

Mute or Final Consonant of the Dental Class.

105. hnot, to pull out.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

25. hlop, to tremble.

25. show, to shrink up.

Mute or Final Consonant (°) thays-thay-ting. ន្នំ hmon, flour, meal.

Symbol of the Vowel account au.

(e---)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class. မောက် hmouk, to capsize. မြောင် hmoung, dark.

Symbols of the Vowels g_i ee, and g_i oo, combined.

Mute or Final Consonant of the Guttural Class. and sheik, to sigh.

N. B. Vide also Para: 25, Section 6, for this combination.

64. Exercise the 22nd.

ည္သစိ• hnyit, to milk. ရှင့်။ shing, a squirrel. ရောဂလိ• shouk, a citron. နှစိ• hnop, the mouth. လှန်း hlan, to turn over. ၅ကိ hwek, to steal. ရှောင်း shoung, to shun, avoid. ၅ကိ shek, to be ashamed.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Act hleik, to pant.

Act hleings, a billow, wave.

Act hmot, to blow (with the mouth.)

Act hloung, a prison.

Act hngouk, to smell rank.

Act hnings, dew, mist, fog.

I hnan, a grass-hopper.

Act hnek, to beat.

Act hnoung, to tie, bind.

Act hneik, to drive into.

ခွာစီ။ hlit, to open.
ခွာစီ။ hnit, a year.
ခွာစီ။ hneings, to compare.
ခွဲ။ hnan, to deposit.
မြို့စီ။ hmeing, to be lost in thought.
ညည်း။ hnyeens, to injure, hurt.
တှဲ့။ hlon, to warm by the fire.
ခွောင့်။ hnoung, to vex, molest.
ရှတ်။ shot, to be confused.
ခွာစီး။ hnams, the oil-plant.
ညာစီး။ hnyap, scissors, snuffers.

65. Exercise the 23rd.

ရက်ကြောက်သကဲ့သို့ shek-kyouk-tha-ဥစ္စ်y-tho, as if ashamed. ရှောင်အံ့သောငှါ shoung-an-thau-hngā, in order to avoid. ထိုင်းကြီးသဖြင့်တွေကလေးမှောက်သည်။ hleings-kyees-tha-hpying-hlay-galays-hmouk-thee, the waves being great, the boat capsized. ရေသည်အနှံရှိသလား။ yay-thee-anan-shee-tha-lās, has water smell? ထိုအတူငါမပြုနိုင်။ hto-atoo-ngā-ma-pyoo-hneing, I cannot do like that. လမ်းတရောက်လုံးတွင်။ lams-ta-shouk-lons-dwing, along the whole road. ဤအရပ်သို့မရောက်ခြဲတိုင်အောင်။ ee-ayap-tho-ma-youk-hmee-teing-oung, until arrived at this place. ထိုလူနှစ်ယောက်တိုက်ကြည့်ရှပါ။ hto-lōō-hnit-youk-do-go-kyee-shoo-bā, look at those two men.

ဌားသောကြေးငွေကိုမဆပိသေး။ hngās-thau-kyays-nguay-go-ma-htsap-thays, he has not yet repaid the borrowed money.

အမှုများများမရှိ။ ahmoo-myās-myās-ma-shee, there is not much business. တံခါးကိုဗွင့်လှစ်သဖြင့်။ tan-hgās-go-hpwing-hlit-tha-hpying, by opening the door.

16th.

66. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed by the addition of (1) ha-hto:, and (1) ya-ping, to a Simple Initial Consonant,) and one or more of the Symbolic Vowels; as,

Symbol of the Vowel son a.	Symbol of the Vowel son a.
(none.)	(o or 1)
ge hmya, to distribute.	ទ្វាច៖ hmyās, a fish-hook.
Symbol of the Vowel & oo.	Symbol of the Vowel & oo.
(1)	() shōō, to hiss (as a snake.)
	shoo, to hiss (as a snake.)
Symbol of the Vowel Dan au.	Symbol of the Vowel coδ, āū.
(e)	(e—S)
eggo hmyau, to cause to float.	မျှော်။ hmyāū, to look with expectation.

Symbols of the Vowels genee, and geneo, combined.

വ്വിം hlyo or sho, to hide, conceal.

N. B. Vide also Para: 23, Compound Initial Consonants, line 7.

67. Exercise the 24th.

ത്വാം hlyā or shā, the tongue.	မြှော့• hmyaů, a leech.
en hmya, as much as.	မျှော့။ hmyau, a leech. သျား shā, the tongue.
လျော် shāū, to wash (clothes.)	များ hmya, to be alike, even. လျှား hlya, thin.
வுக் hmyās, an arrow.	og hlya, thin.
	7th.
68. By the combination of a Con	npound Initial Consonant (formed a
above,) and one or more of the Sym	abolic Vowels, with a Mute or Fina
Consonant; as,	•
Symbol of the	e Vowel ဘာ a.
(no	ne.)
	nt of the Guttural Class.
1st of the Class.	5th of the Class,
	5th of the Class, တျင်း hlying, if, when.
Mute or Final Consons	ant of the Dental Class.
	തു hlyan, to glide (as flame.)
Mute or Final Conson	ant of the Labial Class.
cys, hlyap, lightning.	
Mute or Final Conson	ant (°) thays-ting.
	scend (as flame.)
Symbol of the	Vowel വോം au.
(e-	—ɔ)
•	nt of the Guttural Class.
လျှောက် hlyouk or shouk, to petition	

Symbols of the Vowels me ee, and 2 oo, combined.

(~)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

၍က်။ hmyeik, to scorch.

Aβε hmyeing, to be insensible.

N. B. Vide also Para: 25, Section 7, for this combination.

69. Exercise The 25TH.

မျှောက်။ hmyouk, to exalt. တျှင်။ hlyan, to roll (as waves.) တျှင်။ hmying, to become stringy.

70. EXERCISE THE 26TH.

ဥ္သြင္မေလာက်မာသံကိုမလု၀ိန္နင္နဲ့။ ee-hmya-louk-athan-go-ma-lop-hning, don't make so much noise.

ရွှေသို့ကြည့်မျှော်သဖြင့်၊ shajy-tho-kyee-hmyau-tha-hpying, by looking forward. သျာဂြပြစမ်၊ sha-go-pya-tsam, shew your tongue.

ငါးတို့ကို များနှင့် များ တတ် သည်။ ngās-do-go-hmyās-hning-hmyās-dat-thee, one catches fish with a fish-hook.

നായങ്ങളുങ്ങൂ kāla-ashāy-ahlyās, a long or distant time.

ထိုရွာသို့တခါမျှမရောက်စဖူး။ hto-yuā-tho-tahkā-hmya-ma-youk-tsa-hpōō:, (I) have never been at that village.

18th.

71. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed by the addition of (1) ha-htos, and (5) ya-yit, to a Simple Initial Consonant,) and one of the Symbolic Vowels; as,

Symbol of the Vowel & oo.	Symbol of the Vowel 2. 55.
(1)	(1)
	(a) hmyoo, to please, allure.
Symbol of the Vowel c. ay.	Symbol of the Vowel 30 ay.
(e)	(\)
cos: hmyay:, to entangle.	
Symbol of the Vowel an.	Symbol of the Vowel and au.
(c—->)	(c5)
	မြော် hmyāū, to consider.
N. B. Vide also Para: 23, Com	pound Initial Consonants, line 8.
19	9th.
70. Double combination of a Co.	
	mpound Initial Consonant, (formed as
	abolic Vowels, with a Mute or Final
Consonant; as,	
Symbol of the	e Vowel 🖘 a.
(no	ne.)
Mute or Final Conson	ant of the Palatal Class,
1st of the Class.	5th of the Class.
66. hmyit, a young bamboo sprout.	14
Symbol of the	e Vowel 3. oo.
(1)
Mute or Final Conson	ant of the Dental Class.
ြေတိ• hmyot, to swallow up.	

Digitized by Google

Mute or Final Consonant of the Labial Class. 1st of the Class. 5th of the Class. ြှေပီ• hmyop, to immerse. Mute or Final Consonant (°) thays-thays-ting. 🚰 hmyon, a bamboo fish-trap. Symbol of the Vowel Spr au. (e--2)Mute or Final Consonant of the Guttural Class. narrow. မြောက်။ hmyouk, to exalt. မြောင်း။ hmyoungs, to make long and Symbols of the Vowels go ee, and go oo, combined. Mute or Final Consonant of the Guttural Class. පිූිනි• hmyeik, to scorch. N. B. Vide also Para: 25, Section 8, for this combination.

73. Exercise the 27th.

- မြို့ချည်းကိုသာခိုးမူကား၊ hmyon-hgyees-go-tha-hkos-moogas, if the trap only be stolen.
- ထိပိတုံးကိုမြိုက်မှုကား hteip-dons-go-mees-hmyeik-moo-gas, if the stocks be scorched with fire.
- တကြီး မြှောက်ကြး ta-kyeip-dwing-ta-youk-go-akyees-hmyouk-gya, raise one man in ten to be the chief.

လက်ကိုရေထဲသို့ဖြုပ်လိုက်။ lek-go-yay-hday-tho-hmyop-leik, immerse your hands in the water.

20th.

74. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed by the addition of (,) ha-htor, and (,) wa-htsway, to a Simple Initial Consonant,) and one of the Symbolic Vowels; as, Symbol of the Vowel ໝາ ā. Symbol of the Vowel me a. (o or 1)
930: hloā, to be thin (as paper.) (none.) 28" hloa, a saw. ||Symbol of the Vowel signal area. Symbol of the Vowel c. ay. (e) s hloays, to transfer.

N. B. Vide also Tara: 23, Compound Initial Consonants, line 9.

75. Exercise the 28th.

shuay, to shove, move. hnoay, to delay. San hloays, to slice. മും shuay, gold. ean hmuay, to stir up or about.

21st.

76. By the combination of a Compound Initial Consonant (formed as above,) and one or more of the Symbolic Vowels, with a Mute or Final Consonant; as,

egs. hmuays, to be fragrant.

Symbol of the Vowel son a. (none.)

Mute or Final Consonant of the Guttural Class.

1st of the Class.

Mute or Final Consonant of the Dental Class.

Sof. hlut, to release, set free.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

Mute or Final Consonant of the Labial Class.

Mute or Final Consonant of the Liquid Class.

Mute or Final Consonant of the Liquid Class,

According hnoé, to unite in succession.

Mute or Final Consonant (°) thays-thays-ting.

in hnun, to bend down, make low.

77. Exercise the 29th.

ည္တစ္ေhlot, the supreme council. ညွန္း shun, mud, mire. ညွင္း hnwing, to peel off. ညွတ္ေhnyut, to bend down. သွန္း hlun, to transgress. သွန္း hlwing, to set sail, to sail. Best howings, to slice.

300 hlut, to send.

301 hmums, to besmear, anoint.

302 hlwing, to be glossy.

31 shun, to be soft, muddy.

303 hlums, to overspread.

78. Exercise the 30th.

စေလွှတ်အိုသောငျို။ tsay-hlut-an-thau-hngā, in order to send.

သူသည်အလွန်နာသေးသည်။ thoo-thée-ahlon-nā-thay:-thée, he is yet very ill. မွေးကြင်သောအနံ့ hmuay:-kyeing-thau-anan, a fragrant smell.

ထက်ရှာသည်လှသလား။ nguay-hdek-shuay-thee-hla-tha-lās, is gold prettier than silver ?

အလွန်များစွာကျူးလွှန်သောသူ။ ahlon-myār-tzoā-kyōōr-hlun-thau-thōō, a very great transgressor.

ထိုလမ်းတွင် ရှန်များများ ရှိပါသည်။ hto-lams-dwing-shun-myās-myās-shee-bā-thee, there is much mud on that road.

မြေကြီးကို ရေသည်ဖုံးလွှမ်းသောအခါ ကာလ• myay-gyeet-go-yay-thee-hpont-hlums-thau-ahkā-kāla, the epoch of the deluge.

ထိုအမှုတွင်ရွှေနေတယောက်ကိုတွဲထားရမည်။ hto-ahmoo-dwing-shay-nay-tayouk-gohloāy-htā:-ya-mee, in that matter you must appoint a pleader.

တ္တတ်တော်က ထုတ်ဆင့်တော်မူသော အာဏာတော် hlot-dāū-ga-htop-htsing-dāū-mōōthau-ānā-dāū, an order from the supreme council.

79. Abbreviations.

for ညွှေ။ ee, မြို့ for ရေး yuay. letter)" ကိုး ka mute, လြို့ " လည်း။ lees, "ကောင်း။ koungs. ၎င် or ငြို့ " လည်းကောင်း။ lees-goungs, Au °(over a letter)"ကိ• ka mute, လည်ျား " യനിയാം lek-yā. 4 ெனி் திர் gyouற்கு. င်္ငေ လုင်။ ကျွန်ုပ်။ " လူလင်း loo-ling. " ကျွန်နှံပီ။ kyun-nop, " သင့်ဘော• thing-bau. သင်္ဘော်ာ္ " ရှိုက်။ hneik, " သည်• thee. သို့။ " မည်။ mee. © or o⊊" " coos thau. " ധോനിധാഃം youk-yāഃ. ' ယောက်ျား။ သွေသောက် thoay-thouk,

80. Numerical Figures.

Э	J	þ	9	9	6	4	Ω	6	204
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10.

Interchangeable Letters.

81. The letters and Symbols given in the following list are frequently found written one for another, in Burmese manuscripts.

Simple Initial Consonants.

331	a,	and	∞• ta, (when formatives.)
က္ပ	ka,	**	o• ga,
0.	tsa,	66	∞• tha.
		"	o dza.
ဆေး	htsa,	44	
Q.	dza,		
_	da,	.44	ഗ• ta.
O.	pa,		o∙ ba∙
6	hpa,	'¢	ဘ• ba'
ယ။	ya,	£ ¢	qu ra or ya.

Compound Initial Consonants.

J. ya-ping,	and	∞• ya.
**************************************	~ \$	$\int_{0}^{\infty} ya-yit.$
C. ya-yit,	"	q ra or ya.
€ ngya,	"	ည• nya.
g. sha,	\$ ¢	လျှ• hlya.

Mute or Final Consonants.

ည်း nya-that,	and	(\) nouk-tho-pyit.
na-that,	"	(°) thays-ting.
S. pa-that,	"	တိ• ta-that.
S. ma-that,	"	\$• na-that.
	44	(°) thays-thays-ting.
υξ. ya-that,	"	() nouk-tho-pyit.
	6 6	ρ§• nya-that.
	44	δι ya-that.

Besides these on ta, is often found written for on tan, and on tan, when occuring before another syllable in the same word.

END OF PART I.

PARTII.

BURMESE GRAMMAR.

PARTII.

CHAPTER I.

PARTS OF SPEECH.

1. The Burmese language comprises eight parts of speech; viz:

Nouns,
Pronouns,
Adjectives,
Verbs,

Adverbs,
Postpositions,
Conjunctions,
Interjections.

of nouns.

- 2. Nouns are of two kinds,—Nouns Proper, and Nouns Common.
- 4. It should here be observed that the names of cities, towns, rivers, &c. &c., and indeed of all localities, are never used (except colloquially,) without the word city, town, river, &c. being attached thereto, as the case may be; one cannot say, as in English, and Apple Yan-gon-tho,

to Rangoon, but it must be, a sample Y an-gon-myo-tho, to the town of Rangoon.

5. Nouns Common are the names of all the individuals of a kind; as $o_1 = 100$, a man; $o_2 = 100$, a man; $o_3 = 100$, a city; $o_3 = 100$, a boat; $o_4 = 100$, a bamboo; $o_3 = 100$, a forest, jungle; $o_4 = 100$, a dog; and such like.

In treating of Nouns Common we must consider, 1st, the Divisions, 2nd, Gender, 3rd, Number, and 4th, Case.

THE DIVISIONS.

6. All Nouns Common admit of a two-fold Division; viz:

1st, into Primitives and Derivatives.

2nd, into Simple and Compound.

A Primitive Noun Common is an original term, name or word, underiveable from any traceable source; as, which lams, a road; of kyck, a fowl; she eim, a house; so yay, water; she myay, earth; so hlay, a boat; ole das, a sword.

A Derivative Noun Common is, as its name implies, one derived from some other source, (generally from a verbal root,) and consequently not an original word; such are,

മായിട്ടി aeim, a sheath, scabbard, from ജിട്ടി eim, a house.

oceq: tsā-yay:, a scribe or writer, from ocu tsā, a paper or document, and eq: yay:, to write.

သလင်း alings, light, from လင်း lings, to be light, not dark.

စားရား tsā:-yā, eatables, from စား။ tsās, to eat and အရာ။ ayā, a thing.

သူဗိုး thoo-hkor, a thief, from ω, thoo, a person, and θ: hkor, to steak οβόω, wun-hkan-thoo, a security, from οβι wun, a burden or responsibility, δι hkan, to bear, and ω, thoo, a person.

အရာရှိ၊ ayā-shee, an official, from အရား ayā, an office, and ရှိ၊ shee, to have, hold.

အိမ်ထောင်ခြင်း။ eim-htoung-hgyingt, marriage, from အိမ်း eim, a house, ထောင်း htoung, to erect, set up, and ခြင်း hkyingt, an affix, implying abstract action or state of being.

- 7. The Modes of Derivation will be more amply detailed hereafter.
- 8. All Nouns Common are also, as above stated, divisible into Simple and Compound.

Simple Nouns Common are such as the following:

လေး hlay, a boat, အလင်း၊ alingး, light; လူ၊ loo, mankind. အအင်း၊ aeim, a sheath or scabbard; အမည်။ amée, a name. နေး၊ hkuays, a dog, and such like.

Compound Nouns Common are formed-

1st, By the junction of two Nouns.

2nd, By the union of a Noun and a Verb.

3rd, By the union of a Verb and a Noun.

4th, By the union of a Noun, a Verb, and a Noun; as,

1st. Two Nouns.

පිදුරි myee-shing, a creditor, from පි myee, a debt, and නඉරි ashing, a master, or lord.

Digitized by Google

 $\{a_0\}$ myo-wun, a governor, from, $\{a_1, a_2\}$, a town, and of wun, an office.

૦૦ જેટ yay-os, a pitcher, from con yay, water, and જીકા os, a pot or jar.

2nd. A Noun and a Verb.

ဥယည်ိေဝောင့်၊ ဝဝ-yeen-tsoung, a gardener, from ဥယည်ိ၊ ဝဝ-yeen, a garden, and ဝောင့်၊ tsoung, to look after, tend.

သူသတိ• thoo-that, an executioner, from သူ။ thoo, a person, and သတိ• that, to kill.

and ຜ່ານ hteins, to tend, herd.

3rd. A Verb and a Noun.

စားရား tsās-yā, eatables, from စား tsās, to eat, and အရာ ayā, a thing or object.

သေခန်းသေနား thay-hgan:-thay-nā:, funeral rites, from သေး thay, to die, and အခန်းအနား။ ahkan:-anā:, rites or ceremonies.

ဆိုရက်။ tso-hgyek, a sentence, from ဆို tso, to speak, and အချက်။ ahkyek, a subject, matter.

4th. A Noun, a Verb, and a Noun.

အိမ်လောင်ခြင်း။ eim-htoung-hgyings, marriage, from အိမ်။ eim, a house, တောင်။ htoung, to erect, set up, and ခြင်း။ hkyings, an affix implying abstract action, or state of being.

စာသင်ဖရပီ။ tsā-thing-dzayap, a school, from စာ tsā, papers, writings, သင်း thing, to learn, and ဖရပီး dzayap, a shed, or house.

လယ်တွန်သွား။ lé-htun-thamās, a plough-man, from လယ်။ lé, a field, ကျိုး။
PART II. Digitized by Google UNIVERSITY OF MICHIGAN

htun, to plough, and were or write thamas, a term signifying a trade or occupation.

9. Besides the above, there are a few other Compound Nouns Common of an anomalous construction; as,

ငယ်စည်အခါ» ngé-tzeen-ahkā, childhood, from ငယ်» ngé, to be little; စည်း tzeen, an affix implying duration, and အခါ ahkā, time, season.

10. N. B. That when a Noun has son a short, as its Initial syllable, the son a short is frequently dropped in composition; as,

အိပ်ရှင်။ eim-shing, a house-owner or landlord, for အိပ်အရှင်။ eim-ashing, a master of a house.

GENDER.

- 11. Nouns which are by nature masculine are masculine, and Nouns which are feminine by nature are feminine; all others are neuter, i. e. of no Gender.
 - 12. Gender is expressed in three ways; viz:

Ist, By the Noun itself being expressive of a particular sex; as, som ahpa, father; so a mee, mother; som that, a son; so as or as than ees, a daughter.

2nd, By the use of an additional word similarly expressive of sex; as, From was that, a child, offspring:

သားယောက်ယား။ thās-youk-yās, a son or male child. သားမိမ္မ။ thās-meim-ma, a daughter or female child.

From oge loo, a man, mankind:

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

လူယောက်ယား။ loo-youk-yais, a man or male man.

ထူမိမ္မ loo-meim-ma, a woman or female man.

3rd, By the use of some root expressive of sex; as, from \(\omega_1 \) kyuay, a buffaloe:

റ്റുയ്ലം kyuāy-hdēes, a male or bull-buffaloe.

സ്പ്യം kyuāy-ma, a female or cow-buffaloe.

13. The affixes & hdee, for the male, and ω ma, for the semale sex, can be applied to all brute animals, according to their sex.

The latter is sometimes also applied to human beings for the purpose of distinguishing the female, when speaking of a class, rank or profession; as,

ဘရှင်။ ashing, a master; ဘရှင်မ။ ashing-ma, a mistress.

തുളം kyun, a slave; തുളം kyun-ma, a female slave.

∞η htsayā, a teacher; ∞ηω htsayā-ma, an instructress.

The sexual affix meons ka-dāū, is also used occasionally in speaking of the wife or lady of a person of condition; as,

မင်း။ mings, a governor, မင်းကတော်။ mings-kadāū, the governor's lady.

14. Besides the above, there are several other roots expressive of the male sex, which are confined in their application to certain classes of animals; such are

လာသူ lat, applied only to cattle; as,

ຽວະດວະເ noās-lās, a bull; ຊວະພະ noās-ma, a cow.

ရှက်။ peik, applied only to cattle; as,

နွှားမြက် noāi-beik, a bull; နွားမ noāi-ma, a cow.

ပေါက်။ pouk, applied only to cattle; as,

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

နွားပေါက်။ noās-bouk, a bull; နွားမ။ noās-ma, a cow.

രുഗിനിം kyuāy-bouk, a bull buffaloe; രൂപം kyuāy-ma, a cow-buffaloe. പം hpa, and തം ba, applied only to fowls; as,

ကြက်ဖ or ဘာ kyek-hpa or ba, a cock; ကြက်မာ kyek-ma, a hen. မိုလီ။ hpo, applied to fowls; as,

cန်မြလ်• ngan-hbo, a gander, ငန်မ။ ngan-ma, a goose.

15. This affix is sometimes also applied to human males; as, မဆိုးမိုလ် moo-htsos-hbo, a widower, မဆိုးမှ moo-htsos-ma, a widow.

NUMBER.

16. The Plural of all Nouns is regularly formed by the addition to the singular of the sign of the sig

ှာ loo, a man; ထူတို့ loo-do, men.

လက်သွား lek-thamās, a carpenter; လက်သွားတို့ lek-thamā-dọ, carpenters.

17. An indefinite plural is sometimes expressed by adding the root, spannyas, many; as,

on tsā, a writing; on មាន tsā-myās, writings; the same may also be expressed by reduplication of the Noun itself; as,

ສວິ ayap, a place or spot; ສວິວວິ ayap-yap, places, i. e. many or various places.

အမျိုး။ amyor, a kind, sort, အမျိုးမျိုး။ amyor-myor, various sorts.

18. Where an adjective follows immediately after the Noun, the Plural sign is placed after the adjective; as, φωροδια loo-goungs, a good man; φωροδιοβι loo-goungs-do, good men.

CASE.

19. The Noun, whether primitive or derivative, simple or compound, is never inflected; that is to say, it never, under any circumstances whatever, changes its form. The cases or positions of the Noun are indicated by signs affixed to the Noun, and are three in number; viz:

The Nominative Case, The Possessive Case,

and

The Objective Case.

20. The Noun is in the Nominative Case, when it names or points out some person or thing, which does or is something; as,

လူတို့သည်လုပ်တတ်ကြသည်။ loo-do-thee-lop-dat-gya-thee, men work.

ဤလူသည်လူကောင်းဖြစ်ပါသည်။ हह-loo-thee-loo-goungs-hpyit-bā-thee, this man is good.

21. The signs affixed to the Noun for the purpose of indicating the Nominative Case are as follows:

က ga, commonly used.

—လည်း၊ ga-lees, do.
ကား၊ gās,
—လည်း၊ gās-lees,

Generally used adversatively or emphatically.

Que moo,
—ကား၊ moo-gās,

common distinctively and sometimes conditionally.

သည်း thee, most common.
—ကား၊ thee-gās, used adversatively or emphatically.

ဟုမူကား။ h $\overline{o}\overline{o}$ -m $\overline{o}\overline{o}$ -gās,
—လိုသတည်း။ h $\overline{o}\overline{o}$ -lo-tha-dees,
ဟူသတည်း။ h $\overline{o}\overline{o}$ -tha-dees,
—သော်ကား။ h $\overline{o}\overline{o}$ -thā \overline{u} -gās,
—သည်ကား။ h $\overline{o}\overline{o}$ -thee-gas,

Used demonstratively.

EXAMPLES.

အမ်ကြေးမဟုတ်ဖူးပါသားဆိုလေ၏ amee-ga-ma-hot-hpoot-ngā-thāt-htso-lay-ee, the mother said, "No my son."

အထင်းကား၍။အပကားဖန်။ ahtwing:-gās-shuay, apa-gās-hpan, the inside gold, the outside glass.

ေငါကားကောင်း။သူကားမကောင်း။ ngā-gāt-koungt, thoo-gāt-ma-koungt, I am good, (but) he is not good.

ခွေးထီးကလည်း။ hkuays-hdees-ga-lees, but (said) the male dog.
ငါပညတ်သည်ကား။ ngā-pinyat-thee-gās, but my commandment is this.
အမြနှင့်တူသောမယားဟူသည်ကား။ amee-hning-too-thau-mayās-hoo-thee-gās, a wife like a mother then (is so & so.)

ဝါးပင်နှင့်တူသောအမွေဟူသော်ကား wāး-bing-hning-tōō-thau-amuay-hōō-thāū-gār, the inheritance like the bamboo plant then (is so & so.)

22. The Noun is in the *Possessive Case*, when it denotes a person or thing which possesses some other person or thing, or to whom some other person or thing appertains or belongs. In the Burmese language it is always indicated by the sign of ee, expressed or understood after the Noun; as,

တိုးကြီး၏ဥယည်။ mings-gyees-ee-ooyeen, the king's garden, or မင်းကြီးဥယည်။ mings-gyees-ooyeen, the king's garden, both being the same in meaning.

It is sometimes also, though rarely, expressed by coon thau; as,

သင်၅ဗီးသောအား htsing-ngās-tzēēs-thau-ās, the strength of five elephants. or ဆင်၅ဗီးရှိသောအား htsing-ngās-tzēēs-shee-thau-ās, the strength possessed by five elephants.

23. A Noun is in the Objective Case, when the person or thing that it denotes is the object, end, effect or result of some act or movement.

The Objective Case is indicated by some postposition affixed to the Noun; as,

ထူကလေး။ loo-galayt, a boy; ထူကလေးကို loo-galayt-go, to a boy.

ပညာအာကတိ• pinyā-atat, wisdom; ပညာအတတ်ဖြင့်• pinyā-atat-hpying, by means of wisdom.

အိမ် eim, a house; အိမ်ဆို eim-tho, towards a house.

အရှေပြည်။ ashay-pyee, the east country; အရှေပြည်ထဲက ashay-pyee-hday-ga, from out of the east country.

သစီပင်း thit-ping, a tree; သင်ပင်နောက်များ thit-ping-nouk-hmā, behind a tree.

24. The nature and divisions of these postpositions will be more fully explained when treating of them in a subsequent chapter; it will be sufficient at present to present a few examples of their use.

အမြိသည်သားကိုရိုက်သည်။ amee-thee-thas-go-yeik-thee, the mother beats the child.

အမြဲသို့ဝင်ပြီးလျှင်း eim-hday-tho-wing-pyees-hlying, after entering into the house.

ယင်းကြီးအားတျောက်ကြကုံ၏ ming:-gyee:-āt-shouk-gya-goń-ee, they petitioned the king.

ရွာအလယ်မျှာရပ်နေသည်။ yuā-alé-hmā-yap-nay-thee, he stands in the middle

of the village.

ညောင်ပင်ထက်ကသူငယ်ပြိုသံကြား၏ nyoung-bing-htek-ga-thoo-ngé-ngo-than-kyās-ee, he heard the crying of a child from the top of the banyan tree.

ဥယည်သည်တွင်ငွေခြောက်ရာကိုနှံထားလေ၏ on-yeen-thee-dwing-nguay-hkyouk-ya-go-hnan-htas-lay-ee, they deposited with the gardener, six hundred (pieces) of money.

The signs of the objective case are frequently understood; as equivalently

yay-pays-ba, give water, for ရေကိုပေးပါ။ yay-go-pays-ba.

25. Nouns substantive are frequently placed in apposition; as, ηξηξωρι yan-gon-thas, a native of Rangoon, or a Rangooner. οργών tsā-hngek, a sparrow-bird, or sparrow.

ຽວະດາວາຣະ noās-goung, an ox-animal, or ox,

ပျက်ပင် myek-ping, the grass-plant, or grass.

2 soε kyun-bing, the teak-plant, or teak.

သရက်သီး။ tha-yek-thees, the mango-fruit, or mango.

3888 hning:-bwing, the rose-blossom, or a rose.

26. Sometimes also used adjectively; as,

ပင်းမျိုး။ mings-myos, the royal race or dynasty.

പ്പുഹ്. shuay-hkwek, a gold-cup.

သံအိုး။ than-or, an iron-pot or kettle.

သစ်တိုင်။ thit-teing, a wooden-post.

CHAPTER II.

OF PRONOUNS,

27. Pronouns are of five kinds; viz:

Personal,
Possessive,
Demonstrative,
Indeterminate,
Interrogative.

PERSONAL.

28. These are the names of individuals, as applied by one speaking to or addressing another with reference:

1st, To himself—(the speaker,) I;

2nd, To the person addressed, Thou;

3rd, To some third party, He.

29. 1st, With reference to himself (the speaker,) "I," or as commonly termed "the 1st Person." This Personal Pronoun varies according to the relative rank or condition of the speaker, and the person addressed by him. The forms used are given beneath.

on ngā, I, masc. and fem. used in speaking of one self or to inferiors.

Digitized by Google

PART II.

തന്റെട്ട് akyun, I. both masc. and fem. and are used in ad-തന്റെട്ട് akyun-nop, I. dressing superiors. જ્રિકે Su kyunop, I. both masc. and sem. and are used in addressing Su kyuop, I. ing equals, or politely to inseriors. ကျွန်တော်မူ kyun-dāū-ma, I, fem. used in addressing superiors. ကျွန်မူ kyun-ma, I, fem. αρωπ kya-ma, I, fem. တပည့်တော်။ tabee-dāū, I, masc. } used in addressing priests or teachers. With any of the } තින ko, foregoing. කියනිව ko-deing, } myself.

30. clu ngā, I, is very commonly used; and, properly speaking, may be termed the only 1st Personal Pronoun; for all the other terms, although some are in very general use, are rather phrases used as Pronouns, than Pronouns properly so called, thus:

തരുട്ട് akyun, I, is a word derived from the term നുട്ട് kyun, a slave, servant, with the formative തം a, prefixed.

തരുട്ടും akyun-nop, I, means (when deprived of the formative ചെ a,) തുട്ടും kyun-nop, the humble or lowly slave; from രൂട്ടം kyun, a slave, or servant, and ട്രം nop, lowly, humble.

മന്യൂട്ട് akyunop, നൂട്ട് akyun-nop, നൂട്ട് kyunop, and ന്യൂട് kyuop, are merely abbreviated forms of മന്യൂട്ട് akyun-nop.

ကျွန်တော် kyun-dāū, I, means "the royal or excellent slave," from ကျွန်း kyun, a slave, and တော်။ tāū, an affix implying honor, excellence, royalty.

ကျွန်တော်မ။ kyun-dāū-ma, I, is the sem. of the same, formed by affixing မ။ ma, as with Nouns substantive. Vide Para. 13.

જ્રિફાં kyun-ma, I, means simply the female servant or slave. Vide Para. 13.

αρω kya-ma, I, is an abbreviated form of the same.

တပည့်တော် tabe မှ-dāū, I, means "disciple," "follower," from တပည့် tabe e, a disciple, and ဘော် tāū, an honorific affix, implying the honor which is conferred upon the speaker by being a disciple.

တပည့်တော် tabee-dāū-ma, is the fem. form of the same, formed by the addition of ω ma, as with Nouns substantive. Vide Para: 13. These two are always used by the laity as a mark of respect when addressing a priest or religious teacher.

31. 2nd, With reference to the person addressed. "Thou," or "the 2nd person."

This Pronoun also varies according to relative rank—the most usual forms are given below.

ကိုယ်တော်။ ko-dāū, thou, masc. and fem. used to a superior.

ωει mings, thou, masc.
ωειω mings-ma, thou, sem.

cωρδιωδι moungs-mings, thou, masc. } to an inferior.

ယင်းမာ။ ming:-mā, Thou, masc. to an inferior (expressive of disapproval.) ညည်း or ညဲ့ nyee: or nyay, thou, fem. to an equal or inferior.

φε ning, thou, masc. or fem. to one very inferior, contemptuously, or to children.

ωε. thing, thou, masc. used in writings or books.

alem hkyings, thou, masc. used in judicial proceedings.

ကွယ်• koé, thou, used vocatively.

- tagā, masc. } thou, } used to the laity by the priesthood.

32. 3rd, With reference to some third party, "he," or "the third Person."

The third Person is usually rendered by သူ thoo, he or she; as သူ လူကောင်းဖြစ်သည်။ thoo-loo-goungs-hpyit-the, he is a good man.

ωδ: things, that (person or thing) is also sometimes used to express the 3rd Personal Pronoun.

သူကိုယ်။ thoo-ko, or သူကိုယ်တိုင်။ thoo-ko-deing, express himself or herself, so also

88. mee-mee, him or herself.

GENDER.

33. From the different forms of Personal Pronouns already detailed, it will be readily perceived that some are masculine only, some only

feminine, whilst some are both masculine and feminine, and some few form the feminine from the masculine by the addition of ω ma; as κχινούς kyun-dāū, I; κινούς kyun-dāū-ma, I.

NUMBER.

34. The Plural of the Personal Pronouns is regularly formed in the same manner as the Plural of Nouns; as,

clangă, I; റിറ്റി ngā-do, we.

သူ thoo, he; သူတို့ thoo-do, they.

ကျွန်တော်မူ kyun-dāū-ma, I (fem.) ကျွန်ကော်မတို့ kyun-dāū-ma-do, же (fem.)

ယင်း။ mings, thou ; ယင်းတို့။ mings-do, ye.

ကျွန်နှင်။ kyun-nop, I ; ကျွန်နုပ်တို့။ kyun-nop-do, we.

CASE.

35. The different Cases, or positions of the Personal Pronouns, are expressed, as in the Case of Nouns, by Postpositions (Simple or Compound) being affixed to them; as,

റി ngā, I; റിറ്റ് ngā-go, to me, or for me.

သူ thoo, he; သူကြောင့် thoo-gyoung, by means of him.

ωδει minge, you; ωδεσω ming-ee, of you or yours.

ကျွန်တော် kyun-dāŭ, I; ကျွန်တော်၌ kyun-dāū-hneik, with me.

သူ၊ thoo, he; သူနှင့်တက္သ၊ thoo-hning-tagoa, along with him.

သူတို့ thoo-do, they ; သူတို့ဆီသို့။ thoo-do-htzee-tho, with or to them.

PART 11.

2*

36. The Personal Pronouns clanga, ωδι thing, and ωμ thoo, are however sometimes inflected, and then become canga, ωξι thing, and ωμ thoo; as,

ငမယား၊ သူမယား။ nga-ma-yāi, thoo-ma-yāi, my wife, his wife, cတွင်ထားခဲ့သောဥ္စရွာ။ nga-dwing-htai-hgay-thau-o-tsa, the property deposited with me.

This is not, however, a point of any very great practical importance.

POSSESSIVE.

37. The Possessive Pronouns are rendered in Burmese by the addition of Si ee, (the sign of the Possessive Case,) either expressed or understood, after the Personal Pronouns; as,

ငါကြန္မားမျ ngā-ee-noās-ma, or ငန္မားမှ nga-noās-ma, my cow. မင်းကြဋ္ဌား mings-ee-o-tsā, or မင်းဥ္ဌား mings-o-tsā, your property.

ကျွန်တော်တို့အမြေ။ kyun-dāū-do-ee-myay, or ကျွန်တော်တို့ပြေ။ kyun-dāū-do-myay, our land.

သူ၏မယား။ thoo-ee-ma-yas, or သူမယား။ thoo-ma-yas, his wife.

ကျွန်ုပ်၍သို့း။ kyun-nop-ee-tha-mēēး, or ကျွန်ုပ်သွီး။ kyun-nop-tha-mēēး, my daughter.

-or by the following terms:

88 mee-mee, thy or your own-his, her or their own.

က်ိုယ် kn, do. do. do.

apça hgying, do, do, do,

EXAMPLES.

ချာ့ဥ္ပောကားလေသရှိမတင်မြီး hgying-o-tsä-gät-hlay-tho-ma-ting-hmee, if how-ever, before putting his own property in the boat.

ကြယ်ဥ္စဥာပါပျောက်သော်လည်း၊ ko-o-tsā-pā-pyouk-thāū-lees, although his own property be lost as well.

DEMONSTRATIVES.

38. The Demonstrative Pronouns are chiefly as follows:
தி. o, that, used only colloquially.
हीं हह, this, prefixed and without a connective.
— भु हह-hmya, this much, do. do.
— ञ्री हह-tho, such, prefixed and with a connective.
— သောသူ ee-tho-thau-thoo, this sort of person, used substantively.
& hto, that, prefixed without a connective.
— գր hto-hmya, that much.
သည်။ thee, this, prefixed without a connective.
—ഗാ∗ thee-ha, this, used substantively.
3. ho, and ωδ. hop, that, used only colloquially.

EXAMPLES.

ထိုအခါ၌။ hto-a-hkā-hneik, at that time. ဤအရပ်မှာ။ ee-a-yap-hmā, at this place. ဤမျှငွေ။ ee-hmya-nguay, this much silver. သည်ဟာဘဟာလဲ။ thee-hā-ba-hā-lāy, what is this? တိုမှာသွား။ ho-hmā-thwās, go there. ထိုလူကိုမေးစမ်ိဳး။ hto-loo-go-mays-tzams, ask that man.

INDETERMINATES.

39. These are mostly as follows: another. သူတရား• thoo-ta-hkyās, $---\infty$ ∞ su $th\overline{oo}$ -ta- $ht\overline{oo}$ s, >another (person.) —നഗിഃ thoo-ta-bās, အချားသူ။ a-hkyāး-thoo, တရား ta-hkyas,) ສອງະ• a-hkyas, } other. တပါး။ ta-bās, ့ တရောက်ရောက်။ ta-youk-youk, န တခုခု ta-hkoo-hgoo, any, either, one or the other. တပါးပါး။ ta-bās-bās, ရာရ• yā-yā, ှစ်ရောက်စလုံး။ hnit-youk-tsa-lons, both persons. နှစ်ခုစလုံး hnit-hkoo-tsa-long, both things.

```
ന്റയ്8ം ko-tzee, each.
တရောက်မ်ိဳး ta-youk-tzee, each person.
တခုစီး ta-hkoo-tzee, each thing.
အချင်းချင်း။ a-hkying:-hgyings, each other.
တရောက်နှင့်တရောက်။ ta-youk-hning-ta-youk, one with another.
တဦးနှင့်တဦး။ ta-\overline{oo}း-hning-ta-\overline{oo}း, one with another. တရောက်ကိုတရောက်။ ta-youk-go-ta-youk,
အားလုံး ā t-loni,
အားလုံးစုံ as-lons-tzon,
အလိုးစုံ။ a-lons-tzon, } all.
ခ၀ီသီSး။ hkap-theims,
တကာ• ta-gā,
8ε. deings, every, placed after its substantive.
အရှိျ a-hkyo, } some.
တဝုံဘရောက်။ ta-tzon-ta-youk, some body or person.
တ္စံဘုခ္ ta-tzon-ta-hkoo, some thing.
မည်။ mee, what.
မည်သူ• mee-thoo, who.
အကြင်။ a-kying, whatever.
အကြင်သူ။ a-kying-thōō, whoever, whosoever.
သို့• thọ, such.
```

40. Of the above pronouns, some are prefixed to the noun with and some without a connective—some are uniformly affixed to the noun, and

a good many are used substantively. When used substantively they are governed in the same manner as nouns.

41. အလုံး။ a-lons, when affixed to a Noun, or to a numeral auxiliary, frequently drops the အ။ a short, or changes it into o. tsa; as, အမြလုံး။ eim-lons, or အမြသုံး။ eim-tza-lons, the whole house. အမြသုံးခုလုံး။ eim-thons-hgoo-lons, or အမြသုံးခုစလုံး။ eim-thons-hgoo-tza-lons, all the three houses.

When affixed to a singular Noun, the compound occasionally takes the numeral တ။ ta, one, before it, without a change of meaning; as, တဒ္ဒာ မိလုံး။ ta-eim-lons, or တဒာမိစ်လုံး။ ta-eim-tza-lons, the whole house. သင်သောဘတစင်းလုံး။ thing-bau-ta-tzings-lons, the whole ship.

INTERROGATIVES.

ടാടി atee, or ങ്ങ adee, what?
—— പ്വ atee-hmya, or ങ്ങപ്പ adee-hmya, how much? } infrequent.

- 43. The only mode of expressing in Burmese the words "no one," no body," "none," "nothing," is by means of circumlocution:—
- Ist. By using an interrogative Pronoun, the root બ્રુ hmya, "so much rs," and the negative particle ພາ ma, "not;" as, ဘယ်သူမျမရှိပါ။ bé-thoo hmya-ma-shee-bā, there is no one, or literally, there is not so much as who; or ဘာမျမရှိဘူး။ bā-hmya-ma-shee-boos, there is nothing, literally, there is not so much as what:—

2nd. By the use of ∞, ta, "one;" some numeral auxiliary and the root q, hmya, "so much as," with the negative particle ω, ma, "not;" as, σερωθωβ, ta-youk-hmya-ma-shee, there is no body, or literally, there is not so much as one person.

CHAPTER III.

OF ADJECTIVES.

44. With the exception of a few underived adjectives, and these chiefly adopted from the Palee, there may be said to be no adjectives proper in the Burmese language, almost all the words serving the purpose of adjectives being derived from verbal roots.

Adjectives are of three kinds:

1st, Primitive Adjectives, 2nd, Derivative Adjectives, 3rd, Numeral Adjectives.

PRIMITIVES.

45. 1st. These are original, underived adjectives, and are mostly adopted into the Burmese from the Palee language. The following are examples:

നരാം ka-lays, or മരാം hka-lays, small, little. ഇറ്റ് a-ying, first, previous, antecedent. on ma, chief, principal, large. മരാനാം a-la-gās, useless, fruitless, vain. മാനാം ā-kā, brave, clever, remarkable. ജൂറ്റാം a-neit-tsā, mortal, transitory. ജനധിം a-ké, right, true. മയ്യാം tham-mā, good, right, proper. ജൂർം a-nan-da, boundless, infinite. തോം tāū, excellent, honorable.

DERIVATIVES.

46. 2nd, The derivative adjectives are those derived from verbal roots, and are formed chiefly as follows:

ပြတ်• myat, excellent, from မြတ်• myat, to be excellent; as လူမြတ်• loo-myat, an excellent man.

இய kyēēs, large, from இய kyēēs, to be great; as விடுய eim-gyēēs, a large house.

ဖြူ hpyoo, white, from ဖြူ hpyoo, to be white; as အဝတ်ဖြူ a-wut-hpyoo, white clothes.

Or the adjective may precede the noun, and is then joined to it by the connective consthau, as,

ဖြတ်သောသူ။ myat-thau-loo, an excellent man.

ကြီးသောအိပ်။ k $y \overline{e} e$ း-thau-eim, a large house.

ဖြသောအဝတိ၊ hpyōō-thau-a-wut, white clothes.

They are also formed from the verbal root by prefixing the formative a, as,

ஊர் a-kyēēs, great, from இவ kyēēs, to be great.

အမြတ်• a-myat, excellent, from မြတ်။ myat, to be excellent.

အတို။ a-to, short, from တို။ to, to be short.

മായ് a-thit, new, from വര് thit, to be new.

Or by simple reduplication of the verbal root, as,

ကောင်းကောင်း• koungs-goungs, good, from ကောင်း။ koungs, to be good.

ြန်မြန်။ myan-myan, quick, from မြန်။ myan, to be quick.

ဖြူဖြူ hpyoo-hbyoo, white, from ြူ hpyoo, to be white.

œ hla-hla, pretty, from con hla, to be pretty.

Another kind of Derivative Adjectives are as follows:

ဘို့ဗွယ်• an-hboé, wonderful, from အို• an, to be wonderful, and ဗွယ်• PART II.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

hpoé, or ဘွယ်။ boé, an affix implying "apt," "fit," "suitable;" as, အဋ္ဌ အို့ဘွယ်။ a-hmoo-an-boé, or အို့ဘွယ်သောအမှု။ an-boé-thau-a-hmoo, a wonderful affair.

စားစချင်ဘွယ်။ tsā:-tza-hkying-boé, eatable, from စား။ tsā:, to eat, and စချင်ဘွယ်။ tza-hkying-boé, a compound affix having the same signification as the preceding.

သက်ရှိ thek-shee, animate, from အသက် a-thek, life, and ရှိ shee, to have.

သက်မဲ့ thek-may, inanimate, from အသက်။ a-thek, life, and မဲ့ may, to be without, deficient of.

မျက်စား myek-tsas, herbivorous, from မျက် myek, grass, and စား tsas, to eat.

පිරිතොරිෑ tseit-koungs, mild, from පිරා tseit, the mind, soul, and තොරිෑ koungs, to be good.

ပညာရှိ pa-nyā-shee, wise, from ပညာ၊ pa-nyā, wisdom, and ရှိ shee, to have.

ສາວະບຽກ ā:-ma-shee, weak, from ສາວະເ āt, strength; ພະ ma, not, and § shee, to have.

ခြေဆုံး hkyay-htsun, lame, from ခြေ hkyay, a leg or foot, and ဆုံး htsun, to be wanting or deficient (in strength.)

OF THE COMPARISON OF ADJECTIVES.

47. The degrees of Comparison are three in number; viz:

The Imperfect,

The Comparative,

The Superlative.

- 48. 1st, The Imperfect, which is rendered in Burmese-
- 1st. By reduplicating, and shortening the sound of, the root; as alga-hkyo-hkyo, sweetish, from all hkyo, to be sweet.
- 2nd. By prefixing as hkap, to the reduplicated root; as assuments as assuments and the period of the second states and the second states are assumed as a second states as a second states are as a second states as a second states are as a second states are as a second states are as a second states are as a second states are a
- 3rd. By prefixing ගෙරිගෙරි tāū-dāū, to the root; as ගෙරිගෙරිලිး tāū-dāū-kyēēt, largish, from ලිස kyēēt, to be large.
 - 49. 2nd, The Comparative, which is formed—
- 1st. By the use of the word အထက်။ a-htek, above, superior ; as သူထက် မြတ်သည်။ thoo-hdek-myat-thee, more excellent than he.
- 2nd. By the use of the root သo thā, to exceed, surpass; as ωρος: ωρως thā-koung:-thêe, better, more good.

သူထက်သာရှိမြတ်သည်။ *th*oo-hdek-*th*ā-yuay-myat-thee, more excellent than he.

- 50. 3rd, The Superlative; this is formed.
- lst. By prefixing the formative အ။ a, short, and affixing ဆိုး။ htsons; as လူအကောင်းဆုံး။ loo-a-koung:-htzons, the best man.
- 2nd. By prefixing some root or roots conveying the idea of superlativeness; as,
 - အလွန်ပူပန်သည်။ a-hlon-poo-ban-thée, very sorrowful.

ထက်လျှသောလောန္အတိ htek-hla-thau-tsay-da-nā-tseit, a most benevolent soul.

အလွန်တရာခက်သောအမှု၊ a-hlon-da-rā-hkek-thau-a-hmoo, a most difficult affair.

အလွန်လျှင်ကောင်းသောရဟန်း။ a-hlon-hlying-koungs-thau-ra-hans, a very good priest.

3rd. By affixing some root or roots conveying a similar signification; as, \$\Sigma_{10080}\$ eim-kyee:-hla-tzoā, a very large house.

တောင်မြင့်လှုရှာ။ toung-mying-hla-tzoā, an exceedingly high mountain.

NUMERALS.

51. These adjectives are of two kinds, viz: Cardinals and Ordinals.

1st. Cardinals, which are employed to express a definite number of quantity; as,

စပါးလေးတင်း။ tsa-bās-lays-dings, four baskets of paddy.

သုံးချက်မတ်းသေးဘူး။ thons-hgyek-ma-tees-thays-boos, it has not yet struck three o'clock.

လေးရတွင်တရ္။ lays-tzoo-dwing-ta-tzoo, one part in four, or one-fourth. အနှစ်သုံးဆယ်တွင်။ a-hnit-thons-htsé-dwing, in thirty years.

ငါးနှစ်အရွယ်။ ngās-hnit-a-yué, five years old.

၁၁ဣရာဖြဲတထောင်းရှစ်ရာငါးဆယ်နှစ်ခု။ thek-ka-rit-ta-htoungs-shit-yā-ngās-htséhnit-hkoo, the year 1852.

52. 2nd, The Ordinals, which are used to express any one number particular; they are rendered in two ways—

1st. By the use of the Palee Ordinals, which, however, are seldom employed beyond the "twelfth" number.

2nd. By adding to the Burmese Cardinal and its "Numeral Auxiliary" (which see) the word

မြောက် myouk, to raise, the compound being prefixed and connected by thau, သော

EXAMPLES.

ပဋ္တမာဏာိး။ pa-ta-ma-hkans, the 1st section. လေးရက်မြောက်သောငန္း lays-yek-myouk-thau-nay, the fourth day. ငါးရောက်မြောက်သောလူ။ ngās-youk-myouk-thau-löö, the fifth man.

OF THE NUMERAL AUXILIARIES.

- 53. These are termed also "Nouns Generic," being employed with the numeral adjectives to convey an idea of the genus, kind, sort or class, to which the object or person, the number or quantity of which is mentioned, belongs.
- 54. To explain the above, it is necessary to point out that one cannot say in Burmese as in English, "two cows," "four pencils," "three trees," "six cups," and so forth; but it is requisite to mention, 1st the thing or object, 2nd the number or quantity, and lastly the genus, class, or sort to which the thing or object appertains; as,

Ist. മാലുട്ടെനാട് noās-ma-hnit-koung cows two animals, or two cows, from മാല noās-ma, a cow, ചൂര് hnit, two, and ജനോട് a-koung, a brute beast or animal.

And. For source of things, have dear-lays beyonngs, pencils four long things, or four pencils, from Find have dan, a pencil, case lays, four, and seaposts a-hkyonngs, any thing long or straight, pencils being classed under that head.

Brd. သစ်ပင်သုံးပင်။ thit-ping-thons-bing, trees three plants or three trees, from သစ်ပင်။ thit-ping, a tree, သုံး။ thons, three, and အပင်။ a-ping, a plant, such being the class to which trees belong.

4th. ခွက်ခြောက်လုံး။ hkwek-hkyouk-lons, cups six round or cubical things, from ခွက်။ hkwek, a cup, ခြောက်။ hkyouk, six, and အလုံး။ a-lons, any thing tound or cubical, such being the head under which cups would be classed.

55. The generic nouns employed in the above manner with the numeral adjectives, and termed on that account, "Numeral Auxiliaries," are very numerous—the most common are furnished below in alphabetical order, as given in "Judson's Grammatical Notices;" and students, desirous of extending their knowledge beyond these, will do well to consult the extensive lists in both Carey's and Latter's Grammars of the language. I may observe, however, that beyond those in the list below, very few are usually employed in familiar or colloquial language.

NUMERAL AUXILIARIES OR GENERIC NOUNS.

Numeral Auxiliaries.

Classes of things.

အကောင်း a-koung, a brute Brute beasts; as ချောက်တကောင်း myouk-taanimal. goung, a (or one) monkey.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

line.

အကွင်း။ a-kwings, a circle or ring.

အခု။ a-hkoo, an individual thing.

ໝາຽ a-hkyap, what is flat.

အချောင်း။ a-hkyoungs, a bar or long piece.

tended line.

ಾರ್ a-tsees, what is ridden on.

စာစောင်။ a-tsoung, (uncertain.)

အကြောင်း။ a-kyoungs, a Things extended in a line; as ၁ရိုးနှစ် ကြောင်း။ hka-rees-hnit-kyoungs, two roads.

> Rings, nooses, and such like; as လက်စ္ပ သုံးကွင်း lek-tsup-thons-gwings, three rings.

> Things which admit no other word more descriptive; as ခတင်လေးခု။ hka-ding-lays-hgoo, four bedsteads, ကုလားထိုင်ငါးခု။ koo-lat-hteingngās-hgoo, five chairs. Frequently used also instead of a more appropriate numeral auxiliary.

> Things flat and thin; as ဈာခြောက်ရျှပ်• hpyāhkyouk-hkyap, six mats.

> Things long and straight, or nearly so; ns အပ်ခုနှစ်ချောင်း။ ap-hkoo-hnit-hkyoungs, seven needles.

အခုန်း။ a-hkuns, a voice. Words, speech; as စကားရှစ်ခုန်း၊ tsa-gā:shit-hkuns, eight words.

2008 a-tsings, an ex- Things long and straight, or nearly so; as လုံကိုးစင်း။ hlan-ko:-tzingး, nine spears သင်္ဘော ဆယ်စင်း။ thing-bau-htsé-tzings, ten ships.

> Beasts of burden, vehicles of conveyance; as ပြင်းတစ်း။ mying:-ta-tzee:, one horse; လည်း 38811 hlays-hnit-tsees, two carts.

> Writings; as စာသုံးစောင်း tsā-thons-tzoung, three books or writings.

building.

space.

of cloth.

plant.

အပါး။ u-pās, (uncertain.)

အပြာအ a-pyās, what is flat.

အဖက်။ a-hpek, one of a pair.

အလက်။ a-lek, an arm or hand.

အသူ a-htsoo, (uncertain.) Deities; as ဘုရားလေးဘူ။ boo-rās-lays-tzoo, four gods, applied also to pagodas, and some other articles.

အထောင်• a-htsoung, a Buildings; as အိန္ဒငါးဆောင်။ eim-ngahtzoung, five houses.

အတန်။ a-tan, intervening Whatever occurs at intervals of time or place; as အကျိုးခြောက်ထန်။ a-kyos-hkyouk-tan, six rewards.

အထည့်။ a-htee, a piece Wearing apparel; as အကြိုခုနှစ်ထည့်။ ing-gyeehkoo-hnit-htee, seven coats.

အပင်။ a-ping, a tree or Trees, plants; as ວາຊက်ပင်ရှစ်ပင်။ tha-yekping-shit-ping, eight mango trees, applied also to thread, hair, &c.

> Deities, ecclesiastics, persons in power, any respectable characters, things immaterial or abstract; as ဆရာကိုးပါး။ htsa-yā-kos-bās, nine teachers, മിയമധിവും thee-la-htsé-bās, ten duties.

> Things which are flat; as අනිගලිංහ pyeenta-byas, one board.

> Things which are naturally in pairs; as လတ်နှစ်ဖက်။ lek-hnit-hpek, two hands.

> Weapons, tools, whatever is used by the hand; as သေနတ်သုံးလက်။ thay-nat-thonံး-lek, three muskets.

round:

အသွယ်။ a-thoé, what is slender.

28 oos, a head.

ယောက်။ youk, or ရောက်။ youk, (uncertain.)

သလိုး။ a-long, what is Things round or cubical, or approaching those forms: as အိုးလေးလုံးမှ os-lays-lons, four pots; သစ်တာငါးလိုး thit-tā-ngās-lonំး, five boxes.

> Things small in bulk, compared to the length; as ြစ်ခြောက်သွယ်။ myit-hkyouk-thué, six rivers.

> Rational beings; as ကုန်သည်ချနှစ်ဦး။ konthee-hkoo-hnit-008, seven merchants.

> Rational beings-generally mankind or superior beings ; as လူရှစ်ယောက်။ loo-shit-youk, eight men.

- 56. Sometimes the noun itself becomes the numeral auxiliary, or is substituted for a descriptive word, as ຊາດβະຊາ yuā-kos-yuā, nine villages, or ωδιωυδωδι mings-htsé-mings, ten governors.
- 57. Words denoting some part or quantity of a thing are combined with numeral adjectives, in the same manner as Generic Nouns, there being no other difference in the cases, than that in the latter the number of individual things merely is expressed, in the former the number of parts or quantities of an individual thing; as,

ရေနှစ်ခွက်• yay-hnit-hkwek, or နှစ်ခွက်သောရေ• hnit-hkwek-thau-yay, cups of water.

စည္ကူအထု**ိန္စစိဆယ်။ tsek-**koo-a-htop-hnit-htsé, or အထုိန္စစိဆယ်သောစည္ကူး ahtop-hnit-htsé-thau-tsek-koo, twenty bundles of paper.

ു8എത്. hnit-yek, two days, (നായ kā-la, time, being understood,) literally, two days of time.

58. On the application of Numeral Auxiliaries. The numeral auxiliaries or Generic Nouns are applied in the following manner; viz.

1st. When the number is less than ten.

In this case the numeral auxiliary is simply affixed to the number, dropping the so a short, when beginning with that letter, as confidence lek hnit hpek, two hands; or the numeral and its auxiliary may precede the noun and is then connected with it by coops thau, as cleared and its auxiliary may precede ngā:-bā:-thau-ta-ras, five laws.

2nd. When the number is decimal.

The auxiliary precedes the numeral adjective, and retains the formative son a short, which in other cases is dropped; as,

ခွက်အလုံးသုံးဆယ်။ hkwek-a-long-thong-htsé, thirty cups.

3rdly. When the number exceeds ten, and is not a decimal number.

In this case both the preceding rules are brought into operation, for the auxiliary precedes the decimal and is affixed to the integral portion of the number, in the former case retaining, and in the latter dropping the set a, short; as,

ခင်္ဂါးအပျားခြောက်ဆယ်သုံးပျား။ ding-gās-a-pyās-hkyouk-htsé-thons-byās, Coins (rupees) flat things sixty-three flat things, or sixty-three rupees.

-or, as above, the numeral and its auxiliary (in both forms) may precede the noun, connected thereto by coor thau; as,

အပျားခြောက်ဆယ်သုံးပျားသောဒဂါး။ a-pyās-hkyouk-htsé-thons-hyās-thau-ding-gās, sixty-three rupees.

N. B. This third rule is seldom used, especially the latter form of it, the 1st rule being most generally followed; as,

လူငါးဆယ်လေးယောက် ဖြစ်-ngās-htsé-lays-youk, fifty four men.

59. In compound nouns the latter member of the compound often becomes the numeral auxiliary; as,

ဆိုးပင်။ ont-bing, a cocoa-nut tree; အိုးသုံးပင်။ ont-thons-bing, three cocoa-nut trees.

စာအုပ်။ tsā-op, a book; စာငါးအုပ်။ tsā-ngās-op, five books.

This rule however does not invariably hold good, for one cannot say 28 36 εim-hnit-shing, but 285 εim-shing-hnit-σ̄ο̄ε, or 285 εim-shing-hnit-youk, two owners or masters of houses.

60. The numeral auxiliaries are always used with the compound interrogative pronoun 30338 bé-hnit, how many, which in fact is compounded of an interrogative pronoun and the numeral adjective 38 hnit, two; as,

လူဘယ်ရှိစ်ယောက်ရှိသလဲ။ löö-bé-hnit-youk-shee-tha-lāy, how many men are there ?

သရက်ဘယ်နှစ်သီးဝယ်မည်လဲ၊ tha-yek-bé-hnit-thees-wé-mée-lay, how many mangoes shall (I) buy?

61. Before quitting the numeral adjectives, it will be adviseable to notice briefly a number of roots (some nouns, some verbs, and some adverbs,) which frequently occur in conjunction with them.

The following are the most usual:

യുമി a-hkā, time, as, വ്യൂമി thoås-hgā, thrice, വെടമി lays-hgā, four times, വുംമിവോടി thoås-hgā-lays-hgā, three or four times.

35 a-kyeim, time or turn, similarly applied.

အခေါက်။ a-hkouk do. do.

အမြိန်း a-hkyein do. do.

 $a-l\overline{e}\overline{e}$ do. do.

28 a-peing, a division; as, 38 ξεωξε hnit-peing-ta-being, one in two parts, or half.

ဘη a-tsoo, a part or share; as, cωνηχδοση lay:-tzoo-dwing-ta-tzoo, one part in four, or one fourth.

ဘ∞ a-htsa, a share or portion; as, βδ∞ hnit-htsa, two fold, ⊃ζε∞ thons-htsa, three fold.

ဘရာပြီး။ a-hkyams, division into halves; as, လကၡပြီး၊ la-ta-hkyams, a half month.

အဗိတိ။ a-tseit, division into quarters; as, လတဗိတိ။ la-ta-tseit, a quarter of a month.

လောက်။ louk, about ; as, လူနှစ်ယောက်လောက်။ loo-hnit-youk-louk, about two men.

ລຳ hkan, nearly, about; as, တလာခါ ta-la-hgan, about or nearly a month. ຕາງວິ kyau, to exceed, as ဘရာကျော် ta-yā-gyau, more than a hundred. ငေသျာ့ lyau, to lessen, as တရာကျော့ ta-ya lyau, less than a hundred. သာ tha, only, as ຕຸກແນວກົນລະ loo-ta-youk-tha, only one man. ရင်း hkyings, do. do.

တည်း။ dees, (pro. days,) as လျှေတစင်းတည်း။ hlay-ta-tzings-days, one boat only.

CHAPTER IV.

Fhe Formatives so a and so ta.

62. These two formatives may be advantageously noticed here; as they are both, and the latter especially, of very frequent occurrence.

The Formative 301 a

63. Is chiefly employed in forming Nouns, Pronouns, Adjectives, Adverbs and Postpositions from Verbal roots; as

အလင်း။ a-lings light, from လင်း။ lings, to be light. Der. noun common.

အသစ်။ a-thit, new, from သစ်။ thit, to be new. Der. adjective.

အပြတ်။ a-myat, excellent, from ပြတ်။ myat, to excel. Der. adjective.

മപ്പാം a-hkyas, another, from പ്പാം hkyas, to separate. Der. indeterm. pro.

മായ്യൂം a-hlon, very, from യൂട്ട് hlun, to surpass. Der. adverb.

ဘင်္ဘေငြနဲ a-lying-a-myan, quickly, from လျင်္ပြန် lying-myan, to be quick. Comp. der. adverb.

338 a-nēes near, from \$80 nēes, to be close. Der. postposition.

Also Compound from Simple Nouns Common; as seein, a sheath, from SS. eim, a house.

There is also the son a privative of the Palee language, which, however, must not be confounded with the above; as,

အကူသိုလ်။ a-koo-tho, demerit, from ကူသိုလ်။ koo-tho, merit.

ജമാസം a-kā-la, unseasonable; നാസം kā-la, time, season.

PART II,

Digitized by Google

Original from 4 UNIVERSITY OF MICHIGAN

The Formative on ta.

64. This formative is nothing more than the numeral adjective $\infty \delta_1$ one, abbreviated. It is employed—

1st, Interchangeably with the formative sa a; as,

တချား ta-hkyās for အချား a-hkyās another.

തരും ta-goa, " ജനും a-koa, together with.

တလျင်။ ta-lying. " အလျင်။, quickly.

2nd, In a distributive sense; as,

တရောက်တရ ta-youk-ta-tzoo, a share each.

တရောက်တရာဗီ။ ta-youk-ta-yā-tzēe, one-hundred each.

တနေရာကတနေရာသို့ ta-nay-yā-ga-ta-nay-yā-thọ, from one place to another, from place to place.

တအိမ်မှတအိမ်သို့။ ta-eim-hma-ta-eim-tho, from house to house.

တန္မေတာ်တနေ့ ta-nay-hdek-ta-nay, from day to day, or day by day.

3rd, With the indeterminate pronoun အလိုး a-lons; all, the whole conveying an idea of aggregation; as,

တအိမ်းလိုတွင်။ ta-eim-long-dwing, in the whole house.

ပြည်တပြည်လုံး၌ pyee-ta-byee-lons-hneik, throughout the whole country. Vide also Para: 41.

4th, In an indefinite manner; as,

တခုခု။ ta-hkoo-hgoo, some one (thing.)
တယောက်ယောက်။ ta-youk-youk, some one (person)

တခုလခု• ta-hkoo-ta-hkoo, one (thing.) တလောက်တလောက်။ ta-youk-ta-youk, one (person) န

after another.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

တရိုတရ။ ta-tzon-ta-hkoo, some (thing.) တရိုတယောက်။ ta-tzon-ta-youk, some (person.) တခါတလေ။ ta-hkā-ta-lay, sometimes. တယောက်တလေ။ ta-youk-ta-lay, somebody.

5th, In an adversative sense: as, ພຣິດສຸດສິງ myit-ta-hpek-hneik, on the other side of the river. တချား ta-hkyās, another; as, သူတချား thōō-ta-hkyās, another person, 6th, As an adverbial formative.

CHAPTER V.

OF VERBS,

65. All verbs belong to one of two classes; viz:

Transitives or Intransitives.

1st. Transitives which express actions that pass immediately from the agent to the object; as,

ຊິດຣ໌ yeik, to beat.

Transitives are frequently formed from Intransitives;

1st. By aspirating the initial Consonant; as, 900 lut, to be free, at large.

300 hlut, to release.

2nd. By employing the aspirate letter of the same class; as, qos_* tsot, to be torn, rent. qos_* htsot, to tear, rend.

2nd. Intransitives, which express merely a state of action or being confined to the agent; as,

on pau, to appear.
នុំ nay, to remain.
គ្នា shōō, to breathe.

66. Verbs, whether transitive or intransitive, may be divided into two kinds, viz:

Simple and Compound.

1st. Verbs Simple, which express a simple idea of action, or being, as, βω yeik, to beat, strike.

cmcεs koungs, to be good.

cmcεs thwas, to go.

ပေး pays, to give, bestow. ကိုက်။ keik, to bite.

67. 2nd. Verbs Compound, these are of four kinds; viz:

1st. Nominals, or those compounded of two roots, the first of which is a noun substantive; as

ဝမ်းပြောက်။ wams-myouk, to be glad. ပုံရိုက်။ pon-yeik, to print. နားထောင်။ nā-htoung, to hearken to. ဆုတောင်း။ htsoo-toungs, to pray.

2nd. Those composed of two roots of totally different signification, combined for the purpose of expressing a simple idea; as,

ကြားမြော။ kyās-pyau, to inform. လူဆို။ loo-htso, to dispute. ဆီမြင်။ thee-mying, to know. ရတ်ထွင်။ hkot-htwing, to clear (waste land.)

N. B. The most commonly employed modifying roots are as follows: ജാട് ap, fit, suitable, as പ്രായ്ക്കുറ്റും ēē-tho-ma-pyoo-ap, one ought not to do thus.

ကို kon, wholly finished and gone; as သေကုံပြီး thay-kon-byees, quite dead; စားကုံပြီး tsās-kon-byees, wholly eaten up.

ကောင်း။ koungs, good, fit proper; as, မပြောကောင်း။ ma-pyau-goungs, not proper to say.

ချ။ hkya, to throw down ; ရောင်းချသည်။ youngs-hkya-thee, to sell.

ချင်း hkying, to wish; ဝယ်ချင်သည်း wé-hkying-thee, to wish to buy.

စS:• tsam, to try, as ဖတ်စပိ∗ပါ• hpat-tzam-bā, try and read.

con tsay, causal; as ဘွားဝေသည်။ thwā:-tzay-thee, to cause to go, combined with အံ။ an, becomes 8၌။ tzeim.

တတ် tat, to be in the habit of; as ငါတို့အပြော်တတ်ကြသည်။ ngā-do-eip-pyāū-dat-gya-thee, we are in the habit of sleeping.

တန်း tan, to be suitable ; as, ပြတန်သည်း pyoo-dan-thee fit or suitable to de.

PART II.

ထိုက် hteik, to be worthy; as သေထိုက်သည် thay-hdeik-thee, to be worthy of death.

ထား။ htas, to place; as မှတ်ထားသည်။ hmat-htas-thee, to note or mark down.

နေ nay, to remain, continue; as အိမ်ခေသည်။ eip-nay-thée, to continue asleep.

နိုင်။ hneing, to be able; as လုပ်နိုင်သည်။ lop-hneing-thee, to be able to make.

| β. pyees, to be finished, done, closed; as αδβεβ. lop-pyees-byee, finished; εηεβεβ. yay:-pyees-byee, written.

ဖြန်။ pyan, to return; as ေဖးပြန်ပါ။ pays-pyan-bā, give it back.

gen peing, to belong to; as ωροδίζεο pyouk-peing-tzay, let it be considered as lost; i. e. let it belong to the lost.

ယူ။ yōō, to take; as မိုးယူသည်။ hko:-yōō-thee, to steal.

ရ။ ya, must; as မဘားရဘူး။ ma-thwā:-ya-boot, (you) must not go.

ရ။ ya, to get, obtain; as ကြားရသည်။ kyās-ya-thee, to hear of.

ရာ yā, to be fit, suitable; as တောင်းပြန်သော်လည်းမရရာ toungs-byan-thāulees-ma-ya-yā, although (he) should demand back, he ought not to get it.

လို lo, to wish; as ဝယ်လိုသလား။ wé-lo-tha-lāss do (you) wish to buy? လွယ်း loé, to be easy; as ပြုလွယ်သည်း pyoo-loé-thee, easy to do.

လောက်။ louk, to suffice; as စားလောက်အောင်ဝယ်ပါ။ tsās-louk-oung-wé-bā, buy enough to eat.

ဝံ။ wun, to dare; as, သူမသွားဝံ၊ thoo-ma-thwas-wun, he dare not go.

သင့်။ thing, to be suitable, fit, proper; as မယူသင့်ပါ ma-yōō-thing-bā, it is not proper to take.

ဟံ han or ဟန်။ han, to seem, appear; as တက်ဟန်သည်။ tek-han thee, to appear to ascend.

69. 3rd. Where the second member of the compound is merely a reduplication of, or of the same meaning as, the first; as

တုန်လှုပ် ton-hlop, to tremble. ခေါ်ဝေါ် hkau-wau, to call, name. ပြောဆို pyau-htso, to speak, say. ထွန်းထောက် htuns-htouk, to shine. သွန်သင် thun-thing, to teach. မွေးကြင် hmuays-kyeing, to be fragrant.

N. B. This last is by far the most numerous class of verbs.

THE ACCIDENTS OF VERBS.

70. The accidents of verbs, expressed in most languages by inflections, or by auxiliary verbs, are in Burmese expressed by the help of particles affixed to the verb, without any inflection of the verb itself, which never changes its form.

These affixed particles are generally simple, but are sometimes compounded of two or more simple affixes; as

- လိန်း lein, future affix; from လေး lay, an euphonic, and အို့။ an, a future assertive affix.
- —they are often joined to the verbal root by the connective coor than or able thee, frequently abbreviated to as that They are sometimes also connected by the euphonic affixes.
 - 71. In treating of the relations of verbs, we have to consider the

Modes, the Tenses, the Number, and the Participles. Gender and person make no difference whatever in the application of the affixes to the verbal roots.

I. THE MODES.

72. These are seven in number; viz.:

The Infinitive,

The Indicative,

The Subjunctive or Conditional,

The Imperative or Precative,

The Interrogative,

The Negative, and

The Honorific.

1st. The Infinitive Mode.

73. The simple uninflected verbal root often stands for the infinitive; as ပြောလာသည်။ pyau-lā-thee, he comes to speak.

It is sometimes also expressed by prefixing the formative so a, to the verbal root; as,

အရောင်းအဝယ်သွားရာတွင်။ ayoungs-awé-thwās-yā-dwing, in going to buy and sell.

It is occasionally rendered moreover by the use of the future affix, well mee; as,

ဆပ်ပေးပါမည်ဂတိထားသည်။ htsap-pays-bā-me'e-ga-dēe-htas-the'e, he promised to pay, or "(I) will pay," he promised, or made a promise.

2nd. The Indicative Mode.

74. The following are the signs of the Indicative Mode.
သည်။ thee, most common; as, သူသွားသည်။ thoo-thwās-thee, he goes.
၏ ee, common; as သူတို့ ရောက်ကြ၍။ thoo-do-youk-gya-ee, they arrived.
ဘူး။ boo; used in negative sentences only; as, သူမသွားဘူး။ thoo-ma-thwās-boos, he goes not.

3rd. The Subjunctive or Conditional.

75. Its signs or affixes are as follows:

αμδ. hlying, very common; as cl αρρικαμδ. ngā-thwās-hlying, if I should go.
ααδ. thāu, common; same meaning.

မူ။ moo. မူကား။ moo-gās, hot often used. မူကား။ ya-gās တမူကား။ ta-moo-gās, တမြီးကား။ ta-byees-gās,

4th. Imperative or Precative Mode.

76. The signs or affixes indicating this mode are numerous, and mostly as follows:

ရွိျ tzo, lst pers. pl. as သွားကြရွိျ thwāṣ-gya-tzo, let us go. ရွိ၏ tzo-ee, do. ကြကျန်အို့ျ gya-gon-an, do.

ວດາ lau, imperative proper.

နှင့်• hning, prohibiting; as မသွားနှင့်။ ma-thwās-hning, go not.

နှစ်ရက် hnit-yek, two days, (നാര kā-la, time, being understood,) literally, two days of time.

58. On the application of Numeral Auxiliaries. The numeral auxiliaries or Generic Nouns are applied in the following manner; viz.

1st. When the number is less than ten.

In this case the numeral auxiliary is simply affixed to the number, dropping the so a short, when beginning with that letter, as 0.03500 lek hnit hpek, two hands; or the numeral and its auxiliary may precede the noun and is then connected with it by 0.000 thau, as 0.000 coops ngā:-bās-thau-ta-ras, five laws.

2nd. When the number is decimal.

The auxiliary precedes the numeral adjective, and retains the formative son a short, which in other cases is dropped; as,

ခွက်အလုံးသုံးဆယ်။ hkwek-a-lonီး-thonီး-htsé, thirty cups.

3rdly. When the number exceeds ten, and is not a decimal number.

In this case both the preceding rules are brought into operation, for the auxiliary precedes the decimal and is affixed to the integral portion of the number, in the former case retaining, and in the latter dropping the same a, short; as,

ဒင်္ဂါးအပျားခြောက်ဆယ်သုံးပျား။ ding-gās-a-pyās-hkyouk-htsé-thons-byās, Coins (rupees) flat things sixty-three flat things, or sixty-three rupees.

—or, as above, the numeral and its auxiliary (in both forms) may precede the noun, connected thereto by exp. thau; as,

အများခြောက်ဆယ်သုံးများသောဒဂါး။ a-pyās-hkyouk-htsé-thons-hyās-thau-ding-gās, sixty-three rupees.

N. B. This third rule is seldom used, especially the latter form of it, the 1st rule being most generally followed; as,

လူငါးဆယ်လေးယောက် စစ-ngās-htsé-lays-youk, fifty four men.

59. In compound nouns the latter member of the compound often becomes the numeral auxiliary; as,

အိုးပင်း ont-bing, a cocoa-nut tree; အိုးသုံးပင်း ont-thon-bing, three cocoanut trees.

စာအုပ်။ tsā-op, a book; စာငါးအုပ်။ tsā-ngās-op, five books.

This rule however does not invariably hold good, for one cannot say 25 36 εim-hnit-shing, but 25 36 εim-shing-hnit-σοι, or 25 36 εim-shing-hnit-youk, two owners or masters of houses.

60. The numeral auxiliaries are always used with the compound interrogative pronoun ဘωβ δ. bé-hnit, how many, which in fact is compounded of an interrogative pronoun and the numeral adjective βδ. hnit, two; as,

လူဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသလဲ။ löö-bé-hnit-youk-shee-tha-lāy, how many men are there ?

သရက်ဘယ်နှစ်သီးဝယ်မည်လဲ။ tha-yek-bé-hnit-theēt-wé-mée-lāy, how many mangoes shall (I) buy?

61. Before quitting the numeral adjectives, it will be adviseable to notice briefly a number of roots (some nouns, some verbs, and some adverbs,) which frequently occur in conjunction with them.

The following are the most usual:

Modes, the Tenses, the Number, and the Participles. Gender and person make no difference whatever in the application of the affixes to the verbal roots.

I. THE MODES.

72. These are seven in number; viz.:

The Infinitive,

The Indicative,

The Subjunctive or Conditional,

The Imperative or Precative,

The Interrogative,

The Negative, and

The Honorific.

1st. The Infinitive Mode.

73. The simple uninflected verbal root often stands for the infinitive; as ပြောလာသည်။ pyau-lā-thee, he comes to speak.

It is sometimes also expressed by prefixing the formative so a, to the verbal root; as,

အရောင်းအဝယ်သွားရာတွင်။ ayoungs-awé-thwās-yā-dwing, in going to buy and sell.

It is occasionally rendered moreover by the use of the future affix, where is as,

ဆပ်ပေးပါမည်ဂတိထားသည်။ htsap-pays-bā-me'e-ga-dēē-htās-the'e, he promised to pay, or "(I) will pay," he promised, or made a promise.

2nd. The Indicative Mode.

74. The following are the signs of the Indicative Mode.

သည်။ thee, most common; as, သူသွားသည်။ thoo-thwā:-thee, he goes.

သိ။ ee, common; as သူသူရောက်ကြ၏။ thoo-do-youk-gya-ee, they arrived.

ဘူး။ boo; used in negative sentences only; as, သူမသွားဘူး။ thoo-ma-thwā:-boo; he goes not.

3rd. The Subjunctive or Conditional.

75. Its signs or affixes are as follows:

αμε hlying, very common; as clapseage ngā-thwās-hlying, if I should go.

αμε thau, common; same meaning.

မူ။ moo. မူကား။ moo-gās, hot often used. ကေား။ ya-gās တမူကား။ ta-moo-gās, infrequent. တပြီးကား။ ta-byees-gās,

4th. Imperative or Precative Mode.

76. The signs or affixes indicating this mode are numerous, and mostly as follows:

ရွိ tzo, lst pers. pl. as သွားကြရှိ thwāṣ-gya-tzo, let us go. ရှိ၏ tzo-ee, do. ကြကုန်အို gya-gon-an, do. လော့ lau, imperative proper.

နှင့်• hning, prohibiting; as မသားနှင့်။ ma-thwās-hning, go not.

```
ວາ bā, polite.

ວາ taự, (pron.) daự, familiar, colloquial.

ວາ pay,
ເພາ lay,
ເຖາ hkay,
ຈຳ hkay,
ວາ these are all properly euphonic affixes.

ວິກ leik,
ວິກ tsam,

ວິກ tzay-thau,
ເວລວາ tzay-tha-dees,
ເວລວາ tzay-hga-lo,
```

It would be difficult, indeed impossible, to lay down rules, as to when one or the other of the preceding affixes of the imperative mode should be employed; practice in the language alone can enlighten the student on this point.

5th. The Interrogative Mode.

77. This mode is known by the following affixes:

လား lau, formal,
လား lās, common,
လဲ lāy, do.
လည်း lees, familiar,
နည်း nees, formal,
တိုး tons, (pron.) dons, colloquial,

usually joined to the verbal root by the connective သော or သည်။ thau or thee, abbreviated to သ။ tha.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

N. B. These affixes are frequently used, even where the verbal root is understood; as,

ထူဘယ်နှစ်ယောက်လဲ။ loo-bé-hnit-youk-lay, how many men? for ထူဘယ် နှစ်ယောက်ရှိသလဲ။ loo-bé-hnit-youk-shee-tha-lay, how many men are there?

6th. The Negative Mode.

78. The negative mode is expressed by the use of the particle or ma, "not," prefixed to the verbal root, which is also generally followed by some other affix, to complete the sense.

မ။ ma, not, as သူမရောက်သေး *th*oo-ma-youk-thays, he has not yet arrived.

မ—နှင့်။ ma—hning, as မသွားနှင့်။ ma-thwās-hning, go not.

ω—ωξ. ma—ling, same meaning.

မ-ဘူး။ ma-boot, as ငါမခေါ်ဘူး။ ngā-ma-hkāū-boot, I did not call.

မ—စဗူး ma—tsa-hpoo: မရောက်စဗူး ma-youk-tsa-hpoos, (he) never arrived.

ω__aδ. ma_hking; ωωραδι ma-la-hging, before coming.

မ—ဌီ။ ma—hmee; မပြောဒို။ ma-pyau-hmee, before speaking.

ப—க் ma—bāy; பல் ma-tsās-bāy, without eating.

79. N. B. With compound verbs of the 1st kind, the particle we ma, is used before the second member of the compound only; as,

ဝပ်ိနမ်မြောက်။ wams-ma-myouk, not to be glad.

ဆုမတောင်း• htsoo-ma-toungs, not to pray.

ຊາພຣ∞າຣີ, nā:-ma-htoung, not to listen to or obey.

80. With compound verbs of the 2nd kind, it is used with both members of the compound; as,

မခုတ်မတ္ထင်း ma-hkot-ma-htwing.

မသိမမြင်း ma-thee-ma-mying.

မလျမသို့။ ma-loo-ma-htso.

သိလည်းမသိမြင်လည်းမမြင်။ $th\overline{ee}$ -lees-ma- $th\overline{ee}$ -mying-lees-ma-mying.

81. With compound verbs of the third kind, it is used before the first member of the compound only; as,

မပြသင့်ပါ။ ma-pyoo-thing-bā, it is not proper to do.

မလာရှိုင်ဘူး။ ma-lā-hneing-boot, (he) cannot come.

မသွားရာေတာ့။ ma-thwās-hgying-boo:, (he) does not wish to go.

မသွားရဘူး။ ma-thwās-ya-bōōs, (you) must not go.

82. With compound verbs of the fourth kind, it is used with both members of the compound; as,

မတုန်မလျှပ်။ ma-ton-ma-hlop.

မတ္ကန်ိုးမထောက်။ ma-htuns-ma-htouk.

ပည္ရန္ပြဲပသင္ေma-thun-ma-thing.

7th. The Honorific Mode-

83. Is expressed by the particles cos daū, and que moo, being affixed to the verbal root; as,

မင်းကြီးရောက်တော်မူပြီး။ mings-gyees-youk-dāū-moo-byees, the governor arrived.

In negative sentences the particle on ma, "not," intervenes; as,

မင်ကြီးရောက်တော်မမူး mings-gyees-youk-dāū-ma-moo, the governor has not arrived.

II. THE TENSES.

84. These are three in number; viz:

The Present,
The Past,
The Future.

85. 1st, The Present, indicated by the following signs:

သည်။ thee.

Au ee.

à htsay.

It is most usually, however, known by the context.

86. 2nd. The Past, expressed by the following signs:

ກະ boo, γε boos, past indefinite.

 $-\beta$ hning, past perfect,

လင့်။ ling.

87. 3rd. The Future, the signs or affixes of which are as follows:

မည်။ mée.

လိမ့်မည်• leim-mee.

လေတီ။ la-htan, လတ္တီ။ lat-tan, or လက္တန်။ lat-tan, prophetic future.

လူ။ loo.

—₿ loo-byee.

နှင့်မည်။ hning-mee.

III. NUMBER.

88. The Singular number has no sign, being expressed by the simple uninflected verbal root; as ఎన్ను: మమ్మీ thoō-thwās-thee, he goes.

The Plural number is indicated by the following signs or affixes:

ကြ gya, as သူတိုသျားကြသည် thoo-do-thwās-gya-thee, they go or are going.

ကြကု \S စ gya-gon.

ကုန်• kon, (pron.) gon.

IV. THE PARTICIPLES.

89. 1st. The Present, as εων ργανε, to run; εων ργανε-thau, running; εων εων ων ργανε-thau-myings, the running horse.

2nd. The Past, as 3338 thwas-byee, gone; cos thay-byee, dead.

3rd. The Past Conjunctive Participle, താംഎത് thwās-lyek, gone and still going; ജിയൂര് eip-lyek, asleep and still sleeping.

OF THE EUPHONIC AFFIXES.

90. The euphonic affixes are used after verbal roots in conjunction with affixes of mode, tense and number; it would be impossible to lay down a precise rule for the particular use of each one, although some are used in one and some in another particular combination of words: they are chiefly as follows:

à hkay, or rà kay, common.

ငဘူး hkyay, common, combined with အိုး an, becomes ခြမ်း hkyeim.

ବ୍ରେ hkyay, do.

ငြား ngyār, or ညား။ nyār, mostly used before the conjunction, သော်လည်း။ thāū-leer, although; as ရှာညားသော်လည်းမတ္တေ။ shā-nyār-thāū-leer-ma-tway, although (we) searched (we) could not find.

📭 tsa, as မရောက်စမူး၊ ma-youk-tsa-hpōōး, (he) never arrived.

on hta, infrequent, used in participial clauses.

റി bā, common.

ပေ။ bay, do. combined with အို။ an, becomes 80 peim.

Bu bee, infrequent, used before the connective affix we tha.

လပ် lap, common, mostly used before သော် thāu, as ရောက်လပ်သော် youk-lap-thāu, on arriving.

လေ lay, common, combined with အို an, becomes လိမ့် leing. လိုက် leik, not very common, used chiefly with verbs transitive.

VERBS USED SUBSTANTIVELY.

91. The Verb, whether in its radical form or in its other relations of

modes, tenses or participles, is frequently used substantively, and is in that case governed in the same manner as Nouns, and by the same postpositions.

A series of examples will best illustrate and explain this matter; as,

သူသွားမည် အကြောင်းကို ငါမသိ။ thōō-thwās-mee-a-kyoungs-go-ngā-ma-thee, I do not know that he will go; for သူသွားမည်အဲအကြောင်းကိုငါမသိ။ thōō-thwās-mee-ee-a-kyoungs-go-ngā-ma-thee, I do not know the circumstances of that he will go.

ပြေးသွားသည်ကိုမြင်လျှင်း pyays-thwās-thee-go-mying-hlying, on seeing (him) tunning away.

အသက်ရှိသကဲ့သို့ athek-shee-tha-gay-tho, as if there were life.

ရှားသဖြင့်။ shās-tha-hpying, by means of searching.

သူမြင်သည်အတိုင်း။ thoo-mying-thee-a-teings, as he saw.

၍ရှိ ထင်ကြောင်းကို သူပြောသည်။ ēē-tho-hting-gyoungs-go-thōō-ryau-thee, he says he thought so, for

ဤသိုတင်သည်အိအကြောင်းကို သူပြောသည်။ ēē-thọ-ting-thee-ee-a-kyoungt-go-thōō-pyau-thee.

ဘားသည်ကြသိသည်။ thwas-thee-go-thee-thee, (he) knows that (he) goes, or to (his) going (he) knows.

သွားသပြင္း thwās-tha-hpying, by means of going.
သွားသည်တွင်း thwās-thee-dwing, in or whilst going.
— မှာ thwās-thee-hmā, in or whilst going.
— hma, from going.
— တ do.
— နောက်များ— nouk-hmā, after going.

-and so on with any of the postpositions, simple or compound.

92. Perhaps the best mode of appreciating this extraordinary application of the verbal roots as substantives is, to regard the root not merely and only as a verb, nor as a noun either, but as a bare root; thus, con htwek, may mean "to depart," or "departure," or "departing," or "departed," and in the abstract its signification is that of "going forth or away;" then by the use of a sign of tense it may be made to mean, "will depart," as ထွက်မည်း htwek-mee; or "has departed," ထွက်ပြီး။ htwek-byees; or it may be converted into a simple noun by prefixing the formative some and then means "a departure," ဆတ္တက် a-htwek; or a compound noun, by affixing ခြင်း။ hkyings, and its signification is then "the act of departure," တွက်ခြင်း။ htwek-hkyings; or by the application of φ , y, it may be made to signify " the place of departure," නූනිආ htwck-yā; or by the addition of a modifying root it may be rendered a compound verb, meaning "able to depart," ထက်ရှိုင်။ htwek-hncing; so that ထွက်။ htwek, as a root, always retains its original sense, and still conveys in all its forms the abstract idea of "departure; " and the same as regards other verbal roots. It would be tedious to follow & htwek any further in its formations, but a few are given below to shew how it can be used, not as a verb, but as a mere root,

ထွက်သော့ခါ။ htwek-thau-hkā, the time of departing.
ထွက်သဖြင့်။ htwek-tha-hpying, by means of departing.
ထွက်ပြီးမှာ။ ————pyēē:hmā, after having done departing.
ထွက်သည်နောက်။ htwek-thee-nouk, after departing.
ထွက်သည်နောက်။ htwek-thee-nouk, according to the departing.

CHAPTER VI.

OF ADVERBS.

93. Adverbs are of five kinds; viz:

Adverbs proper,
Adverbs derived from Nouns and Pronouns,
Adverbs derived frow Verbs,
Incomplete Clauses,
Adverbial affixes.

Adverbs Proper.

94. These are primitive, underived Adverbs; as,

မာခု။ ya-hkoo, now. နက်ပန်။ nek-hpan, to-morrow. ယမနေ။ ya-ma-nay, yesterday. ကေနဲ။ ay-kan, verily, truly.

အလကား။ a-la-gās, in vain.

၁၀။ hkap, rather.

သန်ဖက်။ than-hbek, the day after toယနေ့။ ya-nay, to-day. [morrow.

Adverbs derived from Nouns and Pronouns.

95. 1st, Those derived from Nouns Common.

1st. By reduplication, dropping the জ a short, in the second member, if initial; as, জহাহা a-hkā-hgā, repeatedly, time after time.

အလိုလို a-lo-lo, of one's own accord, voluntarily.

2nd. By substituting တ ta for အ a, and affixing တည်း tees, only ; as တရောက်တည်း ta-youk-tees, alone. 96. 2nd, Those derived from Pronouns.

1st. When used substantively with, and governed by a Postposition; as,

သာတသို့ a-bé-thọ, how ? ထိုကြောင့်။ hto-gyoung, therefore. ဤကဲ့သို့ eegay-tho, thus. ဤသိုကြောင့် ee-tho-gyoung, therefore. | ဘယ်က bé-ga, whence ? အဘယ်မှာ a-bé-hmā, where? အရျားသို့ a-hkyā:-thọ, elsewhere. အဘယ်သို့ a-bé-thọ, whither ? တိုမှာ ho-hmā, there.

မြည်ချို့ hto-tho, thus.

2nd. When used adjectively with some other noun, a postposition being generally understood; as,

ဘယ်နယ်။ bé-hné, how ? ဤနည်းတူ ee-nees-doo, thus. ဘယ်သောအခါ။ bé-thau-a-hkā, when ? ပြုအတူ။ hto-a-too, so.

ယည်သည်နှယ်။ mee-thee-hné, how. ထိုအခါ။ hto-a-hkā, then.

97. Adverbs derived from verbs.

1st. From simple verbs.

- 1. By prefixing အ။ a: as, အလွန်ကြီးသည်၊ a-hlon-gyees-thee, to be very great ; အလျင်သွား။ a-lying-thwās, go quickly.
 - 2. By affixing gon tzoā; as, ၹၣၣႄႝႜႋ႙ၣႋ koungṣ-tzoā, well.
- ക 3. By reduplication; as, നോ€നോ€ം koungs-goungs, well.
- . 4. By reduplication, with so a, or so ta, prefixed; as, အပြားပြား။ a-pyās-byās, variously. တလဲလဲ။ ta-lay-lay, by turns.
- 5. By reduplication, with so a, prefixed to each member; as, Bru a-thees-a-thees, separately.

- 98, 2nd, From compound verbs.
- 1. By affixing gou tzoā; as, ကောင်းမြတ်gou koungs-myat-tzoā, excellently.
- 2. By prefixing so a, to each member; as, sagoszo a-kup-a-hnyap, penally, by way of punishment.
- 3. By preffixing some a, to the first member, and some ta, to the second member; as, second a-htsau-ta-lying, quickly.
- 4. By prefixing အေ a, or တာ ta, to the first, and reduplicating the second member; as, အလျှင်မြန်မြန် a-lying-myan-myan, fast; တရီးရီပီရီပီ ta-tso:-yeim-yeim, anxiously.
- 5. By prefixing 30, a, to the first, and ∞, to the latter reduplicated; as, 30, 30, 50, 6, 6, a-hmuays-ta-kyeing-gyeing, fragrantly.
- 6. By reduplicating both members; as, পু:পু:స్క్ htoos-hdoos-htsans-htzans, extraordinarily.
- 7. By prefixing ma a, or on ta, to each member reduplicated; as, mass mass a sample
- 8. By prefixing က^{*} ka, or o^{*} pa, (pron. ດ^{*} ga, and o^{*} ba,) to each member; as ကရောက်ကရက်^{*} ga-rouk-ga-rok, disorderly; ပရုန်းပရင်း^{*} ba-rous-ba-rings, tumultuously.
 - 9. Those of anomalous construction; as, ສອຸດໂດລ໌ a-hmat-ta-may, without notice, suddenly. ສຄະດວງ a-tsos-ta-ra, as having power. ພດກວຣ໌ເລຊາຣ໌ເພ ma koungs-ta-roungs, well. ພດນວດໂດລ໌ເລຊາຣ໌ເພ ma-louk-ta-louk, just but hardly enough.

Incomplete Clauses.

99. The following are examples of this kind of adverb, නගාර්හි a-ké-yuay, certainly.

အထူးသဖြင့် a-htoos-tha-hpying, exceedingly. သို့ဖြစ်၍ tho-hpyit-yuay, therefore. အကြောင်းမူကား။ a-kyoungs-moo-gas, because.

Adverbial Affixes.

100. These are chiefly as follows:

ရည်း hkyees (pron. hgyays) only, merely.

οδ. tsing, even, emphatic.

8. tzee, each; as ∞98. ta-hkoo-tzee, one a piece.

υδ. ping or bing, even, (emphatic.)

ध्रा hmya, so much as.

ລວ∗ thā, only.

ഗനാഃ ta-gāഃ, indeed! alas!

ခန်း hgan, about, nearly.

ဦး on on one, again.

သေး။ thays, yet, still.

CHAPTER VII.

OF POSTPOSITIONS.

101. Postpositions are of two kinds, viz: Simple and Compound.

1st. Simple Postpositions, of which the following are the chief:

β ko, (pron. go,) to, for, at.

\$\alpha\$ tho, to, towards, unto, at.

മാം ā, to, of, from, by.

91 hngā, for, in order to.

ကြောင့်။ gyoung, because, on account of.

30 hning, with, by means of, together with.

Sta hpying, by, by means of.

§ hneik, in, on, at, into, unto.

35. dwing, among, at, in, on, during.

ဝယ်။ wé, (uncommon) in, among.

90 hmā, in, in presence of, among, as to, with reference to.

9º hma, from, out of.

on ga, from, out of.

hpo, for, for the use of.

व्ध lo, like.

102. 2nd. Compound Postpositions, which are formed by employing, besides the usual simple postpositions, some other root expressive of the idea to be conveyed; as,

Begin eini-hmā, at the house; Becose eim-bau-hmā, atop of the house.

නිරිතුදි₁ eim-dwing, in the house; නිරිබනුද₁ eim-htay-dwing, inside of the house.

103. These roots are divisible into three different kinds; viz:

1st. Those usually followed by a simple postposition.

2nd. Those usually preceded by one.

3rd. Those generally used alone, a simple postposition being sometimes understood.

104. 1st. Those usually followed by a simple postposition, which are chiefly as follows:

ပေါ်။ pau; as အိမ်ပေါ်မှာ။ eim-bau-limā, atop of the house.
ဘောက်။ ouk; as, အိမ်အောက်၌။ eim-ouk-lineik, under the house.
တက်။ htek; as, အိမ်အောက်၍။ eim-htek-ga, from atop of the house.
မှာ shay; as, အိမ်ရောက်၏။ eim-htek-ga, from atop of the house.
နောက်။ nouk; as, အိမ်ရောက်၏။ eim-nouk-tho, behind the house.
မြို့၏ pying; as. အိမ်မြောက်၏။ eim-pying-lima, from without the house.
ပ။ pa; as, အိမ်တွင်။ eim-pa-dwing, outside of the house.
လာပါ။ မြင့် as, အိမ်လည်းမှု။ eim-lé-tho, into the midst of the house.
သို့၏ nās; as, အိမ်လည်းမှု။ eim-htay-dwing, in the inside of the house.
ခုဒ္၏ nās; as, အိမ်ရေးမှာ eim-nēēs-limā, near the house.

Qε: yings, near, close; (same meaning.)
cos ways, far, distant.

ώ htaň, in presence of, before; ω htsees, do. do. governor's presence.

ညာ။ nyā; as, မြစ်ညာသို့။ myit-nyā-thọ, up the river. ကျေ။ kyay; as, မြစ်ကျေသို့။ myit-kyay-thọ, down the river. တွင်း။ twings; as, အိပ်တွင်းသို့။ eim-twings-tho, to the inside of the house. ဘား။ ās; as, တံခိုးဘားဖြင့်။ tan-hgo:-ās-hpying, by means of power.

105. 2nd. Those usually preceded by a simple postposition.

အတိုင်း။ a-teings; as အမြိန်တော်နှင့်အတိုင်း။ a-mein-dau-hning-a-teings, in accordance with the order.

အညီ• a-nyēē; as, အလိုနှင့်အညီ• a-lo-hning-a-nyēē, according to his will. အမျှ• a-hmya; as, ထိုနှင့်အမျှ• hto-hning-a-hmya, as much as that.

නက္။ a-koa;) as, အဖန္ှင့်တက္။ a-hpa-hning-ta-goa, together with his တက္၏ ta-koa;) father.

အတူ။ a-too; as, ဆရာနှင့်အတူ။ htsa-yā-hning-a-too, with or along with the teacher.

အလျောက်။ a-lyouk; as, အလိုနှင့်အလျောက်။ a-lo-hning-a-lyouk, according to his wishes.

106. 3rd. Those used by themselves, a simple postposition being sometimes understood.

නිරිතොරි: teing-oung; as, නිරිතිරිතොරි: eim-teing-oung, as far as the house.

ပတ်လုံး။ pat-lons; as, ညည်ပတ်လုံး။ nyeen-pat-lons, during the night. ဘလျောက်။ a-lyouk, according to, in accordance with.

ဝန်းကျင် wuns-gying; ထက်ဝန်းကျင် htek-wuns-gying; ပတ်ဝန်းကျင် pat-wuns-gying; ပတ်လည် pat-lee;

as, အိပ်ပတ်ဝန်းကျင် eim-pat-wunigying, around the house.

ဆာတိုင်း။ a-teings; as, အလိုအတိုင်း။ a-lo-a-teings, in accordance with his wishes. ရှောက်၏ shouk; as, တံစါးရောက်၏ tan-dās-shouk, across the bridge.

CHAPTER VIII.

OF CONJUNCTIONS.

107. The following are the most commonly used Conjunctions, viz:

လည်းကောင်း။ lee-goungs also; (abbreviated to ၎င်)။

şện hning, and.

လည်း။ lees, also,

esso & oung, that.

S: abbrev. for eq. yuay, and.

သော်လည်း။ thau-lees, although, notwithstanding.

ကတည်းက ka-tee-ga.

တိုင်ဆောင်။ teing-oung, until.

သော့ကြောင့်။ thau-gyoung, because.

ဟု hoo, quotative ; as, သွားမည်ဟုပြောသည်။ thwās-me'e-hoo-pyau-the'e, he says that he will go.

cyce hlying, when or that.

သော် thau, do.

လျက်နှင့်။ lyek-hning.

PART II.

သို့မဟုတ်။ tho-ma-hot, else, but, still, however.

မဟုတ်လျှင်။ ma-hot-hlying, except, else, if not.

အကြောင်းမူကား။ a-kyoungs-moo-gas, for, because.

В

သည်ပြင် thee-pying, besides, moreover. ထိုကြောင့် hto-gyoung, therefore. သို့ဖြစ်၍ tho-hpyit-yuay, therefore.

N. B. The abbreviated form of ∞ διεποδι lees-goungs, viz: q& is frequently used in judicial language to express "same," as, q&caq&caqqqo lees-goungs-nay-lees-goungs-nay-yā-hmā, on the same day and at the same place.

CHAPTER IX.

OF INTERJECTIONS.

108. The following are the most common:

သည်။ ee eh! expressive of pain.

အမယ်။ a-mé, အမပင်လေး။ a-mé-lays, အမယ်ကြီးလေး။ a-mé-gyēes-lays, mother ! denoting surprise or distress.

အလယ်။ a-lé, အလယ်လေး။ a-lé-lays, alas! expressive of pain.

အလို။ a-lo, အလိုတေး။ a-lo-lays, oh! alas! denoting sorrow or distress.

SS: eim:, pron. eh, yes! expressive of assent.

esse ay, don't, disapprobatory-prohibitive.

ော့ဟေ။ ay-hay, aa haa! contemptuous.

ess: ays, essess: ays-ays, yes!

ஸ். எர், ஜ்ஸ். எர்-எர், that's right.

esson au, o! of various application.

expressive of satisfaction.

တော် au, oh!

39. o, o! vocative, or indicative of pain.

coops yau, there now! expressive of disapprobation.

coops yau, here! take it!

യാസോം lās-lās, threatening.

သယ်း thé, wonderful! rather ironical or disapprobatory.

ລວງ• thā-doo, well done!

eup hay, haa! a familiar vocative, rather disrespectful.

econ hau, there! pointing to an object.

CHAPTER X.

ON THE FORMATION OF DERIVATIVE NOUNS COMMON.

109. Nouns common are derived from verbal roots in various ways, chiefly as follows:

1st. By simply prefixing the formative son a short, to the verbal root, whether simple or compound; as,

ωΣ: lings, to be light; souδ: a-lings, light.

မည်။ mee, to be named ; အမည်။ a-mee, a name.

'றீ kyan, to purpose; ஹீ a-kyan, a design.

Indeed any verbal root is capable of being converted into a noun by merely prefixing thereto the man a short, as above shewn.

110. 2nd. By affixing & &: hkyings, which implies abstract action or state of being; as,

னு hla, to be pretty; அடுவே hla-hgyings, Beauty.

ချစ် hkyit, to be love; ချစ်ခြင်း၊ hkyit-hgying, Love.

ຊ∎ ngo, to cry; မြေငိး ngo-hgyings, Weeping.

မြည်တမ်း myee-tame, to lament; မြည်တမ်းခြင်း။ myee-tame-hgyinge, Lamentation.

အမျက်ထွက်။ a-myek-htwek, to be angry; အမျက်ထွက်ခြင်း။ a-myek-htwek-hgyings, Anger.

This affix can also be applied to any verbal root, whatever, whether simple or compound.

111. 3rd. By affixing $o_{\mathfrak{P}^{u}}$ tsa- $y_{\mathfrak{A}}$, which affix denotes aptitude or fitness for; as,

စား၊ tsāး, to eat ; စားစရာ၊ tsāး-tsa-yā, eatables. သောက်။ thouk, to drink ; သောက်စရာ။ thouk-tsa-yā, drinkables. ဝတ်။ wut, to put on ; ဝတ်စရာ။ wut-tsa-yā, dress.

112. 4th. By affixing $\varphi \cdot y\bar{a}$, which denotes the place or object to which the verbal root refers; as,

ஷை nay, to dwell; ஷேமு nay-yā, a dwelling place.

οδι wing, to enter; οδφι wing-yā, an entrance.

ð hkoāy, to split; βφι hkoāy-yā, the place or object split.

အိပ် eip, to sleep; အိပ်ရာ၊ eip-yā, a bed.

od. tsā:, to eat; casp: tsā:-yā, the object eaten, or to be eaten, i. e.

113. 5th. By affixing one of the roots as yan, or in yan; so bo, or

Digitized by Google

UNIVERSITY OF MICHIGAN

B. hpo, all of which denote something "fit for, applicable to, or designed for some particular purpose;" as,

သဝိပေး။ htsap-pays, to discharge (debt), ဆဝိပေးရဲ။ htsap-pays-yan, assets, or something intended to be, or which might be applied in payment of debts. டு. pyoo, to do; புடி pyoo-yan, something to be done. ခုတ်။ hkot, to chop; ခုတ်ရန်။ hkot-yan, something to be chopped. ကစား။ ka-tzās, to play ; ကစားဘွဲ့ ka-tsās-bo, a play thing. copε: youngs, to sell; copε: youngs-hbo, something for sale. post tsās, to eat; poss tsās-hbo, something eatable.

114. 6th. By prefixing some verbal root to a noun common, so as to express a compound idea; as,

ဘချက်။ a-hkyek, a subject, စီရင်ချက်။ tsee-ying-hgyek, an order, decree.

matter-

ထွက်ဆိုချက်။ htwek-htso-hgyek, an examination, or deposition.

ration-

ဆရိက်၊ a-hkeik, time of du- ငယ်ခိုက်၊ ngé-hgeik, childhood. သွားခိုက်။ thwās-hgeik, departure.

stant-

အချိန်း a-hkyein, time or in- ရောက်ချိန်း youk-hkyein, arrival or moment of arrival.

သေခါ။ a-hkā, or ထိုးခါ။ donိနhkā, time being—

ရောက်တွားခါ။ youk-done-hkās, arrival er time of arriving.

chamber-

Digitized by Google

ဖြစ်တိုးခါ hpyit-dons-hka, time of being. အခန်း။ a-hkans, a room or အပြခန်း။ eip-hkans, a bed or sleeping room. ବ୍ୟେମ୍ବର୍ଷ୍ଟେ yay-hkyot-hkant, a bath room.

PART II.

6*

အသံ။ a-than, a noise---

දින් ngo-than, weeping.

ရှိစားရြန်းသံ။ mor-hkyons-than, thunder,

w_" thoo, a person—

ရနိသူ။ yan-thōō, an enemy.

န္မွ€သူ• peing-thōo, an owner.

¿ poāy, an assembly—

ဓာတ်ဦး dzāt-poāy, a play, the drama.

စားမွဲသောက်မှု tsās-boāy-thouk-boāy, a ban-

quet.

οδ₁ tsing, a frame, case—

∞Sεοδι htams-tzing, a litter, doolie.

ရေအိုးစင်။ yay-or-tzing, a water-pot stand.

myoungs, a chan- တူးမြောင်းး ເບັບs-myoungs, a canal.

nel-

ဆုံ။ htson, a mortar oga hloa, a sawကြိတ်ဆုံး kyeit-htson, a mill.

& htos-hloa, a hand-saw.

လက်ကိုင်လွှာ lek-keing-hloa, a hand-saw.

သစ်တြက်လှူး thit-teik-hloa, a pit-saw.

or wing—

အတောင်။ a-toung, a feather ရပ်တောင်။ yap-toung, a punkah or fan.

အရိုး၊ a-yos, a bone---

ည္သဝီရိုး hnyap-yos, the collar-bone.

အဝ။ a-wa, an entrance— ဝင်ဝ။ wing-wa, an entry.

ခုံး hkon, a frame, stand— မတိခုံး put-hkon, a lathe.

∞βείη hteing-hkoň, a bench, stool.

and many more of a similar description.

115. 7th. In a similar manner, by affixing verbal roots to a Noun Common, a compound idea can be expressed; as,

oos tsās, to eat—

্বং• likos, to steal—

કે hkay, to be hard, solid— લ્લેક yay hgay, ice.

look after-

care of, look after—

govern, preside over—

level—

press-

လပ် lap, to be vacant, မြေလပ် myay-lap, waste land. empty-

ສວວວະ a-hka-tzā:, a servant. ଞ୍ଜିତ୍ୟ: myo-tzā:, a governor. ဖြူ pya, to point out— လမ်းပြု lams-pya, a guide. ရှိ shee, to have, hold— အရာရှိ a-yā-shee, an official. သူရိုး။ thoo-hkos, a thief. ວ່າ hkan, to bear, sustain— တရားວ່າ ta-rās-hkan, a defendant. sລວຍຣໍ∎ ā-ma-hkaṅ, a surety. လို lo, to wish for, desire— တရားလို ta-rās-lo, a plaintiff. ສຸຈີ no-hgay, curds. ဝောင့်။ tsoung, to watch, ကင်းစောင့် king:-tsoung, a sentinel. ဥယည်းစောင့်။ oo-yeen-tsoung, a gardener. ωβ: hteins, to tend, take βωβ: no-hdeins, a wet nurse. င္ကေထိန်း။ nguay-hdeins, a cashier. မြင်းထိန်း myings-hdeins, a groom. မှူး။ hmoos, to rule over, ထောင်မှူး။ htoung-hmoos, a jailor. ರೆವಿಸಿಟ್ಟೀ ta-hgā:-hmōōs, a door-keeper. ကောက်မ kouk, to be crook- သံကောက်မ than-kouk, a hook or fish-hook. လက်ကောက်။ lek-kouk, a bracelet. ပြသ pyā, to be flat and ျညီပြသ pyeen-byās, a plank. ကြိုးပြား။ kyos-byās, a strap or ribbon. മ്പാരം hnyap, to pinch, com- ജമ്മാരം mees-hnyap, tongs, snuffers. ကွမ်းညှှှိေ kums-hnyap, betel-cutters.

vated-

ငှဘ်။ ngot, to be swallowed up, disappear—

eqs. yays, to write—

coarse-

c85. leip, to fold—

row--

ခြောက်။ hkyouk, dried—

S_n pee, to be pounded— வு hkyo, to be sweet—

ညက်။ nyek, to be made ၌ညက်။ mon-nyek, flour. fine, to be pulverized—

ရွက်။ yeik, to strike—

pointed—

coarse-

ရိုင်း။ yeings, wild, unculti- မြေရိုင်း။ myay-yeings, waste land. လူမျိုင်း။ loo-yeings, a savage. သစ်ငှတ်။ thit-ngot, the stump of a tree. ဘုရား၎က်။ pei-yās-ngot, a ruined pagoda. opeque tsā-yayı, a clerk, writer. ဖြင်း။ pyings, to be violent— လေပြင်း။ lay-byings, a tempest. မြောင်။ myoung, to be nar- လမ်းမြောင်။ lams-myoung, a pass, defile.

וּשָּׁה noo, to be fine, not אָּבּ hpoay-noo, brun, pollard.

ဆေးလိS∗ htsays-leip, a cheroot. ပင်ဗိမိုး ping-tzeims, mint. ငါးခြောက်• ngās-hkyouk, dried fish. ပြက်ခြောက်။ myek-hkyouk, hay. cli8 ngā:-pee, ballachong or pounded fish. ବ୍ୟୌ yay-hkyo, fresh-water. ម្នុំឡា mon-likyo, cake.

လက်ရှိက်။ lek-yeik, a hammer, mallet, ချွန်း hkyuns, to be sharp, သံချွန်း than-hkyuns, a nail. മുട്ടം tsā-hkyuns, a royal order. ကြမ်း။ kyams, to be rough, တံစင်းကြမ်း။ tan-tzings-gyams, a raspor rough file.

മ്പ്പെട്ടെ hpoay-gyams, the outer husk of paddy, chaff. သူငယ်။ thoo-ngé, a child.

ဘူးငယ်။ book-ngé, a phial.

အိုး၊ onံး, to rest, repose— ခေါင်းအိုး၊ hkoungs-onံး, a pillow.

မွေး။ hmuays, to be fragrant-- ရေမွေး။ yay-hmuays, perfume. မြိတ်းကား mos-kā, an awning.

ຊະກວາ pos-kā, sheathing or sheathing boards.

N. B. The above are but a few of the very numerous nouns that belong to this class of derivatives.

116. 8th. Besides the above modes of deriving nouns common from verbal roots, there is still a very large class of nouns, formed by the union of two nouns primitive; and although they are so numerous that it will be impossible to insert the whole, still it will be advantageous to exhibit a few of those which occur most frequently.

ဘက္ကင်း။ a-kwings, a ring or သံကျင်း than-gwings, an iron ring. circle— ကြူးကွင်း။ kyo:-gwings, a noose, loop.

အကြား a-kyās, an inter- တောင်ကြား toung-gyās, a valley.

mediate space—

ငယ်။ ngé, to be small—

നാം kā, to ward off—

മാം a-hka, wages, pay, പ്രോം myay-hka, land-rent. salary-യാ la-hka, monthly wages.

ອວຊີະະ a-hkans, a room— ຊະຊີວຊີະະ mees-hbo-hkans, a kitchen, a cookroom.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN puppy.

အကလေး။ young of any animal—

rind-

a comrade, mate—

အချောင်း။ a-hkyoungs, a long straight piece or bar—

အခွက်။ a-hkwek, a cup—

ສຸຊຸ້າ a-hkun, a shell, rind, skin—

son a-tsa, a bit, piece—

തും a-tsoo, a collection, assemblage—

extract—

အစေ့။ a-tsay, a seed, a kernel---

ജെ§ം a-tsun, an end, termination-

a-ka-lays, the လူကလေး။ loo-ga-lays, a boy or child. ရွေးကလေး၊ hkuays-ga-lays, a whelp or

නුබෙනි a-hkouk, bark, තුරිබෙනි thit-hkouk, wood-bark, or bark of a tree.

အချင်း။ a-hkyings, a fellow, ကျွန်ချင်း။ kyun-hgyings a fellow-slave.

သူငယ်ရှင်နှာ thoo-ngé-hkyings, a fellow-child.

သံဈောင်း။ than-hkyoungs, an iron bar or spike,

သွေးချောင်း။ thoays-hkyoungs, a vein.

နာရီခွက်• nā-yēē-hgwek, a watch.

ဖန်ခွက်။ hpan-hgwek, a wine glass.

ဥက္ဘောင်းဦး ok-hkoung-hkun, the skull of the head.

ອຈຸ້າອຸ້າ ons-hkun, a cocoanut shell.

Seo. mees-tza, a fire brand.

Mon hloa-tza, saw-dust.

ορ. 100-tzoo, a band of men.

30:9" noās-tzoo, a herd of cattle.

a-tsays, a gum or apseoss shas-tsays, cutch or catechu.

သစ်စေး။ thit-tsays, wood varnish, (black.)

မျိုးစေ့။ myos-tzay, seed-grain.

စမုန်စေ့။ tsa-mon-tzay, aniseed.

ပြည်စွန်း။ pyee-tzuns, a boundary, frontier.

အမြဲနာနိုး။ a-mos-tzuns, eaves of a house.

အရွယ်။ a-tswé, a tusk or ဆင်ရွယ်၊ htsing-tzwé, ivory. tush—

အသစ်။ a-htsit, a joint—

ூல் a-htsee, oil, fat—

အတစ်။ a-tit, a piece, bit line-

ဘတ်။ a-tan, a long straight ခဲတ်။ hkay-dan, a pencil. bar—

or lump--

age-

der—

အပင်• a-ping, a plant—

a perture—

area-

အပွင့်။ a-pwing, a blossom— မြဲသီးမွင့်။ mos-bwing, snow.

3:20δ. doos-htzit, the knee-joint.

လက်ဆစ်။ lek-htzit, the wrist.

ကြက်ဆူဆီ။ kyek-htsöö-htzēe, castor oil. ဝက်ဆီ။ wek-htsee, lard.

သားတစီး thās-tit, a bit of flesh.

အတန်း။ a-tans, an extended ကုန်းတန်း။ kons-dans, a range of hills.

ကျောက်တန်း• kyouk-tans, a reef of rocks.

ဖုင်တံ။ hming-dan, a pen.

အတုံး။ a-tons, a block, log သစ်တုံး။ thit-dons, a log of timber.

ထိပ်တုံး။ hteip-don's, the stocks.

အထုပ် a-htop, a bundle, pack- ကုန်ထုပ်။ kon-hdop, a bale of merchandise.

ငွေထုပ် nguay-hdop, a packet of money.

အနား။ a-nās, an edge, bor- ပြည်နား။ pyee-nās, the border or boundary of a country.

မြက်ပင်။ myek-ping, grass.

ώυδ. htsan-bing, hair of the head.

အပေါက်။ a-pouk, a hole or ပြတင်းပေါက်။ pya-dings-bouk, a window.

တံခါးပေါက်။ ta-hgās-bouk, a door.

အပြင် a-pying, surface, open လုင်းပြင် lwings-bying, a plain, heath.

ကွင်းပြင် kwings-bying, a moor, a meadow.

ကျောက်ပွင့်။ kyouk-bwing, edible moss.

fuse—

down-

ဘမ္ရန်။ a-hmon, powder----

အရည်း a-yee, a fluid—

ജ്ഞ a-yā, a place— အရီး၊ a-yos, a range, ridge—

___a handle or stalk—

သာရွက်။ a-yuek, a leaf----

owner-

round or bulky-

an 2001 a-wa, mouth-

အပတ်။ a-hpat, sediment, re- နှင်းပတ်။ hnams-hbat, refuse of the sesamum seed after the oil is expressed.

> ΩSευσδι kums-hbat, refuse of the betel-nut, after having been chewed in the mouth.

a-muays, fine hair, Ascess thos-muays, wool.

ട്ടന് hngek-muaye, down.

မြေမှုန်း myay-hmon, dust.

အတ်မှုနှံ ot-hmon, brick dust, soorkee.

အိုးရည်။ ons-yee, cocoanut milk.

ပျားရည်။ pyāsyee, honey.

ခြေရာ။ hkyay-yā, a foot-mark.

တောင်မျိုး။ toung-yos, a mountain range.

ြူရူး။ my့-yoး, a city-wall.

ତାଃସ୍ୱିଃ dās-yos, a knife hilt.

നോന്8ം kouk-yos, rice-straw.

ത്രൂടുന് kumsyuek, betel leaf, pawn.

နားရွက် nās-yuek, the external part of the ear.

ສຸຊະ a-shing, a master or ສີລິຊະ eim-shing, a house owner.

မြေရှင်း myay-shing, a land-holder.

ষ্ট্রিনুই myēē-shing, a creditor.

a-lons, any thing coldscoss poungs-lons, the thigh.

entrance, Goo myit-wa, the mouth of a river. റ്റിദാം ta-hgās-wa, a door-way.

အသ၁8 a-thās, flesh----

အသီး• a-thēes, fruit—

or tooth ses eim, a house—

ကြီး kyos, a rope or string— ဇက်ကြီး dzek-kyos, a bridle.

οδ tsing, a stand, frame, χοδ hloa-tsing, a saw-pit. scaffold—

oo: tsa, a paper, a document-

🕉 htsan, hair—

288. htseip, a landing place, ghaut—

Actorism noar-that, beef.

ဝက်သား• wek-thās, pork.

လက်သီး။ lek-thees, the fist.

ൂഗ്യാട്ടം hnot-thees, a bird's bill.

အသွား။ a-thwās, the edge မါးသွား။ dās-thwās, a sword-edge.

ထွန်သွား။ htun-thwās, a plough-share.

ဝါးအပြီး dā:-eim, a scabbard.

3:385. mees-eim, a lantern.

ချက်ကြူး hkyek-kyor, the navel-string.

ရုံ hkon, a stand, frame— ဖယောင်းတိုင်ခုံ hpa-youngs-deing hkon, a can-

[dle-stick.

ရက်ကန်းစင်။ yek-kans-tzing, a loom.

လက်မှတ်စား lek-hmat-tsā, a certificate, a permit or license.

ຊູ້ເໜ້າ oos-htzan, hair of the head.

အိုးလံံး ons-htzan, cocoanut fibre.

လေ့ဆိော် hlay-htzeip, a jetty.

ကူတို့ဆိS. koo-do-htzeip, a ferry.

တိုက် teik, a brick-building— အကောက်တိုက် a-kouk-teik, Custom house.

ရဲတိုက်။ yāy-teik, a fort.

οβει teing, a post, pillar— βιοβει meeι-deing, a candle.

အလဲတိုင်။ a-lan-deing, a flag-post.

အင်း။ twings, a hole or pit— ရေတွင်း။ yay-dwings, a well.

ဓါတ်တွင်း။ dāt-twings, a mine.

PART Digitized by Google

mit-

course, bed eq. yay, water—

oss wun, an office-

trade, profession or vocation)— 2208 tha-mas, (a word of similar import)— 2228 thas, a son, a resident or native of—

38, hteip, the head, sum- cosεδδ, toung-hdeip, a mountain-top. β:∞8S_" σσε-hdeip, crown of the head. യുട്ടെ htons-hpo, a lime-kiln. မြောင်း။ myoungs, a channel, ရေမြောင်း။ yay-myoungs, a water-course.

စ္သင့္ပေ။ tsam-yay, a spring. မူသိေးရေ။ moး-yay, rain. ຊູ້ະແ yons, a shed or house— တရားရုံး ta-rās-yons, a court-house. ຽວະຄູ່ະ noās-yons, a cow-house. 開o \$ myo-wun, a governor. အခုနှစ်နှံ့ a-hkun-wun, a revenue collector. ဘည်း thee, (a word denoting ကြက်သည်း kyek-thee, a fowl-seller. ဆီသည်။ htsee-thee, an oil-man. စေားဘွား။ htsay:-tha-mā:, a physician. യ്യാം hloa-tha-mās, a sawyer. မြူသား။ myo-thās, a citizen. മായാം yuā-thās, a villager.

END OF PART II.

INDEX.

N B. The numbers refer to the Paragraphs, and not to the pages.

33. a.

```
so. a, 10-95.
-- \cdot - 50 - 63 - 73 - 97 - 109
മാളിയ a-eim, 6—8—63.
മനധ്യ a-ké, 45.
----- §• a-ké yuay, 99.
മനായ a-kā-la, 63.
အကူသိုလ်။ a koo-tho, 63.
အကောင် a-koung, 54—55.
\mathfrak{S} a-kying, 39.
 ---- an a-kying thoo, 39.
ജന്റ് a-kyan, 109.
മത്രിS∙ a-kyeim, 61.
ജന് a-kyēes, 46.
အကြောင်\mathbf{g}။ a-k\mathbf{y}oung\mathbf{g}, 55.
  _____ പ്രഹാഷ a-kyoungs-moo-gas, 99.
```

Digitized by Google

```
အကွဲ။ a-koa, 105.
      အက္ကင်း∎ a-kwings, 55.
      യുട്ടു a-kup-a-hnyap, 98.
      തന്റു§ a-kyun, 29_30.
      ဘက္ကန်ုပ်။ a-kyun-nop, 29.....30.
     തനുള്ട് a-kyun-op, 29---30.
     အခန်ိဳးအနား။ a-hkans-a-nās, 8.
      ട്ടാി a-hkā, 9_38.
     — u — 61.
     യാമിമി a-hkā-hgā, 95.
     ജാ a-hkoo, 55.
     ജോറിന് a-hkouk, 61.
     အရက်။ a-hkyek, 8.
     သာချင်းချင်း။ a-hkyings-hgyings, 39
     ജപ്പുയി a-hkyap, 55.
     အချမ်း။ a-hkyams, 61.
107. samps a-hkyās, 39__63.
```

SITY OF MICHIGAN

အစျားသူ။ a-hkyās thōō, 39. \longrightarrow \mathfrak{S}_{\bullet} \longrightarrow tho, 96. ສຸລິຊິສ a-hkyein, 61. ສອສງວຽະ• a-hkyoungs, 55. အ၍ a-hkyo, 39. အခွန်း a-hkuns, 55. ສວຽະ a-tsings, 55. အမြေး a-tseit, 61. \mathfrak{sol} a-tsee, 22 55. 391 a-tsoo, 61. ജമില് a-tsoung, 55. အရိုးတရ \mathbf{a} a-tso \mathbf{a} -da- \mathbf{y} a, 98. အဆ။ a-htsa, 61. னவு. a-htsōō, 55. အသောတလျင်။ a-htsau-ta-lying, 98. အဆောင်။ a-htsoung, 55. အညီ။ a-ny $\overline{e}\overline{e}$, 105. အည်။ ee, 108. အတဘ်• a-tat, 23. အတန်∗ a-tan, 55. ങ്ങ a-tee, 42. —— q. a-tee-hmya, 42. အတူ a-too, 105. အတိုး a-to, 46. **30**βδει a-teings, 92—105—106. Digitized by Google

အထက်။ a-htek, 49. အထည်။ a-htee, 55. ဘထူးထူးအဆန်းဆန်း။ $a-ht\overline{o}\overline{o}$ း $-hd\overline{o}\overline{o}$ း ahtsans-htzans, 98. အထူးသဖြင့်။ a-htoo:-tha-hpying, 99. အထု6ε။ a-htwings, 21. 99 a-dee, 42. —- q a-dee-hmya, 42. அது a-nan-da, 45. ສະຊຸຊາ a-neit-tsā, 45. హక్కి a-n $\overline{e}\overline{e}$, 63. ജാം a-pa, 21. ജ്യ ap, 68. အပင်။ a-ping, 54—55. ൗഗിഃ∎ a-pās, 55. အပိုင်း a-peings, 61. အပြား။ a-p $y\bar{a}$ း, 55. — Gos a-руаз-byas, 97. യം a-hpa, 12-105. အဖက်။ a-hpek, 55. အဘယ်။ a-bé, 42. —— ട്രാം a-bé-hmā, 96. — фі — hmya, 42. ---- \Rightarrow ---- thoo, 42. \longrightarrow $\mathfrak{R}_{\mathfrak{n}}$ \longrightarrow the, 96.

Original from

စာမည်။ a-mee, 8-109. အမယ်။ a-mé, 108. —— ന്റ്രാവ a-mé-g $y\overline{e}$ e s-lays, 108. ----- cos a-mé-lays, 108. ສ8₁ a-mee, 12—21—24. အမြိန်တော် a-mein-dāū, 105. အမျက်ထွက်။ a-myek-htwek, 110. —— ခြင်း။ ——— hgyings, 110. အမှူး။ a-myos, 17. —— 481 —— myos, 17. නයින් a-myat, 46—63. ജ്ജ a-muay, 21. အမှတ်တပဲ့။ a-hmat-ta-may, 98. തല്ല a-hmoo, 46. തല്ലം a-hmya, 105. အမွေးတကြိုင်ကြိုင်။ a-hmuay \mathbf{s} -ta-k \mathbf{y} einggyeing, 98. အရင် a-ying, 45. အရS။ a-yap, 17—38. ---- 95 ---- yap 17.**အ**ရာ။ **a**-yā, 6—8. —— § —— shee, 6. အရောင်းအဝယ်။ a-young:-a-wé, 73. ລາຣ€ a-shing, 8—9—13. – or – ma, 13. Digitized by Google

PART

အရှေ။ a-shay, 23. ജയനാഃ⊫ a-la-gās, 45—94. အလက်။ a-lek, 55. အလင်း a-lings, 6-8-63-109. အလယ်။ a-lé, 108. ---- чэ -- hmā, 24. ---- cos ----- lays, 108. ജൻ $a-l\overline{e}\overline{e}$, 61. အလိုး။ a-lons, 54--55. **—— • —— 41.** —— on a-lons-tzon, 39. အလို။ a-lo, 105—106—108. ——— ecoss — lays, 108. නගැරි a-lying, 97. ____ തമ്രിട്ട് a-lying-a-myan, 63. ജ്യോനി a-lyouk, 105—106. ജൂം a-hlon, 50—63—97. ------ തണം a-hlon-da-rā, 50. ——- $\omega = -\omega$ hlying, 50. အဝတ်• a-wut, 46. အသစ်။ a-thit, 46-63. အသီးအသီး။ a- $th\overline{ee}$ း-a- $th\overline{ee}$ း, 97. အသူ၊ a-th \overline{oo} , 42,

အသွယ်။ a-thoé, 55. ອຸ້າ an, 70—87—90. အိုမည်။ an mee, 87. ອຸ້າ an, 46. — gωs an-hboé, 46. ജാനാ∗ ā-kā, 45. 3331 ās, 24—101—104. **____ 22__4**6. ---- ωξ ās-ma-shee, 46. အားလီး။ ās-lons, 39. —— o tzon, 39. **多**δη eip, 112. ---- can eip-nay, 68. ---- ပြော်တတ်။ eip-pyāū-dat, 68. —- ф eip-yā, 112. —- വൃഹം eip-lyek, 89. 985. eim, 6—8—23—41—104. တောင်ခြင်း eim-htoung-hgyings, 6-8. 285: eim:, 108. essu ay, 108. essu ayı, 108. ---- cos: ays-ays, 108. အေ့ဟေ။ ay-hay, 108. ൻ āy, 108.

Digitized by Google

മുമും āy-āy, 108. ഞാം au, 108. — — ജോം au-au, 108. အောက်။ ouk, 104. ——— §• —— hneik, 104. නොරි∎ oung, 107. නෙරි။ āū, 108. % o, 38. **— • — 108.** 1981 08, 8. M: ee. gı ee, 20—38. - റൂയ്ല \overline{ee} -gay-tho, 96. — နည်းတူ $\overline{e}\overline{e}$ -nees-d $\overline{o}\overline{o}$, 96. — 9 ee-hmya, 38. — औ। ēe-tho, 38. ကြောင့်။ ee-tho-gyoung, 96. သောသူ ee-tho-thau-thoo, 38. 8, 00. ცვი ot-tsā, 36-37.

ဥယည်း oo-yeen, 8-22.

ဦး။ oos, 55. —-----(pron : အိုး။ ons,) 100.

ou ay.

ကေန်း ay-kan, 94. င်္ခေး ee, 22–35–37–92. — 21–24–74–85. ငရာဝတိ ay-yā-wa-dee, 3.

က။ ka.

Digitized by Google

ကား။ gās, 21-37. ကားလည်း။ gās-lees, 21. നു§ gon, 88. ന് kon, 68. റും gāy, 86. **—---** 90. ကဲ့သို့ gay-tho, 91. ကောင်း။ koungs, 21-46-66-68. ——- നോદેશ koungs-goungs, 46. ကောင်းရှာ။ koungs-tzoā, 97. ——- မြတ်ရှာ၊ kounge myat-tzoā, 98. oβ₁ go, 23-24-35-38-101-92. ന്റും kos, 56. ന്റിന് keik, 66. ന്റെധ് ko, 29-37. —— 8. ko tzēē, 39. ကြိယ်တော်။ ko-dāū, 31. ന്റല kya-ma, 29-30. ന്റെ kyay, 104. ——— % kyay-tho, 104. ന്വെട് kyāū, 61. (ෆු $^{"}$ gya, 20-88.

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

–- നു§ം gya-gon, 88.

ကြကျနာအို $\mathbf{g}\mathbf{y}$ a-gon-an, 76 .
ကြကုံး g y a-gon, 24 .
്റ്രൻ, kyek, 6 .
o.kyek hpa, 14.
ba, 14.
——— ma, 14.
്രൂം kyan, 109.
്ന്റാം kyās, 24.
eGo. kyās-pyau, 67.
—— qп kyās-ya, 68.
(B: kyēē*, 46-48.
—— ∞ y
ကြောင့်။ gyoung, 35-101.
ကျယ်။ koé, 31.
ത്രൂ§ kyun, 13.
ကျွန်တော်။ kyun-dāū, 29-30-33-35.
ကျွန်တော်တို့။ ———— d_{0} , 37 .
—————————————————————————————————————
———————————do, 34.
ത്യൂട്ടുട് kyun-nop, 29-30-34.
——————————————————————————————————————
തുട്ടെ kyun-op, 29-30-37.
იგანი kyun-ping, 25.
——— w kyun-ma, 13.
Digitized by Google
Digitized by Clouding

റ്റും kyuāy, 12.
റ്റിൽ kyuāy-hdēes, 12.
—_ംഗിന് ——bouk, 14.
ma, 12-14.
ən hka.
ag. hgan, 61-100.
οδι hkap, 48-94.
—-ωοωοι hkap mā mā, 48.
theims, 39.
ວເວຣະ hka-lays, 45.
5. hkan, 6.
อิ hkā, 92.
an hkoo, 41.
205. hkot, 113.
hkot htwing, 67.
ခဲတန် hkay dan, 54.
à hgay, 76-90.
36-86.
—- 8. hgāy byēē, 86.
assecte hkāu wāu, 69.
al hkya, 68 original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

ချ€။ hgying, 68.

ချင်း hgyings, 61.

Acen hkyinge, 31.

ရှင့်။ hkying, 37.

ချစ်. hkyit, 110.

——ভি² hkyit-hgyings, 110.

ချည်း။ likyees, 100.

Sp. hgyeim, 90.

வு hgyay, 76-90.

hkyo, 48.

ฎิสิ hkyo-hkyo, 48.

ම්රි \mathbf{s} hk \mathbf{y} ings, 6-8-109.

୍ରେ hkyay, 90.

ခြေ။ hkyay, 46.

——--- hkyay-htsun, 46.

ටෙන or 🕒 hkyouk, 24-54.

മരും hkwek, 54.

egs. hkuays, 5-8-21.

à hkoāy, 112.

— p. hkoāy-yā, 112.

or ga.

ဂတိထား။ ga-dēē htās, 73.

ဂန်ကော် gan-gāū, 3.

Digitized by Google

ca nga.

c. nga, 36-37.

ငန်ဗိုလ်• ngan-hbo, 14.

—-ω» ——ma, 14.

ငယ် ngé, 9.

— oည်အခါ ngé-tzeen-a-hkā, 9.

cl. ngā, 21-29-30-34-35-36-37,

ငါတို့။ ngā do, 34.

cls or 9" ngās, 22-51.

——∞uSn ngās-htsé, 51.

8 ngo, 110.

— βει ngo-hgyings, 110.

— აპ - than, 24.

Gos nyās, 90.

eg nguay, 24-38.

91. lingā, 101.

o tsa.

o tsa, 41-90.

ငရာင်ဘွယ် tsa-hgying-boé, 46.

οδ. tsing, 100.

οδει tsings, 41.

စည်း tsee, 9.

oS tsam, 38-76.

```
οSε tsame, 68.
op: tsa-yā, 111.
oon tsā, 6-8-17.
စာရက် tsā-hngek, 25.
อวตุวะ tsā myās, 17.
--cass --- yays, 6.
--သદેવનુઈ tsā-thing dza-yap, 8.
OD8n tsās, 6-8-46-111-112-113,
——ന്പ് tsās kon, 68.
—— ഉണ്ട്രസ്യം tsās-tza-hgying-boé, 46.
—— ຍຖາ tsā:-tsa-yā, 111.
——\varphi• tsās-yā, 6–8–112.
——സോഹ് tsā:-louk, 68.
85 tseit, 46.
——നോદેશ tseit-koungs, 46.
85. tzeim, 68.
8. tzee, 100.
8: tzēē: 22-55.
စုတ် tsot, 65.
 co. tzay, 68.
 ——əcq. tzay-hga-lo, 76.
 ——သတည်း။ tzay-tha-dees, 76.
          ____ thau, 76.
 စေသေား
 coof tsoung, 8.
         Digitized by GOOGLE
```

```
ga tzo, 76.
ga tzo ee, 76.
gon tzoā, 97-98.
              or htsa.
ωε, htsing, 22.
ωδουε htsap-pays, 113.
 ---- ģ. ---- yan, 113.
ဆယ်။ htsé, 56.
ဆရာ။ htsa-yā, 13-105.
——— ma, 13.
&. htzēe, 104.
-- \mathfrak{A}_{n} -- tho, 35.
 ဆုတောင်း။ htsoo-toungs, 67.
 ဆုတ်။ htsot, 65.
ອຸເພ ntsons, 50.
ad. htsay, 85.
8 htso, 8—21.
 — എപ്പം htso-hgyek, 8.
ntsun, 46.
```

იენა dza-yap, 8.

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

On dza.

ည• nya.

ညည်း nyeen, 106.

ညည်း။ nyees, 31.

ക്കാം nyā, 104.

—- ജം — thọ, 104.

ညား။ nyās, 90.

ஹ். nyāy, 31.

ညောင်ပင်။ nyoung-bing, 24.

os ta.

on ta, 41-43-51.

___ 64_95_97.

တဦးနှင့်တဦး။ ta-oos-hning-ta-oos, 39.

တက်ဟန်။ tek-han, 68.

တကား ta-gā, 31.

---- wa, 31.

တကား ta-gā, 39.

നനാഃ ta-gās, 100.

തനും ta-goa, 64—105.

တခါတလေး ta-hkā ta-lay, 64.

∞99ⁿ ta-hkoo-hgoo, 39—64.

တခုမ်ိဳး ta-hkoo-tzee, 39.

တခုတခု။ ta-hkoo ta-hkoo, 64.

တခုား ta-hkyās, 39—64.

Digitized by Google

တရှား ta-hkyo, 39° ∞ε. ting, 37. တစုံတခု ta-tzon ta-hkoo, 39—64. တစုံဘယောက်။ ta-tzoň ta-youk, 39-64. တရီးရီမီရီမီ။ ta-tso: yeim-yeim, 98. တည်း။ tées, 61---95. တတ်∎ tat, 20—68. တလောင်း• ta-htoungs, 51. တ\$။ tan, 68. တပည့်တော်။ ta-baje dāū, 29—30. ರೆರ್ಇ tan-hkos, 104. ത്രിം tan-dās, 106. ഗധിം ta-bās, 39. —- ഗിഃ• —- bās, 39. တြီးကား။ ta-byeee-gās, 75. တမူကား ta-mōō-gās, 75. တယောက်ကြဘယောက်။ ta-youk-go tayouk, 39. တလောက်စီး ta-youk-tzee, 39. — တည်း။ ——— tays, 95. - ഗാധാന്: —— ta-youk, 64. တလေ။ ——— ta-lay, 64. နှင့်ကယောက်။ — hning-tayouk, 39.

တယောက်ယောက်။ ta-youk-youk, 39-64. ထံ။ htan, 104. တလဲလဲ။ ta-lay-lay, 97. တလျှင်။ ta-lying, 64. တူနီလှှေပီ။ ton-hlop, 69. ojsu tons, 77. on too, 21. coop tau, 5° ___ 45. တော့။ day, 76. တော်။ tāū, 45—83. —— conδ. tāū-daū, 48. _____ \tau-dau-kyees, 48. 81 to, 46. ஆ_" do, 16—20. oβεωουε teing-oung, 106—107. 8ε. teings, 39. 28 twing, 24—36—73—101—102. - 28 twings, 104. on hta. ∞ hta, 90. ∞ htek, 49—104. ——— on htek-ga, 24—104. --- ∞ n --- hla, 50.

---- of the hear o

-33 - tho, 104.0008 htas, 24-36-68. ώξει hteins, 8. 68: hdees, 12—13—21. ထူးထူး ဆန်းဆန်း။ $ht\overline{oo}$ း- $hd\overline{oo}$ း ht.anးhtzans, 98. & htay, 102-104. ർനം hday-ga, 23. $-\infty = -\infty = -104$. - \$1 - tho, 24. $\cos \delta$. htoung, 6—8. & hto, 38--105. — ജാിം hto-a-hkā, 96. - som - a-too, 96. — ირეინი — gyoung, 96—107. _ & ___ hdo, 38. — વ્યવા•—hmya, 38. — \$\frac{1}{2} \cdot \tag{18} --- tho, 38--96. သောသူ။ hto-tho-thau-thoo, 38. — ഗാം hto-hā, 38. മുന് hdeik, 68. ထွက်။ htwek, 92. --- $\Im \mathcal{E}_{\parallel}$ --- hgyings, 92. —— ξε₁ —— hneing, 92.

ထွက်မည်။ htwek-mee, 92. -- β_1 --- $\beta_{\overline{ee}}$, 92. —– ආ• ——— yā, 92. --- ∞ Θ_{0}^{\bullet} --- tha-hpying, 92. — ωβωσβει htwek-thee-a-teings, 92. | __ & \$: _ _ hdeins, 8. ——— နောက်။ ——— nouk, 92. | — ပေါက်။ ——— bouk, 14. ———— 92. hmā, 92. κοιβοδι noās-beik, 14. ——— യോജാിം htwek-thau-a-hkā, 92. | ထုန်းထောက်။ htuns-htouk, 69. o da. olse das, 6.

🗦 " na.

နှက်ဖန်။ nek-hpan, 94.

φδ: ning, 31.

နည်း။ nees, 77.

\$080 nās, 104.

— e∞oε nās-htoung, 67.

\$ nee , 104.

cae nay, 24—65—68—112.

— φ• -- *y*ā, 112.

နောက်• nouk, 92—104.

PART II. Digitized by Google

ເຈລາກົພລະ nouk-hmā, 23. ---- 3/8, ---- tho, 104. gose noās, 8. — coso ε noāz-goung, 25. - ω - ma, 14-37-54. — ∾ാ≋ —— lās, 14. s δες ξα hnings-bwing, 25. ቅ¢፣ huing, 86. - S. hning-byee, 86. ∌\$• hning, 76—107. $- \cdot - 21 - 101.$ — ജന്വ hning-a-koa, 105. — ജമ്പം — a-ny \overline{ee} , 105. — အတူ — a-too, 105, — အတိုင်း။ —— a-teings, 105. — ээди —— a-hmya, 105. — အလျောက်။ — a-lyouk, 105. — നന്ദ്വ — ta-goa, 35—105. — აგ. — mee, 87. **3δ.** hnit, 54.

— എെന്റെപ്പം hnit-youk-tza-lons, 39. UNIVERSITY OF MICHIGARS

— ခုစလိုး hnit-hkoo-tza-lone, 39.

i hnan, 24. ຊິດຈິກ or § hneik, 35—38—101. RE hneing, 68.

Or pa. on pa, 104. ပတ္သင်။ pa-dwing, 104. υδ. bing, 100. ပည္တတိn pi-nyat, 21. ပညာ။ pi-nyā, 23—46. - - - shee, 46. ogos pa-ta-ma, 51. ပတ်လည်း rat-lee, 106. — 038 — lons, 106. — ဝန်းကျင်။ ——wuns-gying, 106. ပရန်းပရင်း ba-rons-ba-rings, 98. ปา bā, 20—24—37—43—76—90. 8& peim, 90. ပုံးရှိတ်၊ pon-yeik, 67. cos pay, 76-90. cuss pays, 24-65-66. -68 - 68. വേഗ്∙ bouk, 14. con pāū, 65—102—104.

— 90n — hmā, 102—104.

Digitized by Google

ຊິດS∗ beik, 14. \$€. peing, 68. ပျောက်။ pyouk, 37. **②ε. pying, 104.** —— գս ——hma, 104. ပြည်။ pyee, 23. նֆո pyan, 68. B_n pyee, 86. β_{su} py $\overline{ee}s$, 24-68-92. @ pyoo, 113. —-∞S• pyoo-ap, 68. $--\infty$ ----dan, 68. —––9§• –—-yan, 113. ပြေးသော။ pyays-thau, 89. ဖြာ• pyau, 73. ——–ကောင်း။ pyau-goungs, 68. -8₁. ——htso, 69. ပြောက်မှိုင်။ pyouk-peing, 68. on hpa.

o\$1 hpan, 21. Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

ဖတ်စမ်း။ hpat-tzams, 68.

on hpa, 14.

ဘ• ba.

ဘူး bon, 86. ဘူး boos, 43-74-86. ဘူး bo, 113. ဘူး boé, 46.

o ma. ω ma, 12-13-37. ---1-45--1-43-46-78-83. မကောင်းဘရောင်း။ ma-koungs ta-roungs, 98. မလောက်တလောက်။ ma-louk-ta-louk, 98. မ—ခင်။ ma—hging, 78. ω—οφ8• ma—tza-hpōō: 78. ω—•ξ" ma—hning, 78. ω—∞ ma—bāy, 78. ω— γ ^{**} ma— $b\overline{o}\overline{o}$ *, 78. ω—β" ma—hmēē, 78. ω—ωξ• ma—ling, 78. ωδει mings, 31-34-35-37. **---** 13–56. —-നന്റെ minga ka-dātī, 13. ωεισβι mings-gyees, 22-24-83. ---∽ mings-do, 34. ------ma, 31. юэп ——mā, 31. அச் — myos, 26. မည်း mee, 73-87-91. -- mee, 109.

Original from

မည်သည်နှယ်။ mee-thee-hné, 96. ---- mee-thoo, 39. ωω⊃8• ma-yās, 21-36-37. မဟုတ်ဖူး။ ma-hot-hpoo, 21. ພາ⊪ mā, 48 ----- mā-mā, 48. 88. mee-mee, 32-37. Sg. meim-ma, 12. ရဆိုးမှတ်။ moo-htsos-bo, 15. **4.** moo, 75. --moss moo-gas, 75. 4 n 00, 21. --morn moo-gar, 21. 4. moo, 83. cos may:, 38. —— ωδει may:-ming:, 31. • may, 46. မောင်းမင်း။ moungs-mings, 31. မျက်• myek, 46. —--υδι —ping, 25. அற்று myās, 17. မြစ် myit, 104.

Digitized by Google

ကြည်တမ်း။ myee-tame, 110. ြည်တမ်းခြင်း။ mye'e-tame hgyings, 110. ிர**்** myat, 46-49. $\{\gamma\}\}$ myan, 46. —-[7]\$• myan-myan, 46. (3. myee, 8. -- gε -- shing, 8. ஒடு myay, 6-37. မြောက်။ myouk, 51. $\mathbb{G}_{\mathbf{n}}$ myo 5–8. --0\$ -wun, 8. 91 hma, 101. မှတ်ထား။ hmat-htas, 68. φοι hmā, 38-92-101-102. မွေးကြွင်။ hmuays-kyeing, 69. 9 hmya, 43-100.

w ya.

ພວາ ya-hkoo, 94.
ພວຊາ ya-nay, 94.
ພວຊາ ya-ma-nay, 94.
ພາ yōō, 68.
— ພຣາ yōō-thing, 68.
ພາ yau, 108.
ພາງ yau, 108.

യോന് youk, 55—77. ယောက်ယား။ } youk-yā8, 12. ကောက်ျား။

ๆ" ya.

9" ya, 68.

___68.

—φ• ya-yā, 68.

ရက၁^९" ya-gā:, 21-75.

ရင်း။ yings, 104.

ရန်။ yan, 113.

ရန်ကုန်။ yan-gon, 3-4.

———————yan-gon-thā₃, 25.

ရပ_စ yap, 24.

q yan, 113.

ണ or ാഠാ $y\bar{a}$, 24.

---3**---**68.

— \mathbf{v} ர்- \mathbf{y} ர், \mathbf{y} ர்.

ရာ• yā, 112.

eq. yay, 6-8 21.

cq: yays, 6.

—-[3: yay: byee, 68.

ရောက်။ youk, 43–55.

ရောင်း။ youngs 113.

လဗ္တိ lat-tan, 87.

ရောင်းများ youngs-hkya, 68. ရောင်းမှုံ youngs-hbo, 113. ရက်။ yeik, 24—65—66. ดวก yuā, 24—56. தே or தி. yuay, 107. ရစ်ရာ။ shit-yā, 51. § shee, 6—22—43—46. ବ୍ରୋ shay, 104. — ფε shay-dwing, 104. ละ shoo, 65. ട്ടോഗ് shouk, 106. ത്തം shuay, 21. — ഉത്∙ shuay-hkwek, 26. — 9" —— hpōō, 3. ∞ la. လက်သွား။ lek-tha-mās, 16. သင်း lings, 6-109.လင့် ling, 86. လည်း lees, 77—.107. —– cmoδε or que lees-goungs, 107. လည္တန္း lat-tan, 87.

Original from

UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by Google

လထံး la-htan, 87. လဝ်း lap, 90.

coS: lams, 6.

လယ်။ lé, 104.

 $-- \approx 100$ the, 104.

--- · lé. 8.

—–

San lé-litun-tha-mas, 8.

യാം lā:, 14.

-- · - 77.

--- coo: lā:-lā:, 108.

രി§ം leim, 70—90.

— കൂ leim-mee. 87.

Q loo, 87.

The state of the state of

— ③ loo-byee, 87.

— ≈ loo-htso, 67.

လုပ် lop, 20.

 $-\beta - by\overline{ee}$, 68.

- $\S \varepsilon_{\text{u}}$ — hneing, 68.

റും long, 41.

 Q^{μ} 100, 5-8-12-16-38-46.

— നസ്യേ loo-ga-lays, 23.

— cmoεs. — goungs, 18—20.

---- do, 18.

— of lon-do, 16.

 \longrightarrow သည်။ $\overline{\text{loo}}$ -do-thee, 20.

Digitized by Google

လူသည်။ loo-thee, 20.

con lay, 76-90.

con lay, 21-24-70.

evs lays, 51-54.

& lay, 38—77.

രോ lau, 77.

owy lau, 76.

လောက်။ louk, 61—68.

· β · lo, 68—101.

လိုက်၊ leik, 76—90.

യുന്. lyek, 89.

___ غۇ __ hning, 107.

ecypa lyau, 61.

လွှတ်• lut, 65.

ှလွယ်∎ loé, **6**8.

cq hla, 46—110.

—- বি&: — hkyings, 110.

— oqu — hla, 46.

egs hlay, 5-8-12-16-38.

oge hlying, 24-75-91-107.

တျောက်။ hlyouk, 24.

လွှတ်• hlut, 65.

on wa.

οδ. wing, 24—112.

οξφι wing-yā, 112. οοδι wut, 111. ဝတ်ဝရာ· wut-tza-yā, 111. o\$ wun, 6—8. — - పేష్మం wun-hkan-thoo, 6. oန်းကျင်။ wuns-kying, 106. ဝမ်းမြောက်။ wams-myouk, 67. ဝယ်။ wé, 101. ——— বি হিঃ wé-hgyings, 68. —-∘3• wé-lo, 68. o wun, 68. ols was, 5. cos: ways, 104.

သ။ tha.

Digitized by Google

ລະ tha, 70—77.

—-- 90—91—92.

ລະວົງ: thek-may, 46.

—-- since, 46.

ລະເ thing, 8.

—-- thing, 31—36.

ລະເວລາ:

or } thing-bau, 41.

ລະວົງ:

သင့်။ thing, 36—68. သ δ ။ thit, 46. —— $\delta \epsilon_*$ —teing, 26. --06 = -ping, 23 - 54.သည်။ thee, 20—21—24. --നാഃ്-gā \mathfrak{s} , 21. ---- thee, 20-24-32-49-74-85. ——₁——- 38. ——Gε_•— pying, 107. ——ഗാ•— hā, 38. ——• thee, 70—77. သတ် that, 8. သနီဖက်• than-hbek, 94. 22281 tha-mas, 8. യയ്യാ $tham-m\bar{a}$, 45. 36 tha-mees, 12-37. သယ်**း** thé, 108. သရက်သီး• $tha-yek-thee_s$, 25. သံအိုး than-os, 26. သາ $th\bar{a}$, 49. ——— thā, 61—100. သာ**ှး** thā-doo, 108. 21-24. သိဖြင်။ thee-mying, 67. သုthoo, 36-37.

 γ i thoo, 39. ಘಃ thons, 41—51—54. __യായി *th*ons-htsé, 51. ω thoo, 6-8-21-32-34-35-36-37-49. — Gδδ tho-hpyit-yuay, 99—107. သူကိုယ်။ $th\overline{oo}$ ko, 32. သူရီး။ thoo-hkos, 6. —cuS₁ —ngé, 24. ____ തച്ചാഃ=-ta-hkyās, 39. — ∞ —-ta-ht $\overline{o}\overline{o}$ s, 39. _____ ools -- ta-bās, 59. _____do, 34___35. $--\infty$ oS--that, 8.con thay, 8. $--\beta_n$ —b $y\overline{ee}_8$, 89. -- $\approx thay-hdeik, 68.$ သေး thays, 100. coor thau, 22. 21-36-46-70-77-92. သော့ကြောင့်။ thau-gyoung, 107. သောက်• thouk, 111. ——-op, —tza-yā, 111. သော်း thāu, 75—90, --- Digitized Dy Google

သော်လည်း thāū-lees, 37—90—107. \$. tho, 4-23-37-101. **—, —** 39. သို့မဟုတ်။ tho-ma-hot, 107. သွန်သင်။ thun thing, 69. ფელ thwās, 38—66—97. ——con — tzay, 68. $---\beta_{\bullet}$ --- by $\overline{e}\overline{e}_{\bullet}$, 89. ——രൂന്ം –lyek, 89. ——ô —- wun, 68. တ။ ha.

ဟုန် han, 68. တံ။ han, 68. ரா hoo, 107. თა. hop, 38. υβι ho, 38. — φου ho-hmā, 96. ဟူမှုကား။ hoo-moo-gas, 21. _-လြသတည်း။ —-lo-tha-dee, 21. —-သတည်း —tha-dee, 21. $--သည်ကား - the \hat{e}$ -gās, 21. --cວວາດວານ --thāū-gās, 21. တေး hay, 108. ဟော။ hau Origin from UNIVERSITY OF MICHIGAN

CONTENTS OF PART II.

CHAPTER 1st.

Parts of Speech			٠.	1	Gender of	\mathbf{Nouns}	• •	11–15
Nouns, kinds of		•	•	2	Number	46		16-18
Nouns Proper,	7	•	•	3-4	· (Cases of N	Touns.	19
Nouns Common,		•	•	5	Nominative	Case	•• ■	20-21
Divisions of Nou	ns	•	٠	6-10	Possessive	-< 6		22
Primitive Nouns	Common	n,		6	Objective	er		23-24
Derivative	"	•		6-7	Nouns place	ed in appos	sition .	. 25
Simple	"	•	•	8	" used	adjectively	7 · •	26
Compound	« (•		8-9-10				
O 0 1								

CHAPTER 2nd

-	Number of Personal Pronouns, 34
Personal Pronouns.	Cases of " . 35-36
1st Personal Pronoun 28-30	Possessive Pronouns 37
2nd Personal Pronoun 31	Demonstrative " 38
3rd Personal Pronoun 32	Indeterminate " . 39-41
Gender of Personal Pronouns 33	Interrogative " 42-43

CONTENTS,

CHAPTER 3rd.

Of Adjectives	• •	44	Numeral Auxiliaries.	
Primitive Adjectives		45	Object of employing 53-54	[
Derivative "	•		Generic Nouns, list of 55-57	
Comparison of	• •	47	Application of Numeral Aux-	
Inperfect Degree of Con	p aris o:	n 48	iliaries - 58-59	j
Comparative "	• •	49	Numeral Auxiliaries used with the	
Superlative " "		50	interrogative Pronoun ဘယ် နှစ် း	
· Numeral Adject	ives.		bé-hnit 60	ř
Cardinals		51	Miscellaneous Roots used with the	
Ordinals	• •	52	Numeral Adjectives - 61	\$
The Formative ∞ a shor The Formative ∞ ta		Снарте		
		Снарте	er 5th.	
Classes of Verbs	• •	65	The Indicative " 74	•
Verbs Simple		66	The Subjunctive or conditional " 75	r
Verbs Compound		67-69	The Imperative or Precative " 76	۲
The Accidents of Verbs	•	70-71	The Interrogative "	
The Modes	* *	72	The Negative "	•
The Infinitive Mode		73	The Honorific " 83	į

		CONT	ENTS.			iii
The Tenses	• •	84	Plural Nu	unber of Verbs	3. .	88
Present Tense	. • •		The Parti			89
Past "	• •		Euphonic	•		90
Future "	• •		i -	d Substantively	7 • •	91-92
				•		
	Cı	НАРТЕ	R 6th.			
Adverbs, kinds of	•	93	Adverbs	" Verbs	Simple	e 9 7
Adverbs Proper		94	Adverbs	"Verbs C	•	
Adverbs derived from	Nouns Con	n-	Incomplete	e Clauses used	-	
mor	a	9 5	_	verbs		99
Adverbs	Pronouns	9 6	Adverbial	Affixes		100
		-				
	C :	HAPTE	er 7th.			
Postpositions, Simple		101	1st kind	of compound	postpos	si-
Postpositions, Compour				tions	· ·	104
Postposition, "	kinds of	103	2nd " 3rd "	40		105
		1	3rd "	+6		106
•	CF	IAPTE	R 8th.			
Conjunctions, list of		•	•	•	•	107
	CF	IAPTE	R 9th.			
Interjections, list of		•	•	•	•	108

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

CHAPTER 10th.

Formation of Derivative Nouns Common.

1st F	By prefixing \mathfrak{S}_{\bullet} a short to	a verbal root		•	•	109
2nd	By affixing St. hkyings	66		•	٠	110
3rd	" စရာ∗ tsa-yā	44		•	•	111
4th	" ຊາ <i>y</i> ā.	66		•	•	112
-5th	" ឲ្យ yan, or ចុំ yan	, ဘို့ bo or မြို့ hpo	*6	•	•	113
6th	By prefixing a verbal root			•	•	114
7th]	By affixing "	c4		•	•	118
8th	By combining two Nouns Co	ommon		•	•	16

PART III.

BURMESE VOCABULARY.

PARTIII.

BURMESE VOCABULÁRY.

I. NATURAL OBJECTS.

Bank, a ကမ်ိဳးပါး။ kams-bas.

Bay, a ပင်လယ်ထောင့်ကွေး ping-lé-hdoung | Chasm, ဈောက်း hkyouk. kuay.

Beach, a (of a river,) မြစ်ကမ်း။ myit- Comet, ကြယ်တံခွန်။ kyé-ta-hgun-kams; (of the sea,) ပင်လယ်ကမ်း။ Constellation, တာရာ။ tā-yā.

ping-lé-kams.

Comet, ကြယ်တံခွန်။ kyé-ta-hgunconstellation, တာရာ။ tā-yā.

Bog, a နုံးမြေး nons myay; ဗိန္မမြေး tseim-myay.

Brook, ရေမြောင်းကလေး။ yay-myoungsga-lays.

Cape, seque a-ngoo.

Cave, ဥမှင်။ oo-hming.

Chasm, ရောက်။ hkyouk.

Cliff, ကမ်းစောက်။ kam:- tsouk.

Comet, ကြယ်တံခွန်။ kyé-ta-hgun.

Constellation, တာရာ။ tā-yā.

———— နက္ခတ်။ nek-hkat.

Continent, ကျွန်းကြီး။ kyun:-gyēēs.

Creek, ရေဈောင်းကလေး။ yay-hkyoung:ga- lays.

——— ရောင်း။ hkyoung:-

Dale, ချင့် hkyeing.

Disc, (of the sun,) နေမျက်နှင့ nay

myek-hnā. [myek-hnā.

— (of the moon,) လမျက်နှင့ la.

Earth, εωβει myay-gyee. Estuary, Goo myit-wa, — ပင်လယ်ထောင့် ping-lé-hdoung.

Field, လယ်ပြင် lé-bying. —— ფნაცნა kwings-bying. Firmament, ကောင်းကင်လဟာ koungs-အာကာသ⊯ ā-kā-tha. ∣ Forest, constau.

Glen, Se hkyeing. Grass, မြက်ပင် myek-ping. Gravel, ကျောက်စရစ်။ kyouk-tsa-rit. Gulf, ပင်လယ်ထောင့်ကွေး ping-lé hdoung- — မက်း pwek. kuay.

Halo, ෆා දෙනිරිබුදිs la __ nay eimhpoay-hgyings.

Head-stream, cags yay-oos.

——သစိခတ**ာ** thit-tau.

ବ୍ୟୋଦ୍ୱରଣ hkyoung:-hbyā:. Heavens, မိုဃ်းကောင်းကင်း moskoungsging.

Hill, mass kons. Hillock, တောင်ရှိ။ toung-bo. Hill-top, တောင်ထိပ် toung-hdeip.

Island, Ase kyuns.

Jungle, သောအရပီ tau a-yap. ging la-hā. Jupiter, ကြာသပတေးပြတ်။ kyā-tha-badays gyo.

> Lake, ရေအိုင် yay-eing. ——အင်∎ ing.

Mars, အင်ဂါပြဟ် ing-gā gyo. Marsh, ¿cip nun-myay.

Mercury, ဗုဒ္ဓဟူးပြိတ်၊ bod-da-hoos gyo. Moon, or la.

Moor, ηδεβε kwings-bying. Mountain, coose toung.

Orbit, နေလျည့် ၍ သွားရာလမ်း။ nay hleeyuay thwa: -ya-lams.

Ocean, သမုန္မရာ။ tha-mod-da-rā,

Pass, တောင်ကြား လမ်းမြောင်း။ toung- Sea, ပင်လယ်။ ping-lé. g yā:-lam:-m young:. Plain, ထွင့်ဖြင် lwing-bying. —— တလင်းပြင်း talings-bying. Planet, $\{y\}$ $\{y\}$ Pond, အိုင်ကလေး eing ga-lays. Precipice, ကSးပါး kams-bā:. ——— တောင်စောက်။ toung-tzouk. Promontory, see a-ngoo. ——- မော် ဥနိုး mau-tzuns. Range (of hills,) ကုန်းမြီး။ kons-yos. - ကုန်းတန်း၊ kons-dans.____ (of mountains,) တောင်ရူး toung- Valley, ချင့်။ hkyeing. *y*08. River, Gon myit. - ချောင်း။ hkyoung:. Rock, ന്റോത് kyouk. Sand-bank, သောင်။ thoung. Saturn, ocassos tsa-nay gyo.

ping-lé-Shore (sea,) ပင်လယ်ကမ်း kams. Shore, (of river,) မြစ်ကမ်ိဳး။ myit-kam:. —— (of lake,) အိုင်ကပ်ိန္ eing-kame. Source (of a river,) capstign: hkyoungs-hbyās. Spring, ossequ tsams-yay. Star, Mos kyé. Sun, can nay. Tank, പ്രേന്റ് yay-gan. Tree, ωδυδι thit-ping. [tan². Valley, တောင်ကြား။ toung-gyas. Reef of rocks, ကျောက်တန်း။ kyouk- Venus, သောက်ကြာပြိုဟ်။ thouk-kyā gyo.

> Waterfall, ඉෙන්දුණි yay-ta-hgun. Wave, &&: hleings. ⊸တံβး။ ta-bos. Whirlpool, each yay-way. Wood a wooson thit-tau.

II. NATURAL PHENOMENA.

kā-la.

Air, con lay.

Beam (of light,) අතර්මුන් younghgyee.

Black, නත්නේ nek-nek.

—— မည်း။ mees.

Blue, GoGo pyā-byā.

Bore, the Soss dee-lans.

Brown, အညီ a-nyo.

Cloud, 800:085. mos-teim.

Cold, cac: ay-hgyings.

— ချပီးခြင်း။ hkyam:-hgying:.

----season, c∞oc:moon tsoungs-

——— ဆော၁၆ႏဥတ္။ tsoungs-00-doo.

Dawn, မိုယ်းလင်းခြင်း။ mos lings-hgyings.

—— မိုဃ်းသောက်ခြင်းး— thouk-hgyings.

Deluge, ရေလွှမ်းမိုဃ်းခြင်း။ yay hlums-

mos-hgyings.

Dew, 382 hnings.

—— 3ε3ει htsees-hnings.

PART III. Digitized by Google

Earth, og: myay.

——— quake, ලෙලිනෙහිමුරින myaygyees hlop-hgyings.

hgyee. Ebb-tide, ရေကျခြင်း yay kya-hgyings.

Eclipse, (of the sun,) camos solutions

nay kyat-hgyings. moon.) හැඟින්දිදීම la

---- (of the moon,) හැුන්දිරි la kyat-hgyings,

Fire, Sa mees.

Fire-brand, 3:00 mee:-tza.

Flame, Sacos mees-hlyan. [hgyings.

Flood-tide, ရေတက်ခြင်း yay tek-

Fog, &: htsee:-hnings.

Frost, 2:3. htsees-hgay.

Full-moon, လပြည့် la-byee.

Green, 85:85: tseims-tzeims.

Hail, Swissen mos-thees.

Haze, Q. myoo.

Heat, goden poo-hgyinge.

Original from I UNIVERSITY OF MICHIGAN

Hot, season, နေကာလ။ noay kā-la.
——— နေဥတု။ noay oo-doo.
Hurricane, မုန်တိုင်း။ mon-deings,

Ice, eqà yay-hgay.

Lightning, வுலில்க் hlyap-tsit.

Meteor, ကြယ်ပြန်ခြင်း။ kyé pyan-hgyings. Mist, မြူ myoo. —— နှင်း၊ hnings.

New-moon, လက္မယ်။ la-goé. ——လသစ်။ la-thit.

Rain, ခိုသိး။ mos.
— bow, သက်တန်း thek-tan.
— water, ခိုသိးရေး mos-yay.
Rainy season, ခိုသိးကာလ။ mos kā-la.
— ခိုသိန္ဘင္ကက္ mos oo-doo.
Ray, (of light,) ရောင်ခြည်း young-hgyee.
Red, နနား nee-nee.
Reddish, ၁၀နနား hkap nee-nee.

Smoke, S:3: mee:-hgos.

Digitized by Google

Snow, မိုဃ်းမွင့် mos-bwing. Spark, ဒီးပေါက် mees-bouk,

Tempest, cωωδει lay-byings.
—— φξοβδει mon-deings.

Tide, Seq. dee-yay. [hgyings.

Thunder, မိုဃီးခြဲနီးခြင်း။ mos hkyonsbolt, မိုဃီးကျိုးစက်း mos-gyos-tsek,

—— (noise of,) မိုဃာ်ခြေနီးသံး mos hkyons-than.

Twilight, ဆည်းဆာ htsees-htzā.

Vapour, မြူ myōv.
—— အနေ့ a-nguay.

[htzot.

Waning, (of the moon,) လဆုတ် la-— လပြည့်ကျော် la-byee-gyāu,

Water, eq. yay.

----salt, eqc : yay-ngan.

----fresh,-St---hkyo-

Waxing, (of the moon,) $\infty \infty$ is lahtzans.

Whirlpool, ๑๑๖ yay-way.

wind, energe lay-boay.

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

White, ως hpyσσ hbyσσ. | Wind, con lay. Whitish, εδως hkap hpyσσ-hbyσσ.

III. ARTIFICIAL OBJECTS.

Cow-house, 30:9 noäs-yon. [teik-
Custom-house, အကောက်တိုက် a-kouk
Dock, ကျင်း kyings.
Drain, မြောင်းကလေး myoungs ga-lays.
Enclosure, အကာအရံ။ a-kā a-yan.
——— (3° hkyaň.
Entrenchment, မြေကတုတ်။ myay ga-dot.
Fence, ο ει wings.
—— ∞q̃ • hta-yan.
Ferry, ကုတ္ပါဆီပီ။ koo-do htzeip,]
$ m^s k \overline{oos} (pron.$
—— boat, ကုတ္ပိုလေျ koo-do- ka-do.)
hlay.
Flag-post, အလံတိုင်။ a-lan deing.
—— တံခွန်တိုင်။ tan-hgun deing.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN Fort, သစ်တပ်း *th*it-tap.
____ ရဲတိုက်း *y*āy-teik.

Garden, ဥယည်း oo-yeen.
— ယာခင်း yā-hgings.
Ghaut, သေသိပါ hlay-htzeip.
Granary, စပါးကြီး tsa-bās gyēē.

Hive, (bee) ypasseim.

House, SS, eim.

Hut, on tay.

Idol, ရှှ်တူ။ yop-too. —— ဆင်းတူ။ htsings-doo.

Jail, coose htoung.

Kitchen, ဒီးဗြိခန်း။ mēes-hbc-hkans.
— ထမင်းချက်အပြီး hta-mings hkyekeim.

Labyrinth, ocos, wing-ga-bā. Lime-kiln, જાજ, htoňs-hbo. Landing-place, 288, htseip.

Digitized by Google

Metropolis, မြမ myo-ma.

Mine, မြောင်း၊ myay-dwings.

Moat, ရေမြောင်း၊ yay myoungs.

— ကျုံး၊ kyons.

Monastery, ကျောင်း၊ kyoungs.

Mound, မြေး၊ myay-yos.

— (of a tank,) ကန်ပေါင်ရိုး၊ kanpoung-yos.

— (in rice fields,) ကန်ဝင်းရိုး၊ kantzings-yos.

Necessary, eqs. s. yay-eim.

Pagoda, cood tsay-dee.

—— ဘုရား။ boo-rās, (pron. pei-yās.)
Palace, ခုန်းတော်၏ nans-dāū.

Partition, အကာအရီ a-kā a-yan.

Pillar, 88 teing.

Port, သင်္ဘောဆီပီ thing-bau htzeip.

Post, ωδοβδη thit-teing.

Prison, coose htoung.

Privy, eass yay-eim.

Pukkah-house, And teik.

Road, လSin lams.

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Road, လS:25: lam:-hka-rees.

Saw-pit, 9008. hloa-tsing. Shed, တင်းကုပ်။ ting:-gop. Ship, we come thing-bau. Shop, && htseing. Steamer, Sewcommees thing-bau. Stocks, the & නින්න hteit-dons. Stockade, woods thit-tap. Sty, ဝက်ခြံ wek-hkyan.

Tank, ရေကန် yay-gan.

Village, ຊວະ yuā.

Will, တရံ ta-yan.

—— တန်တိုင်း။ ta-deings.

---- city, မြှေရိုး myo-yos.

Wall, caαβει yay-dwings.

Wharf, တနိတား။ ta-dā:.

_____ 2:08: _____ 508-htos.

IV. METALS, MINERALS, AND MINERAL PRODUCTS.

Agate, မဟုရာ• ma-hoo-rā.

Alum, ကျောက်ခုည်း kyouk-hkyeen.

Amber, υωδει pa-yings.

Ambergris, အနိုဖတ်။ an-hbat.

Amethyst, ကျောက်ခရန်ပင့် kyouk hka- bat အုတ်ခဲ ot-hkay. yan-bwing.

hka-nouk Antimony, ခနောက် စိမ်း tzeim.

Arsenic, 8% tsein.

Bay-salt, ပင်လယ်ဆား ping-lé htsās.

Blood-stone, ansign na-gas thoay.

Borax, လက်ခြား၊ lek-hkyās.

Brass, co: kyay:-wā.

Brick, အတိ• ot.

— dust — 🕍 — hmon.

Calamine, သုပ်ကျောက်။ thup-kyouk.

Clay, သရုတ်ပြေး tha-rut myay.

----- eGeos myay-tzays.

Coal, ကျောက် ဒီး သွေး။ kyouk mee thoays.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN Copper, ကြေးနီး kyays-nēe. Copperas, ခုထ္ထားမိန္း dot-tā tzeims. Coral, သန္တား tha-dā. Cornelian, ကြက်သွေး kyek-thoays.

Emerald မြး mya. Flint, ဒီးခဘိကျောက်။ mēēs hkat-kyouk.

Garnet, വള്പ്പോത് pa-day kyouk. Gold, പ്രദേശം

Iron, ಯು than.

Lead, ခံယ။ hkāy-ma.
—— ခံပုံပြီ။ ——bop.
Lime, ထုံးဖြူ။ hton:-hbyōō.
Loadstone, သံလိုက်ကျောက်။ than-leik
kyouk.

Marble, ကျောက်မြူ kyouk-hpyōō. Mercury, ပြခါး၊ pya-dās. Metal, ဓါတ်၊ dāt. Mineral, ဓါတ်ကျောက်၊ dāt-kyouk.

Natron, cossis myay htsap-pyā.

Digitized by Google

Quick-silver, Gols pya-dās.

Pearl, qò poo-lay, (pron. pa-lay.)
Petroleum, cai yay-nan.

Red lead, ဆုံး။ htsons.
—— ochre, မြေနီ။ myay-nēē.
Rock-salt, ဆားခဲ့။ htsās-hgāy.
Ruby, ကျောက်နီ။ kyouk-nēē.
—— ပန္တမြား။ bat-da-myās.

Salt, 2008 htsās.
—— petre, US:8Si yams-tzeims.

Sand, de thay.

——- യർം tha-lay.

Sapphire, &con nee-la.

Silver, can nguay.

Soap-stone, ကန်ကူဆံ။ kan-goo htsan (pron. king.)

Steel, သံမဏီ။ than-ma-nee.

Stone, ကျောက်ခဲ့ kyouk-hkay.

Sulphur, må kan.

Tin, ວັບເຊົາ hkāy-ma-hpyōō.
—— plates, ວັເຊົາ than-hbyōō.

Zinc, ws. thup.

V. BOTANY.

Sec. 1st. Plants and Flowers.

Amherstia nobilis, သေင်က^{*} thāu-ka.

Aspen leaved peepul, ညောင်ဗောမှု

nyoung bau-dēē.

———— - ပညောင် • pa nyoung.

Betel Palm, oss. kums. Book ——- cos pay.

Cassia fistula, com ngoo-gyees.

Casuarina, ထင်ရှုး hting-yoos.

Champac, ocossa tsa-gās.

Cock'scomb, ကြက်မောက် kyek-mouk.

Corktree, co2081 hpay-bing.

Gloriosa superba, කිරීනාගොණ htseemees htouk.

Iron-wood, gérmogra pyings-ga-dos.

Palmyra, palm, $\infty S_{\bullet \bullet}$ htams.

Mesua, ကင်ကော်• king-gāū.

Ratan, ကြိမ် kyeim, (pron. kyain.) Rose, နှင်းဆီ hnings-htzee.

Talipat, or fan palm, co. pay. Teak, as kyun.

Water-lily, ကျား kyā.
—— ບຸຊີພາ kyā pa-doń-mā.

Sec. 2nd. Fruits.

Almonds, ലിചി§ bā-dān.

Chestnut, သစ်ချ thit-hkya. Citron, ရှောက်ဘညား shouk ta-hkoās. Cocoa nut, အုန်း ons. Custard-apple, ဩဇာ၊ au-dzā. Date, 8දිගල්නිඃ tsun-ba-lun theeඃ. Doorian, ඉරුනිඃ doo-yeen.

Granadilla, ສາວລາວອີ ā-thā-wa-dēē. Grape, ອໆδ tsa-byit. Ground-nut, εβό myay-pāy. Guava, မာလကား mā-la-gā.

Jack, 831 pein-nay.

—mountain, cons 8 ৰ toung peinnāy.

Lime small, သီဗရာ။ than-ba-yā.

____ large, ട്വോന് shouk.

Mango, သရက် tha-yek.

Mangosteen, ωδικηι mings-goo.

Melon, water od hpa-yay.

သန္ဂ၁ႏမွေး။ musk hmuay:.

Mulberry, Qsoos postzā.

Olive, သံလွင်• than-lwing. Orange, လိပ်မော်။ leim-māū.

Papaya, သင်ဘော။ thing-bau. Pine-apple, \$2\$05. nā-nat. Plantain, ട്രന്റാം hngek-pyau.

Ramboutan, ന്നിറ്റോറ് kyek-mouk. Roselle, accorde hkying-boung.

tha-hkoā: Tamarind, అగ్నామ్మణ ma-gyees.

Walnuts, သစ်ချာ thit-hkya.

Sec. 3rd. Vegetables.

vegetables -yuek htsé The ten kinds of ωδερος τουδοθει hing bā:, proceeding from t

Root, ജെട്ട്രാ a-myit. Leaf, ആറിം a-yuek. Sprout, အညောက်။ a-hnyouk. Beans, စဲ။ pay. Shoot, အညွန်း a-nyun. Tuber, නco a-tā. Heart, 338 a-hnit. Fruit, အသီး။ a-thees. Bark, အခေါက်။ a-hkouk. Blossom, အgen a-pwing. Mushroom, & hmo.

Bamboo-root, റിംபுக் wā: myit. ___shoot, — pas — nyun. Brinjal, əqsı hka-yan.

Cabbage, သင်ဘောမိုလာ thing-bau monlā.

Capsicum, cηδ" nga-rop.

Chillies, --

Cucumber, သည္သား tha-hkoa:.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Dhall,	ပ်ရင်ချုပ်။	pāy-ying-hkyom
--------	-------------	----------------

Garlic, ကျက်သွန်ဖြူ kyek-thun hbyoo.

Gourd, red အျဖရုပ် shuay hpa-yom.

— white ကျောက်ဖရုပ် kyouk hpayom.

[tzoé.

— bottle ဘူးဆင်ဥယ် boos htsingGram, ကုလားပဲ koo-lās pāy, (pron.
ka-lās.)

Leek, ဘောကျက်သွန်း bau kyek-thun.

Mushroom, S. hmo.

Pulse,—

Mustard, မိုညင်း။ mon-nyings.

Onion, ကျက်သွန်နီး kyek-thun nee.

Peas, d. pay.

Potatoe, Possible myouk-oo.

[tzoé. Radishes, မိုလား mon-la.

Tomato, ၁၅နိုပြေဖုံး hka-yan myay hpon. Turnip, မုံလား mon-lā.

Yam, ပြောက်။ myouk.
—— white ပြောက်မြူ myouk-hbyoo.
—— purple,—— ဒီ။ —— nēē.

Sec. 4th. Grain.

Barley, φεωσε moo-yau.

Beans, δε pāy.

Maize, εβρεις pyoungs-hbōōs.

Millet, εβρει pyoungs.

—— ωδε htsap.

—— ογεε lēōs.

Peas, δε pāy.

Rice, ouls: tsa-bās.

— husked, où htsan.

— cooked, oucs: hta-mings.

— straw, cooked, hta-mings.

— straw, cooked, hta-mings.

— straw, cooked, hta-mings.

— chaff, goos: kouk.

— chaff, goos: hta-mings.

— chaff, goos: hta-bās: hta-b

UNIVERSITY OF MICHIGAN

PART III. Digitized by Google

Sec. 5th. Miscellaneous Vegetable Products.

Ashes, Go. pya.
Bark, යාර්ටෝණ thit-hkouk.
—— - hkuň.
—— cosmetic သန္ပိခါး tha-nap-hkā.
Betel-fruit, ကျှှိသော kum:-thees.
—— leaf, — gγδι —— yuek.
Bhang, သင်း bings.
Black pepper, casesses nga-rop
goungs.
Bran, ga hpoāy-noo.
Cane, ത്രീട് kyeim, (pron. kyain.)
Cardamom, ဇာလ၁ေဝ hpā-lā tzay.
Castor-oil, ကြက်ဆူဆီ။ kyek-htsoo
htzēē,
Charcoal, S:cap: meet-thoays.
Cheroot, co: 88. htsay:-leip.
Cigars,
Cinnamon, သစ်ကြံပိုး။ thit-kyan-bos.
Cloves, လေး ညင်း မွင့်။ lays-hnyings
bwing.

Digitized by Google

Aniseed, ogseon tsa-mon-tzay.

Cocoa-nut oil, april on-htzee. Coffee, modeo ka-hpee tzay. Coir, အနီးထံ ons-htsan. Coriander-seed, jaco nan-nan tzay, Cotton, ole wa. ——- dressed, guss gums. Cumin-seed, ຂີ້ພາດອຸເ dzēe-yā tzay. Cutch, 90:00: shās-tsays. Fuel, ωδει htings. Ginger, ac:85: hgying:-tzeim: dried, ချင်းခြောက်။ hgyingးhgyouk. Gum, socos a-tsays. Hay, ပြက်ခြောက်။ myek-hkyouk. Hemp, မိုက်ဆံ။ peik-htsan. - ဘင်း။ bings. Indigo, de may.

Jaggery, ထန်လျက်။ htans-lyek, (pron.

Mace, and sport designation of the designation of t Mat, car hpyā.

---- coarse kind, σηροβει kyσσ-kabeing.

Mint, ocsse ping-tzeims.

Moss, edible ကျောက်ပွင့်။ kyouk-pwing.

Nutneg, 0083 00 dzā-deip-hpo.

Opium, 33 se beine. Oil, & htsee.

Paste, coos kāu.

Sandal-wood, oam: tsan-da-koo: ကရပဲ ka-ra-may.

Saw-dust, 2001 hloa-tza. Sesamum-oil, 3828. hnan-htzee. Starch, ကောင်း kāū. ജugar, ചന്റാം tha-gyās.

----- cane, ന്വം kyan.

Tar, တင်းရူးဝေး htings-your trays.

Tea, ထက်ဖက် lek-hpek.

Thatch-leaf, 33 da-nee.

—— grass, သည္ကယ်း *th*ek-ké.

Tobacco, com htsay:

Tumerie, ωρδε tha-nwings.

Varnish, black 205304 thit-tsays.

Wood-oil, ကညည်ဆိ ka-nyeen htzee.

VI. ZOOLOGY.

Sec. 1st. Quadrupeds.

Ass, Q myay. — ပြည်း myees.

Baboon, go loo wun.

Badger, egropomoga hkuays doo-wek- Bull, gordsa noas-hdees,

Bat, (cave,) ωέξε ling-ne. Bear, ဝက်ဝန်း wek-wun. Bison, e Goδ. pyoung. [too. Buffaloe, con kyuay.

Digitized by Google

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN Camel, ကူလားအတ်• ka-lat ot. Cat, domestic const kyoung. — wild exp — * tau-gyoung. Cattle, assass noās-myās. Cow, asser noas-ma. —— wild 88 tseing. Deer, barking eq. hgyay. ——— **∂**• gyee. —— hog, ാവയം da-yé. —— rusa, ∞Sn htsap. —— သωε tha-ming. Dog, care hkuays. — wild consess tau-hkuays. Elephant, $\infty \mathcal{E}_{\bullet}$ htsing. Flying fox, လင်ဆွဲ ling-htzways. ____ oက်။ — wek. Fox, esses myay-hkuay:. Gaur, eGo& pyoung. Goat, 288 htseip. Hare, we you.

Digitized by Google

Hog, ဝက်ထီး။ wek-hdees. —— wild തോഠന് tau-wek. Horse, ωξει mying:. Ichneumon, ලෙටා myuay-bā. Kid, 28δmews. htseip hga-lays. Leopard, ကျားသစီး kyās-thit. Mole, egs. pways. Monkey, မျောက်။ myouk. Mouse, ကြွက်ပြူ kyuek-hpyoo. —— field လၖဩကြက် lé-kyuek. Otter, a hpyan. Ox, go: noās. Porcupine, g. hpyoo. Pony, & & myings. Rat, ന്റ്രന് kyuek. [kyuek. bandicoote, ප් ලැකිණ myaybrown ကြွက်ဝမ်းဖြူး kyuek wam-Lbyoo. water എന്റ്രനം yay-kyuek.

Bhinoceros, Ma kyan.

Sheep, သိုး thos. Sow, ဝက်မ wek-ma. Squirrel, ရှင့် shing. Squirrel, red 968 shing-nee.

——flying —— oj —— byan.

Tiger, cat, cosemse tau-gyoung.

Sec. 2nd. Birds.

Bantam ලාගිතු kyek-koa.

Cock, ကြက်မ၊ kyek-hpa. Crane, இன்ற gyos-gyā. Crow, നിന്തും gyees-gans.

Dove, Ps. hgyos.
Duck, osid. wams-bay.
wild conosid. tau wams-bay.

Eagle, လင်းရှံ lings-you.

Gander, casqos ngan-hbo. Goose, casos ngans-ma.

Hawk, သိန်း theins. Hen, ကြက်ပ kyek-ma.

Jungle-fowl, တောကြက် tau kyek.

PART III. Digitized by Google

Kite, 85. tsun.

—— 98. — bop.

Minah, သာလိကား thā-lee-kā.
—— ອຸດຸກົມ dza-yek.

Owl, မြီးကွက်။ dzees-gwek.
—— horned တိုးတုတ်။ dees-dot.
—— common ခင်ဝုတ်။ hking-bet.

Paddy-bird, (white,) Act byeings-hbyoo.

Parroqueet, Moogege kyek-tooruays.

Partridge, Sin hkā.

Peacock, gesics. 00-doungs.

Pigeon, (rock) 3" hko.

Original from 2*
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Pheasant, 98" yit.

Quail, que ngons.

Raven, Mrss gyees-a.

Snipe, မြေဝတ်၊ myay-wut.

Teal, oδoα tsit-tsa-lee.

Turkey, Μπωε kyek-htsing.

Vulture, ωδισι lings-da.

Sec. 3rd. Fish.

Alligator, Sempses mee-gyoungs.

Crab, na s: ga-nans.

Porpoise, clawen ngās-htsings.

Prawns, 988 pa-tzun.

Shark, cleufen ngas-mans,

Turtle, c85: leip.

Sec. 4th. Reptiles and Insects.

Ant, ပရုက်ဆိပ်။ pa-yuek htseip.
— red ခါရည်။ hkā-hgye'en.
— white ချကောင်။ hkya-goung.

Bee, (honey) ငျား၊ pyās.
— (large black) ပခုံး၊ pa-dons.

Bug, ကျပ်းပိုး၊ kyams-bos.

Butterly, 8892 leip-pyā.

Digitized by Google

Caterpillar, ခု။ hkōō. Centipede, ကင်းခြေများ။ kings hkyaymyās.

Chameleon, ဝုတ်သင်း pot-thing.

——— j. ——— byan,

Cock-roach, ဒိုးဟပ်။ pos-hap.

Cobra-capella, မြေဟောက် myuay-houk.

Cricket, Oas pa-yit,

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Ear-wig, ကင်းစုံး kings-tsons.

Fire-fly, ဒုံးဗိမိုးမှု pos tseims hbyoos.

— ဒုံးရန်ပြီးမှ — tson ——

Flea, egrecom hkuays-lays.
Fly, accorac ying-goung.
Frog, com hpas

Gnat, Alose hpyot.
Grass-hopper, jancob hnan-goung.

Hornet, og: pa-doo.

Leech, horse ရော့။ hmyau.
— land തുടെ kyut.
Lizard, house အိမ်ရောင် eim-hmyoung.
— large, ဘောက်တဲ့။ touk-tay.
Locust, ကျင်းကောင် gyeing:-goung.
— ந்ரைம் hnan-goung.

Maggot, ပိုးလောက်၊ pos-louk.
—— လောက်၊ louk.

Mosquito, ချင်း hkying.

Moth, ပထုတောင်း pa-loo-goung.

— လိပ်များ leip-pyā.

Scinck, or grass lizard, ပုတ်သင်ရော.

pot-thing hgyau. [gouk.

Scorpion, ကင်းမြီးကောက် kings myees-

Serpent, com myuay.
Silk-worm, sa pos.
Snake, com myuay.
Spider, com ping-goo.

Tad-pole, coscooces hpās-loungs.
Tick, gos hmuās.
Toad, cos Goo hpās-hpyot.
Turtle, or Tortoise, cos leit.

Wasp, နကြည်။ na-gyee.
Worm, မိုးကောင်။ pos-goung.
— earth တို့။ tee.

Sec. 5th. Miscellaneous Animal Products.

Bees-wax, σεωρδε hpa-youngs.
Bristles, οπόθδε wek-hming.

Digitized by Google

Egg, (fowl's) ကြက်ဦး kyek-oo.

(turtle's,) လိတ်ဦး leit-oo.

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Glue, Brown kyuāy-kāū.
Goat's hair, Scen htseip-muaya.
Grease, Sp. htsee-oo.

Hair, segs a-muays.
— of the head, souch htsa-bing.
Hide, zosoose noās thās-yay.
Honey-comb, γρικοβ pyās la-bo.
Horns, γ gyo.
— βγ ου-gyo.

Ivory, 20800 htsing-tsoé.

Lac, as hkyeip.

Lard, on so wek-htsee.

Leather, seq. tha-yay.

Pen, မှင်တံ၊ hming-dan. —— ငှက်တောင်၊ hngek-toung.

Silk, Sin pos.

Skin, adden that-yay.

Soap, adden htsap-pys.

Suet, adden a-htsee hgay.

Wool, Stegen thos-musys.

VII. EATABLES AND DRINKABLES.

Ale, ဂျုံရည်။ gyon-yee. Arrack, အရက်။ a-yek.

[hkyouk.

Bacon, ဝက်သားခြောက်၊ wek-thāz Ballachong, c81 nga-pec.

Digitized by Google

Bread, es mon.
Butter, cossos htau-bat.

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Cake, ပုန်ချီး mon-hkyo.
Cheese, ဒိုခဲ့။ no-hgāy.
— ဒိုနိုခဲ့။ dein-hgāy.
Cocoa-nut milk, အုန်းရည်း ons-yee.
Coffee, ကာဗီရည်း kā-hpee yee.
Congee, ထမင်းရည်း hta-ming: yee.
Curds, ဒိုခဲ့။ no-hgāy.
Curry, ဟင်း၊ hings.

Eggs, (fowl's) ලාත්දි kyek-oo.

Fish, ငါး ngār.
— dried ငါးခြောက် ngār-hkyouk.
Flour, မုန်ညက် moņ-nyek.

Ghee, ထောပတိုး htau-bat. Goor, တံညက်း tan-nyek.

Ham, ဝက်ပေါင်းသား။ weks poung-thās. Honey, ပျားရည်။ pyās-yee.

Jam, of yo.

Lamb, သိုးငယ်သား။ thos-ngé thas. Loaf a မှန်တလုံး။ mon ta-lons.

Digitized by Google

Meat, အပ်သား a-māy thāt.
— fowl ကြက်သား၊ kyek-thāt.
Milk, ဒိုရည်း no-yee.
Molasses, တင်ထဲ ting-lāy.
Mutton, သိုးသား၊ tho:-thāt.

Parched rice, ပေါက်ပေါက်။ pouk-pouk. Pickles, သန**ိ**း tha-nap. —— ၀နိိ tsa-nap.

Pork, on som wek-thas.

Rice, (boiled) ∞ωει hta-mings.

Salt, 2001 htsās.

Sugar, သကြား tha-gyās.

—— ന്രാനാം kyan tha-gyās.

____ candy, သကြားခဲ tha-gyās hgāy. Syrup, သကြားရည်။ tha-gyās yee.

Tea, လက်ဖက်။ lek-hpek.

——— decoction of, လက်ဖက်ရည်း lekhpek *y*ee.

Venison, ອຸດປົວວາະ da-yé thās.

Water, eq. yay.

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

White (of an egg.) ၌အကား oo a-kā. Yolk (of an egg.) ၌အနှစ် oo a-hnit. Wine, အချက်။ a-yek.

VIII. TOOLS, UTENSILS AND MECHANICAL INSTRUMENTS.

Adz, တံစည်း။ ta-tzeeး.	Comb, Sau bees.
Anvil, cor pay.	
Auger, လွန်ပူကြီး lun-boo gyees.	File, တံစင်း tan-tzings.
Awl, ပေါက်ရံစူး။ pouk-yan tsoo:.	Fishing-hook, clays: ngās-hmyās.
Axe, γæβ. poo-htsein.	Fork, ∞ htsoo. [yings.
—— ပေါက်ဆိန်း pouk-htsein.	for digging, ၁ကိရင်း။ hkek-
Basin, කරින් ing-don.	Gimblet, 3884 lun-boo.
—— ဖလုံ။ dza-loń.	Gouge, ဆောက်ခုံး htsouk-hkons.
Basket, consε toungs.	Graver, —- നയോ htsouk hga-lays.
— ∞ε. ting.	
— βει hkyings.	Hand saw, & hto:-hloa.
	— လက်ကိုင်သူ lek-keing hloa.
hpā.	mattock, လက်ကိုင်ပေါက်တူး။ lek-
Bowl, act dza-lon.	keing pouk-toos.
Brush, Sin bees.	—— mill, လက်လှည့်ကြွတ်ဆုံး lek-hlay
— ဝက်မှင်ဘီး wek-hming bees.	kyeit-htson.
	Hammer, သံတူး than-too.
Cask, ορδει tsees.	— လက်ရိုက်။ lek-yeik.
Chisel, ဆောက်, htsouk.	Handle, အကိုင်။ a-keing.
Chopping knife, olivi dās-ma.	

Digitized by Google UNIVERSITY OF MICHIGAN

Harrow, ထွန်း htun.

Hatchet, ပေါက်ဆိန်း pouk-htsein.

— စါးမး dāt ma.

Hoe, ပေါက်တူးး pouk-tōōt.

— တူးရှင်း။ tōōt-ruingt.

Hone, ဝါးသွေးကျောက်း dāt-thoayt kyouk.

Hook, သံခြတ်း than-hkyeit.

— ငါးများး ngāt-hmyāt.

Hoop, စည်းပတ်း tseet-bat.

Knife, ols dās.

Ladder, လျှေကား။ hlay-gās. Lantern, ဒီးအိပ်။ mēēs-eim. Lathe, မွတ်ခုံ။ put-hkoň. Loom, ရက်ကန်းစင်။ yek-kans tzing.

Machine, ພຽງຊາວທີ່ yan-da-yās tsek.

Mallet, လက်ရိုက် lek-yeik.

—— ဆောက်ပုတ် htsouk-pot.

Mattock, ບົກຕົວະ pouk-toos.

Mill for husking paddy, ကြိတ်ဆုံ kyeit-htson.

Mould, ບຸ່ pon.

Nail, သံချောင်း။ than-hgyoungs.

Digitized by Google

Nail, သံສູ່ ** than-hgyuns.
Needle, အວິ ap.
Nipper, (betel,) ကွမ်းညှှပ်။ kums-hnyap.

Oil-press, & p htsee-htson.

Pen-knife, မှင်တံ ချွန်ဝါးကလေး။ hmingdan hkyuns das hga-lays. Pick-axe, ပေါက်တူး။ pouk-tōōs. Pincers, ညှပ်။ hnyap.

Pit-saw, Moa-gyees.

— သစ်တိုက်တွ thit-teik hloa.

Plane, ရေပေါ် yuay-baū.

Plough, ထွန်တိုး။ htun-don:.

---- share, \S\S\S\S\sin htun-thwas.

Rake, αξωδι htun-hkyit.
Rasp, σοδισών ta-tzings gyams.
Razor, ωδοξιι thing-don:

Screw, ဝက်အူ။ wek-00.
Scissors, ကတ်ကြေး။ kat-kyay:.
Scabbard, မြေးအိမ်။ dās-eim.
Sheath, — ။ — [tzings.]
Sickle, စပါးမြိတ်တစင်း။ tsa-bās-yeit ta-

Spade, တူးရှင်းး too:-ruings. Style, (for writing,) ကည6်း ka-nyit.

[tsup.

Thimble, အချုပ်လက်ဥပီး a-hkyop lek-Tools, တန်ဆား ta-htzā, Trowel, သံလက်း than-lek.

Umbrella, &: htee:.

Vice, သံညှှှပ် than-hnyap.

Water-pot, ရေအိုး yay-os.
Wedge, သပိုး thap.
Wheel, ဘိန်းစကိုး beins-tsek.
— ဘိန်း bees.

Yoke, a cossossi htams-bos.

IX. THE HUMAN BODY.

Abdomen, oSz. wamz.
Ankle, ട്രിപ്പന്8 hkyay myek-tsee.
—— ശ്യന്റ് hpa-myek.
Arm, လက်ပေ၁င်း lek-moung:.
——— ģ:= ——yons.
pit, Aless gyeings.
— လက်ကတ်း၊ lek-ka-deeး.
Back, ကြောကုန်။ kyau-gon.
—— bone, რემო kyau-yos.
—— of hand, လက်ပရိုး။ lek hpa-mos.
Beard, 9288. moo-htseip.
Belly, oS: wams.
Digitized by Google

Blood, exp: thoays.
Body, තිරා ko.
നാധം ko kā-ya.
ko hkan-da.
Bone, အရိုး။ a-yot.
Bowels, sp. 55.
Brain, Beesons. 008-hnouk.
Breast, ရှင်ဘတ်၊ ying-bat.
of a woman, a no.
—— bone, ရင်ရိုး ying-yos.
Buttock, တင်ပါး ting-bas.
— ပရုံဆွဲ hpa-yon-htsway.

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Calf (of leg,) ခြေလိုး။ hkyay-lons.		
Cheek, ols pās.		
Chin, coseo mays-tzay.		
Collar-bone, ညှှSရိုး hnyap-yor.		
Corpse, အလောင်းကောင် a-loungs goung.		
Crown, of head, 2:285. 55:-hdeip.		
Ear, poss nās. [yuek.		
external part, ചാട്യേറ് nās-		
Elbow, တံတောင်ဆစ်။ ta-doung htsit.		
Eye, မျက်8 myek-tsee.		
—— ball, မျက်လုံး။ myek-lons.		
—— brow, မျက်ခုံးမွေး။ myek-hkons		
muays.		
——— lash, ———coɔɔε̂ı ———toung.		
lid, —— in myek-hkun.		
——————————————————————————————————————		
Face, မျက်နှာ myek-hnā.		
Finger, လက်ဈောင်း၊ lek-hkyoungs.		
—— fore လက်ညှိုး။ lek-hnyo:.		
middle လက်လယ်။ lek-lé.		
—— ring လက်သူကျယ်။ lek <i>-th</i> oo-		
gyué.		
little လက်သန်း။ lek-thans.		

Digitized by Google

PART III.

Flesh, samme a-thas. Foot, equ hkyay. Forehead, squa na-hpoot. Forelock, — son na-hpoos htzan. Hair, ဆိုပင် htsa-bing. —— (down,) ജ്യൂ a-muays. Hand, യരിം lek. Head, βωςςς οοκ-hkoungs. ——— ခေါင်း။ hgoungs. Heel, agaast hkyay hpa-noung. Instep, a a bkyay hpa-mos. Jaw, ပါးချိတ် pās-hkyeit. — bone, ပါးရှိတ်ရိုး။ pās-hkyeit yos. ——— വിഃട്ടിഃ pās-yos. - မွေရိုး၊ may-*y*os. Joint, အဆက်း a-htsek. —— ဘသစ်။ a-htsit. Knee, an doos. ---- joint, 2:20δ. doo:-htsit. ——— pan, ——— yos. Knuckle, လက်ဆစ်။ lek-htsit.

Original from 3
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Knuckle, လက်ခေါက်• lek-hkouk.

Leg, ခြေထောက်။ hkyay-hdouk. Lip, နတ်ခမ်း။ hnot-hkam:. Liver, အသည်း။ a-thées. Loins, ခါး။ hkās.

Lungs, အသက်အိမ် a-thek eim.

Moustaches, క్రాన్ఎస్కర్లు hnot-hkams muays.

Mouth, cos pa-tzap.

—— အဆုတ်• a-htsot.

Nail, လက်သည်း၊ lek-thees.

——— of toes, မြေသည်း။ hkyay-thées.

Navel, and hkyek.

string, പ്പറ്റിപ്പെ hkyek-kyoz.

Neck, ∞ည်ပင်း lay-bings.

Nose, දුරාබේරිss hnā-hkoungs.

Nostril, ——വേര് hnā-hkoungs-bouk. Tendon, ജന്റോ a-kyau.

Palm of hand, လက်ပဝါး။ lek hpa-was.
Penis, Su lee:.

Digitized by Google

Phlegm, သလိပ်။ tha-leip.

— ချာန်း။ hkyuāy-hkans.

Pupil of eye, မျက်ပြသငယ်အပြီး myektsēe tha-ngé eim.

— မျက်သနို့ myek-htsan.

Rib, ja: nan-yos.

Saliva, ထံထွေး။ ta-hdways.

Shoulder, ပခုံး။ pa-hkons.

Side, နဲ့ေး။ nan-hbays.

Sinew, လေကြော။ lay-kyau.

Skin, ဘရေ။ a-yay.

—— သားရေ။ thās-yay.

Skull, ဥက္သောင်းခွံ။ ok-hkoungs hkun.

Snot, နှင်။ hnap.

Spine, ကြောင်းနှံ။ kyau-yos.

Spittle, ထံထွေး။ ta-hdways.

Sole of foot, ခြေဝါး။ hkyay hpa-wās.

Sweat, နေး။ hkyuays.

Tendon, အကြော။ a-kyau.
Thigh, ပေါင်းလုံး။ poungs-lons.
Throat, လည်ချောင်း။ lee-hkyoungs.
Thumb, လက်မ။ lek-ma.

Toe, Sagosi hkyay-hkyoungs.

— great sau hkyay-ma.

— little — whi hkyay thans.

Tongue, aps sha.

Tooth, aps thwas.

— sagos an-thwas.

Urine, sau thays.

Vein, expeqses theays-likyoungs.

Waist, oles hkās.

Womb, obsu wams.

——— သားအိမ်း thās-eim.

Wrist, လက်သစ်၊ lek-htsit.

Catarrh, နှာစေးနား hnā-tzays nā.

X. HURTS AND DISEASES.

Abscess, 3βειρο einge-nā.

Ache, ροβει nā-hgyings
—— cosρο way-da-nā.

Ague, φβαρικο ton hpyās-nā.

Asthma, υβικο pans-nā.

Barrenness, ශිඛ්රි myoń-hgyings.
Blister, කපොරි a-hpoungs.
Beil, කිරි නො eings-nā.
— කාර්ති a-nā tzeims.
Bronchocele, ගනිරදිනි නො lee-bings-gyēes nā.
Bruise, කනානෙනින a-thās kyay nā.

Digitized by Google

Cancer, အနှာပြက်။ a-nā byek.

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Dropsy, ရေဖျည်းနှာ။ yay-hpyeens nā. Dysentery, သွေးပါဝပ်ိဳးကျနာ္။ thoay:-bā wams-kya nā.

hgyings.

Fever, gosson hpyas na.

Gonorrhœa, Spou yee nā. _____ လူပါန၁။ loo-byo nā.

Head-ache, ခေါင်းကြိတ်နား hgoungs-keik Rheumatism, တူလာနား too-la na. nā.

Indigestion, නතායල්ලි දර්ලිරි a-tsā makyay-nap hgyings.

hgyings.

Insanity, ฐลูะรว a-yoo nā. Itch, wosson yas na.

Leprosy, ason noo na. Lock-jaw, မွေးခိုင်ခြင်း။ may-hkeing hgy | ———— ဆကြိတ်အစဲ၊ a-kyeit a-hkay. Digitized by Google

Lumbago, ခါးကြက်နှာ။ hkā:-keik nā.

Measles, ဝက်သက်နာ wek-thek nā.

Ear-ache, နား ကိုက် ခြင်း။ nat keik- Palpitation, နှစ်လုံးခုန်ခြင်း။ hnit-lone hkonhgyings.

Palsy, appoint hton nā.

——— ကျည်ခြား kyeen nā.

Piles, ြင်းသရိုက် mying: tha-reik.

Quinsy, အိုးလွဲနာ ont-loay nā.

———— အဆစ်ကြက် နား a-htsit keik nā.

Ringworm, cgrana poays nā.

Scrofula, Mosan kyap nā.

Inflammation, ကိုယ် ပူ ခြင်း။ ko poo- Small-pox, ကျောက် ပေါက်နှာ။ kyoukpouk nā.

> Stomach-ache, 98005\$21 ying-bat nā. ——ဝမ်ိဳးကိုက်နှာ။ wam:-keik nā,

[ings. | Tumour, ကျပနာ kyap nā.

Vomiting, အနီခြင်း an-ligyings.

Wart, ത്രുക്ള kyuek-no.

Wound, ခုတ်ရာ။ hkot-yā. _____ නඉ. a-sha_

XI. MATERIA MEDICA.

Aloes, မှတ်∎ mot. Aniseed, oqşcon tsa-mon tzay. Arrow-root, ပင်ပွား ping-poās. Arsenic, 85. tsein. ——— — [gn — hbyoo. Assafœtida, 85.8" shein:-hko.

Balsam, ဖယောင်း ချက်။ hpa-youngs

[hkyo. Camphor, ပရုတ်။ pa-yot. Castor-oil, ကြက်သူဆီ။ kyek-htsoo htzee. Mustard seed, မုံညင်းလေ့။ mon-nyings Catechu, goseom shār tsays. Chirata, cosols offen htsays hkās-gyees. Cinnamon, သစ်ကြံမြီး thit-kyan-bos. Cubebs, ဗိတ်ချင်း။ peit-hkyings.

Gamboge, သနုတ်တော်စေး။ tha-nat dau

Ginger, acts 65: hgyings-tzeims. ————— dried ချင်း ခြောက်။ hgyingshgyouk,

Gum-arabic, နန်းလုပ်မှုင်စေး။ nans lom hmeing tsaye.

Henbane, စရတ်စပါး tsa-mot tsa-bār.

hkyek. Laudanum, အိန်းရည် bein - yee. Leech, care hmyay. hkyo. Calomel, ပြတားဆားမျိုး pya-dās htsās Liquorice, သင်္ဘောနယ်မျိုး thing-bau noé

tząy.

Nitre, ws. 85: yams-tzeims.

Ointment, පොරි අඟි hpa-younge hgyek.

tsays. | Olibanum, လော်ဗနီ။ laū-ban.

PART 111. Digitized by Google

Opium, Bie beins.

Poppy-seed, 38 see beins-tzay.

Salt, som htsas. Senna, cus & poays-keings. Sponge, ရေရှိ yay-hmo.

Sulphur, ma kan.

Tumeric, သန္ဝိုး။ tha-nwings.

Vinegar, ပုံးရည်။ ponံး-yee. Vitriol, ੧੦੦ਾ dot-tā.

XII. TRADES AND VOCATIONS.

Actor, ဇာတ်ဆွား။ dzāt tha-mās. Agent, ကိုယ်စလွယ်။ ko-tza-hlé. Ambassador, သံတမန်း than-ta-man. Attorney, agaşı shay-nay.

Baker, မုန်သည်။ mon-thee.

Barber, လက်သား။ lek-thās.

—— ဆတ္တာသည်။ htsat-tā thee.

Black-smith, osed pa-bay.

Boatman, သေသား hlay-thas.

 $\mathbf{g} y \overline{\mathbf{e}} \overline{\mathbf{e}}$.

Brick-layer, ပန်းရံသွား pans-yan tha-Brick-maker, အုတ်လုိသ္သား။ ot lop tha- Distiller, အရက်ချက်သူ။ mās.

Broker, 2008 poay-tzas.

Digitized by Google

Captain, (of a ship,) သင်္ဘောသည်ကြီး။ thing-hau thoo-gyees.

—— က⁸တံ၊ kap-pee-tan.

Carpenter, လက်သွား။ lek-tha-mās.

Cart-driver, လည်းသွား။ hlays-tha-mas.

Cashier, cg&\$: nguay-hdeins.

Clerk, opeque tsā-yay. [thoo.

Cook, ထမင်းချက်သူ။ hta-mings hkyek-

---- ജിാവുന്നും $or\ thoo-gyee;$

Courtesan, ပြည်တန်ဆား pyee ta-htzā.

(head) လေသကြီး။ hlay thoo- ——— မိမ္မရှင်။ meim-ma shwing.

[mñs. | Cow-hord, assemples noās-gyoungs.

a-yek hkyek thoo.

Dog-keeper, ေ Res hkuays-hdeins.

Door-keeper, တံခါးမှူး ta-hgās-hmōōs. Jeweller, ပန်းတိမ်သည်။ pa-deim thee.

Elephanteer, ဆင်မောင်းဆွား။ htsing moungs tha-mas.

Fisherman, och tan-ngā. Fruiterer, သစ်သီးရောင်းသူ thit-thee:

youngs-thoo.

Gardener, ဥယည်သည်။ oo-yeen thee. Goldsmith, ပန်းတိမ်သွား။ pa-deim tha Merchant, ကုန်သည်။ kon-thee. mās.

Grass-cutter, မြက်မြတ်သူ။ myek yeit $th\overline{oo}$.

Groom, Gescher myings-hdeins.

Helmsman, δεξ: pay-nings.

တက်မကိုင်။ tek-ma-keing.

Hunter, 428: moo-htso:.

Husbandman, ထယ်လှပ်သူ lé lop-thoo.

Interpreter, စကားပြန်။ tsa-gās-byan.

Jailor, coscus htoung-hmoos.

Digitized by Google

—- eoo ද ta-hgā:-tsoung. Judge, നണ്ടായുന്നും ta-rā:-ma thoogyēe:.

> Laborer, ကိုယ်ခုစားလုပ်သူ။ ko-hka-tzā: $lop-th\overline{oo}$. ma.

> Lady's maid, ကိုယ်လုပ်မိမ္မ ko-lop meim-

Magistrate, Sos myo-wun. _____ စစ်ကဲ• tsit-kay.

Mason, ပန်းရံဆား pa-yan tha-mās.

Messenger, ဘဝဝ၁ a-tsay-hkan.

Milk-man, β cap ε της γουngs-thoo.

Nurse, macos \$8 a-hka-lays hdeins.

Oil-man, ဆီသည့္ htsee-thee.

Painter, usia april pa-hgyee tha-mas.

Peon, Grons pyā-dā.

—— မင်းလူလင် ming: loo-ling.

Physician, cospose htsays tha-mas.

Pleader, eges shay-nay.

Ploughman, လယ်ထွန်ဆွား lé htun tha-

Potter, 38:08 os-hdeins.
Printer, ပုံရှိပိသ္သား pon-hneip tha-mās
Sailor, သင်ဘောသား thing-bau that.
School-master, ອາລວຽລອາ tsā-thing
· htsa-yā.
Servant, 32202m a-hka tzā:.
Shepherd, 2808 thos-hdeins.
Shoe-maker, ဘိနတ်ချုပ်သွား။ pee-nat
hkyop tha-mās.
Shop-keeper, ဆိုင်သည်။ htseing thee.
shing.
Slave, തു kyun.

ကြေးကျွန်း kyays-kyun.

Spearman, လွှဲကိုင်း hlan-keing. Steersman, ပုံနင်း၊ pay-nings. — တက်မကိုင်း tek-ma-keing.

Tailor, အချုပ်ညား a-hkyop tha-mā:. Turner, ႘ဘ်ထွား။ put tha-mā:.

Washerman, ລວາເວລີ hka-wā thee.
Watchman, ကင်းဝောင့ kings-tsoung.
Water-man, ຊາວຽງ yay hkap-thamās.

Wet-nurse, 388 ระ no-hdeins. Writer, อวดจะ tsā-yays.

XIII. A HOUSE, ITS FURNITURE AND PARTS.

Abode, နေရာ။ nay-yā.	Basin, အင်တုံး ing-don.
· .	Bath-room, ရေချီးခန်း။ yay-hkyo:-hgans.
Almirah, မတ်တတ်သစ်ဘာ mat-tat thit-	Beam, ရောက်။ youk.
အီထိုးသ စ် ဘာ• anໍ-hto: <i>th</i> it-tā.	—— φδι hdop.
	—— ကြွက်ရှောက်။ kyuek-shouk.
Bar, ကန်လန်ကျင်။ kan-lan kying.	Bed, Bog eip-yā.
— သံချောင်း။ than-hgyoungs.	——clothes, 38δ pəδ: eip-yā hkings.
Barrel, စည်း tsee.	——ding, အိပ်ရား eip-yā.
Basin, ach dza-loń, Digitized by Google	room, original from hkans.
Digitized by GOOGLE	UNIVERSITY OF MICHIGAN

Bed stead, ລຸတε hka-ding. Bell, ခေါင်းလောင်း။ hkoung:-loungs. ---- small & htswāy-lwāy. --- very little an hkyoo. Bellows, & hpo. ———- tube, ട്രീടേഗ്രാട്ഷ mees-byoungs. Bench, & & hteing-hkon. [tsoung. Door, odols ta-hgās. Blanket, သက္ကလတ်စောင်။ thek-ka-lat —— sill, တံခါးရံ။ ta-hgās hkoủ. Bolster, ခေါင်းအုံးရှည်း hgoungs-on shay. Drawer, වේ an. Bolt, အကျင်။ a-kying. Book, oasson tsā-op. Bottle, υωδε pa-lings.

Cage, ၎က်လျောင်အိမ် hngek-hloung-eim. Candle-stick, ဖယောင်းတိုင်ခုံး hpa-youngsdeing hkon.

Canister, သံဖြင့် than-hbyoo bons.

Carpet, ကော်စော၊ kaū-tzau.

Chair, ကုလ၁8^αδ^ε ka-lās-hteing.

Chest, သစိတာ။ thit-tā.

of drawers, ങ്ക്യാമതാന anhtos thit-ta.

Clasp, ရှိတိ hkyeit.

Coop, ကြက်လျှောင်အိမ်း kyek-hloung eim. Ink, မှင်ရည်း hming-yee.

Cradle, 9၁ကိ။ pa-hkek.

Digitized by Google

Cup, ခုက်။ hkwek. —— രോഃ∎ hpa-lās. Curtain, ကုလားကား ka-lās-kā. Cushion, ခေါင်းအုံး။ hgoungs-ons.

Eaves, အမြီးစုန်း a-mos-tzuns.

Fan, ηδρουσδι yap-toung. Floor, 758 kyams. Fork, ∞ htsoo. — ခက်ရင်း hkek-yings.

Furniture, အသုံးသလောင် a-thon's a-htsoung.

Hearth, Saga mees-hbo. Hinge, ugon pat-tā. House, SS eim.

— pot, မှင်အိုး hming-os.

Ink stand, မှင်အိုးရုံး hming-os hkon.

Jar, စည်းအိုး။ tsees-ေး. Jug, sop: hka-yā:.

Key, coop thau. Knife, open dās.

Ladle, costion youngs-ma. Lamp, Sisss mees-eim. Lock, coss \$5. thay-eim.

Map, ေကြးပုံ။ myay-g yee: pon. — of a district, နယ်ပုံ။ né-pon. Mat, go hpyā. Mattress, ငွေးငှာ muays-yā. Mirror, 98, hman. Mortar, sp. htson. -- မောင်း။ moungs. Mosquito curtains, [βδεωρδ: hkyinghdoung.

Ottoman, 900em hka-ding.—— သလွနို• *th*a-lun.

Pad-lock, သော့သလောက်။ thay hga-louk. Scales, ရန်နှင်။ hkyein-hgwing.

Pail, equisa yay-pons. Paper, oggu tsek-koo. Pen, φδον hming-dan. Pencil, àoin hkāy-dan. Perfume, each yay-hmuays. Pestle, ကြည်မွေ kyee-boay. Picture, sags. a-yor. Pillar of wood, ωδοβε thit-teing. ____ stone, ကျောက်တိုင်း kyouk-teing. —— brick အုတ်တိုင်း of-teing. Pillow, ခေါင်းအိုး။ hgoungs-ons.

Phial, ဘူးငယ်။ boot-ngé. Plate, on pa-gan. Powder, જ્યુકા a-hmon. Punkah, 9δεσουδη yap-toung.

Quill, gαροους hngek-toung. Quilt, cose tsoung.

Ridge, အိမ်ခေါင်း။ eim-hgoungs. Roof, sogen a-mos. Room, အ၁နိုး။ a-hkans. Ruler, မျည်းတံ၊ myeen:-dan.

UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by Google

Tray, (Bur.) colescoss doungs-lans.

Tumbler, osnops hpan-ga-dons.

— 800 — hgwek.

Utensils, sait sacosδ. a-thons a-htsoung.

Verandah, ລຸດເວລາດ ອີກ hka-louk-htsway.

Wall, တန်တိုင်း ta-deings.

----- šān naň-yaň.

Water-dipper, cags yay-hmop.

of cocoa-nut shell, sign

Water-jar, cossi yay-08.

Wick, (candle,) S:00: mēe:-tzā.

Window, ပြတင်းပေါက်။ pya-dings bouk.

---- coops---- lay-tha bouk.

Wire, ass mans kycs.

Writing-desk, อวอดุเจ๋ tsā-yays hkoń.

XIV. OF A SHIP OR BOAT.

Aback, နောက်သို့။ nouk-thọ.
Abaft, ခဲ့ဆိမ္မား pay-htzee-hmā.
— သို့း — thọ.
Aft, ပဲ့မှသ pay-hmā.

. Digitized by Google

Anchor, ကျောက်ဆူး။ kyouk-htsoos.
Awning, နေပူကာ၁ရက်။ nay-poo kā-yuek.
— မိုဃီးကာ။ mos-kā.

Ballast, သင်္ဘောဝ၆၈၁။ thing-bau wums-tzā.

Boat, cog. hlay.

Cabin, အ၁နိေ a-hkans.

Cable, သံကြီး။ than-kyos.

—— ကျောတ်ဆူးသံကြီး kyouk-htsööး than-kyos.

Canoe, တွေလောင်း hlay-loung:.

Captain, သင်္ဘောသူကြီး thing-bau thoo-gyees.

—— က⁸တံ၊ kap-pee-tan.

Cargo, ကုန်ဝလယ်။ kon-tsa-lé.

---သင်္ဘောဝန်း thing-bau wun.

Cord, Sa kyos.

Ensign, အလုံး a-lan.

Fathom, တလံ၊ ta-lan.

Forward, cayon shay-hmā.

____ အဦးမှာ။ a-ठठး hmā.

Freight, o soco Su wun-tsa-lé.

____(hire) ວາລວົງລະ thing-bau hka.

Galley, Sagn mees-hbo.

Digitized by Google

Hand-lead, ရေစမ်းခဲ့ yay-tzams hgay. Helm, တက်မး tek-ma.

Helmsman, တက်မကိုင်း tek-ma keing.

——— ခွဲနင်းး pay-nings.

Jolly-boat, သံဘ}း than-ban.

Keel, ep: ay-yā.

Lascar, ခလာသီ။ hka-lā-thēē.

Mast, gက်တိုင်း yuek-teing.

Oar, ၁တ်တက် hkat-dek.

Paddle, လျှော်တက် hlāū-dek.

Prow, သင်ဘောဦးချွန်း thing-bau ပဲဝီးhkyuns.

Rope, ကြိုးကြီး။ kyos-gyees. Rudder, တက်မ tek-ma.

Ship, නානේනා thing-bau.

Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Stern,	သဘော်သဦး။	thing-bau oos.
-		pāy.

Tiller, တက်မကျင်း tek-ma kying.

Yard, ခွက်လက်း yuek-lek.

XV. MANKIND.

Bachelor, လူပျိုး 100-byo. Boy, appropriate loo ga-lays. Child, someose a-ka-lays, —— သူငယ်• *th*oo-ngé.

Dwarf, equi 100-boo.

youk-yās,

Girl, Sgmcos: meim-ma ga-lay:. ----- 8\$----- mein ga-lays.

Infant, နှိုရွိကလေး။ no-tzo ga-lays. Man, ou loo. yās. a male, လူယောက်ယား။ loo youk-Maid, ജ്യി a-pyo. ——— ကညာ• ka-nyā. Married man, အိမ်ထောင်ပြုသောယောက် ယာသူ eim-hdoung pyoo thau

Married woman, အိပ်ထောင်ပြသောမိမ္မာ eim-hdoung pyoo thau meim-ma.

Old man, wash loo-o. —— မိုးကြီး။ hpos-gyees. Old woman, Sessa meim-ma o. ---- မေကြီး၊ $\mathrm{may} ext{-}\mathrm{g} y \overline{\mathrm{e}} \overline{\mathrm{e}} \imath$. Orphan, Sool mee-ba may. [thou. —— မရှိသူ။ mee-ba ma-shee

Virgin, அசி a-pyo. ----- നറ്റാം ka-nyā.

Widow, မှဆိုးမ moo-htso:-ma. Widower, පුනුමෙන් moo-htsos-hbo. Woman, agg loo meim-ma. ဗိမ္မ meim-ma.

Young man, oran loo byo. ——woman, ജഗ്വം a-pyo. ____ _ ട്യെമ്മം meim-ma pyo.

XVI. KINDRED AND RELATIONSHIP.

A 1611 O 1
Grand-father, အသိုး။ a-bos.
——mother, ജാറ്റാം a-boās.
son, பெய் myays.
—— daughter, പ്രോഗം myays-ma.
——— പ്രെട്ടേ myays meim-ma.
Father, secon a-hpay.
Mother, အမေ။ a-may.
Husband, we ling.
Wife, ພພາສະ ma-yās.
Son, wor that.
Daughter, \$\partial 8 n \ tha-mees.
Brother, elder, အစ်ကို it-ko.
younger, ≥ nyee.
Sister, elder, အစိမ္ it-ma.
Sister, younger, Sc. nyee-ma.
Nephew, on too.
Niece, တူမ too-ma.
Son-in-law, သမက်။ tha-mek.
Daughter-in-law, cason hkyuays-ma.
Brother-in-law, ယောက်ဖ youk-hpa.
Sister-in-law, (wife's sister) ၁၀၁၀ hké
[ma.

Sister-in-law, (husband's sister) ရောင်း ω youngs-ma. Father-in-law, ရောက္မွမ youk-hka-ma. Mother-in-law, ———— Step-father, ဘလေး။ ba-hdways. —— mother, Scoss mee-hdways. Cousin, male, elder, အစ်ကြယ်တော်။ itko dāū. _____ younger, නිගෙරි။ nyēē-dāū. – female, elder, အစိမတော်။ it-ma dāū. -—— younger, ညီမတော်• nyeema dāū. Younger brother's wife,) ວວວິພາ Wife's younger sister, & hké-ma. Elder sister's husband, } 338 hkāy-o. Husband's elder brother Younger sister's husband,) ယတ် Husband's younger brother, 5 mat. Son's wife's father, ງ ວພຕີ ' Daughter's husband's } hka-mek. father,
Original from

UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by Google

Son's wife's mother, 58.

Daughter's husband's hka-mee. mother, Father's elder brother, Mother's elder sister's ba-gy \overline{e} . husband, Father's younger brother,

Mother's younger sister's

husband. Father's elder sister,

Mother's elder bro- \ \approx \quad \approx \quad \approx \ \approx \quad \quad \approx \quad \approx \quad \approx \quad \approx \quad \approx \quad \approx \quad \quad \approx \quad \quad \approx \quad \quad \approx \quad \qua ther's wife, Father's younger sister,

Mother's younger brother's wife,

Oqual wa-yees, Mother's elder brother, \ \(\frac{23}{008-rees} \) husband, Mother's younger brother, η βεωδει Father's younger sister's > 008husband,

Mother's younger sister,

Father's younger brother's wife,

Mother's younger sister,

Father's younger sister,

Father's younger brother's wife,

Concubine, \sigma_{\instack_{\instac

Second wife, မယားေတ် ma-yas-ngé. Relations, ဆွေ မျိုး ပေါက်ဖော် htswaymyos pouk-hpaū.

Parents, Son mee-ba.

Husband's son by a former wife, we classes ling-pa thas.

Husband's son by a former wife, အ ထက်သား a-htek thas.

Husband's daughter by a former wife, လေင်ပါသို့ ling-pā tha-mēēs.

Wife's son by a former husband, ຜ ພວະບານວະແ ma-yās-pā *th*ās.

Wife's daughter by a former husband, ພບວະປາຊີສະ ma-yās pā tha-mēēs.

XVII. PHILOSOPHICAL AND MUSICAL INSTRUMENTS.

Bugle, ခရာ။ hka-yā. Burning-glass, မိနမှန်။ mēēs-hman. — မှန်ဘီလူး။ hman bēē-lōōs. Clock, မတ်တတ်နာမီ။ mat-tat nā-yēē. Compass, သင်္ဘောအမြောင်။ thing-bau eim-hmyoung. — သံလိုက်။ than-leik.	Sextant, Sessors of thing-bau nay-
Flute, occes pa-loay. ————————————————————————————————————	teinga. Spectacles, မျက်မှန်း myek-hman. Sun-dial, နေတိုင်းနာဒီရီး nay-teings nā-
—————————————————————————————————————	Telescope, 9\seGoc: hman-byoungs. Trumpet, i hnay. ———————————————————————————————————
Horn, ခရာ။ hka-yā. Lute, 8ကျောင်း၊ mēē-gyoungs.	Watch, နာရီခွက်။ nā-yēē hgwek. ——- බෞදිက် කොරි နာရီ။ hkā:-beik htsoung nā-yēē.

XVIII. SIGNS OF THE ZODIAC.

Cardinal Points, Months and Days of the Week.

Aries,	_		မေရဏ်ရာသီ။ may-don yā-thēe.
Taurus,	g∞ — pyeit-tha —	Cancer,	ကရကဋ် — • kara-gat ——
	Digitized by Google	UNI	Original from VERSITY OF MICHIGAN

Leo,	သိန်	ရာသိ		thein y	a-thee.	
Virgo,	ကန်		•	kan		North, မြောက်၊ myouk.
Libra,	တူ		0	t oo		South, cose toung.
Scorpio,	8	5 –	u i	pyeit-htsā		East, seg. a-shay.
Sagittarius,						West, ອາເຈລາກິ a-nouk.
Capricornu	s, ພັດ	ာရ		makā-ra		North-pole, ပြောက်စွန်း။ myouk-tsuns.
Aquarius,	ကုံ		•	koň		South-pole, တောင်စုနီး။ toung-tsuns.
	_ •			mein		

NAMES OF THE MONTHS.

လဏ်နာပည်။ la ée nā-mée.

January,	nearly	တရှိတွဲ။ ta-bo-dway.	August,	"	တော်သလင်း၊ tāū-tha-
February,	_	တပေါင်း။ ta-boungs.	lings.		[gyut.
March,	66	တံကူး။ ta-g oo း.	September,	"	သဘင်းကျွတ်း tha-dingး-
April,	64	ကဆုန်။ ka-htson.	October,	"	တန်ဆောင်မုန်း။ ta-
May,	46	နယုန်• na-yon.			htsoung-mons.
June,	"	റിജ് wā-htzo.	November,	"	ခုတ္သေဘိ။ nat-dāū.
July,	((ට්ටේරි• wā-hgoung.	December,	46	ပြာသိုလ်။ pyā-tho.

DAYS OF THE WEEK.

Sunday, တနင်းဂန္မေး ta-nings-ga-nuay.
Monday, တနင်းလာ ta-nings-lā.
Tuesday, အင်ဂါ။ ing-gā.
Wednesday, 9898 bod-da-hōōs.

Wednesday, 98 98 n bod-da-hoos.

PART III. Digitized by Google

Thursday, ကြာသပတေး kyā-tha-ba-days. Friday, သောက်ကြား thouk-kyā. Saturday, စခေ့။ tsa-nay.

XIX. DIVISIONS OF TIME.

Afternoon, မွန်းလွဲအချိန်။ mun:-loay a- | Minute, မိနစ်။ mee-nit, (English.) Age, an ကပိကာလ kap-kā-la. Day, artificial, can nay. ——natural, എത്. yek. ---time, தேனவிதா nay a-hkyein. ——break, မိုဃီးလင်းစာ mos-lings-tza. Night, ည္ nya. ——after to-morrow, သဘက်က္။ tha- ပြည့္မြိုး nyeen. ——before yesterday, തലൂട്ടും tamyan-nay. Evening, ညဦး။ nya-ōōs. -- oð nya-oos yan. Forenoon, မွန်မတည့်ငြိုအင်္ချန်း muns matee hmee a-hkyein.

Hour, an \$284 nā-yēē. တနာရီ ta nā-yēē.

Midday, မွန်းတည္မ်ိဳ့။ muns-dee. Midnight, නාණියෝරි thans-hgoung.

Digitized by Google

hkyein. | Moment, acm hka-na. —— നസോം hka-na ga-lays.

Month, con la. Morning, 🍦 က nan-nek.

မန္ကာ ma-nek.

bek-ka. Noon, မွန်းတည့္ muns-dee.

Noon day, မွန်းတည့်အချိန်။ muns-dee ahkyein.

To-day, wess ya-nay. To-morrow, နက်ပန်နေ nek-hpan-nay.

Watch, a os yan. Week, a จุรูอิฤกร์ hkoo-hnit yek, (or seven days.)

Year, 38. hnit. —— before last, တမျိန်နှစ်. ta-myan hnit. Yesterday, we manay. night, wears ma-nay nya.

XX. SOCIETY AND GOVERNMENT.

Chief, නිලීෑනුන් a-kyēēs a-kāy.	Magistrate, φαοοδωξει yā-dza-wut
ටෙරි hgoungs.	mings.
Citizen, & worthas.	— စစ်ကဲ။ tsit-kāy.
Country, ပြည်း pyee.	Minister of state, သတ္လင်းဝန်။ a-twings
$-$ တိုင်းပြည်။ $ ext{teings-p}y$ ee.	wup.
	Minister of state, အပြင်ဝန်း a-pying
Family, တအိပ်ထောင်း ta-eim hdoung.	wun,
—— အမျိုးအနွယ်။ a-myos a-hnoé.	•.
,	Nation, ထူမျိုးတမျိုး။ 100 myos ta-myos.
General, 803 and bo-hayop.	Nobleman, အမတိ a-mat.
\mathbf{G} randee, အရာကြီးမြင့်သူ $oldsymbol{a}$ a- y $oldsymbol{a}$ - $oldsymbol{g}$	မူးမတိ• moo-mat.
mying-thoo.	
	Officer, (civil,) အရာရှိ a-yā shee.
Judge, တရားသူကြီး ta-ras thoo-gyees.	—— (military,) 800 bo.
တရားမသူကြီး။ ta-yā:-ma thōo-	general, 8லிறோ bo-gyeer.
$\mathbf{g} oldsymbol{y} \overline{\mathbf{e}} oldsymbol{e} oldsymbol{s}_{oldsymbol{\epsilon}}$	——————————————————————————————————————
-	—— gss bo-hmōōs.
King, ენთენ. shing-boo-ring.	
Kingdom, Scon neing-ngan.	Peasant, ကျေးတောဘား။ kyay: tau thās.
	People, ပြည်သူပြည်သား pyee-thoo
	pyee-tha:
Land-owner, မြေရှင်။ myay-shing.	—— ဆင်းရဲသားများ။ htsing:-yāy thās
Law, moral တရား ta-yās.	myā.
statute 030005. dam-ma-that.	Plebeian, 26892231 htsings yay thas.
Digitized by Google	Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Prince, မင်းသား။ mings-thās.
Princess, မင်းသြီး။ mings tha-mēēs.
Province, နယ်။ né.
—— ဒေသအရပ်။ day-tha a-yap.

Queen, Sqq: mee-hboo-ras.

Region, es ω sa day-tha a-yap.
Ruler, aββιω op-tsos thoo.

— ωδει mings.

Secretary, opeque tsa-yays.

Territory, né. နယ်။
Townsman, இவை myo-thāt.
Town-clerk, இவைய myo tsā-yays.

—— ship, မြို့နယ် myo né.

Tribe, အမျိုး။ a-myos.

Village, go. yuā.

——— aşos. dza-na-pot.

Villager, goode yuā-thā:.

XXI. APPAREL.

Belt, ခါးပန်း• hkās-bans.
Boots, ဘိနတ်ကြီး• pee-nat gyees.
—— သားရေမြေ8ပိ• thās-yay hkyay-tzup.

Bracelet, හතිතොති lek-kouk.
Braces, ටෙරීන් ලිස boungs-bee kyos.
Buckle, සිතටේ ක් htee-ga-bouk.
Button, ක්ඛියිස ing-gyee thees.

Cap, ဦးထုပ်း ōōs-htop. Clasp, ချိတ်း hkyeit.

Digitized by Google

Cloak, ဝတ်လုံ wut-lon. Coat, အကြို ing-gyee.

Dress, အဝတ်တံဆား a-wut ta-htzā.
—— အဝတ်။ a-wut.

Gloves, လက်8ပီး lek-tsup.
Girdle, ခါးစည်း။ hkās-tsees.
— ခါးပန်း။ hkās-bans.

Handkerchief, ပဝါး pa-wā. [pa-wā. _____ လက်ကိုင်ပဝါး lek-keing-

Ring, വന്റ്രിന്റെട്ടം lek-tsup kwings. Sash, ചിംസ്പ്രൈ hkās-tsees. Scarf, တပက် ta-bek.

Shawl, — • ——

Shirt, ခြေးခံ hkyuay:-hgan.

Shoes, အနှင် pee-nap.

Socks, ခြေးပီ hkyay-tzup.

Towel, လက်သုတ်ပဝါ lek-thot pa-wā, Trowsers, ပေါင်းဘီ boung:-bee.
Turban, ခေါင်းပေါင်း hgoung:-boung.

Waist-cloth, ပုဆိုး pa-htsos.
—— coat, ကိုယ်ကျပ်အကြီး ko-gyap
ing-gyee.

Woollen-jacket, သက္ကလတ်အကြီး thekka-lat ing-gyee.

XXII. NAMES OF NATIONS.

African, ကဗ္ဂလီ။ kap-pa-lee.
Armenian, အရမနိ။ a-ra-ma-nee.
Arracanese, ရခိုင်။ ra-keing or ya-keing.

Bengalee, නරිබැහි bing-gā-lēē. Burman, පිළා myam-mā.

Caffre, 080 kap-pa-lee.

Digitized by Google

Chinese, တရုှSi ta-rop.

English, නර්ලින් ing ga-leit.

French, ပရန်စစ် hpa-ran-tsit.

Jew, ယဟူဗြ။ ya-hoo-dee.

Kareng, maβ, ka-ring.

Kareng, red, თηδι ka-ring nee. Khyeng, ηδι hkying:

Malay, ບວງງເພ ba-shōōs. Mogul, မကို ma-go. Mussulman, မວິເ pa-thēē.

Negroe, ကပ္ပလီ၊ kap-pa-lee.

Persian, ပရာသီ pa-rā-theē.

Portuguese, ပရင်ဂြီး hba-ring-gyee.

Shan, 95: sham. Siamese, 4:07: yos-da-yās.

Taleing, တလိုင်း ta-leings.
———— မွန်း mun.

Toungthoo, တောင်သူ၊ toung-thōō.

XXIII. BOTANICAL TERMS.

Arm (of a tree,) ωδηβει thit-keings. | Calyx, ცξυδη pwing-bap.

Bark, නුබෙරා a-hkouk.

—— அத் a-hkun.

Blossom, အပ္ပင္မ်ိဳး a-pwing.

Bough, အာကာ a-hkek.

Branch, အကိုင်း• a-keings.

Bud, soç a-ngon.

--- soys a-hpoos.

Bunch, အကြတ် a-pyut.

——- ജം bees.

——- အဆိုင်း• a-htseings.

Bush, Bi hkyon.

Calyx, ഉത് hkwek.

Digitized by Google

Calyx, ဗွင့်ပပ်။ pwing-bap. Cluster, အဆိုင်း။ a-htseings. Creeper, အနွယ်။ a-noé.

Ear, (of corn,) sign a-hnan

Fibre, အမျှင်း a-hmying.

Flower, ose pans.

Fork, (of a tree,) sage a-likoa.

Fruit, အသီး a-thees.

Garden, ဥယည်း oo-yeen.

——— bed, ယာခင်၊ yā-hging.

Germ, အညောက်။ a-hnyouk.

Grass, မြက်ပင်။ myek-ping.

Greens, ဟင်းရွက်း hings-yuck.

Heart, 23 δ. a-hnit. Husk, & hpoay. ——— အခွံ a-hkun.

Kernel, အဆံ a-htsan.

Leaf, ສຊຸດົ∎ a-yuek.

Peel, ສຸຊຸ້າ a-hkun. Plant, නංහ a-ping. Pod, democe pay-doung.

Rind, son a-hkun. Root, အဖြစ် a-myit.

Seed, see a-tsay. —— grain, എറ്റെ myos-tzay. Sheaf, (of corn,) ကောက်လှိုင်း koukhleings.

Shoot, sanyan. Shrub, အပင် a-ping. Skin, son a-hkun. Sprout, အညောက်• a-hnyouk. Stalk, အရိမ a-yos. Straw, ကောက်ရှိ၏ kouk-yos. Stump, of a tree, whit-ngot.

Tendril, 3000081 hnā-moungs. Thorn, was htsoos. Tree, ωδυδι thit-ping. Tuber, නදා a-tā.

Wood, വളവാം thit-thā. inner part of, 238. a-hnit. ---- outer part of, socos a-kā.

XXIV. LAW TERMS.

Action, တရားမှု။ ta-yā: hmoo. Acquittal, အပြစ်တွတ်ခြင်း။ a-pyit hlut Agreement, သဘောထူစာချုပ်။ tha-bave [pay:-hgying:. hgyings. ချမီးသာပေးခြင်း၊ hkyam:-thā Answer, အမြေ a-hpyay. Digitized by Google

Agent, Agogus, ko-tza-hlé. doo tsa-hgyop.

Answer, ထုခြေချက်။ too-hkyay hkyek. Appeal, အယူခံခြင်း။ a-yōō hkan-hgyings. Attachment, သိမ်းရုံးရံလက်မှတ်စားtheims-Bail, အာပမီပေးခြင်း။ ā-ma-hkan pays hgyings. Bill, oog & tsā-yings. ---- of auction sale, സേർമാ laylan tzā. Bond, නාකූරි tsā-hgyop. Civil court, တရားမရုံး။ ta-rās ma yons. Claim, တောင်းဗိုင်ခြင်း toung: peinghgyings. Collection, ogis Sen tsoo-yons hgyings. Complaint, 808976" tsup-tsway hgyek. လျှောက်ချက်။ shouk-hgyek. Complainant, 80824 tsup-tsway thoo. လျှောက်သူ။ shouk-thoo. တရားလို• ta-rās lo.

Crime, အပြစ်။ a-pyit. yons. Criminal court, ရာဇဝတ်ရုံး။ yā-dza-wut yons yan lek-hmat tsā. Dacoit, താംപ്ര hdās-mya. Dacoity, ထားမြတ်များ hdās-mya teik Debt, ලෙකු සි kyuay - my ee. Debtor, Sooss myee-tzās. Decision, පිදුදිනුන් tsee-ying hgyek. အဆုံးအဖြတ်။ a-htsonံး a-hpyat. Decree, පිතදී dee-ga-ree, (English.) ——— ဗီရင်ချက်။ tsee-ying hgyek. Defendant, တရားခံ။ ta-rā: hkan. Deposition, အစစ်ခံချက်။ a-tsit hkanhgyek. စစ်ပေးချက်။ tsit-may: hgyek. Division, à co at hkoāy-way hgying. Document, ocallo tsā-hgyop. လက်မှတ်စာ• lek-hmat tsā. Dowry, လက်ရှဲဥစ္စား lek-hpway ot-tsa. Evidence, သက်သေး thek-thay. ထွက်ဆိုချက်• htwekhtso hgyek.

Creditor, emig-shing.

Fee, ကွမ်းဘိုး၊ kum:-bo:.

Digitized by Google

တရားစရိတ်• ta-yā: ——

Contract, စာချုပြီး tsā-hgyop.

Creditor, Eggs myee-shing.

Costs, အမှုစရိတ်၊ a-hmoo tza-reit.

Force, by အနိုင်အထက်။ n-neing a-htek. | Murder, မနာလို၍အသေဘတ်ခြင်း။ ma-nā — ဘထင်ဘဝမှာ a-hting a-dam-mā. Fraud, Asopsy leim-lee hmoo.

Grant, အင်္ခြင်ပေးစာဘျပီး a-peing-pays teahgyop.

——— ထက်မှတ်စာ• lek-hmat tsā. Guardian, & \$1285:20 hteins-theims thoo.

Heir, ဘင္ကေသံ။ a-muay hgan.

Illegally, မတရားသဖြင့်။ ma ta-rā: tha-

Inheritance, ဘမ္ဘေဥ္သည္။ a-muay ot-tsä. Interest, 2009: a-tos.

Law-suit, တဝှားမှု ta-ras hmoo. Lease, သင္ပါးစာသျပီး a-hngās tsā-hgyop.

Marriage, အိမ်ထောင်ခြင်း• eim-htoung Profit, အမြတ်• a-myat.

Memorial, ecprosopo shouk-hloë. Mortgage, ငပါင်းထားခြင်း၊ pounge hta: lo yuay a-thay that-hgyings.

Notice, οβδιου teings tzā. ---- socoo htsing tzā.

Oath, သစ္မာပြုခြင်း။ thit-tsā pyoo hgyings.

Partner, ကုန်ဖက်။ kon-hpek.

Penalty, sises dan-aguay.

——— ജ**്ര**മം a-pyit,

Petition, လျှောက်လွှာ။ shouk-hloa.

Plaintiff, တရားလို ta-rā: lo.

hpying. Plea, ထုခြေချက်၊ too hkyay hgyek.

Pleader, cace shay-nay.

Pledging, ပေါင်းထားခြင်း။ poungs htas

hgying:.

Power of attorney, നിധ്യെയ്യെ kotsa-hlé tsā. thoo.

Prisoner, အချုပ်ခံသူ a-hkyop hkan-

hgyings. | ---- same a-kyos.

----- Signi tsees-boa.

hgyinge, Rent, mor a-hka.

PART III. Digitized by Google

Rent, megisa a-hngās hka.	Suit, တရားမှု ta-ra: hmoo. [(Eng.)
—— house, ფმა eim-hka.	Summons, wes one tham-man tza,
	agestos hkya-hkäü tzä.
Report, නහිඉදිර්ගා a-tsee ying hkan	Tax, (land,) အခွန်တော်။ a-hkun dāū.
Revenue, (land,) အခွန်တော်။ a-hkun	
dāū.	dāū. [dāū.
(customs,) အကောက်တော်။ a-	—— (extraordinary,) ငွေတော်။ nguay-
•	Theft, 889. hkos-hmoo.
	Thief, သူရီး thōō-hkos.
Security, ສາວພ້າວຖະ ā-ma-hkan theo.	
Seizure, သိမ်းရုံးခြင်း theims your	Violence, အနိုင်အထက်ပြခြင်း။ a-neing
hgyings.	a-htek pyoo hgyings.
Share, mon a-tsoc.	
coq way-tzoo.	Wages, အal a-hka.
—— အရသင့် a-tzoo thing.	monthly, cos la-hka.
—— holder, ကုန်ဖက်။ kon-hpek.	Warrant, ပမ်းဆီးရံလက်မှတ်စား hpams
အ၀ှိုင်သူ။ a-tzoo peing-	htzee: yan lek-hmat tsa
" thoo.	
Signature, လက်မှတ်။ lek-hmat.	Witness, သက်သေး thek-thay.

XXV. MILITARY TERMS.

Accoutrements, စစ်တံဆား tsit ta-htzā. Arsenal, လက်နက်တိုက်း lek-nek teik. Ammunition, de wost hkay, yams. Anvil, con pay. Arms, လက်နက်၊ =lek-nek.

Articles, of war, obyoops tsit-hmoo [oo-pa-day. ta-rā. 2022 tait-hmoo

Digitized by Google

yons-dāū.

Artillery, အပြောက်စု။ a-myouk tzoo. | Carriage, ရထား။ y ——— man, အပြောက်သား။ a-myouk | Cart, လည်း။ hlays. that. | Cartouch-box, ယမ်း

Attack, And Solate teik-hgyings.

Baggage, ဝန်စလယ်။ wun-tza-lé.
Banner, ဘတ်။ a-lan.
Bastion, ဝက်ခေါင်း။ wek-hgoungs.
Battery, ပြေကတုတ်။ myay ga-dot.
Bomb, ပုန်း။ bons.
—— shell, ပုန်းဆန်။ bons-htzan.
Breach, ပြုရက်ရာ။ hpyo hpyek yā.
Breech, (of a gun,) အပြောက်ရင်း။ a-myouk yings.

Brigade, ရဲတပ်ဘရး yay-tap ta-tzoo. Bullet, ကျည်စေ့ kyee-tzay.

Camp, တ၀ီရရာ tap hkya-yā.

— စခန်း tsa-hgan:.

Cannon, အပြောက် a-myouk.

— ball, အမြောက်ဆန်း a-myouk

htzan.

Capitulation, ရှုံး၍လက်နက်ချခြင်း။ shons yuay lek nek-hkya hgyings.

Captain, ၁၀၀ဗိုလ်။ ta-yā bo.

Digitized by Google

Carriage, ရထား။ ya-hta:.

Cart, လည်း။ hlays.

Cartouch-box, ယမ်းချတ်။ yams-hgyas.

——— လက်ခုတ်သီး။ lek-hkot

thees.

Cartridge, ယမ်းထောင့်။ yams-hdoung. Cavalry, မြင်းစီးတပ်။ myings tzees-tap. Centre, အလယ်။ a-lé.

— ချက်၊ a-lé hgyek. Colonel, ၁၀၀၀ဗိုလ်၊ ta-htoung bo. Colors, အဟံ၊ a-lan. Company, ၁ဝဝတပ်၊ ta-yā tap. Court-martial, စစ်မှုရုံးတော်ပဲ၊ tsit-hmoo

Crow's foot, သံညောင်း than-hnyoung.

Defile, တောင်ကြားလမ်းပြောင်း။toung-gyās lams-myoungs.

Detachment, တပိုး tap. [hgyings. Discharge, သွတ်လိုက်ခြင်း။ hlut leik Division, သူရဲတင်စုကြီး။ thoo-yay taptzoo gyees,

Drum, စည်း tsee.
Drummer, စည်တီးသွား။ tsee tees-tham-

Ensign, အလံ a-lan. —— ηδεθω a-lan keing bo.
Fascine, ωδιοώς hting:-tsees. — ωδιαφδι — hdop. Flank, ωσουδωδι ta-tzoung tap. Fosse, αήμι kyon. Furlough, ωρξι a-hkwing.
Gabion, coosδει htoungs.
Gate, တံခါး ta-hgas.
o• ta-hgās wa.
General, දින්තුරු bo-hgyop.
ကြက်တောင်ဗိုလ်။ kyek-toung bo.
Grenade, 981008, bons-ngé.
လက်ကိုင်ဗုန်းဆန်။ lek-keing
bons-htzan.
Guard, အဝောင့် a-tsoung.
ωδει kingε. [kings tap.
advanced, camε shay
rear, နောက်ကင်းတပ်။ nouk-kings
tap.
Guide, လာမီးပြုံး lams-pya. [hlays.
Gun-carriage, အမြောက်လည်း။ a-myouk
— powder, ωδει yam:.
Digitized by Google

Infantry ခြေသည်သူရဲ့ hkyay-thee thoo yay.

Jinjal, 8\$, tsein.

Knapsack, Bos eit.

Lieutenant, 3080 ngā-htsé bo. Lock of a gun, casosses thaynat mēes-eim.

Magazine, ယမ်းတိုက်။ yamt-teik.

Major, ၁ဝဝဗိုလ်။ ngāt-yā bo.

Mallet, လက်ရိုက်။ lek-yeik.

Match, ထိကတောက်။ htee-ga-douk.

—— lock, ဒီးပေါက်သေနတ်။ meet-pouk

thay-nat.

Mine, εωσει myay-dwings. Mortar, σβιι bons. Mould, a φι pon.

Musket, cosροδ. thay-nat.	
—— barrel, သေခုတ်ပြောင်း။	thay-nat
	[moungs.
cock,	thay-nat
—— lock, သေနှဘ်ဒီး။ thay-	nat m ee s.
—— shot, —— တကပ်း။	
•	ta-kams.
— တက္ခမ်ိဳး။	thay-nat
	ta-hlams.
stock, 385. thay	
Mutiny, ပုန်ကန်ခြင်း။ pon-gan	
Officer, 80% bo.	
Ordnance, အပြောက်စု၊ a-myou	k tzoo.
Outpost, ωδι kings.	

Picket, ωδηξει thit-hkyuns.
Picquet, ωδει kings.
Pioneer, ωδειβόρι lams pying-thoo.
Platform, οδι tsing.

—- οδ kings-tap.

Rammer, Φισι htos-dań. [dań. Ramrod, ωροσωκού thay-nat htos-Rear, ωροσων πουκ-tap.

PART III. Digitized by Google

Redoubt, အကြောက်စင်း a-myouk tsing. Roll-muster, တပ်စာရင်း tap tsā-yings.

Sabre, ဝါးလွှယ်။ dās-loé.
Sash, ခါးစည်း။ hkās-tsees.
Scaling-ladder, ထွေကား။ hlay-gās.
Shovel, တူးရှင်း။ tōōs-ruings.
Squadron, မြင်းစီးတပ်။ myings-tzees tap.
Stockade, သစ်တပ်။ thit-tap.
Swivel, 8\$။ tsein.
Sword, ဝါးလွယ်။ dās-loé.

Trigger, ωρίως lek-hlop.
Troop, ωρίως myings-tzee: tap.
Trooper, a ωδιδιωμή myings-tzee:

thoo-yay.

Uniform, odos soo tsit ta-htzā.

XXVI. MISCELLANEOUS NOUNS.

•
Abode, sapa nay-ya.
Abuse, ဆဲရေးခြင်း။ htsay yays hgyings.
Account, စာရင်း tsa-ying.
— ട്രോറ്റ് nguay tsa-yings.
Act, အပြဲအမူ a-pyoo a-moo. [boās.
Advantage, အကြိုးစီးမှား a-kyos tzees-
ဆကျိုး» a-kyos.
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
Adversary, ন্ই মৃঃ yan-thōō.
Affair, ஐபு a-hmoo.
—— အခင်း။ a-hkings.
—— အရေး။ a-yayး.
Affairs, of a country, ပြည်မှတိုင်းရေး။
pyee-hmoo teing:-yay:.
Age, အသက်။ a-thek.
— အရွယ်။ a-yué. [hgyings,
Agreement, သဘောတူခြင်း။ tha-bau too-
Amount, colds, boungs. [boungs.
total, အရုရပေါင်း။ a-tzoo-tzoo
Angel, ကောင်းကင်တမန်။ koungs-ging
ta-man.
Angle, coops hdoung.
Animal, တီရီညာန် tee-reit-htsan.
Auction, လေတံ့ lay-lan.
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
Axle, οεξι wing-yos.

Digitized by Google

Bale, mags kon-help. Ball, အလိုး a-lons. Banquet, စားရွဲ့ သောက်ပွဲး tsaa-boay thouk-poay. Basin, acta dza-loń. —— အင်တုံ။ ing-don. Beak, sossen hnot-thees. Being, GSSS: hpyit-hkyings. ---- solds a-hpyit. Benefit, montes a-kyos. ------ emisas kyays-dzoos. Bible, ကျပ်ိနစာ။ kyam:-tsā. — ചല്ലാനൂട്ടം tham-mā kyams. Bill, ocace tsā-yinge. Bit, a ans dzek. lays (piece) အစကလေး a-tsa hga-Block of wood, သစ်တုံး။ thit-dons. Blunder, အများ a-hmas. Book-wrapper, meen kam-ba-loay. Border, 33333 a-nās. ----- 358\$211 a-tsuns. ------ spansuose a-nās bat. Bracelet, လက်ကောက် lek-kouk. Breadth, sain a-nan. Original from

Breakfast, is ποος nan-nek tsā.

Breed, solis a-myos.

Bribe, σόξι ta-tzos.

— οπος ε lek-htsoung.

Bridle, απορε dzek-kyos.

Brute, σθρος tee-reit-htsān.

Bulk, solis ορι a-lońs a-yap.

Bundle, solis a-htop.

Burden, οξι wun.

Business, solosπίξι a-lop a-keing.

— σημορδι a-hmoo a-hkings.

Buying and selling, αρδιουδίξει youngs-wé hgyings.

Care, သတိ။ tha-dee.

Cash, ကြေးငွေ။ kyays-nguay. [yings.
— account, ငွေဝ၁ရင်း။ nguay tsāCatalogue, ဝ၁ရင်း၊ tsā-yings.

Centre, အလယ်ချက်။ a-lé hgyek.

Certificate, လက်မှတ်စား။ lek-hmat tsā.

Change (money) ဈေးနှစ်စု၊ dzays nopCharacter, (letter) အက္ခရာ။ ek-hka-yā.

Contract, သဘောတူစာခု

tsā-hgyop.

Copy, လက္ခံ။ lek-hkai.

Country, ပြည်။ pyee.
— ထိုင်းပြည်။ tein
— ထိုင်းပြည်။ tein
— ထိုင်းနိုင်ငံ။ tein
Cost, အသိုး။ a-bos.

Creator, ပရိုဆင်းတော်မှု

Character, (letter) အက္ခရာ။ ek-hka-yā.

Charm, မည္စို။ man-dan.

Digitized by Google

Chart, ပင်လယ်ပုံ ping-lé pon. Chief, a නිලීෑනුබෑ a-kyees a-kay. —— ခေါင်း။ hkoungs. Chronicles, 905000 hmat-tsā. Circle, soos a-wun. —— အβင်း။ a-weings. Citizen, Same myothas. Cob-web, ပင့်ကူအိပ် ping-goo eim, ——— ല്വേദം ——— hmyays. Coffin, တလား။ ta-lā:. Color, seep & a-young. ----- so ε a-htsings. Companion, အပေါင်းအဖော်။ a-poungs a-hpau. Contract, သဘောတူစာချုပ် tha-bau doo tsā-hgyop. Country, ပြည်း pyee. — တိုင်းပြည်။ teings-pyee. ------ βει neing-ngan. — αβειβεία teing: neing-ngan. Cost, အဘိုး။ a-bos. [tsoo. Creator, ဖန်ဆင်းတော်မူသော ဘုရားသခင်မှု hpan-htzings dau moo thau peiyā: tha-hkeng.

Original from

Crook, တံကူး ta-goo.
Cubit, အတောင်း a-toung.
— တဘောင်။ fa-doung.
Curl, 3008Su a-leip.
—— ജഭും a-hkuay.
so&S. a-leim.
Custom, ciesa htons-tzan.
occos da-lay.
•
Dagger, കില്പ്രോട്ഷ dās-myoungs.
Danger, cosu bays.
Decree, အမြိန်တော်။ a-mein dau.
— മാളുള്ളം tsā-hgyung.
Depth, mans a-nek.
Desire, အလို a-lo.
Destiny, ကဲ။ kan.
——— (Tgo kyam-mā.
Diameter, အချင်း။ a-Lkying.
Dinner; နေလယ်စား nay-lé tzā.
——————————————————————————————————————
Disciple, တပည့်ဘောင်း ta-bee dau.
District, နယ်။ né.
——— 8 લુદેવા tsee-ying tzoo.
5 .1
Dung, eg: hkyays.
Dung, eages nkynys. Dust, says a-hmon. Digitized by Google

Dust, cogs myay-hmor.
Dwelling နေရာ။ nay-y5.
— house കുണ്ടെ nay-yā eim.
Ear-cylinder နားတောင်း။ näs-doungs.
Earnest-money, ops as set tsas-yan
nguay.
Edge of a sword, ol: 272811 das-thwas.
Edict, အမြိန်တော် a-mein dau.
oogs tsā-hgyunt.
Empire, & & neing-ngan.
End, အဆုံး။ a-htsonိး
——— ജൂട്ടം a-tsuns.
Engine, oα tsek.
———- ယန္တရားစက်။ yan-da-yā: tsek.
Entrance, soon a-wa.
Entry, රව්ලිරි wing-hgying:
Epoch, သက္ကရာ& thek-ka-rit.
Era,
Error, အ93811 a-hmās.
Evening, නුවි හ nya-oo.
აა yan.
Example, çu pon.
Example, ပုံး pon. Example, ပုံသက်သေး pon thek-thay. Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Excrement, care hkyays. ——— ကျင်ကြီး• kying-g*y*eeး. ——— မစင်း ma-tzing. Existence, πωβδ. a-hpyit. Expense, အားမေး a-bos. ——— oဓိတ်• tza-reit. Fable, ဥပမာစကား oo-pa-mā tsa-gās. ---- emosių tsa-gas pon. Fashion, ထိုးဝံ၊ htons-tzan. Fate, oh kan. —— ന്രില്ലാം kyam-mā. Fault, အဖြစ် a-pyit. Fee, නතොරි a-oung. —— ကွမ်းဘိုး၊ kuṃs-bos. Fetters, သံခြေချင်း။ than hkyay-hgyings. Gain, အမြတ်၊ a-myat. Figure, ပုံသဏ္ဌာန်။ pon tha-dān. Filth, အညစ်အကြေး။ a-nyit a-kyays. Fin of a fish, clemen ngās-htzoos. Fire-brand, S:o: mee:-tza. Fire-raft, Szcoob mēēz-hpoung. Fire-wood, ∞δ: hting:. Flannel, သက္ကလတ် thek-ka-lat.

Digitized by Google

Fluid, a အရည်း a-yee. Fold, a නාබෙනි a-hkouk. Food, စားဘူယ်စ်ဘွယ်။ tsas-boé hkay-boé. ---- soon a-tsās. Footstep, වෙන hkyay-yā. Foot-mark, Sap. hkyay-yā. ——— ခြေနင်းရာ။ hkyay nings-yā. Forenoon, မွန်းမတည့်ခြဲအချိန်း mun: matee hmee a-hkyein. Forfeit, အလျော် a-lyāū. Fortune, ob kan. Freight, သင်္ဘောခ thing-bau hka. [poay. Frontier, swos né-tzap. Feast, စား၌သောက်၌ tsā:-boāy thouk- ြေညီရှန်း ပြည်နား pyee-tzuns pyee-nās. —— 8:823: tsee:-poā: —— ജനിം a-kyos. Gang, equ loo-tzoo. Gaol, coopen htoung. Garland, usams: pans-gons. Gazette, නිනර්ූා thee-dings tza.

> Gift, လက်သောင်။ lek-litsonng. UNIVERSITY OF MICHIGAN

Ghost oce tsit-htsay.

Gift, \approx htsoo. Gills (of a fish,) ປາເທດ pas-hek. Girth, လိုးပတ် lons-bat. ---- (saddle) ထိကပေါက်ကြီး။ ga-bouk kyos. Glass, us hpan. Globe, အလိုး။ a-lons. Glue, നുന്നാം kyuāy-kāū. God, නුඛාභාවරී pei-yās tha-hkeng. Goods, ဥရာပရွည်း ot-tsā pit-tsees. --- ကုန်စည်း kon-tsee. Grave, သင်းချင်းတွင်း things-hgyeings dwings. Guest, ညှေ့သည်။ ay-thee. Guilt, නුගුවි a-pyit. Habit, အကျင့်အလေ့ a-kying a-lay. Habitation, same nay-yā. Haft, အရိုး။ a-yos. Hand-cuff, လက်ထိတ်သံကျင်း lek-hteit than-gwings. Handfull, လက်တဆုပ် lek ta-htsop. Handle, saga a-yos. Height, အြင့် a-mying.

Helmet, သိခ္ခမောက်၊ than hka-mouk.

Digitized by Google

Hire, man a-hka.
clea hngās-hka.
— നി ധിച ko-hka.
History, spece muse yā-dza wing
kyamı,
Interval, အကြား a-kyās.
—— ဘတ\$။ a-tan.
Inventory, ဥရွာပစ္မည်းစာရင်း ot-tsa pit-
tsees tsā-yings,
· •
Kind, အမြူး။ a-myos.
Kingdom, βεε neing-ngan.
Knot-hair, (men's) ရောင်ထုံး။ young-
hdoń:
———— (women's) ∞ೆ∞ុំ htsan-
hdone.
Land-mark, မြေမှတ်တိုင်း myay hmat-
teing.
ஸுay hmat-yā.
Language, ocopsu tsa-gās.
Language, ဘာသာစကား bā-thā-tsa-gāi,
Language, ဘာသာစကား bā-thā-tsa-gāi. Leave, အခုင့် a-hkwing.
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Hem, အနားမတ်၊ a-nā: bat.

Hilt, Osası das-yos.

Leisure, moss &s. —— အရှိန်။ a-hkyein. Lie, a မသာစကား moo-thā tsa-gas. —— നൽനലാം ka-lee-ga-mā. Life, အသက် a-thek. Light, woods a-lings. Liquid, အချည်း a-yee. Litter, $\infty Sie Si$ htams-tzing. Load, of wun. Log, သစ်တုံး thit-dons. Loop, အကွင်း a-kwings. Lord, ωρδ. tha-hkeng. — အရှင်း a-shing. Luck, on kan. Manner, ததிய nees. ----- josi hné. Mark, නඉනි a-hmat. Mercy, ကရုဏား ka-roo nā. —— သနှားခြင်း။ tha-nā: hgyings. Merit, ကူဆိုလ် koo tho. ----- ကောင်းမှု kounge hmoo. Method, နည်း။ nees. Might, ∞ \$3. ta-hgos. Mistake, නමු: a-hmā:. Digitized by Google

Mode, နည်း။ nees. ---- aus hné. Money, cose kyay:-nguay. --- shuay-nguay. Name, အမည်း a-mee. —— နှာမည်း nā-mee. Neck-lace, လည်ဆွဲ lee-htsway. Neighbour, 385 \$ 196: eim nees hgyings. Net—casting, ∞ kun. Net—seine, ဗိုက် peik. News, သိဘင်း $th\overline{e}\overline{e}$ -dings. _____oനാങ thee-dings tsa-gas. Noise, အသံ a-than. Offence, ပြစ်များခြင်း။ pyit-hmās hgyings. ——— အငြစ်။ a-p*y*it. Office, အရာ။ a-yā. ရာထူး။ yā-hdoos. Omen, \$305; nee-meit. Order, စီရင်ချက်။ tsee-ying hgyek. Owner, soge a-shing. —— βεω peing-thoo. UNIVERSITY OF MICHIGAN

Pace, a socyos a-hlams. Package, အထုSn a-htop. Paint, exe htsay: Pair, a son a-tson. — oğr ta-tson. —— ဘရံ• a-yanໍ. —— თှိ ta-yan.-Parable, opous pon oo-pa-mā. Parcel, အထုပ်ကလေး။ a-htop hga-lays. Part, 3988 a-reings. ---- sequ a-tsoo. Pattern, o pon. Pay, son a-hka. — ကိုယ်ခ၊ ko-hka. --- monthly, won la-hka. Peril, coss bays. Permit, လက်မှတ်စား lek-hmat tsā. Person, we thou. Piece, somewa a-tsa hga-laya. —— အတစ်း a-tit. ----- အ^{ရှ}င်း။ a-peings. Plank, ပျည်ပြား။ pyeen-byat. ඉනිරුනි sheen-byeen. Poison, so So a-htseip. Power, တန်ခိုး ta-hgos. Digitized by Google

Price, 333 a-bos. ---- တန်ဘိုး။ dan-bos-Pride, was man. —— ധാ**ം** mā-na. Profit, months a-kyot. ---- Signan taees-boas. Proof, ພက်သေး thek-thay. Property, ဥရာပစ္သည်း။ ot-tsa pit-tsecs. Proverb, compan pon tsa-gas. Province, sos né. ------ Sacq. tsee-ying tzoo. Purpose, නිලී a-kyan. Purse, ရေအိတ်၊ nguay-eit. Question, socie a-may:. ——— റുക്കാം pot-htsā. Quill, ၄က်တောင်။ hngek-toung. Raft, cose hpoung. Rascal, ထူပြက် loo-byek. Rate, bazar, con S: dzays mome. Ready-money, ωώς εξε lek-nginge nguay. Receipt, coor pyay-tzā. Record, မှတ်ပုံ။ hmat pon.

Record, မှတ်ပုံရ။ hmat-pon-tzoo. Region, esweed day-tha a-yap. Register, ocas: tsā-yingt. Regulation, gue 3" 00-pa-day. ———- ပည္ဘတိ• pa-nyat. ——— ဘရား • ta-yās. Rein, ans dzek-kyos. Remainder, නනුදී a-kyan. ———- ചെത്രിട് a-kyuings. Reputation, အသရေ။ a-tha-ray. Residence, capps S. nay-yā eim. Reward, me htsoo. Riches, ညီး8622821 tsee:-tzeim ot-tsā. Riddle, စကာသေးမွက်။ tsa-gai bwek. Ring, නගුරි a-kwings. Rivet, 339. than-hmo. Rogue, apalie loo-htzoi. Rust, သံရေး၊ than-hgyayt.

Saddle, (Burman) asiste hkom-hnees.

Salary, was la-hka.

Scent, wis a-nan.

School, oanceach tsā-thing dza-yap.

Sense, was nyānt.

Part 111. Digitized by Google

Shade, නත්රි a-yeip. Shadow, 988 a-yeip. Shape, Oscars pon tha-dan, Share, coq way-tzoo. ---- 3391 a-tsoo. ——— သင့်။ a-tsoo thing. Shell, sog. a-hkun. ---- bomab, çşs∞ş• bon:-htzan. Sea, som kyuay. Shot, အမြောက်ဆန်း a-myouk htzan. ——သေနတ်ကျဉ်စေ့ thay-nat kyee-tzay. —— စရိတ်။ tza-reit. Sick-list, လူနာစာရင်း။ loo-nā tsā-yings. Side, juli nan-bāt. Sign, soyos a-hmat. —— အသား၊ a-thās. Signature, လက်မှတ်၊ lek-hmat. Size, အလုံးအရပီ a-lon: a-yap. (glue) ကော်ရည်။ kāū-yee. Skill, အတတ်။ a-tat. Slab, Stoos pa-gat. Smell, soi a-nan. Snuff, 300016:00: hnā-hkoungs htsays, Solid, soon a-hkay. Song, 368: thee-hkying:

Sort, အမျိုး။ a-myos. Sound, soon a-than. Span, ဘထား a-htoā. —— ∞∞ ta-htoā. Spawn, clige ngas-oo. Spear, ogu hlan. Specie, consec kyays-nguay. Species, အမျိုး a-myos. Speech, omne tsa-gas. Spittle, တံတွေး ta-hdways. Square, စတ္ခရန်း tsa-doo-yans. State, නම්වා a-hpyit. Station, capp nay-yā. Statue, Soon yop-too. Stature, sool a-yap. Step, seques a-hlams. Stick, 905, dot. Stink, sa a-nan. Story, oggj wut-htoo. Strap, Macon kyos-byas. Strength, som ās. — උදිනාs: hkun-ās. Stroke, ရိုက်ပုတ်ချက်, yeik-pot hkyek. Subsistence-money, စားစရိတ်။ tsas tzareit.

Digitized by Google

Substitute, Ausons ko-tzās. ----- 32008# a-tsā*. Summit, 3388 a-hteip. ———— ဘတ္သင့်• a-htut. Sun-beam, နေရောင်ခြည်။ nay [hgying: hgyee. Sun-rise, နေထွက်ခြင်း။ nay htwek-Sun-set, နေဝင်ခြင်း nay wing-hgyings. Supper, 2000 nya-tzā. Surety အာမစီ။ ā-ma-hkaň. Surface, အပြင်။ a-pying. ——— မျက်နှာ myek-hnā. Swarm, නogනogen a-tsoo a-yone. ____ (of bees,) വ്വായേക pyās hta-ma. Sweat, can hkyuays. Swing, 2881 dans. Sword, റിുറ്റാഗ് das-loé. Symbol, de pon.

Tail, නපිෑ a-myees.
Talon, දුන්වේ hngek-hkyay.
Taste, නඛනා a-ya-thā.
Thicket, දි් hkyoň.
Thong, නාදෙල්ලිය thās-yay kyos.
Thread, ලිනු hkyee.

Thread, නර්බුනු ap-likyec. အမျိုင်း a-hmying. Throng, ထူအစုအဝေး loo a-tsoo a-ways. Venom, အဆိပ် a-htseip. Tidings, S∞δε thee-dings. omos» —— tsa-gās. Timber, wou thit. Tint, အရောင်။ a-young. Title, c8Soon leip-tsā. Tongs, 238. hnyap. ——— 8:228• mēēs-hnyap. Torch, S:088 mees-deing. — คุย — yōōs. Total, റേട്ഷ boungs. —— အစုရပေါင်း။ a-tsoo tzoo boungs. Treatise, အကြောင်းစား a-kyoungs tsā. Tube, ပြောင်း။ pyoungs. —— 🖂 🗦 " pyun.

Udder, နှန်းကို no-on. Use, အသုံး။ a-thons.

Turn, නගුනු. a-hlee.

Tweezers, ల్లుబ్రర్ muays-hnyap.

Value, အဘိုး။ a-boး.

63 | Value, တန်ဘိုး။ tan-bos. Velvet, നറ്റിറിം kat-dee-ba. Voyage, ບຽວບຽວຊີະ ping-lé hka-rēe: Wafer, ကော်မတ်၊ kau-hbat. Wager, လောင်းတန်း။ loungs-danz. Wages, so a-hka. ——- လက်ခ္၊ lek-hka. Waste-land, କ୍ରେସ୍ଟିଲେ myay-yeings. ——— იან» —— lap.

Wealth, စည်းစိမ်ဥရသူ tsees tzeim ot-tsa.

Whole, coles boungs.

Width, sois a-nan.

Wile, ပရိယ၁ယ်။ pa-ree-yé.

------ ധാധാ mā-yā.

Woe, ചുന്ദ്വം dok-hka.

---- ဆင်းဝဲခြင်း၊ htsings-yay hg ying:

Word, စကားတခုန်း tsa-gās ta-hkuns.

Yoke, ∞S:38: htams-bos.

Zayat, ago. dza-yap.

Zest, Soor au-dzā.

အရသာ။ a-ya-thā.

XXVII. PRONOUNS.

All, အားလိုး။ āt-lons.	Either, တ ယောက် ယောက်။ ta-youk-
	youk.
- SSS: hkap-theims.	— თ a a ta-hkoo-hgoo.
— തനാം ta-gā.	Every, δει deings.
— gage shee tha-hmya.	
Another, အရှားသူ a-hkyas thoo.	He, τι thōō.
— သူတချား <i>th</i> oo ta-hkyas.	Her, သူကို thoo go.
	Hers, and thoo ee.
თവഃ ta-baঃ.	Him, — 190.
သူတထူး။ thoo ta-htoos.	—— self, သူကိုယ်တိုင်း thoo ko-deing.
Any, တယောက်ယောက်။ ta-youk-youk.	His, သူ၏ thoo ée.
— တခုခု• ta-hkoo-hgoo.	— വും thoo.
— တစ္စတယောက်။ ta-tzon ta-youk.	
ta-hkoo.	I cle ngá.
	– നൂ§ട്. kyun-nop.
Both, နှစ်ယောက်စလုံး။ hnit youk tsa-lons.	– നൂ§തേട്∙ kyun-dāū.
hkoo	_
	It, ω, thου.
Each, တယောက်စီ ta-youk tzee.	Its, — ci — ee.
σογ ta-hkoo	
— βω − ko tzee. [hgyings.	Me, ငါကို" ngā go.
—— other, თუნაუნა a-hkying:	—- നൂള്മിറ്റിം kyun-nop go.
တလောက်နှင့် တလောက်။ ta-	ကျွန်တော်ကို။ kyun-dāu go.
youk hning ta-youk.	Mine, close nga ee.
Digitized by Google	Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Mine, ကျွန်ုပ်၏ kyun-nop ee.
— ကျွန်တော်၏ kyun-dau ee.
My, cles nga ee.
— സൂട്ടിട് kyun-nop ee.
Other, we thou.
—— ജ്യാങ a- hkyā:.
——— തണ്ടാം ta-hkyās
—— ဘပါး။ ta-bās.
Others, was thou do.
အချားသူတို့။ a-hkyā: thoō dọ.
— တပါးတို့ ta-bās dọ.
Our, clossa ngā do ee.
—— നൂട്ടിയിൽ kyun-nop do ee.
——— ကျွန်တော်တို့၏ kyun-dāū dọ ee.
Ours, (the same as above.)
Own, αβως ko.
—— 38, mee-mee.
— ချင်း။ hkyings.
Self, ကိုယ်တိုε။ ko-deing.
—— 88. mee-mee.
She, an thoo.
Some, အချိုး a-hkyo.
TART III Digitized by GOOGle
TART III Digitized by (-0006

```
Some one, တစ္ခံတယောက်။ ta-tzon ta-
   youk.
——— thing, တစ္ခံတခု ta-tzon ta-hkoo.
Such, age tho.
—— ဤမည်သို့ \overline{e}\overline{e} mee tho.
—— ဤကဲ့သွိ• ēē gāy thọ.
That, & hto.
—— —ഗാം hto hā.
—— o$ ho.
Thee, ကိုယ်တော်ကို။ ko dāŭ go.
—— မင်းကြီး mings go.
—— သင်ကို• thing go.
—— နှင်ကြီး ning go.
Their, သူတို့ die thoo do ee.
Theirs, —————.
Them, သူတို့ကို thōō dọ go.
These, gial ee do,
They, သူတို့။ thoo do.
Thine, ကိုပဉ်တော်၏ ko-dāŭ ee
— မင်း၏။ mings ee. :
 —— မောင်းမင်း၏ moungs-mings éc.
—— နှင်၏။ ning ee.
This, go ee.
— သည်ဟာ။ thee ha.
```

Those, & hto do.
Thou, ωδ: mings.
οωρδεωδε. moungs-mings.
ωδ. thing.
εξ ning.
—— ကိုယ်ဘော် ko dāū.
Thy, ကိုယ်တော််၏ ko dāū ee.
— မင်း၏ mingr ee.
γεα• ning ee.
Us, ငါတို့ကို ngā do go.
— ကျွန်ုပ်တို့ကို kyun-nop do go.
We, റിറ്റിം ngā do.
—- നൂള് ട്രി kyun-nop do.
— ကျွန်တော်တို့။ kyun dāū dọ.
— ωοβ kyun dāū ma do.
What? အဘယ် a-bé.
—— ဘဟ າ ba-hā.
ဘဘ။ ba.
What, မည်း mee.
—— သည်း me'e the'e.
Whatever, ജന്റ്റ് a-kying.
Whether? ဘယ်သင်း။ bé things.
Which?
Digitized by Google

Who ? အဘယ်သူ။ a-bé thōo.
— ဘယ်သူ။ bé thōō.
Who, မည်သူ mee thoo.
Whoever, အကြင်သူ။ a-kying thoo.
Whom? အဘယ်သူကို။ a-bé thōō go.
ဘယ်သူကို• bé <i>th</i> oo go.
Whom, မည်သူကို mee thoo go.
Whose ? အဘယ်သူ၏။ a-bé thoo ee.
ဘယ်သူ၏။ bé th oo ee.
Whose, မည်သူ၏ moe thoo ee.
Ye, ကိုယ်တော်တို့။ ko-dāū dဂု.
— သင်တို့ thing do.
— မင်းတို့ mings do.
နှင်တို့။ ning do
You, ကိုပင်တော်တို့ကြီး ke dātī do go
— မင်းတို့ကို• mings do go.
—— သင်တို့ကို thing do go.
—— နင်တို့ကို ning do go.
Yours, (sing.) ကိုယ်တော်၏ ko dāū e
ပင်းထြီး mings ee.
——— သင်၏ thing ée.
—— (plural) ကိုယ်ခတဉ်တို့၏ ko da
ယင်းတိုင်္က minge do e
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Yours, (plural) හරින්ණ thing do ee. Yours, (plural) ෘරිනිනි ning do ee.

XXVIII. ADJECTIVES.

Aged, အသက်ကြီးသော• a-thek kyēēs Clean, အစင်• a-tsing. thau.

Alone, တရောက်တည်း• ta-youk tays.

Angry, 8တ်ဆိုးသည်။ tseit htsor thee.

Apt, නගෙරී a-tāū.

—— အသင့်• a-thing.

Awful, ကြောက်ဗွယ်• kyouk-hboé...

Bad, \$\pi_s htso:.

—— မကောင်း ma-koungs.

Base, ယူတ်• yot.

Best, အကောင်းဆုံး။ a-koungs-htzon.

Big, ന്റ്രുംബാം kyee: thau.

Bitter, ລາເລລີ hkār thee.

Black, sand a-nek.

Blind, မျက်8ကန်း myek-tsee gans.

Blue, GoGor pyā-byā.

Blunt, တိုးသည်။ tons-thee.

Bold, age yay-ying.

Brave, age yay-ying.

Broad, အကျယ်း a-kyé.

Cheap, အဘိုးနည်းသည်။ a-bor nays thee. Early, စောစော။ tsau-tzau. Digitized by Google

Clear, ကြည်လင်သည်။ kyee ling thee.

Cold, ချပ်သည်။ hkyam thee..

Cool, ငသည်း ay thee.

Crazy, sage a you.

Cross, 80009 tseit to.

Cruel, ကြှိပ်းကြွတ်။ kyams-gyot.

—— ရက်စက်။ yek-tsek.

Dark, and meik.

—— ფინ• hmoung.

Deaf, နားပင်းသည်။ nās pings thee.

Dear, အမြီးကြီးသည်။ a-hpos kyēēs thee.

Deep, အနက် a-nek.

Dim, soi a-hmon.

Dirty, we nyit.

Dizzy, Q: moos.

Dry, sege a-thoay.

——- အခြောက်။ a-hkyouk.

Dumb, အသော• ā-thau.

Easy, လွယ်။ loé.

Empty, 900000 lut-lat.

Even, Sanyee.

Every, Aleings.

Exact, သေချားသော thay hkya: thau. Last, နောက်ဆုံး။ nouk-htzons.

Far, မေးသည်။ ways thee.

Few, နည်းသည်။ nalys thee.

Firm, 88, hkeing.

Fit, soons a-tau.

___ အသ**ို**။ a-thing.

Flat, sayos a-pyas

Foul, ညစ်သည်။ nyit thec.

___ နောက်သည်။ nouk thee.

(flad, ત્રુદેભ \$કા shwing-lane.

____ ဝမ်းမြောက်။ wams-myouk,

Good, നോറ്പ kounga

Great, Su kyee:.

Green, 85% tseim:

Hard, won mā.

—— ാന് hkek.

Heavy, coss lays.

High, Go mying,

Digitized by Google

Hot, qu poo.

Lame, ခြေခွာင်း hkyay htsun,

Large, ത്രും gyee:

Late, နေသတ်တျ။ nouk kya.

Lazy, 988 pyings.

Lean, 88" pein.

Least, အငယ်ဆိုး။ a-ngé htzon:

· Left, လက်ဝဲ၊ lek-way.

📑 Less, အငယ်။ a-ngé.

ે Light, cળી pay.

ે Light, အတူတူ။ a-tōö döo.

Long, san shay.

Loose, කොරි hkyoung.

[thau.

Loud, မာသံကြီးသော။ a-than k*y*ēē:

Low, &Se neim.

Mad, Agan a-yoo.

Many, အများ။ a-myas.

Moist, စွတ်သည်။ tsut thee.

____ နိုသည်း tso thec.

Near, saga a-nēe:.

ອລອວ**8**ເ ຄ-ນຊົະ.

Needy, ωδεφ. htsing:-yāy. New, ωωδ. a-thit. Next, ωξιωοδ. a-nēēs a-tsap.

Old, အိုး o. —-- အသက်ကြီး။ a-thek gyeer.

Poor, ωδιά htsings-yay.
Pure, ωβηδε than-shings.

Rapid, အတျင်း a-lying.
—— အမြန်း a-myan.
Raw, 8၆ း tseims.
—— မမည်း ma hmay.
—— မကျေမနပ်း ma-kyay ma-nap.
Red, အနီး a-nēē.
Right, အမှန်း a-hman.
—— အဟုတ်း a-hot.
—— hand, လက်ရား lek-yā.

Same, නගුතු a-tōō dōō.

— අදි lees-goung.

Short, නි to.

Ripe, မည့္ hmay.

Round, အလိုး။

Digitized by Google

Sick, မမာ ma-má.
— နာသည်။ nā thee.
Slow, အနေး။ a-hnayt.
Sly, ဇိမ္မာ။ leim-mā.
Small, အငယ်။ a-ngé.
Soft, အရော့၊ a-pyaņ.
—- နည်။ noo nyaņ.
Sour, ရည်။ hkyeen.
Stiff, ရိုင်။ hkeing.
—- ခံ။ hkaň.
Still, ထိတ်ဆိတ်။ hteit-htseit.
Sweet, ချ။ hkyo.
Swift, အလျင်အြား a-lying a-myan.

Tall, ηξι mying.
Thick, φι htōō.
Thin, ωι pas.
Tight, σηδι kyap.
Tough, βδωνι hkeing mā.
True, ωφξι a-hman.
—— ωσρδι a-hot.

Warm, ສິດລະ eik.
Weak, ສາະເວດງາ ā:-lyaų.
— ສາະເວີຍ ā: ma-shee.
Original from

Weary, ພວາ —— ညောင်∗ nyoung. Wet, gos. tsut. ——— 8" tso. White, GG. hpyoo-hbyoo.

Wide, প్రాయ్ kyé. Wild & Sen yeing. Wise, ບညှာရှိ pin-yā shee.

Young, အသက်ငယ်။ a-thek ngé.

wun hkan

XXIX. VERBS.

Abandon, ၉န်ပြစ်သည်။ tsun pyit thee. Acknowledge, ဝန်ခံသည်။ ——— ပြစ်ထားသည်။ pyit htas thee. Abate, လျော့သည်။ lyau thee. Abet, အားပေးသည်။ ās pays thee. Abide, နေသည်။ nay thee. —— စောင့်နေသည်။ tsoung nay thee. Acquit, လွှတ်သည်။ hlut thee. Abolish, ပယ်ရှင်းသည်။ pé shings thec. pays thec. Abound, ပေါများသည်။ pau myās thee. Act, ပြုသည်။ pyoo thee. Abscoud, တိမ်းရှောင်သည်။ teims shoung --- -- လုပ်သည်။ pyoo lop thee. thee. Abuse, ဆဲရေးသည်။ htsay yay: thee. Accept, ခံယူသည်။ likan yōō théc. ____ ဝန်ခံသည်။ wun hkan thee. Accompany, အတူလိုက်သည်။ a-tōō leik h thee. Accuse, gogaan tsup tsway thee. Ache, ကိုက်သည်။ keik thêe.

Digitized by Google

thee. Acquainted with, to be, သိကျွှန်းသည်။ thee kyum: thee. Acquire, ရသည် ya thee. Able, to be, ရှိုင်သည်။ hneing thee. — ချမ်းသာပေးသည်။ hkyama tha Add, ပေါင်းသည်။ poungs thee. —— ဆက်သည်• htsek thee. — ထပ်သည်။ htap thee. Admit, ဝနီဒီသည်း wun hkan thee. Admonish, ജ്യച്ചാക്ട് htsom-ma thee. Adore, ကိုးကွယ်သည်း kos goé thee. Advance, တိုးတက်သည်။ tos tek thée. Aid, ကူညီသည်။ kōō nyēē thee. UNIVERSITY OF MICHIGAN

Aid, ထောက်ပင့်သည်။ htouk ping thee. Bathe, ချေချိုးသည်။ yay hkyo: thee. Answer, ပြန်ပြောသည်။ pyan pyau thee. Be, to be, ရှိသည်။ shee thee. —— မြေသည်။ hpyay thee. Appear, ပေါ်သည်း pāū thee. Applaud, ခြီးမွှပ်းသည်. hkyee: mums Beat, ရိုက်သည်။ yeik thee. thee. Appoint, ခန်တားသည်။ hkan htas thee. —— နက်သည်။ hnek thee. Arise, ထသည့် hta thee. Arrange, ၛၹၹႄသည်။ pying htsing Become, ြစသည်။ hpyit thee. thee. Arrest, ပပ်ိဳးဆီးသည်။ hpams htzees thee. Arrive, ရောက်သည်။ youk thee. Ascend, တက်သည်။ tek thee. Ask, တောင်းသည်။ toungs thee. Assemble, စုဝေးသည်။ tsoo ways thee. Assist, ကူညီသည်။ kōō nyēē thee. — မစသည်။ mā-tzā the e. Attain, ရသည် ya thee. —— မသည့်• mee thee. Avoid, ရှောင်သည်။ shoung thee. တိမ်းရှောင်သည်။ teims shoung thee. Awake, \$: 202 nos thee. Awaken, နူးသည်။ hnos thee.

Digitized by Google

——— ဖြစ်သည်။ hpyit thee. Bear, ခံသည် hkan thee. —— ထင်ရှားသည်။ hting shās thee. —— ထပ်းရှက်သည်။ htams yuek thee. — ပုတ်သည်။ pot thee. —— ထောင်းသည်။ htoungs thee. Begin, (to work,) လုပ်စပြသည်။ lop tsa pyoo thee. Beguile, လှည့်စားသည်။ hlee tzās thee. Behold, ကြည့်သည်, kyee thee. ——— ရှာသည်။ kyee shoo thee. Believe, ယုံသည်။ yon thee. —ကြည်သည်• yon kyee thee. Belong, ක්රියානි htseing thee. — စပ်ဆိုင်သည်။ tsap htseing thee. Bend, v. a. ညွှတ်သည်။ hnyut thee. — v. n. ညွတ်သည်။ nyut thee. ——— ကွေသည်။ koay thee. Beseech, တောင်းပန်သည်။ toungs pan thee. thee. Bind, ချည်နှောင်သည်။ hkyee hnoung

Bite, ကိုက်သည်။ keik thee.
Blame, အပြစ်တင်သည်။ a-pyit ting thee.
Bloom, ဗွင့်သည်• pwing thee.
Blow, မှတ်သည့်• hmot thee.
—— (as wind,) တိုက်သည်• teik thee.
Blunder, မှားသည်။ hmās thee.
Boast, ഠിന്റ്രാ:သည်• wā kyuās thee.
Boil, ဆူသည်။ htsoo thee.
— v. a. ပြတ်သည်• pyot thee.
Borrow, ငျေးသည်။ hkyays thee.
ငှါးသည်။ hngā: thee.
Break, ကျီးသည် kyor thee.
—— ခွဲသည်။ hkoāy thee.
— မြိုသည်။ hpyo thee.
—— ဖဲ့သည်။ hpay thee.
—— ဖြတ်သည်။ hpyat thee.
Bring, ယူခဲ့သည်။ yōo hgay thee.
Build, ဆောက်သည်။ htsouk thee.
Burn, v. n. လောင်သည်။ loung thee.
—— v. a. ရှိသည်• shọ thee.
Bury, မြေမြေဝီသည်။ myay hmyop thee.
— သင်းပြဟြသည်။ things gyo thee.
—— ဖျတ် ကြည်း သင်းပြုဟ် သည်။ lapot
kyee: thing: gyo thee.
Buy, ဝယ်ီသည်။ wé thee.

Digitized by Google

Buy, ဝယ်ထူသည်။ wé yōō thee. Calculate, တွက်သည့် twek thee. Call, ခေါ်သည် hkāū thee. Carry, ထမ်းရွက်သည်။ htams yuck thee. —— away, ယူသွားသည်။ yōō thwās thec. Cast down, ချသည်။ hkya thee. — ပြစ်ချသည်။ pyit hkya thee. Catch, ပမ်းဆီးသည်• hpams htzees thee ·Cease, စဲသည်။ tsāy thee. Change, လဲသည် lay thee. — ပြောင်း လဲ သည်။ pyoungs lay thee. Cheat, လိပ်လည်သည်။ leim lee thee. —— စည်းကဲသည်။ tseens lay thee. Cherish, ကျွေးမွေးသည့် kyuays muay: thee. Choose, ရေးသည်။ yuays thee. ___ ကောက် သည်။ yuays kouk __ ရာဟိသည်။ — hkyé thee. Chop, ခုတ်သည်။ hkot-thee. Claim, တောင်းသည် toungs thee. Cleave, ခွဲသည်။ hkoay thee. Climb, တက်သည် tek thee. Original from

Close, Soswas, peit thee. —— ဆိုသည်• htso thee. Coax, எழுமைவதி bkyau-may thee. Collect, ရရုံးသည်။ tsoo-မှုဂုဂံး thee. Come, လာသည်။ la thée. —— back, မြန်လာခုဆည်း pyan-la thee. - - - down, ဆင်းလှာသည်။ htsings-la thee. of wing ___ ာနောင္း အဆိုးကုပ္မိသည္။ hkyeens- Cook, ချက်သည်။ hkyek thee. Command, Hands mein thee. မှာ လို့က် သည်။ hma leik thee. Comprehend, နှားလည်သည်။ nas lay Conceal, ဂျက်မြီးသည်။ hwek shoe thee. ကား တို့မို့ချိန်သည်။ hteim hkyan — မြည်သည်။ myee thee. thee, Confine, a Sange hkyop thee. ချုပ်ထားသည့် hkyop htas thee. —-- ထိုသည်။ hlees thee. Conquer, & Caralin neing thee. PART III. Digitized by Google

Consent, သဘောတူသည်။ tha-hau too thee. —— - oှိခံသည်။ wun hkan thee. Consider, ဆုင်ခြင်သည်။ htsing hkying thee. — တို့္မ်ားစဘာသည္နှာ tseens tzās thee Construct, မြဲလုပ်သည်။ pyoo lop thee. Consult, တိုင်ပုင်သည့် teing ping thee. Continue, sacos nay thee. kap thee. — ပြတ်သည် pyot thee. out, ထွက်လာသည်။ htwek la Copy, စာထူးသည့်။ tsā koo; thee. thee. Count, ရေတွက်သည်။ yay twek thee. Create, ပုန်ဆင်းသည့် hpan htzing. thee. Cross, ကူးသည်။ kōō; thee. Crush, ကြိတ်သည်, kyeit thee. — 8 goသည်။ lipee lineip thee. thee, Cry, 8သည်။ ngo thee. — - ငိုကျွေးသည်။ ngo kyuays thee. Curse, ကျိန်ဆဲသည်။ kyein htsay thee. Cut, ဖြတ်သည်။ hpyat thee. —-- ခုတ်သည်• hkot thee.

Dance, ကသည် ka thee.
Dare, ဝံ့သည်• wun thee.
Deceive, ထည့်စားသည်။ hlee-tza: thee.
Decide, ဆုံးမြတ်သည်။ htsons hpyat thee.
tsee ying thee.
Delay, ဆိုင်းသည် htseings thee.
υξχωρί hping hnow thee.
Demand, တောင်းသည် toungs thee.
Demolish, မြေကိုသည်• hpyo hpyek-thee.
Deny, Company thee.
— ရှိသည့်• —— hkon thee.
Depart, ထွက်သွားသည်။ htwek thwas thee.
Deposit, အပ်ထားသည် ap hta: thee.
Descend, ဆင်းသည် htsings thee.
ဘက်သည်။ — thek thee,
Design, ကြသည် kyan thee.
—— ഉള്ളാള് — tsee thee.
Desire, ထိုသည်း lo-thee.
— ချင်သည်။ — hgying thee.
Destroy, ဗျက်သည်း hpyek thee.
வீல்வதி htsee: thee.
Detain, ရှုပ်ထားသည်။ hkyop htä: thee.
Detest, ágowal yun sha thee.

Digitized by GOOGIE

Detest, မုန်းထားသည်။ mons-htas thee. Die, သေသည် thay thee. Differ, Gosponson hkyas nas theo. Dig, openable toos thee. Direct, 920021002 hma htar thee. Disclose, ဖော်ပြသည်။ hpau pya thee. Discover, colless tway mying thee. Dismiss, စေလွှတ်သည်။ tsay hlut thee. - အရာကရသဦး a-yā ga hkyather. Dispute, ငြင်းခဲ့သည်။ nyings hkon thee. ——— လူဆိုသည်။ loo htso thee. Dive, ၎တ်သည္မ ngot thee. Divide, acouss hkoay way thee. —— ပိုင်းခြားသည်။ peings hkyas thee. —— രാദ്ദാഹ്വം way hnga thee. Do, ပြသည်။ pyoo thee. — ကျင့်သည်း — kying thee. Drag, ဆွဲသည်။ htsway thee. Draw, -Dread, ကြောက်သည်။ kyouk thee. — ထိတ်လန်သည်။ hteit lan thee. Dress, အဝတ်ဝတ်သည်။ a-wut wut the Drink, သောက်သည် thouk thee. Drive, နှင်သည်။ hning thee. ပောင်းသည်း moungs thee.

Drop, ကူသည်း kya thée. Dry, သွေလာသည်။ thoay la thee. Dwell, ရေသည်။ nay thee.

Eat, orsoppe teat thee. Elevate, ရှိပင့်သည်။ hkyee ping thee. —— - မြောက်သည်။ — hmyouk thee. Encircle, ပတ်သည်။ pat thee. ——— ဗိုင်းသည်• weings thee. ____ ရှစ်သည့်• yit thee. ____ ဝန်းသည်။ wuns thee. Endeavour, ကြီးစားသည့်။ kyot-tzät thee. — ရောင်သည်။ shoung thee. Endure, ခံသည်။ hkan thee. Enter, ဝင်သည်။ wing thee. [thee. Fold, ခေါက်ဆည်။ hkouk thee. Entreat, တောင်းပန်သည့် toungs pan- Follow, လိုက်သည့် leik thee. Erect, တည်ထောင်သည်။ tee htoung thee. Forbid, မြစ်တားသည်။ myit ta: thee. Err, များသည်။ hmās thee. — - രുവാളം loay thee. Escape, ပြေးသည်။ pyays thee. ——— လူတ်သည်။ — lut-thee, Exchange, ထဲသည်။ lay thee. Excite, ရှိလောဉ်သည်။ hnos htzaŭ thee. Furnish, ရှင်ဆင်သည်။ pying htsing thee. —— တို့က်တွန်းသည်။ teik tuns thee, Digitized by Google

Exist, Goods hpyit thee. Expel, နှင်ထုတ်သည့်။ hning htot thee. Extract, နှတ်သည်။ hnot thee.

Tall, നൂവည് kya thee. Fear, ကြောက်သည်။ kyouk thee. Feed, ကျေးသည် kyuays thee. — ကျေးမွေးသည်း kyuays muays thee. —— oosသည် tsās thee. Feel, စမ်ိဳးသည္။ tsame thee. Find, ထွေသည်း tway thee. Flee, ပြေးသည်။ pyays thee. Fling, ပြစ်သည့် pyit thee. . | ----- : htsee: ဟန္ —— han Forget, မေ့လျော့သည်။ may lyau thee. Forsake, globand tsun pyit thee. Evade, တိမ်းရောင်သည်။ teime shoung Frighten, ခြောက်လှန်သည်။ hkyouk hlap thee.

Gain, නලින්දෙනනී a-myat ya thee.
ရသည်း ya thee.
Gather, ဆွတ်သည်း htswut thee.
ရွေသည်။ hkuay thee.
Get, ရသည် ya thee.
—————S∞2 ya mee thee.
Give, cos and pays thee. [thee.
Glad, to be, godfing shwing lans
——— ဝမီး သာ သည်။ wums the thee.
— പ്രോനിയാക്കി wams myodk thee.
Glitter, အရောင်တောက်သည်။ á-young
touk thee.
— ထွက်သည်။ a-young thwek
thee.
Go, ဆွားသည်း thwas thee.
Govern, အုပ်မြီးသည်။ op tsos thee.
— ခြေင်သည်၊ téeé ying thee.
ဘြေးရသည်။ a-tsos ya thee.
Grind, ကြွတ်သည်။ kyeit thee.
Grow, ogspression to poas thee.
Hang, ဆွဲထားသည်။ htsway htas thee.
Happen, Gogoopfe heyit his thee.
Hear, ကြားသည်။ kyās thee.
Hearken, နားထောင်သည်။ nas htoung
thee.

Hearken, နှားခံတည်း nār hkan thée.
Help, မစသည်း ma-tza thee.
— ကည်သည်း k ਹ ny ee free.
Hew, ခုတ်သည်• hkot thee.
Hide, ရက်ထားသည်။ hwek hits thee.
6805 koé
Hinder, නිහෝනනි hisees the thee.
က်မှု ကန် —— han ———
Hire, gland high thee.
Hit, objective hiteé hiteik thee.
Hold, ශ්රිනානු keing flige.
Hurt, နာတေသည်း na tzay thee.
Incite, နှိုးတော်သည်။ hhơs h ôzáü thee.
Incite, ရှိုးတော်သည်။ hhos hizati thee. — တိုက်တွန်းသည်။ teik tüns thee.
တြက်တွန်းသည်။ teik tüns thee.
— တိုက်တွန်းသည်။ teik tüns thee. Inform, ကြားမြောဆည်။ kyās pyan thee.
— တိုက်တွန်းသည်။ teik tüht thee. Inform, ကြားမြောဆည်။ kyās pyau thee. Inquire, မေးမြန်းဆည်။ mays myans thee.
— ගිනිනුණිනනි teik ture thee. Inform, ကြားမြောဆည် kyāi pyau thee. Inquire, பேழிண்ணி may: myani thee. — ඉංහෙනුනි sha histry thee. — லிலைவறி teit histy thee. Intend, ကිනුනි kyan thee.
— ගිනිනුණිනනි teik ture thee. Inform, ကြားမြောဆည် kyāi pyau thee. Inquire, பேழிண்ணி may: myani thee. — ඉංහෙනුනි sha histry thee. — லிலைவறி teit histy thee. Intend, ကිනුනි kyan thee.
— တိုက်တွန်းသည်။ teik tün thee. Inform, ကြားမြောဆည်။ kyās pyaŭ thee. Inquire, မေးမြန်းဆည်။ may: myant thee. — ရှာဗွေသည်။ sha hiteay thee. တစ်ဆေးသည်။ teit hitays thee.
— တိုက်တွန်းသည်။ teik tūnis thee: Inform, ကြားမြောဆည်။ kyās pyan thee. Inquire, မေးမြန်းဆည်။ mays myans thee. — ඉංහෙනුනි sha hivay thee: — စစ်ဆေးသည်။ tait hisays thee. Intend, ကြိုသည်း kyan thee. — అကోగ్రేమమ్మి kyan thee.
— တိုက်တွန်းသည်။ teik tūn thieb. Inform, ကြားမြောဆည်။ kyāi pyau thieb. Inquire, မေးမြန်းဆည်။ mays myane thieb. — ရှာဗွေသည်။ sha histay thee. — စစ်ဆေးသည်။ teit hisays thee. Intend, ကြိသည်။ kyan thieb. — အကြိရှိသည်။ a-kyan shee thee. Interrupt, ဆီးတားသည်။ hister tas thee.

Digitized by Google

Invite, ဗိတ်သည်း hpeit thee.
— ပင့်သည်• ping thee.
Join, ဆက်သည်း htsek thee.
— အပြာသည်။ tsap thee.
Judge, ဆုံးမြတ်စီရင်သည်။ htsens hpyat
tsee ying thee.
ቻ ump, ခုန်သည်။ hkon thee.
Keep, ထားသည်။ htai thée.
—— တောင့်သည်း tsoung thee. Lithee.
——————————————————————————————————————
Kick, sofman kan thee.
—— ന്യോനിയാളിം kyouk thee.
Kill, သတ်သည်။ that thee.
Kindle, පිෘතුිපතු meer hayee thee.
Knock, (rap) ခေါက်သည်။ hkouk thee.
(hit) ထိခိုက်သည်။ htee hkeik
thee.
Know, 2022. thee thee.
——— பெடுவதி thee mying thee.
—— നൂടിയാളിം thee kyums thee.
—— မှတ်မိသည်။ hmat mee thee.
Laugh, ရယ်သည်း yé thée.
PART III Digitized by Google

Learn, သင်သည် thing thee. Leave, ထွက်သွားသည်။ htwek thwas thee. Lend, ஷேல்ஜி hkyays thee. ____ ငြးသည်။ hngās thee. Lie down, လျောင်းသည်း lyoungs thee. — တိုးထိုးနေသည်။ tons lons nay thee. Lie, ဗုသာစကားမြောသည့် moo-tha tsagas pyau thee. [pyau thee. —- ကၸိကပာပြောသည်။ ka-lee-ga-ma Lift, ကြွသည်• kyua thee. — ခြသည်• hky हर thee. Light, ထုန်းသည်။ htung thee. — സര്ഭരോഹ്വം lings tray thee. —— ညှိသည်။ hnyee thee. Like, ကျက်သည်။ kyeik thee. ____ **36**യന്യെട്ടിം hnit thek thee. Listen, နှားထောင်သည်။ nās htoung thee. Live, အသက်ရှင်သည်။ a-thek shing thee. Lock, သော့ခတ်သည် thay hkat thee. Lodge, တဲ့နေသည်။ tay nay thee. —— တည်းခိုသည့်။ tees hko thee. Look, ကြည့်သည်။ kyee thee. ——ရှသည်း k*y*eie shoo theie. Loosen, လျော့သည်။ lyau thee.

Lose, ပျောက်သည်။ pyouk thee.	Meed' chalcooms to ukhink
Love, அ6ல்லி hkyit thee.	Note, မှတ်သည်။ hmat thee.
Lower, နှိမ့်ရသည် hneim hkya thee.	—— — သားသည် း — <i>th</i> āː
— ယုတ်စေသည်။ yot tzay thee.	—— — ထားသည်။ — htts
•	Nourish, ကွေးမွေးသည်း kyus
Make, လုပ်သည်း lop thee.	
Mark, မှတ်သည်။ hmat thee.	Number, ရေတွက်သည်။ yay t
——— ထားသည်း hmat htás thee.	
യാഃയള്ം thās thée.	Obey, နားထောင်သည်။ nās hto
Measure, တိုင်းသည်း teings thee.	Observe, ကြည့်မှတ်သ ဉ် • k yေ
——— ထွာသည်။ — htoā thee.	Obstruct, ဆီးတားသည်• htsee
Meet, ထွေသည်။ tway thee.	Obtain, ရသည် ya thee.
—— - ന്രാക് kyon thee.	Occur, ဖြစ်လျှာသည်။ hpyit his
டு வெற்ட mying thee.	Offer, လေးသည်။ pays thee.
Mistake, မှားသည်း hmās thee.	—— ဆက်သည်း htsek thee.
രൂയമ്പ് loāy thee.	—— യ്യാക്രീ hloo thee.
Mix, ရောရှောသည်။ yau hnau thee.	Open, grade howing thee
Mortgage, ပေါင်ထားသည်။ poungs hta:	Order, 898029 tees-ying t
	—— မှာသည်" hmā thee.
Move, v. a. ရွာသည်း shuay thee.	—— မြိုသည် mein thee.
ယူသွားသဉ်း yoo thwas thee.	Own, ဒိုင်လည်း Peing thee.
v. n. လှှပ်သည်။ hlop-thee.	—— (admit) ဝန်ဗီသည့် wun i
പ്രൊഹ്ലം ynay thee.	
• • •	Pawn, ပေါင်သည်။ poung thee
na lo yuay a-thay that thee.	Pay, ဆပ်သည့် htsap thee.
Digitized by Google	UNIVERSITY OF MICHIGAN

Need, လူချင်သည်။ lo hgying thee.
Note, မှတ်သည်။ hmat thee.
— သားသည်• — thā: thêe.
თാഭവည്။ — htts thee.
Nourish, ကွေးမွေးသည်း kyuays muays
thee.
Number, ရေတွက်သည်။ yay twek thee.
Obey, နားထောင်သည်။ nās htoung thee.
Observe, ကြည့်မှတ်သ ဉ် k yေ hmat thee.
Obstruct, ဆီးတားသည်း htsees tas thee.
Obtain, ရသည် ya thee.
Occur, ဖြစ်လျှာသည်။ hpyit his thee.
Offer, ပေးသည်။ pays thee.
—— യന്യാളം htsek thee.
—— സ്റ്റാക് hloo thee.
Open, ghowing thee.
Order, 898029 teee-ying thee.
—— မှာသည်" hmā thee.
ട്ടുവളം mein thee.
Own, မိုင်သည်း Peing thee.
—— (admit) ossazze wun hkan thee.
Pawn, ပေါင်သည်။ poung thee.

Pay, ထာပိပေးသည်။ htsap pays thee.
Peep, ချောင်းကြည့်သည်း hkyoungs kyee
Perceive, 28βδωω thee mying thee
— ရသည်။ — ya thee. Perform, ပြသည်။ pyoo thee.
———- လူပိသည်။ lop thee.
Petition, လျှောက်သည်။ shouk thee.
တောင်းပန်သည်း toungs par
Pick, egremondoops ynay: kouk thee.
Pierce, quode tsoot thee.
eပဘက်သည်။ hpouk thee.
Place, ထည့်သည် htay thee.
—— ထားသည်။ htas thee.
——— ထည့်ထားသည်။ htay htas thee.
Plant, ရက်သည်။ tseik thee.
——— ပျိုးသည်။ —— pyos thee.
Play, തഠാഃവညം ka-tzās thee.
—— (gamble) လောင်းတမ်းကစားသည်း
loungs dams ka-tzās thee.
Pluck, ဆွတ်သည်။ htsut thee.
Postpone, အထားသည် shuay htes thee.
Pound, ထောင်းသည်း htoungs thee.
Pour, apstands thus thee. Digitized by Google

Pour, လောင်းသည်။ loungs thee. မှ Praise, ခြီးမွှမ်းသည်။ hkyees mums thee. Pray, ဆုတောင်းသည်။ htsoo toungs thee. Preach, တရားဟောသည်း ta-yas hau thee. Prepare, 96 ဆင်သည် pying htsing thee. Press, }Saap hneip thee. —— မတည်။ hpee thee. n Prevent, ဆီးတားသည်။ htsee: tas thee. ____ ഗൂ ----- han -----Print, ပုံနှိပ်သည်။ pon hneip thee. Purchase, ဝယ်သည်။ wé thée. ——— ဟူသည်။ — yoo thee. Push, တွန်းသည်။ tuns thee. —— ထိုးသည့်• — htos there. Put, ထားသည်• htas thee. — തല്ല് — " htay ——— ---- off ഏതാം വാളിം shuay htae thee, Put on, ဝတ်သည်• wut thee. - out, သတ်သည်း that thee. Quarrel, afagosofe yan htway thee.

Quench, သတ်သည်။ that thee. [thee.

----- oδημή from tait thee.

UNIVERSITY OF MICHIGAN

Question, မေးမြန်းသည်။ mays myans

Quit, ထွက်သွားသည်။ htwek thwas thee.	Remember, သတိရသဦး tha-dee ya thee.
	Remove, v. n. ခြေသည်။ yuay thee.
Rain, မြယ်းရှာသည်။ mos yua thee.	——— ပြောင်းဆွားသည်• pyoungs
Raise, ന്രാഹ് kyua thee.	thwas thee.
—— ရှိသည်• hkyee thee.	— v. a. ရှာသည်။ shuay thee.
Ram down, ထိုးသည်။ htos thee.	Revel, ဆုတ်သည်။ htsot thee.
နက်သည်း hnek thee.	Rent, glange hngar thee.
Reach, 9യാളം hmee thee.	Repair, ပျင်ဆင်သည်။ pying hising thee.
—— ရောက်သည့်• youk thee.	— ပြပျင်သည်။ pyoo pying thee.
Read, ဖတ်သည်။ hpat thee.	Repeat, ဆိုပြန်သည်။ htso pyan thee.
Reap, မိတ်သည်။ yeit thee.	— ပြန်ပြောသည်။ pyan pyau thee.
Recede, ဆုတ်သည်။ htsot thee.	Reply, ပြေသည်• hpyay thee.
Receive, മധ്യാည് hkan yoo thee.	— တူခြေသည်။ too hkyay thee.
——- လက်ခံသည်, lek hkan thee.	Represent, အစီရင်ခံသည် a-tsee ying
Reckon, റ്റേതുനിച്ചും yay twek thee.	hkan thee.
Recognise, မှတ်မသည်။ hmat mee thee.	Respect, ရှိသေသည် yo thay thee.
Recollect, သတိရသည်။ tha-dee ya thee.	——— ထောက်ထားသည်း htouk htes
Rejoice, ဝပ်ိမြောက်သည်။ wams myouk	thee,
thee.	
— ရှင်လန်းသည့်။ shwing lans thee.	Return, လာပြန်သည်။ la byan thee.
	Reveal, မော်ပြသည်။ hpāu pya thee.
—— ထိုက်သည်။ — leik thee.	Ride, 8:202 tees thee.
Remain, ஷேவஹி nay thee.	Rise, ထသည်။ hta thee. [thee.
· ·	— (as the sun,) ထွက်သည်း htwek
Remember, မှတ်8သည်။ hmat mee thee. Digitized by GOOGIC	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,

Rob, လူယူသည်း loo yoo thee.
Roof, နုသည်း mos thee.
Rub, gတ်သည်း put thee.
— တိုက်သည်း teik thee.
— သုတ်သည်း that thee.
Rule, အစိုးရသည်း a-teos ya thee.
— စိုင်သည်း tee ying thee.
— အုန်ရုံသည်း op hkyop thee.
Run, မြေးသည်း pyays thee.

Save, ကမာ်တစ်သည်း ké ting thee.
———သော်သည်း pyays thee.

Seize, ဖမ်းမိသည်။ hpams mée thee.

Digitized by Google

Seize, ဖြေးဆီးသည်။ hpamis tzees thee. Select, ရွေးကောက်သည်း yuay: kouk thee. — ချယ်ဘည်။ yuáy s hli yé thee. Sell, ရောင်းသည်။ youngs thee. Send, စေလွှတ်သည်း tsay lilut thee. Separate, house some his states. — မိုင်းခြားသည်။ peings hkyās thee. Serve, အစေခံသည်။ a-tsay hkan thee. ------- အမှထမ်းသည်း a-hmoo htams thee. Set, ထည့်ထားသည်။ htay htas thee. — (plant,) ဗိုက်သည်။ tseik thee. Sever, ဖြတ်သည်။ hpyat thee. Sew, ချပ်သည်။ hkyop thee. Shake, ထုပ်သည်။ hlop thee. —— σβ—— ton —— [thee. dust,) ခါသည် hka thee. Sharpen, (point,) a scale hkyuns thee. ——— (an edge,) ဆွေးသည်။ *th*eays thee. [thee. Shine, အရောင်ထွက်သည်။ a-young htwek $------ ထွန်းသည်။ htuns the <math>\hat{e}_*$ thee. ——————————————————————— thee. Shiver, တုန်လျှပ်သည်။ ton him thee.

Shove, ထွန်းထိုးသည်း tum htos thee.
Shout, ကော်ပာစိသည်• au hit thee.
—— ကျွေးကြော်သည်။ kyuays kyāt
Show, Gazi pya thee. [thee.
—————————————————————————————————————
cos βωρδι hi āū pya thee.
Shun, ရှောင်သည်း shoung thee. [thee.
— တိပ်း ရှောင် သည်• teims shoung
Shut, ဗိတိသည်။ peit thee.
— ဆိုသည်• htso thee.
Sign, လက်မှတ်ထိုးသည်။ lek henat htos
thee. {hkyit thee.
— ကြက်မြေခြစ်သည်။ kyek hkyay
Sink, နδωည် nit thee.
Sit, ထိုင်သည့်။ hteing thee.
Slash, ခုတ်သည်။ hkot thee.
Slay, သတ်သည်။ that thee.
— မြတ်သည်။ that hisyat thee.
Sleep, အပ်သည်။ eip thee.
— မြော်သည်။ eip pyan thee.
Slit, ညှင်းသည်။ hnyings thee.
—— ဟက်သည်• hek thee.
Smell, အနှံရသည်။ a-nan ya thee.
—— ခံသည်။ —— hkan thee.
Smite, ရိုက်သည်း yeik thee.
Digitized by Google
0

Smite, ပုတ်သည်။ pot thee.
—— ခတ်သည်။ hkat thee.
—— ှက်သည်။ hnek thee.
Solicit, တောင်းပန်သည်။ toungs pan thee.
Sow, ကြသည် kyay thee.
Speak, ပြောသည်။ pyau thee.
—— ဆိုသည်။ htso thee.
Split, v. a. ခွဲသည့် hkoay thee.
— v. n. ന്റാഫ്ലം koāy thee.
Spread, ၁င်းသည်။ hkings thee.
Sprinkle, မြန်းသည်။ hpyane thee.
Squeeze, ညှစ်သည်။ hnyit thée.
Stab, ထိုးပောက်သည်။ htor apouk thee
Stand, 90000 yap thee.
— မတ်တတ်နေသဉ် mat-tat nay thee
Start up, ယုတ်ခနဲထသည် yot-hka-naj
hta thee
— လန်းနီးသည်။ lans not thee.
Stay, နေသည်• nay thee.
Steal, မိုးသည်။ hkor thee.
ယူသည်း hkor yee thee.
Stop, ရပ်တန်သည်။ yap tan thee.
Strike, မြက်သည်။ yeik thee.
—— ပုတ်သည်း pot thee.
Strip, ခွတ်သည်။ hkyut thee.

Strip, Acors howing thee.	7
Strive, Beosen by kyes tras thee.	7
Buck, ရှိသည်• tso thee.	_
Suffer, ခံသည်။ hkan thee.	_
Summon, geofoxée hkya hkáu thee.	7
	_
Surpass, ထွန်သည်။ lun thee.	1
—— သာသည်။ tha thee.	_
Surround, ဝန်းရဲသည်။ wunt yan thee.	1
—— ပိုင်းဝန်းသည်• weings wuns	-
thée.	r
Survey, မြေပြင်းသည်။ myay teings thee.	
—— တိုင်းထွာသည်။ teings htoā thee.	r
Swallow, എയ്യ്. myo thee.	-
ு Swear, வின்றவதி kyein htso thee.	7
—— ကျ ာ်းကြ င်သည် း k yamz keing thee.	
Sweat, ခြေးထွက်သည်း hkydays htwek	7
thee.	7
Swell, ရောင်သည်• young thee.	7
• •	7
—— ပောင်းသည်။ hpoungs thee.	1
— ဗူးသည်း hpoor thee.	-
Swim, ရေကူးသည် yay koot thee.]
Swoop, သုတ်သည်း that thee.	-
	! -
Take, ယူသည်။ yoo thee. [thee. — away, သူသွားသည်။ yoo thwa:	
— away, യുപ്പാംയည്ളം yoo thwa:	1
Digitized by Google	-

Talk, စကားပြောသည်။ tsa-gās pyāŭ thee.
Tarry, သေည် nay thee.
— ဆိုင်းသည်။ htseings thee.
— ဖင့် သည်း hping hnoay thee.
Teach, ωδηωώ thing hkya thee.
—— သွန်သင်သည်။ thun thing thee.
Tear, ဆုဘ်သည်း htsot thee.
Tell, இசைல் pyāū htso thee.
— ന്രാല്യോയപ്പി. kyas pyan thee.
Terrify, ခြောက်ထွန်သည်• hkyouk hlan
thee.
Think, ထင်သည်• hting thee.
—— - എത്യാള് hting hmat thee:
Threaten, ခြိမ်းခြောက်သည်။ hkyeims
hkyouk thee.
Throw, Gonzo pyit thee.
Thrust, ထိုးသည် hto: thee. [thee.
Thunder, မိုတ်းမြန်းသည်း mot hkyons
Tie, ရှည်သည်။ hkyee thee.
—- —- နောင်သည်။ hkyee hnoung thee.
Tired, to be, မောသည်။ mau thee.
———သောင်းသည်။ nyoungs thee.
—— ပင်ပန်းသည်။ ping bans
thee.
Touch, ထိသည်။ inter thee.

Original from

Trample, နင်းသည်။ nings thee. ——- နှိုင်နင်းသည်။ hneip nings thee. Transfer, ကွဲထပ်သည်။ hloay ap thee. ——— -- ပေးသည်၊ —— pays thee. Transgress, လွန်ကျူးသည့် hlun kyōos [thee. thee. Translate, အနက်ပြန်သည်။ a-nek pyan Transmit, ပေးလိုက်သည်း pays leik thee. Travel, ခရီးဆွားယည်း hka-ree: thwas thee, Tread, နင်းသည်။ nings thee. Tremble, တုန်သည်း ton thee. —— လျှော်သည့်။ ton hlop thee. Twist, ကျစ်သည့် kyit thee. Value, အမြီးပြတ်သည်။ a-hpos pyat thee. yer, နောင့်ရှက်သည်။ hnoung shek thee. Unbind, ပြည်သည်။ hpyee thee. Undergo, ခဲ့သည်။ hkan thee. Understand, နှားလှည်သည်။ nās lay thee. Undress, အဝတ်ချွတ်သည်။ a-wut hkyut Unfasten, ဖြည်သည်။ hpyee thee. Untie,

Digitized by Google

Uphold, ထောက်ပင့်သည်။ htouk ping Use, sienzy, thons there. [there. ———— cooses of thom's hisowng thee, Wait, & Examine htseings thee, —— စောင့်နေသည်။ tsoning nay thee. —— ငှံလင့်သည္တို့ ngan ling thee. Wake, Prange no: thee. Walk, လည်သည်း lay thee. thwas thee, Wander, လူညီသွားဆည်း blee thwas thee. Ward off, ကာသည် kā thee. ————— வில்லகு kā hteed thee. Warn, သတိပေးသူညီ။ tha dee pays thee. Wash, သေးသည်။ htsays thee. ----- လျှော်သည်။ shāū thee. Watch, တောင့်နေသည်။ <u>troung</u> nay thee. Wear away, grands pung thee. Weave, ရက်သည်။ yek thee. Weep, gazze ngo thee. – မျက်ရည်ကျသည်။ စာyok **y**ee ky thee. Wet, ဆွတ်သည်• htsut thee. ---- to be, ဥတ်သည်း tsut thee. — မြသည်။ tso thee. Original from

Wipe, သုတ်သည်• thot thee. Wish, လိုသည်။ lo thee. ——— -- ချင်သည် lo hgying thee. ——— အလိုရှိသည့်။ a-lo shee thee. Write, ရေးသည်။ yays thee. Withdraw, ထွက်သွားသည်။ htwek thwais — စာရေးသည်။ tsa yays thee. Wither, ညိုးနှင်းသည်။ hnyos nums thee. Withstand, ခုခံသည်။ hkoo hkan thee. Yawn, သမီးသည်။ tham: thee. Work, လုပ်သည်။ lop thee. —— အလုပ်လုပ်သည်။ a-lop lop thee. Yell, အော်ဟစ်သည်။ āū hit thee. Worry, နောင့်ရှက်သည်။ hnouk shek thee. Yield, ဝနိခံသည်။ wun hkan thee. Worship, ကြီးကျွယ်သည်• kor goé thee.

Wrangle, ၅န်တ္မေသည်။ yan tway thee. —— ြင်းခုံသည်။ nying: hkon thee. Wrap, လိပ်သည်။ leip thee. thee. ____ ရေးသားသည် yays thas thee.

| ____ ဟသည် ha thee.

ADVERBS. XXX.

Ably, တတ်နိုင်စွာ tat hneing tzoā. About, an hgan. —— လောက်း louk. Above, (more than,) ച്യേറ് gyāū. 🗕 ഗറാം ma-ka. Abroad, ωξεμοι pying hmā. Abundantly, ന്റ്രധ്രമാം kyué wa tzoā. Afterwards, နောက်နောင် nouk noung. Again, တဖန်။ ta-hpan. —— — ကုန်း။ ta-hpan dons. Ago, အထက်က a-htek ga.

PART Digitized by Google

Alike, အတူတူ။ a-too-doo. Almost, on loo. Also, လည်း lees. Always, အစည်မြတ် a tseen ma pyat. အခါတိုင်း a-hkā deings. Any-where, တခုခုသောအရပ်၌။ ta-hkoohgoo thau a-yap hneik.

Backward, දොන්නු nouk tho. Before, නඉරි**ෆා a-ying ga.** Besides, qεωεί lees-goung pying. By and bye, ခဏနေပြီးမှ lika-na nay Here, သည်မှာ thee hmá. pyces hma. Hereafter, နောင်ကာလ no

Certainly, အတပ်အမှန်။ a-tap a-hman. Cheerfully, ရှင်လန်း8၁။ shwing lans tzoā.

Daily, နေ့တိုင်းr nay deings. . Downward, အောက်သို့။ ouk thọ.

Early, coscos tsau tzau.

Elsewhere, sags son a-hkyās thọ.

Enough, coscossos louk oung.

Even, oε bing.

Externally, ωερν pying hmā.

First, ရှေဦးစွာ shay ōōs tzoā.
— ပဌမာ pa-ta-mā.
Finally, နောက်ဆုံး၌ nouk htzoň hneik.
Foolishly, မိုက်စွာ meik tzoā.
Force, by အနိုင်အထက်။ a-neing a-htek.
— အတင်းအဝမှ a-tings a-dam-ma.
Forward, ရှေသို့။ shay thọ.

Hence, သည်က, thee ga.

Digitized by Google

hmya louk. How much, မည်မျှလောက်၊ mee hmya louk.

Hurriedly, ခုံတωင်း hkon ta-ming.

Illegally, မတရားသမြင္မ်ိဳး ma-ta-rās thahpying.
Immediately, အချားမဲ့ a-hkyās māy.
Indeed, အကလ်၍ a-ké yuay.
Instantly, ချက်ချင်း။ hkyek hkyings.

Justly, မြောင္ရွိပတိစ္သား hpyoung mat tzoá.
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Lastly, နောက်ဆုံး၌ nouk htzons hneik.
Lately, တန္နက္။ ta-nay-ga.
Likewise, ထိုနည်းတူ။ hto nees doo.
Long ago, $\beta \cos \theta$ lun lay by \overline{ee} :
Long ago, Long since, $\begin{cases} \cos \beta \cos \beta \cos \beta \cos \beta \cos \beta \cos \beta \cos \beta \cos \beta \cos \beta \cos $
Manala one Sone Sa thole thek
Merely, သက်သက်။ thek thek.
— မျည်း hgyays. [pyat.]
Monthly, လစည်မြင်တိ la-tzeen ma-
— လတ်ိုင်း• la-deingး.
Much, cyps82 myās tzoā.
Nay, မဟုတ်မှုး။ ma-hot-hpoos. [hot.
Never, တခါမျှမဟုတ်။ ta-hkā hmya ma-
Next, အနီးအစပီး a-nees a-tsap.
Nigh, အနီးမှာ။ a-nēēs hmā. [hot.
Not at all, အလျင်းမဟုတ်၊ a-hlying: ma
No, မဟုတ်ဖူး။ ha-hot-hpooး.
Not, wma.
—— yet w — cos: ma ——thays.
No where, အဘယ်မျှမဟုတ်။ a-bé hmya
Now, way ya-hkoo. [ma hot.]
91 hgoo.
•
Oft, often, නඟිනිගිනි a-kyeim-gyeim.

Digitized by Google

```
Often-times, အထပ်ထပ်။ a-htap htap.
 Once, തമി ta-hkā.
—— တခေါက်။ ta-hkouk.
___ თരിം ta-lee.
___ നറ്റിട് ta-gyeim,
Only, won that.
— ချည်း hgyays.
Once only, တခါတည်း ta-hkā days.
One only, တခုတည်း ta-hkoo days.
Peradventure, ဟုတ် လျင် ဟုတ်။
                       [hlying hot,
Perchance, -----
Perhaps, ဟုတ်လျင်ဟုတ်။ hot hlying
                             [hot,
        ဖြစ် ကောင်း မြစ် မည်• hpyit
                 gounge hpyit mee.
Possibly, ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မဦ။ hpyit gounge
                        [hpyit mee,
Presently, ωρυδι ya-hkoo bing. [hot,
Probably ဟုဘ်ကောင်းဟုဘ်။ hot gounge
Quickly, အတွင်။ a-lying.
      — အမြန်။ a-myan,
             Original from
         UNIVERSITY OF MICHIGAN
```

Quickly, G&G& myan myan.

Really, အမှန်အကန်။ a-hman a-kan.

Severally, အသီးအသီး။ a- $thar{e}ar{e}$ း a- $thar{e}ar{e}$ း. To-day, ယန္နေ။ ya-nay. Since, နောက်။ nouk.

Slowly, cascass hnays hnays.

So, & som hto a-too.

Sometimes, ഗരിഗരേ ta-hkā ta-lay.

 \longrightarrow where, တစုံတခု သောအရ δ ၌။ tatson ta-hkoo thau a-yap hneik.

Soon, များမကြား myās ma kyā.

——— မကြာမြင့် ma kyā ma mying. Straightway, ချက်ချင်း။ hkyek hkyings. Suddenly, ယုတ်ခနဲ့ yot-hka-nay.

Sufficiently, လောက်အောင်၊ louk oung.

Then, & sale hto a-hkā.

Thence, ပရိုက္။ ho ga.

____ forth, Spose hto hma tsa

There, ofer he hma.

Thither, ပိုက်မှ ho go.

------ -- - - - tho.

Thrice, ష్యాస్ట్ కు thons gyeim.

Digitized by Google

Thus, & A hto tho.

—— നൂ്യൂ hto gay tho.

—— ഇിയ്ല് ee tho.

To-morrow, ခုက်ပန် nek-hpan.

Truly, အမှန် a-hman.

Twice, 3δ (2) hna-kyeim.

Uncommonly, အထူးသဖြင့်။ a-htoos tha hpying.

Unjustly, မတၡးမွာ။ ma ta-rās tzoā. Upward, အထက်သို့။ a-htek tho.

Vainly, အလကား a-la-gar.

Verily, ငက္ခိုအမျိုး ay-kan a-hman.

Very, sogs a-hlon.

[yuay.] Voluntarily, အလိုလို a-lo-lo.

Weekly, ခုနှစ်ရက်တခါး hkoo-hnit yek

ta-hk

Well, ကောင်းကောင်း koungs-goungs.ā.

When? ဘယ်သောအခါ bé thau a-hkā.

When, မည်သောအခါ။ mee ————

Whence ? ဘယ်ဆီက bé htzee ga. Whence, မည်— mee — — Whither? ဘယ်ဆီသို့၊ bé litzēe thọ. Whither, ωρδ----- meê-----Whithersoever, cooppulay yā yā. Where? ဘယ်ဆီများ bé htzēe hmā. Where, မည် — mee — — — Wherefore ? အဘယ်ကြောင့်။ a-bé gyoung. Wherefore, ထိုကြောင့်။ hto gyoung. Wisely, Sgrgr leim-mā tzoā. Why? အဘယ်ကြောင့်။ a-bé gyoung.

Why, မည်သည်ကြောင့်။ mee thee gyoung. Yea, ကုတ်ကွဲ။ hot-kay. Yes, — ryat. Yearly, နှစ်စည်မပြတ်။ hnit tzeen ma ______ aδοβει hnit deings. Yesterday, wear ma-nay. ——evening, ocapo ma-nay nya. Yet, ထိုမှတပါး။ hto-hma ta-bās. ——— ∞o§s ta-hpan. ---- cos thay 8.

XXXI. POSTPOSITIONS.

Aback, နောက်သို့။ nouk thọ. Above, အထက်မျာ။ a-htek hmā. About, ပတ်လည်း pat-lee. ____ ပတ်ဝန်းကျင်။ pat wuns gying. According to, အတိုင်း။ a-teings. _____ န& ____ hning a-teinge. At, မှ၁။ hmā. According to, ജസ്പോന് a-lyouk. ——— நட் —— "hning a-lyouk. Atop of, விவு pāū hmā. Across, ရောက်။ shouk. After, ເຈລາຕົວພາ nouk hmā. Along with, scame hning atoo.

PART III. Digitized by GOOGLE

Along with, နှင့်တက္သ hning ta-goa. Among, oge twing. Around, ပတ်လည်း pat lee. ——— ပတ်ဝန်းကျင်။ pat wuns gying. As far as, ဇိုင်အောင် teing oung. ——— ရောက်အောင်း youk oung. | — § hneik. ____ ထက်မျာ။ htek hmã.

Before, ရွှေမှာ shay hmā.

Down, အောက်သို့ ouk tho.
— ကျေသို့ kyay tho.
During, တွင် dwing.
— ပတ်လုံး pat-lons.

For, အမ္မီ။ a-hpo.
— သို့။ bo.
From, မှ hma.
— က ga.

In, 90. hmā.
— g. hneik.
— ფმი dwing.

In accordance with, ξεωσβει hning a-teings.

In accordance with, — 326 hning

Near, sosyon nās hmā.

Of, ၏ ee.

Off, အပေါ်က a-pāū ga.

— မှ — hma.

On, — မှ » — hmā.

On account of, ကြောင့်။ gyoung.

— အတွက်။ a-twek.

— အတွက်ကောင့်။ a-twek-

gyoung.

Over, အထက်မှာ a-htek hmā.
hning Out, Θεωβ pying thọ.
a-nyee. — of, ထဲက္ hday ga.

Digitized by Google

Outside of, ပြင်မှာ၊ pying hmā.

Through, တရှောက်လိုး ta-shouk-lons. To, အား။ ās.

- აქ. thọ.
- നിം go.

Together with, 30000 hning a-too.

_____ - നന്ദ്വ ---- ta-goa.

Towards, \$\preceq\$ tho.

_____ - ജിച്ചി htzēē thọ.

Under, အောက်မျာ။ ouk hmā.

Up, အပေါ်များ a-pau hma.

— ——¾" —— thọ.

— (a river,) ညာသို့ nyā thọ.

Upon, အပေါ်များ a-pāū hmā.

With, ه۶ hning.

Without, Gego. pying hmā.

——- ഗ്യാം pa hmā.

XXXII. CONJUNCTIONS.

Again, တဖန်တို့။ ta-hpan don.

Albeit, သို့သော်လည်း tho thāū lees.

Also, လည်း။ lees.

—— လည်းကောင်း၊ lees-goung.

And, عَدِ hning.

---- gi yuay.

—— လည်း။ lees.

As, c gyoung.

Because, ကြောင့် gyoung. [mov gas.

———— အကြောင်း မူကား a-kyoungs.

Besides, 9εωε lees-goung pying.

Digitized by GOOGIE

Besides, & goods hto hma ta-bas.

Both, q& lees-goung.

But, သို့သော်လည်း tho thau lees.

---- പ്രാഷ moo gas.

Else, သို့မဟုတ်• tho ma-hot.

Except, မဟုတ်လျှင်း ma-hot hlying.

For, အကြောင်းမူကား။ a-kyoungs moo-

gās.

However, သို့သော်လူည်း tho thaū-lees.

If, လျှင်း hlying. — သော်း thaū. [ta-byēē: gas. — it be so, ယင်သို့တပြီးကား။ yings thọ. — so be, သို့ဖြစ်လျှင်း thọ hpyit hlying. In regard to, မှား hmā.
Likewise, လည်း။ lees. —— ၎င်။ lees-goung.
Moreover, သည်ပြင်။ thee pying. —— ၎င်ပြင်။ lees-goung pying. —— ၎င်နည်း။ —— nees.
Not, မ• [lees. Nevertheless, သိုသော်လည်း• thọ thaū Notwithstanding, ထိုသို့ဖြစ်စေကားမူ• hto thọ hpyit tzay gās mōō.
Or, သိုမဟုတ်။ tho ma-hot. — လည်း။ lees. — မူလည်း။ moo-lees. — သိုမဟုတ်။ tho ma-hot. Otherwise,
Since, coof gyoung. Digitized by Google

Since, ယင်သိုတြေးကား yings tho ta-
byees gas. [gyoung
— သို့ဖြစ်သော့ကြောင့်။ tho hpyit thau
——— ავცანე: tho hpyit yuay.
Than, cons. hdek.
That, cose oung.
—— ജറ്റ്റി alo hngā.
Then, Φεσος hto gyoung.
Therefore, —
——— သို့ရာတွင်∎ thọ yā dwing
upon, သို့ဖြစ်၍ tho hpyit yuay.
Though, သို့သော်လည်း thọ thậu lees.
Unless, မဟုတ်လျှင်• ma-hot hlying.
Whereas, ကြောင့် gyoung.
——fore, ထိုကြောင့်။ hto gyoung.
—upon, သို့ဖြစ်၍။ tho hpyit yuay.
Whether, Good hpyit tzay.
With regard to, 90. hmā.
Yet, သိုသော်လည်း thọ thaŭ lees.

—-- ထိုသို့**ပြစ်စေ**ကားမူ။ hto tho hpyit

Original from

UNIVERSITY OF MICHIGAN

tzay gās moo.

XXXIII. NUMERALS.

Sect. 1st. Cardinals.

1	၁	∞8. tit, generally contracted
		to one ta.
2	J	5 δ. hnit, often contracted to
		au hna.
3	þ	သုံး။ thonsး.
4	•	လေး lay:,
5	•	cla ngās,
6	•	ရောာက်• hkyouk,
7		ခုနှစ်။ hkoo-hnit,
8		ရှစ်• shit,
		ကိုး koး,
		ဆယ်။ htsé, or ဘဆယ်။ ta-htsé
		ဆယ်တစ်။ htsé-tit,
		-—3δ"— hnit,
		—
	•	
	•	—-eos: — lays,
		—clau — ngās,
		—
	_	——
		—-98" —- shit,
19	၁၉	α kos,
20	10	နှာသယ်။ hna-htsé,

Digitized by Google

Carainais.
21 ງລ ອຸໝວຽວວຽນ hna-htsé tit,
22 رر 8 ——-hnit,
23 ၂ ၃ ——သုံး။ ——thonံး,
24 19lays,
25 jg ——clan ——ngāa,
26 ງ 6 — ອຸງລາກ • hkyouk,
27 19 —— aβδ" —— hkoo-hnit,
28 പറ —— പ്രത്യം ——- shit,
29 Je —— βsn ——- kos,
30 ၃၀ သုံးဆယ်။ th onံး-htsé,
31 po — თδ _u — tit,
40 go cos εων lays-htsé,
42 g J —— 38: ——— hnit,
50 ၅၀ ငါးဆယ်။ ngās-htsé,
53 97 —— visa ——— thons,
60 ငေ ချောက်ဆယ်။ hkyouk-htsé,
64 69 eos lays,
70 ၂၀ ခုနှစ်ဆယ်။ hkoo-hnit htsé,
75 qg clas ngās,
80 ဂဝ ရှစ်ဆယ်။ shit-htsé,
86 ဂ ေ — ချောက်၊ — hkyouk,
86 ဂ ေ — ချောက်၊ — hkyouk, 90 ၉၀ ကိုးဆယ်။ koး-htsé,
Out also all forces

97 εη ηβιωυδημό kos-htsé hkoo-hnit, 200 100 μφη hna-yā, 100 ၁၀၀ တရာ။ ta-yā, 105 oco — clas ta-ya ngas, 115 ၁၁၅ တရာတဆယ်ပါး။ $ta-y\bar{a}$ ta-htsé | 10,000 ၁၀၀၀၀ တသောင်း။ <math>ta-thounge, 150 ၁၅၀ ——ငါးဆယ်။ —ngās-htsé, 1,000,000 ၁ဝဝဝဝဝဝ တသန်း။ ta-thanး, 175 ၁၅၅ တရာခုနှစ်ဆပ်္သငါး။ ta-yā hkoo- 10,000,000 ၁၀၀၀၀၀၀၀ တက္ရင္ေ ta-koohnit-htsé ngās,

300 ၃၀၀ သုံးရာ။ thonီး-yā, 1000 οποσοδι ta-htoung, ngās, 100,000 ၁၀၀၀၀ တသိန်း။ ta-theins, day.

Sec. 2nd. Ordinals.

First, ogo pa-ta-ma. Second, 9200 doo-tee-ya. Third, തായ ta-dec-ya. Fourth, ongs: tsa-dot-ta. Fifth, open peen-tea-ma. Sixth, ∞ gon htsa-ta-ma. Seventh, သတ္တမ that-ta-ma. Eighth, SGO: a-ta-ma. Ninth, \$00 na-wa-ma. Tenth, swer da-tha-ma. Eleventh, Cossou ay-ka-da-tha-ma. Twelve, ളിയോ duā-da-tha-ma.

Beyond which the Palee Ordinals are rarely used.

Sec. 3rd. Fractions.

🕯 တဝက်။ ta-wek. - တချပ်း၊ ta-hkyamး. - യന്ഠന് htek-wek. $\frac{1}{4}$ တ80 $\frac{1}{4}$ ta-tseit. - အစိတ်• a-tseit. 3 သုံးမတ်။ thons-tzeit. 1 တရာနှင့်ဘဝက်။ ta-hkoo hning ta-wek. _____ta-tseit. ____ဘုံးမတိ။ _____thoms-tzeit. ငါးရဘွင်နှစ္၊ ngā:-tzoo dwing hna-tsoo. ် ငါးမိုင်းတမိုင်း၊ ngār-beings ta-beings. 🖟 ချောက်စုမျာတစု၊ hkyouk tsoo hmā tā-tzoo.

Sec. 4th. Notation.

သုံး။	thon:	9	ကျဋေ•	koo-day.
လေး။	lays	9	သန်နႌ	thans.
ടി:	ngās	9	သိန်း။	theins.
ခုနှစ်။	hkoo-hnit	7	သောင်း	# thoungs.
ကိုး။	kos	E	တောင်။	hdoung.
တ္။	ta	Э	ရာ။	$oldsymbol{y}$ ā.
ရေျာက်။	hkyouk	6	ဆွယ်။	htsé.
လေး။	lays	9	ခု။	hgoo.

Read thus:

သုံးကူငွေးလေးသန်းးပါးသိန်း၊ခုနှစ်သောင်း။ကိုးထောင်းတရား ဈောက်ဆယ်။လေးခု။ thons koo-day, lays-thans, ngās-theins, hkoo-hnit thoungs, kos-hdoung, ta-yā, hkyouk-htsé, lays-hgoo—or in English 34,579,164.

Thirty-four millions, five-hundred and seventy-nine thousand, one hundred and sixty-four.

Examples.

564. ၅၆၄။ ငါးရာချောက်ဆယ်လေးခု။ ngāt-yā, hkyouk-htsé, layt-hgoo.

4781. ၄ ງ ດ ວາ ເດນະແວວ ໂາຊາ ອີຖາ ງອີສວບ ໂາເວຊາ lays-hdoung, hkoo-hnit yā, shithtsé, ta-hkoo.

23,614. ၂၃၆၁၄။ နှသောင်း၊ သုံးထောင်။ ချောက်ရာ။တဆယ်။လေးခု၊ hna-thoung:, thons-hdoung, hkyouk-yā, ta-htsé, lay:-hgoo. Digitized by Google

XXXIV. TIME.

- 1. The true epoch of Burman time is the annihilation of Gaudama, the last Boodh or deity, which is placed 540 years before Christ, but the vulgar epoch is placed 1182 years later, or 638 years after Christ.
- 2. Time is measured by lunar months, consisting of twenty-nine and thirty days alternately. Twelve lunar months make a common year, and every third year admits an intercalar month of thirty days. The names of the months are given in Sect: xviii.

The month တံကူး ta-goo: consists of twenty-nine days, the next of thirty and so on.

In leap year the month റിജ് wā-htzo is repeated, under the name of ഉയറിജ് doo-tee-ya wā-htzo, second July.

- 3. A month is distinguished into two parts, the waxing, လဆန်း la-htzans and the wane, လပြည့်ကျော် la-byee-gyaū—or လဘုတ် la-htzot. The full moon လပြည့် la-byee falls on the fifteenth of the waxing, after which a new count of days begins, and the change or disappearing of the moon, လဘုတ် la-goé, falls on the fourteenth or fifteenth of the wane.
- 4. The days of worship are, the eighth of the waxing, the full, the eighth of the wane, and the change.
- 5. Time is also divided into weeks, or periods of seven days, which are, of course, independent of the lunar arrangement of the months. The names of the days of the week have already been given in Sect: xviii.
- 6. With regard to the further division of time into hours and minutes, it is only those Burmese who have been much employed by, or have min-

gled much with Europeans, that understand such matters. The great majority of the poorer classes know little or nothing of our mode of reckoning time by hours; and when asked at what time of the day such and such a thing occurred, will usually say "at noon," or "a little before noon," or "just before sunset," or point to the sky and say, "when the sun had risen so high," or "when the sun was there, so high, just before setting," or "at midnight," or at "cock-crowing."

XXXV. WEIGHTS AND MEASURES.

Sec. 1st. Weights.

2 aces: hkying: yuays,	make	1 ஆன் yuay: gyees,(or 1 pice.)
4 saich yuay: gyees,	"'	1 δ _n pay, (or 1 anna.)
2 d. pay,	"	1 ψ moo, (or 2 annas.)
2 y moo,	¢ (1 ωσδι mat, (or 4 annas.)
4 och mat,	44	1 നുടെ kyap, (or 1 rupee.)
100 നൂS _n kyap,	46	18000 peit-thā, (or 1 viss.)

N. B. The term නාදන a-hkwek, is substituted for 8 නාන peit-tha, in connection with any capital number above ten, as, အခုက်နှစ်ဆယ်။ a-hkwek hnit-htsé, for θωρεδωω peit-thā hnit-htsé, twenty viss. Ten viss is optionally written either,

အခွက်တဆယ်• a-hkwek ta-htsé, or ဆယ်8ဿာ∗ htsé peit-thā.

ABBREVIATIONS.

1 cass ynays,	is abbreviated in	writing to	ദ്വേ or തട്ടോ ta-yuays.
1 d. pay,	' '	••	პო or თბო ta-bāy.
1 qu moo,	& ¢	c¢	၃။ or တမူး ta-moo.
1 ωσδι mat,	46	44	ာံ၊ or တမတ်၊ ta-mat.
1 ကျပ။ kyap,	66.	66	S. or တကျှS. ta-kyap.

Sec. 2nd. MEASURES OF LENGTH.

အသစ် a-thit, or လက်သစ်၊ lek-thit, (a finger's breadth.) 8 သစ် *th*it, make 1 မိုက်• meik. 12 — . — – 1 con htoā, (or span.) 2 con htoa, 1 cossε toung, (or cubit.) 4 cossε toung, 1 on lan, (or fathom.) 66 1 once ta. 1000 oon tā, 1 \delta \end{a} \end{a} \text{deing, (or coss.)} 6400 -- u --" 1 cyason yoo-dza-nā.

ABBREVIATIONS.

1 Φδι thit is marked in writing 5ι or σωδι ta-thit.
1 βκι meik " " σβκι ta-meik.
1 φρι htoā " " σης σωρι ta-htoā.
1 φρι toung " " δι " σφρι ta-doung.
1 φρι tā " " σης σορι ta-doung.
1 φρι tā " " σης σορι ta-tā.

Sec. 3rd. MEASURES OF CAPACITY.

4 owoSı tsa-lé	\mathbf{make}	f 1 ပြည်။ p $m y$ e $f e$.
2 ပြည်။ pyee	"	I ရွှေတ်• tsa-rut.
2 စရုတ်၊ tsa-rut	66	1 805 tseit.
2 805 tseit	6 6	1 à hkwāy.
2 a hkwāy or 16 ως pyee	~~ .	1 တင်း tings.

ABBREVIATIONS.

1 စလယ်မ tsa-lé	is marked	l 🗦 or	တစလယ်။ ta-tsa-lé.
1 ලිනි pyee	66	Su "	တပြည်။ $ a ext{-b} oldsymbol{y} \hat{ ext{e}} oldsymbol{e}$.
1 805. tseit	"	8, "	တ8တ်။ ta-tseit.
1 တင်း ting:	66	ð, "	တတင်း ta-dings.

XXXVI. SHORT SENTENCES.

Are you well? မောဏ်လား။ mā ee lā.

I am well. ພາບໃໝ່• mā bā ee.

Sit down. &&OI. Ateing bā. I have not yet heard. ငါမကြားသေးဘူး။ ngā ma kyās thays boos.

Where are you going? ဘယ်ကိုသွားမည်လဲ• bé go thwās mee lāy.

What are you doing? ဘာလုပ်းသလဲ။ bā lop tha-lāy.

Digitized by Google

I am doing nothing. ဘာမျှမလုပ်ဖူး။ bā hmya ma lop hpoos.

Come quickly. အလျင်လာခဲ့၊ or မြန်မြန်လာခဲ့၊ alying la hgay, or myan myan la hgay.

Go there. ဟိုက်သညား ho go thwas.

It is cold. ချပ်းသည်။ hkyams thee.

It is cool. သေည်• ay thee.

It is warm. အိုက်သည်။ eik thee.

Do it not.

o Guisco

ma psoo ba hning.

Digitized by Google

Do not work. အလုပ်မလုပ်နှင့်။ alop ma lop hning.

He will come. သူလာလိမ့်မည်• thoo la leim mee.

He will come directly. ယခုပင်လာမည်။ ya-hkoo bing lā mee.

What are you searching for? ဘဟာရှာသထဲ။ ba-hā shā tha-lāy.

I am looking for nothing. ဘဟာမျှမရှာဘူး ba-hā hmya ma shā bōōs.

Come here. သည်ကိုလာခဲ့• thee go la hgay.

What do you want? ဘာလိုရင်သထဲ။ bā lo hgying tha-lay.

I want nothing ဘာမျှမလိုဘူး• bā hmya ma lo bōōး.

What is the matter? ဘဟာဖြစ်သထဲ။ ba-hā hpyit tha-lāy.

Nothing is the matter. ဘဟာမျှမပြစ်ပူး၊ ba-hā hmya ma hpyit hpōō:.

What do (you or he) say? ဘဟာပြောသလဲ• ba-hā pyau tha-lāy.

Why do you laugh? ဘာပြုလိုခုယ်သကဲ။ ba-pyoo-lo yé tha-lay.

Why do you cry? ဘာပြလိုင်သလဲ။ bā-pyoo-lo ngo tha-lay.

Will you eat rice ? ထမင်းစားမည်လား hta-ming: tsā: me'e là:.

PART III. Digitized by Google

Will you drink water ? ရေသောက်မည်လား။ yay thouk mee las

I have done eating.

oo:888

tsas pyees byee.

When did you eat? ဘယ်သောခါစားသကဲ့။ H bé thau hkā tsās tha-lāy.

Will you drink spirits? အရက်သောက်မည်လား။ a-yek thouk mee las.

What do you bring? ဘာယူခဲ့သထဲ။ bā yōō hgāy tha-lāy. Are you hungry for rice?

ထပင်းဆာသလာသႏ

hta-mings htsā tha-lās.

Are you thirsty for water? acos xos

Are you fatigued (with sitting)? ညောင်းသလား။ nyoungs tha-las.

Are you fatigued (with labour)?

ວວວວວະເທ

mau tha-lat.

Have you fever?

gosoos

hpyās tha-lās.

Does your head ache? ခေါင်းကိုက်သလား• hgoungs keik tha-läs. Are you angry?

8002:2002:

tseit htso: tha-la:.

I cannot tell.

ωωβερει

ma htso hneing boos.

What is the matter with your eyes? မျက်မြောဘာဖြစ်သလဲ။ မျက်မြောဘာဖြစ်သလဲ။ myek-tsee hmā bā hpyit tha-lāy.

What is there in the jungle? တောထိမှာဘာရှိသထဲ။ tau hday hmā bā shee tha-lay.

There is a tiger, ကျားရှိပါသည်။ kyā: shee bā thee.

There is an elephant also, ဆင်တစ်းလည်းရှိပါသည်• htsing ta-tzee: lee: shee bā thee.

What work do you understand? ဘယ်အလုပ်ကိုလုပ်တတ်သလဲ။ bé alop go lop dat tha-lay,

Digitized by Google

Is there a man on the hill? တောင်ပေါ်မှာလူရှိသလား။ toung bau hmā loo shee tha-las.

There is sir. ရှိပါသည်ဘုရား• shee bā thee pei-yās.

Of what race is the man? ဘယ်လူမျိုးရှိသလဲ။ bé loo myos shee tha-lay.

He is of the Kareng race. ကျရင်လူမျိုးရှိပါသည်။ Ka-ying loo myos shee bā thee.

Besides this race is there another? သည်ပြင်သူမျိုးရှိသေးသလား thee pying loo myor shee thay tha-lat

There is also the Khyen race. ချင်းလူမျိုးလည်းရှိပါသည်။ Hkying: loo myo: lee: shee bā thee.

How do they live ? သည်လူများဘဟာလုပ်စားသထဲ။ thee loo myas ba-ha lop tsas tha-lay.

Digitized by Google

They cultivate gardens and eat. တောင်ယာလုပ်စားပါသည်။ toung-ya lop tsas ba thee.

Have you any carpenter's tools? လက်သွားတန်ဆာရှိသလား• lek tha-mās ta-htzā shee tha-lās.

The boat is gone. လောထွက်သွားပြီး hlay htwek *th*wās byēē.

What do you buy and sell? ພຣະກາວຊາຣະດຸພົນໝໍດີ ming: bā young: wé tha-lāy.

What are you putting in this boat? သည်လေ့ထဲမှာဘာတင်သလဲ• thee hlay hday hma ba ting tha-lay.

Is he a large or a small man? သူသည်လူကြီးလားမှုလူငယ်လားမ thoo thee loo gyees las—loo ngé las.

Is this man old? သည်လူအိုသလား။ (or) အသက်ကြီးသလား။ thee loo o tha-las (or) a-thek kyees tha-[las.

He is an old man. သူထူအိုဖြစ်သည်။ thoo loo o hpyit thee.

How many carts are there? လည်းဘယ်နှစ်ပြီးရှိသလဲ။ hlays bé-hnit tsees shee tha-lay.

Let us go. သွားကြရိုး thwās gya tz္.

ഏറുതോ കുറുതോ Ahwās day.

He has gone. သူသွားပြီး။ thoo thwas byees.

Before he came. သူမလာခင်း thōō ma lā hging.

After he arrived. သူရောက်သည်နောက်။ thoo youk thee nouk.

Digitized by Google

Come to-morrow. နက်ဖန်လာခဲ့။ nek-hpan la hgay.

I cannot speak Purmese. မြဲမွှာစကားကိုငါမပြောတတ်။ myam-mā tsa-gās go ngā ma pyau dat.

The Burmese language is very difficult. မြဋ္ဌာစကားတယ်ခက်သည်။ myam-mā tsa-gās té hkek thee.

What do you call this ? သည်ဟာကြဘဟာခေါ်သ**လဲ**း thee ha go ba-ha hkaŭ tha-lay.

Take this away. သည်ဟာကိုယူသွားတော့၊ thee ha go yōō thwas day.

Return quick or soon. မြန်မြန်မြန်တော့• myan myan pyan day.

Remain about one hour.

တနာရိလောက်နေတော့။
ta-nā-yēe louk nay day.

Open the window. ပြတင်းပေါက်ကိုဗွင့်တော့။ pya-dings bouk go hpwing day.

Shut the door. တံခါးကို8်တ်ပါ။ ta-hgās go peit bā.

Where is (he, she or it)? ဘယ်မှာရှိသည်ထုံး။ bé-hmā shee thee dons.

Look there. *ဟို*ကိုကြည့်တော့။ ho go kyee day.

He cannot come to-day. ဂန္ဓေမလာန္ခ်င်ဘူး။ ga-nay ma la hneing boos.

He says he will come to-morrow. နက်ဖန်နေ့လာမည်သူဆိုသည်။ nek hpan nay la mee thoo htso thee.

Very well; when he comes, tell me. ကောင်းပြီး ရောက်တုံးခါပြောပါတော့ koungs byēes, youk dons hgā pyau bā dau. a-lop pyēes byēe lā.

Don't go there. ဟိုက်မသွားနှင့် • ho go ma thwas hning.

Don't come here. သည့်ကိုမလာနှင့်။ thee go ma la hning.

Do not be angry. စိတ်မဆိုးပါနှင့်။ tseit ma htsos bā hning.

Why do you stay so long? ဘာပြုလွှဲကြာကြာနေသထဲ။ bā-pyoo-lo kyā gyā nay tha-lāy.

Why do you not come early? ဘာပြုလှိုစောစောမလာသလဲ။ ba-pyoo-lo tsau tzau ma lā tha-lāy.

Do not speak fast. ဖြန်မြန်မပြေ၁နှင့်။ myan myan ma pyau hning.

Is the work finished? အလုပ်ပြီးပြီလား။

Digitized by Google

It is not yet done. မပြီးသေးဘူး။ ma pyees thay: boos.

I have never been to that house. ဟိုအိမ်မှာငါမရောက်စမှုး. ho eim hmā ngā ma youk tsa hpoos.

Go and cook your rice. ထမင်းသွားချက်လိုက်။ hta-ming: thwas likyek leik.

Which is the best? အကောင်းဆုံးဘယ်သင်းထဲ။ a-koungs htzons bé-things lay.

This is the best. သည်ဟာသာကောင်းသည်• thee-ha tha koung thee.

I have made a mistake. ကျွန်ုပ်များလေပြီး kyun-nop hmāi lay byēē.

According to this (or) thus he said. သည်အတိုင်းသူပြောသည်။ thee a-teings thoo pyau thee.

Digitized by Google

If you wish to go, go. မင်းသွားချင်လျှင်သွား။ ming: thwās hgying hlying thwās.

Do not let him come. သူကိုမလာပါစေနှင့်• thoo go ma la ba tzay hning.

Do not give me wine. ငက်ခြာရက်မပေးနှင့်။ ngā go a-yek ma pays hning.

Do not forget.
မမေ့ပါနှင့်•
ma may ba hning,

Do not go there again. နောက်တခါဟိုမျာမသွာသနှင့်။ nouk ta-hkā ho hmā ma thwās hning.

Do not come here. သည်ကိုမလာနှင့်• thee go ma la hning.

Do not go yet. မသွားနှင့်ဦး။ ma thwā: hning ook.

He will not come. သူမလာဘူး။ thoo ma la boos.

I cannot come. ငါမလာနှိုင်ဘူး• ngā ma lā hneing bōōး.

We cannot go to-day. ငါတိုယနေမသွားနှင်း nga do ya-nay ma thwa: hneing.

You must not go.
ωδιωχρησμιι
mings ma thwas ya boos.

Where is the house? အမြဘယ်မှာရှိသလဲ• eim bé-hmā shee tha-lāy.

Is it far or near?
co:\openar:\squar:\openar:\

It is at a little distance. တော်တော်ဝေးပါသည်။ tau dau way: ba thee.

Digitized by Google

Is (he) in the house? အိမ်မှာရှိသလား• eim hmā shee tha-lās.

Open the door. တံခါးဗွင့်ပါ• ta-hgās hpwing bā.

I cannot open the door. တံခါးကိုငါမဗ္ပင့်ရှိုင်ပါး ta-hgā: go ngā ma hpwing hneing bā.

Do not sit on the steps, heh! ထွေကားမျာမထိုင်နှင့်ဟယ်။ hlay-gai hma ma hteing hning hé.

Place (it) on the table. ခိုပေါ်မှာတင်ထား။ hkon bāū hmā ting htās.

Put it in the trunk. သစ်တာထဲမှာထားလိုက်။ thit-tā hdāy hmā htās leik.

Open the trunk. သစ်တာကိုဗွင့်တော့• thit-tage howing day.

Pull the punkah.

wowsy

yap htsway.

Shut the trunk.

သစ်တာကို8တ်တော့•

thit-ta go peit day.

Lay the table. စားပွဲကိုပျင်လိုက်• tsā:-boāy go pying leik.

I have laid it, Sir! પૃદ્ધિવિશ્વિભાગ pying pyees byee pei-yas.

Heat some water. ရေနေးထည့်လိုက်။ yay noay: htay leik.

It is put on, Sir! ထည့်ပြီးပြီဘုရား• htay pyees byee pei-yas.

Has the water boiled? ရေဆုပြလား။ yay htsoo byee las.

Digitized by Google

It has boiled, Sir! သူပါပြီဘုရား။ htsoo ba byee pei-yis.

Bring the tea-pot. လက်ဖက်ရည်အိုးယူခဲ့• lek-hpek-yee os yoo hgay.

Bring a cup of tea. လက်ဖက်ရည်တခွက်ယူခဲ့။ lek-hpek-yee ta-hgwek yōō hgay.

Give the sugar.

သကြားပေးပါး

tha-gyās pays bā.

Throw away this water. သည်ရေကိုသွန်းပြစ်လိုက်။ thee yay go thuns pyit leik.

Light a candle. Sးတိုင်ကိုထွန်းလိုက်၊ mees-deing go htuns leik.

Wipe the lamp. ဒီးအိမ်ကိုသုတ်လိုက်။ mees-eim go thot leik.

Wash this wine-glass. သည်ဖန်ဥက်ကိုဆေးလိုက်• thee hpan-hgwek go htsay: leik.

Where are you from? ဘယ်ဆီကလာသလဲ။ bé-htzēē ga lā tha-lāy.

Who are you? မင်ိ•ဘယ်သူထဲ• ming• bé-thōō lāy.

Light the lamp.

28:09 28:09 1:00 htsee mees go htuns.

Who is he? သူဘယ်သူလဲ• thoo bé-thoo lay.

Who is that man? ထိုထူဘယ်သူလဲ• hto loo bé-thoo lay.

Bring breakfast. စနက်စာသူခဲ။ ma-nek tsā yōō hgāy.

PART III Google

Have you put in oil? ဆီကိုထည့်ပြလာသူ htsēē go htay byēe lāz.

Why have you not put in oil ? ဘာပြုလိုဆိမထည့်ဘူးလား။ bā-pyoo-lo htsēē ma htay bōōs lās.

You must put in oil every day. နေတိုင်းဆိက်ထည့်ရမည်။ nay deings htsee go htay ya mee.

Where are the snuffers! ဒီးညှှပ်ဘယ်မှာရှိသထဲ။ mee-hnyap bé-hmā shee tha-lāy.

Wash this. သည်ဟာကြလျှော်လိုက်။ thee-hā go shāū leik.

Is it dry? သွေပြီလား။ thoay byee las.

Buy a dozen fowls. ကြက်ဆယ်နှံကောင်ဝယ်ယူလိုက်။ kyek htsé hna-goung wé yōō leik.

Light the wax-candle. မယောင်းတိုင်ကိုညှိသိုက် hpa-young: deing go hnyee leik.

Bring the snuffers.
8:230023.
mees-hnyap yoo hgay.

Come near.

sapsigocoodi
a-nāi hmā lā hgāy.

Snuff the candle. Sးစာကိုညှှပ်လိုက်း mees-tzā go hnyap leik.

Why are you come? မင်းအဘယ်ကြောင့်လာသလဲး mings a-bé gyoung la tha-lay.

Go and cat your dinner. ພຣະວາຍວະປາ ພຣະວາຍວະປາ ming: hta-ming: thwā: tsā: bā. They are all there. သူတို့အားလုံးဟိုမှာရှိသည်း thoo do as-lone ho hma shee thee.

We shall go to-morrow. ငါတို့နက်ဖန်နေသွားကြမည်• ngā do nek-hpan nay thwās gya mee.

Is the gentleman up? သခင်ထပြီလား tha-hkeng hta byee las.

He is not yet up.
ωωωισμε•
ma hta thay: boos.

Bring me the newspaper.

သိတင်းစာကိုယူခဲ့ပါ။

thee-dings-tsa go yōō hgay ba.

I shall go out now. ယခုငါပြင်သို့သွားမည်။ ya-hkoo ngā pying tho thwā: mée.

Go gently. တပြေးပြေးသွား။ ta-hpyays-hbyays thwas. Get out of the house.
Bledin 26:33:1
eim bau ga htsing: thwā:.

Wash your hands. လက်ကိုဆေးလိုက်• lek go htsays leik.

Wash your face. မျက်နှာကိုသစ်လိုက် myek-hnā go thit leik.

It is very hot here. သည်မှာအလွန်ပူသည်။ thee hmā a-hlon poo thee.

Hand me that book.

Approximation of the control of

When did this happen ? သည်ဟာဘယ်သောခါဖြစ်သကဲ။ thee-ha bé-thau-hka hpyit tha-lay.

A long time ago.
ကြာလုပြီး
kyā hla byēē.

It will rain to-day. သည်ဂနေ့ခိုဃ်းရွာမည်• thee ga-nay mos yuā mee.

It will not rain much. အပုံကြီးမရွာဘူး။ a-pon-gyees ma yua boos.

Will it rain to-day? သည်ဂနေ့ မိုဃီးရျာမည်လာအ thee ga-nay mos yua mee las.

I don't think it will. မရွာဘူးထင်သည်။ ma yuā book hting thee.

Whose property is this. သည်ဟာဘယ်သူဥစ္စာလဲ၊ thee-ha bé-thoo ot-tsā lāy.

Is it yours, or his? မင်းဟာလားးသူဟာလား။ mings-hā lā:—thōō-hā lā:.

Whose field is this? သည်လယ်မြေဘယ်သူပိုင်ဘကဲ။ thee lé-myay bé-thoo peing tha-lay. How many men are there? လူဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသလဲး loo bé-hnit youk shee tha-lay.

What is your age ? မင်းအသက်ဘယ်လောက်ထဲ။ ming: a-thek bé-louk lay.

Whose horse is that ? ထိုမြင်းဘယ်သူဟာသင်္က hto myings bé-thoo-hā lay.

This is very good. သည်ဟာအလွှန်ကောင်းသည်။ thee-ha a-hlon koungs thee.

Bring pen and ink. မှင်တံနှင့်မှင်ရည်ယူခဲ့• hming-dan hning hming-yee yoo hgay.

That fruit is not good to eat. ထိုအသီးစားမှုမကောင်း။ hto a-thees tsas hbo ma-koungs.

What are you eating? cosmos occasions in mings ba tsas tha-lay.

Digitized by Google

Go not there again. တိုမျာနောက်တခါမသျားနှင့်• ho hmā nouk ta-hkā ma thwās hning.

Who lives there? တိုမှာဘယ်သူနေသလဲ။ ho hmā bé-thōō nay tha-lāy.

Waken me very early. ငါကိုတော့တောကြီးနှိုးလိုက်။ ngā go tsau-tzau gyees hnos leik.

Go straight forward. ရွှေကိုဘည့်တည့်သွား shay go tay-day thwas.

This will be better. သည်ဟာသာကောင်းမည်း thee-hā thā koungs mée.

Take away this watch. ဤနာရီခွက်ကိုယူသွားတော့. ee nā-yee hgwek go yōō thwās day.

Have you two boxes? မင်းမှာသစ်တာနှလုံးရှိအလား။ ming: hmā thit-tā hna-lon: shee ce lās.

I have one or two. တလုံးနှလုံးရှိပါသည်။ ta-lons hna-lons shee bā thee.

I have not even one. တလုံးမျှမရှိဘူး• ta-lons hmya ma shee boos:

Where did you get that? တိုဟာကိုဘယ်ဆိမှာရသည်တုံး။ ho-hā go bé-htzēe hmā ya thee dons.

I do not understand. နားမလည်ဘူး။ nās ma lay bōō!.

Do you know this man ? သည်လူကိုမင်းသိဏ်လား• thee loo go ming: thee ee las.

Who is the owner of this house? သည်အိမ်ကြဘယ်သူမိုင်သကဲ။ thee eim go bé-thōo peing tha-lay.

What wages do you get per month? တလကျင်အခဘယ်လောက်ရသလဲ။ ta-la hlying a-hka bé-louk ya tha-lay.

How can I say? ငါဘယ်နှယ်ပြောနှိုင်မည်ထဲ၊ ngā bé-hné pyau hneing mee lay.

There is a ferry boat at that place. ထိုအရပ်မှာကူတို့လေ့ရှိပါသည်။ hto a-yap hma ka-do hlay shee bā thee.

What is the cost of these things? သည်ဥစ္စာများအမြီးဘယ်လောက်ထဲ။ thee ot-tsa myas a-hpos bé-louk lay.

Give fire.

S:cu:014

mees pay: ba.

Can you ride? မြင်းစီးတတ်သလား myings tsees dat tha-las.

Go and see. သွားကြည့်စမ်း thwās kyee tzam.

I cannot give so much.
ဤမျှလောက်ငါမပေးနိုင်ဘူး။

ee hmya louk ngā ma pays hneing boos.

Original from

UNIVERSITY OF MICHIGAN 10*

When did he come? သူဘယ်သောအခါလာသတဲ။ thoo bé-thau-hkā la tha-lāy.

They are all gone away. သူတို့အားလုံးထွက်သွားပြီး thoo do as-lons htwek thwas byee.

I have not found the thief as yet. သူရိုးကိုင္ပါမက္မွေသေးဘူး။ thoo-hkos go ngā ma tway thays boos.

Do you hear what I say? ငါပြောသဟာကိုမင်းကြားသလား။ ngā pyau tha-hā go mings kyā: tha-lās.

Go before, I will follow. ရွှေကိုသွားငါလိုက်လာတော့မည်။ shay go thwa: ngā leik lā dau mee. nga tsā-op go hkoo yōō hgāy.

Do as you like. ဘလိုအတိုင်းပြု• a-lo a-teing: pyoo.

Put out the candle. ခြီးတိုင်ကြသတ်လိုက်။ mees-deing go that leik.

Digitized by Google

Be careful. သတိပြု။ tha-dee pyoo.

Get the carriage ready. ရထားပျင်လိုက်။ ya-htās pying leik.

It is no matter. အတွက်မရှိ။ a-twek ma shee.

I have no leisure. အားမရှိဘူး။ ās ma shee boos.

Bring my books now. ငစာအုပ်ကြရယူခဲ့။

Give them one rupee each. သူတ္ခ်ကြတချ**ာစ်**ပေး။ thoo do go ta-hgyat-tzee pays.

You must come quickly. မင်းအလျှင်လာ**ရမ**ည်။ mings a-lying lā ya me'e.

He will arrive to-day. သူသည်ဂန္ဓေရောက်မည်။ thoo thee ga-nay youk mee.

Say that again. ထိုဟာကိုပြောပြန်ပါ။ hto-hā go pyau byan bā.

Is the steamer arrived? ငြီးသင်တောရောက်ပြီလား။ mēes thing-bau youk byee las.

She has arrived, I think. ရောက်ကပြီး မှတ်သည်။ youk ga byee—hmat thee.

Are you able to do this? သည်ဟာကိုမင်းပြုနိုင်သလဲ။ thee-ha go ming: pyoo hneing tha-lay.

What is your wish? **မင်း**ဘာအလိုရှိသလဲ။ mings bā a-lo shee tha-lāy.

He said so in my presence. ငါရွှေဘွင်သူဤသို့ပြောသည်။ ngā shay dwing thoo ee-tho pyau thee. mings hmā ma-yās shee tha-lā.

Digitized by Google

I do not know anything. ငါတစုံတခုမျမသိဘူး။ ngā ta-tzon ta-hkoo hmya ma thee boos.

I do not know at all. ငါအလျင်းမသိ။ ngā a-hlyings ma thee.

What is his name? သူနာမည်ဘာလဲ။ thoo nā-mee bā lāy.

Where do you live? မင်းဘယ်ရှာမှာနေသထဲ။ mings bé yuā hmā nay tha lay.

What is your occupation? ဘာလူ**ပိစားသက်**။ ba lop tsa: tha-lay.

I am a cultivator. လဟ်လုပ်စားပါသည်။ lé lop tsās bā thee.

Have you a wife? မင်းမှာဖယားရှိသလား•

I do not remember. ငါမမတ်မဘူး။ ngā ma hmat mee boos.

I live by selling in the bazar. ဈေးမှာရောင်းစားပါသည်။ dzay: hmā young: tsā: bā thêc.

He is not very ill. သူသည်အပုံကြီးမနာဘူး။ thoo thee a-pon gyee: ma na boo:

He cannot come, being sick. မမာကြောင်းနှင့်မလာရှိုင်း ma mā gyoungs hning ma la hneing.

Does your head ache? **ခေါင်း**ကိုက်သလား။ hgoungs keik tha-las.

Give me a little bread. မှန်တစ်တ်တပေါက်ပေးပါ။ mon ta-tseit ta-bouk pays bā.

I wish to buy a horse. *မြ**ိ်း**တစ်းကိုငါ ဝယ်ချင်သည်။ myings ta tzēes go ngā wé hgying thee. tāu dāu kyā hma tek mee.

Digitized by Google

This is a very vicious horse, is he not? သည်မြင်းတယ်ဆိုးသည့်နော်။ thee myings té htsos thee nāū.

Where is the saddle and bridle? ကျန်းရှိုးဖက်ကြူးဘယ်မှာလဲ။ kons-hnēes dzek-kyos bé-hmā lāy.

I cannot find them. ငါမတ္ကေနြင်ဘူး။ ngā ma tway hneing boos.

Although I call, he will not come. ငါ ခေါ်သော်လည်းသူမလာဘူး။ ngā hkāu thāu-lees thoo ma lā boos.

Is the water rising? ရေတက်သလား။ yay tek tha-las.

Not yet. မဘက်သေးဘူး။ ma tek thay: boos.

It will rise in a short time. တော်တော်ကြာမှတက်မည်။

It has risen about an hour. တနာရိလောက်ရေတက်ကြ ta-nā-yēē louk yay tek ka byēē.

He says that the flood has made. ရေတက်ကပြသူပြောသည်။ yay tek ka byee thoo pyau thee.

Before the flood makes, come here. ရေမတက်ခင်သည်ကိုလာတော့ • yay ma tek hging thee go lā day.

Has the ebb made? പ്രോട്ടായാടം yay kya tha-lās.

It is near falling, I think. ကျလုပြထင်သည်။ kya loo byee hting thee.

At what time will the water fall? ဘပ္၁အချိန်လေးက်ရေကျမည်လား bé a-hkyein louk yay kya mée lās.

When it falls come and tell me. റ്റേത്യമാരിയാറ്റോറി yay kya-thau-hkā lā pyau bā.

Digitized by Google

The water has fallen.

eq \(\text{G} \) \(\text{G} \) \(\text{yay kya pyee: byee.} \)

Will you go when the tide falls? ရကျေမှသွားမည်လား• ရကျမှသွားမည်လား• yay kya hma thwās mee lās.

I shall go if the boat is ready. ထွေအသင့်ရှိလျှင်သွားတော့မည်း hlay a-thing shee hlying thwas day me'e.

Is the water deep or shallow? ရေနက်သလား။ တိမ်သလား။ yay nek tha-lās—teim tha-lās.

It is not very deep. အပုံကြီးမနက်ဖူး။ a-pon gyees ma nek hpoos.

Therefore I cannot tell. သော့ကြောင့်ငါမပြောန်နှင်။ thaų-gyoung ngā ma pyau hneing.

Can you swim? ရေကူးတတ်သလား။ yay koos dat tha-las.

I cannot swim well. ကောင်းကောင်းမကူးတတ်ဖူး။ koungs-goungs ma koos dat hpoos.

I can swim a little. တော်တော်ကူးနိုင်သည်။ tāū-dāū koo: hneing thee.

Throw it in the water. ရေထဲမျာပြစ်လိုက်။ yay hdāy hmā pyit leik.

Who fell into the water? ရေထဲသိုဘယ်သူကျသကဲ။ yay hdāy tho bé-thoo kya tha-lāy.

It is not proper to do so. ဤကဲ့သို့မပြသင့်ပါ• ee gay-the ma pyoo thing ba.

He is about five years old. သူအသက်ငါးနှစ်လောက်ရှိသည်။ thoo a-thek ngas hnit louk shee thee

I am older than him. ငါသည်သူထက်အသက်ကြီးသည်။ ngā thee thoo hdek a-thek kyee: thee ma yuā boos hting thee.

Digitized by Google

I want about five rupees. ဒကီားငါး**ချတ်လေ**ာက်အလိုရှိသည်။ din-gās ngās hgyat louk a-lo shee thee.

I do not wish to give it you. မင်းကိုငါမပေးချင်ဘူး။ minge go ngā ma paye hgying boos.

Has the sun risen? နေတွက်ပြီလာအ nay htwek byee las.

Wake me before sun rise. နေမထျွက်ခြငါကိုရှိုးလိုက်။ nay ma htwek hmēe ngā go hnos leik.

It will rain all day. တန္ဓေလိုးမြိတ်းရွာမည်။ ta-nay-lons mos yua mee.

Do you think it will rain? မြဲဃီးရွာမည်ထင်သလား။ mos yuā mee hting tha-las.

I do not think it will. မရှာဘူးထင်သည်။

At what time must you go there? | You have put it upside down. ဟိုမှာဘယ်အချိန်ကိုသွားရမည်လား။ [lā*, မင်းပြောင်းပြန်ထားပြီ။ ho hmā bé a-hkyein go thwās ya mee mings byoungs-byan htas byee.

Perhaps I shall go. သွားကောင်းသွားတော့မည်။ thwas goungs thwas day mee.

Is he still asleep? သူသည်အပြသေးသလား။ thoo thee eip thay: tha-las.

I must rise by break of day. မြိတ်းလင်းမှငါ ထရမည်။ mos lings hma ngā hta ya mee.

Let us get up. hta gya tzo

He does not wish to get up. သူမထချင်ဘူး။ thoo ma hta hgying boo:

After getting up from bed. အိပ်ရာကထပြီးမှ။ eip-yā ga hta pyēē: hma.

Digitized by Google

Do not say so. သည်လိုမပြောနှင့်။ thee-lo ma pyau hning.

When the sun sets, go. နေဝင်မျသွားကော့။ nay wing hma thwas day.

What are you reading? မင်းဘာဖတ်နေသလဲ။ mings bā hpat nay tha-lāy.

Read before me. ငါရွှေတွင်ဖတ်ပါ။ ngā shay dwing hpat bā.

I will sit down here. ငါသည်မှာထိုင်မည်။ ngā thee hma hteing mee.

Have you some fire? ဥိႏဂါဘလား။ mēes pā tha-lās

I have not, sir!

Sεωθημισητι

mees ma pa boos pei-yas.

I sent him yesterday. မန္ဓေကသူကိုလွှတ်လိုက်သည်။ ma-nay-ga thoo go hlut leik thee.

You must not say so. သည်လိုမဆိုရဘူး။ thee-lo ma htso ya boos.

It is not the Burman custom. ဘမာထုံးဝံမဟုတ်။ ba-mā htoňs-tzaň ma-hot.

You have done as I wished. රෙහා කරිව ශාත් කත් විදුලිම mings there ngā a-lo a-teings pyoo byēē.

I will do as you desire. မင်းအလိုအတိုင်းငါပြမည်။ mings a-lo a-teings ngā pyoo mee.

I will do it if I can. ငါပြန္နိုင်လျှင်ပြပါမည့်• ngā pyoo hneing hlying pyoo bā me'e.

Digitized by Google

I cannot perform this duty. သည်အမှုက်ပြမထမ်းနှင်း thee a-hmoo go ngā ma htams hneing.

He has a play every night. သူညတိုင်းပွဲခံသည်။ thoo nya deings poay hkan thee.

Make a copy of this document. သည်စာလက္ခံရေးကူလိုက်။ thee tsā lek-hkan yay: kōō leik.

Let them pay one half each. သူတို့တဝက်စီပေးကြစေး thoo do ta-wek-tzee pays gya tzay.

He must pay one half also. သူသည်လည်းဘဝက်ပေးရမည်း thoo thee lees ta-wek pays ya mee.

He must come here himself. သူကိုပင်္ဘတိုင်သည်မှာလာရမည်• thoo ko-deing thee hmā lā ya mee.

How many baskets of paddy are there? စပါးဘယ်နှစ်တင်းရှိသလဲ။ tsa-bās bé-hnit tings shee tha-lāy.

I will take them all. ငါအကုန်ယူမည်။ ngā a-kon yōō mee.

Who is the owner of this paddy? သည်စပါးရှင် ဘယ်သူလဲ။ thee tsa-bas shing bé-thoo lay.

I will ask him again. သူကိုငါမေးအိုးမည်။ thoo go ngā may: one mê.

How can he say? သူဘယ်နှယ်ပြောနိုင်မည်ထဲ။ thoo bé-hné pyau hneing mée lay.

I have searched and cannot find it. ၅၁လည်းမတ္လေဘူး။ shā lees ma tway boo:.

What he says is true. သူဆိုသည်အတိုင်းမှန်ပေ၏။ thoo htso thee a-teings hman bay ee.

I shall go to-day. ငါယနေသွားတော့မည်။ ngā ya-nay thwās day mee.

PARTDINKED by Google

You must give as you promised. ပေးမည်ဆိုတိုင်းပေးရမည်း pays mee htso deings pays ya mee.

I will go now, shall I? ယခုသွားတော့မည်နော်။ ya-hkoo thwā: day me'e nāu.

After going back. ပြန်သွားသည်နောက်မှုး pyan thwas thee nouk hma.

Can you write ? စာရေးတတ်သည့်လား။ tsā **ya**ys dat tha-lās.

I can a little. တဆိတ်တပေါက်တတ်သည်။ ta-htseit ta-bouk tat thee.

There is much talking, be quiet. စကားများသည်။တိတ်တိနေး tsa-gās myās thee—teit teit nay.

You must go once every three days. It is true. သုံးရက်တခါသွားရမည်။ thons-yek ta-hkā thwās ya mee.

I go there every day. ဟိုမျာနေ့တိုင်းသွားတတ်သည်။ ho hmā nay-deings thwās dat thee.

He does not know of my arrival. ငါရောက်ကြောင်းကိုသူမသိမ ngā youk gyoungs go thoo ma thee. Kau-tun yuā hmā nay bā thee.

I have not seen him all day long. သူကိုတန္ဓေလိုးမပြင်ဘူး။ thoo go ta-nay-lons ma mying boos.

Do not let it get wet. ရေမ**ပြစ္ခု**န္နဲ့။ yay ma tso tzay hning.

Where is the book? စာအုပ်ဘယ်မျာရှိသလဲ။ tsā-op bé-hmā shee tha-lay.

Do not speak fast. မြန်မြန်မပြေ၁နှင့်။ myan-myan ma pyau hning.

Digitized by Google

မှန်ပါဏ်။ hman bā ee.

Where do you live? မင်းဘယ်ဆီမှာနေသလဲ။ mings bé-htzee hmā nay tha-lay.

I live at Kau-toon village. ကောတ္မွန်ရွာမျာနေပါသည်။

What is your occupation? မင်းဘာလုပ်စားသတဲ့မ mings bā lop tsās tha-lāy.

Does it rain now? ယခုမိုဃ်းရှာသလား။ ya-hkoo mos yuā tha-lās.

If it rains, do not go yet. မြဲဃ်းရှာလျင်မသွားနှင့်ဦး။ mo: yuā hlying ma thwās hning oos.

Immediately on arriving. [ု] ရောက်လျင်ရောက်**ချင်း။** youk hlying youk hkyings.

I arrived three days ago. ငါရောက်သဟာသုံးရက်ရှိပြီ။ ngā youk tha-hā thons-yek shee byee.

It is long since I arrived. ငါရောက်သဟာကြာလာပြီး ngā youk tha-hā kyā hla byēē.

No one told me. ငါက်ဘယ်သူမျှမပြောဘူး။ ngā go bé-thōō hmya ma pyau bōōs.

I have twenty head of cattle. နွားအကောင်နှစ်ဆယ်ရှိပါသည်။ noās a-koung hna-htsé shee bā thee.

The price is high, I think. အမြိုးကြီးပါသည်။ ထင်သည်။ a-hpor kyees ba thee, hting thee.

He is a clever man. သူသည်လိမ္မာသောသူမြစ်သည်။ thoo thee leim-mā thau thoo hpyit thee.

He is a stupid man. သူသည်လူမိုက်ဖြစ်သည်။ thoo thee loo meik hpyit thee. He knows nothing. သူသည်ဘာလည်းမသိဘူး။ thoo thee ba lees ma thee boos.

Will you drink spirits ? အရက်သောက်မည်လား a-yek thouk mee las.

I will not drink.
မသောက်ပါဘူး။
ma thouk bā bōōs.

I do not wish to drink. မသောက်ချင်ဘူး။ ma thouk hgying boos.

If you drink, you will be drunk. သောက်လျှင်မူးမည်။ thouk hlying moos mee.

A priest is dead. ဘုန်းကြီးတပါးပြောင်သည်။ pont-gyees ta-bās pyoung thee.

A governor is dead. မင်းတပါးလွန်သည်။ mings ta-bās lun thee.

Digitized by Google

A man is dead လူတယောက်သေသည်။ leo ta-youk *th*ay thee.

A buffaloe is dead. ကျွဲတကောင်သေသည်။ kyuāy ta-goung thay thee.

The priest sleeps. ဘုန်းကြီးကြန်းသည်။ pon:-gyee: kyein: thee..

The governor sleeps.. မင်းစက်သည်။ ming: tsek thee.

The man sleeps. ထူအပြသည်။ loo eip thec.

A cow sleeps. နွား၏ပသည်။ noãs eip thee.

A priest eats. ဘုန်းကြီးဖုန်းပေးသည်။ pons-gyee: hpon: pays thee.

Digitized by Google

A governor cats. မင်းပွဲတော်တည်သည်။ ming: pway-dāū tee thee.

A man eats. လူစားသည်။ loo tsā: thee.

(He) gives to the priest. ဘုန်းကြီးကိုကပ်သည်။ pons-gyees go kap thee.

(He) gives to the governor.
မင်းကိုဆက်သည်။
ming: go htsek thee.

(He) gives to a man. ထူကိုပေးသည်။ loo go pays thee.

The priest walks. ဘုန်းကြီးကြသည်• pons-gyees kyua thee.

The governor walks. မင်းစက်တော်မြန်သည်။ mings tsek-dāū hpyan thee.

The man walks. လူသွားသည်။ loo thwas thee.

The horse goes. ပြင်းသွားသည်။ mying: thwas thee.

The elephant roars. ဆင်အော်သည်။ htsing āū thee.

The horse neighs. မြင်းဟိသည်။ myings hee thee.

The cow lows. နွားတွန်သည်။ noās tun the.

The buffaloe roars. ကွဲအော်သည်။ kyuāy āū thée.

The dog barks.
ခွေးဟောင်သည်။
hkuays houng thee.

PART III. Digitized by Google

The deer whines. ဆတ်တစ်သည်။ htsat tit thee.

The barking deer cries. ဂြိဟောက်သည်။ gyee houk thee.

The cock crows. ကြက်တွန်သည်း kyek tun thee.

The cat mews. ကြောင်မြည်သည်။ kyoung myee the.

The mouse squeaks. ကြွက်မြည်သည်။ kyuek myee thee.

A bird warbles. ငှက်မြည်တွန်သည်။ hngek myee tun thee.

Let us see the horse run. မြင်းမြေးသည်ကြကြည့်ကြ၍။ myings pyays thee go kyée gya tzo. Original from

UNIVERSITY OF MICHIGAN

11*

He tells a falsehood. သူမဟုတ်မမှန်ပြောသည်။ thoo ma-hot ma-hman pyau thee.

It is not right to act thus. ဤကဲ့သို့မပြသင့်ပါး ee-gay-tho ma pyoo thing ba.

The sun is up. နေထွက်ခဲ့ပြီး nay htwek gay byee.

Return here at sun-set. နေဝင်သောခါသည်ကိုပြန်တော့။ nay wing-thau-hkā thee go pyan day.

It is on this wise. သည်နှယ်ရှိသည်။ thee-hné shee thee.

He is contented. သူသည်အားရသည်။ thōo thee ās-ya thee.

Do so. သည်နယ်ပြတော့။ thee-hné pyoo day. Digitized by Google Do as I order you. ငါမှာသည်အတိုင်းပြုတော့။ ngā hmā thee a-teing: pyoo day.

Take care and do not fall. မထဲဆောင်သတ်ပြီး ma lay oung tha-dee pyoo.

How did he die ? သူဘယ်နှယ်သေသလဲ။ thoo bé-hné thay tha-lay.

Who is that man? ထိုလူဘယ်သူလဲ။ hto loo bé-thoo lay.

This is useless. သဟာအသုံးမဝင်ဘူး tha-hā a-thon: ma wing bōōs.

As much as possible. တတ်နိုင်သများတိုင်း၊ tat hneing tha-hmya a-teings.

It does not agree with our custom. ေါတ္မိုထုံစံနှင့်မည်သူး။ ဂါတို့ထုံစံနှင့်မည်သူး။ ngā do htons-tzan hning ma nyee boos.

I cannot say for certain. ငါအတပ်မပြောနိုင်ဘူး၊ ngā a-tap ma pyau hneing boos.

Tell me all that you know. မင်းသိသမျှကိုပြောပါ။ mings thee tha-hmya go pyau bā.

I have never been. ငါတခါမျှမရောက်ဗူးဘူး• ngā ta-hkā hmya ma youk hpoos boos.

One must go in a boat. လောင်း၌သွားရသည်။ hlay tsee: yuay thwa: ya thee.

The wind also blows most violently. လေလည်းပြင်းစွာတိုက်တတ်သည်။ lay lees pyings tzoā teik dat thee.

He talks nonsense. သူအလကားပြောသည်။ thoo a-la-gas pyau thee. I slept in my own house. ကိုယ်အိပ်ပေါ်တွင်အိပ်ပါသည်။ ko eim bāū dwing eip bā thee.

Let the case be dismissed. အမှုပလ**ိစ်စ**း a-hmoo ra lap tzay.

Let the defendant be released. တရားခံကိုချမ်ိဳးသာေပးစေး ta-rās-hkan go hkyams-thā pays tzay.

There is no road of escape. လွတ်စရာလမ်းမရှိ• lut-tza-yā lams ma shee.

This man is a trader. သည်လူကုန်သည်ဖြစ်ပါသည်။ thee loo kon-thee hpyit ba thee.

It is a ship (three masted ship.) သုံးပင်တိုင်သင်ဘောပြစ်သည်။ thon:-ping deing thing ban hpyit thee.

I (your servant) have only one.
ကျွန်တော်မှာတစီးသာရှိပါသည်။
kyun-daŭ hmā ta-tzēeး thā sheerishā ithee.

Digitized by

When I call, come immediately. ငါခေါ်သောအခါရက်မျှင်းလာခဲ့မှ ngā-hkāū-thau-a-hkā hkyek-hkyinge lā hgay.

When washed, put in the sun. တျော်ပြီးတျင်နေပူမျာလှန်လိုက် နော်ရီ pyees hlying nay poo hma hlan leik.

Where did you put the small spoon? မွန်းကလေးကြဘယ်ဆီမှာထားသလဲ။ dzun: ga-lay: go bé-htzēe hmā htā: tha-lāy.

I want a washerman. ခဝါသည်တယောက်ကိုငါခေါ် စေချင်သည်။ hka-wā-thee ta-youk go ngā hkāŭ tzay hgying theo.

Do you wish to speak with me? ငါက်ုတစုံတခုပြောချင်သလား။ ngā go ta-tzon ta-hkoo pyau hgying tha-lās.

They are both come. သူတို့နှယောက်စလုံးရောက်ကပြီး thoo do hna-youk tsa-long youk ga byee.

Digitized by Google

I wish to say one word. ငါစကားတခုန်းပြောချင်သည်။ ngā tsa-gās ta-hkuns pyau hgying thie.

If it should rain, we cannot go out. မိုဃီးရျာလျှင်ငါတို့ပြင်မျာမသျားရှိုင်း mos yuā ying ngā do pying hmā ma thwās lineing.

Can you speak English? အင်ဂလိပ်စကားကိုမင်းပြောတတ်သလား။ ing-ga-leit tsa-gās go mings pyau dat tha-lās.

How far is the village from hence? ရှာသည်ဤအရပ်မှဘယ်လောက်ဝေးသလဲ။ yuā thee ee a-yap hma bé-louk ways tha-lāy.

Send for the thoo-gyees of that village. ထိုရှာသူကြီးကိုခေါ်ယူခဲ့။ ထိုရှာသူကြီးကိုခေါ်ယူခဲ့။ hto yuā thōo-gyees go hkāū yōō hgāy.

Can one cross the creek without a boat? လေမရှိဘဲနှင့်ချောင်းကိုကူးရှိုင်မည်လား။ hlay ma shee bay hning hkyoungs go kocs hacing me'e las.

I never saw him before. ငါသူကိုအချင်တခါမှုမပြင်ဖူးပါ။ ngā thōō go a-ying ta-hkā hmya ma mying hpōōs bā.

Digitized by Google

When did you know of this? သည်ဟာကြဘယ်သောခါသီရသလဲ။ thee ha go bé-thau-hka thee ya tha-lay.

I never knew him, nor have I seen him. သူကိုသိလည်းမသိမြင်လည်းမမြင်• thoo go thee lees ma thee, mying lees ma mying.

I have none to give. ကျွန်ုပ်မျာပေးစရာမရှိဘူး• kyun-nop hmā pays-tsa-yā ma shee bōōs.

I do not wish to buy so much. ဤမျှလောက်ပါမဝယ်ချင်ဘူး။ ēē hmya louk ngā ma wé hgying bōōs.

Do you think this a good horse? သည်ပြင်းမြင်းကောင်းထင်သလား• thee myings myings goungs hting tha-las.

Where is the groom? ပြင်းထိန်းသူဘယ်ဆီမှာရှိသလဲ။ mying: htein:-thōō bé-htzēē hmā shee tha-lāy.

He is gone without leave. အခွင့်မပေးဘဲက်ကြွက်သွားသည်။ a-hkwing ma pays bāy go htwek thwās thee.

Digitized by Google

The water will rise about 4 o'clock. လေးနာင်္ခြုံခဲ့လောက်ရေတက်မည်း lays nā-yēē a-hkyein louk yay tek me'e.

When the water rises, the ship can come. ရေဘက်သောခါသင်္ဘော်ခရောက်နှိုင်မည်း yay tek-thau-hkā thing-bau youk hneing mee.

I have never been here before. သည်အရပ်မျှာငါအရင်တခါမှုမရောက်စပူး။ thee a-yap hmā ngā a-ying ta-hkā hmya ma youk tza-h pōōs,

There is no one in the house. အမြေပါမျာဘယ်သူမျှမရှိဘူး။ eim bāū hmā bé-thōō-hmya ma shee bōōs.

How many men live in this village? သည်ရှာမှာလူဘယ်နှစ်ယေးကိနေသင်း thee yuā hmā loo bé-hnit-youk nay tha-lāy.

What a large horse that is. ထိုမြင်းသည်ဘယ်မျှလောက်ကြီးသည်။ hto myings thee bé-hmya-louk kyees thee.

Now say what you wish. ယခုပြောချင်သမျှကိုပြောပါ။ ya-hkoo pyau hgying tha-hmya go pyau bā.

Digitized by Google

Why do you wish to take away this. သည်ဟာကြဘာပြလူယူသွားချင်သလဲ။ thee-ha go ba-pyoo-lo yōō thwa: hgying tha-lay.

When did you come to Rangoon? ရန်ကုန်မြို့သို့မင်းဘယ်သောခါရောက်သင်း Yan-gon myo tho ming: bé-thau-hkā youk tha-lāy.

In what ship did you come ? ဘယ်သင်္ဘောဘုင်စီးရွိလာသလဲ။ bé thing-bau dwing tsees yuay lā tha-lāy.

I came in the steamer. ဒီးသင်္ဘောဘုင်စီး၍လာပါသည်။ mee:-thing-bau dwing tsee: yuay lā bā thee.

Who told you of this matter? သည်အကြောင်းကြဘယ်သူပြောသင်း thee a-kyoung: go bé-thōō pyau tha-lāy.

I knew it myself from seeing it. ငါကိုယ်တိုင်ပြင်၍သိရပါသည်။ ngā ko-deing mying yuay thee ya bā thee.

I heard others say so. သူတထူးကို၍ကဲ့သို့ပြောသံကြားပါသည်။ thoo-ta-htoos-do ēē-gāy-tho pyau-than kyās bā thec. How many cattle do you want to sell? န္ဟားဘယ်နှစ်ကောင်ရောင်းချင်သလဲ။ noās bé-hnit-koung youngs hgying tha-lay.

How much do you want per head? တကောင်စီ ဠဘယ်လောက်လိုသလဲ။ ta-goung-tzee nguay bé-louk lo tha-lay.

I will take twenty five rupees per head. တကောင်လျင်ငွေနှစ်ဆယ်ငါးချတ်ယူမည်။ ta-goung hlying nguay hna-htsé ngās hgyat yōō mee.

I have not that much money. ထိုမျှလောက်ငွေငါမျာမရှိဘူး။ hto-hmya-louk nguay ngā-hmā ma shee boo.

To whom did you entrust the money? င္မေဘယ်သူလက်တွင်ပေးအပ်သထဲ။ nguay bé-thoo lek dwing pays ap tha-lay.

This is a very difficult matter. သည့်အမှုသည့်အတွန်တရာခက်သည့်။ thee a-hmoo thee a-hlon da-ra hkek thee.

He can neither read nor write. သူသည်စာဖတ်လည်းမဘတ်။ စာရေးလည်းမဘတ်။ thoo thee tsā hpat lees ma tat—tsā yays lees ma tat. (I) have neither seen it, nor do (I) know. သိလည်းမသိမြင်လည်းမမြင်း thee lees ma thee, mying lees ma mying.

I told him once or twice. သူကိုငါတခါနှခါပြောပြီ• thoo go ngā ta-hkā hna-hkā pyau byēē.

The sun rises in the East. အရှေမျက်နှာမှနေထွက်တတ်သည်။ a-shay myek-hnā hma nay htwek dat thee.

I must go if you do. မင်းသွားလျှင်ငါလည်းသွားရမည်း ming: thwās hlying ngā lees thwās ya mee.

Must he go, if we do. ငါတို့သွားလျှင် သူလည်းသွားရမည်လား။ ngā do thwā: hlying thōō lees thwā: ya mee lās.

I do not know how he died. သူမည်သည်နယ်သေသည်ကိုငါမသီး thoo mee-thee-hné thay thee go ngā ma thee.

I cannot say who he is.

ပည်သူဖြစ်ကြောင်းကိုငါမဆိုနိုင်။
mee-thoo hpyit gyoungs go ngā ma htso hneing.

Digitized by Google

UNIVER

I never saw him before. သူကိုအရင်တခါမျှမမြင်ဘူး။ thoo go a-ying ta-hkā-hmya ma mying boo:

I know him not, nor have I met him. သူကိုဆီလည်းမသိ•်တွေလည်းမတွေ။ thoo go thee lees ma thee, tway lees ma tway.

Call four and twenty carpenters. လက်**ဘားနှဆယ်လေးယေ**ာက်ကြခေါ်ယူခဲ့။ lek-tha-mās hna-htsé lays-youk go hkāū yōō hgay

What wages does he want per month? တလကျင်အခဘယ်လေးဘက်လိုချင်သလဲ• ta-la hlying a-hka bé-louk lo hgying tha-lay.

He wants only five rupees and an half. ငါးချတ်ခွဲသာလိုချင်ပါသည်။ ngā:-hgyat- hgoāy thā lo hgying bā thê.

What did he beat you with? သူသည်မင်းကြဘာနှင့်ရိုက်သလဲ• thoo thee ming: go bā hning yeik tha-lāy.

He struck me with his fist, sir.
သူလက်သီးနှင့်ရိုက်ပါသည်ဘုရား၊
thoo lek-thees hning yeik ba thee pei-yas.

Digitized by GOOGIC

Where did you buy your horse? မင်းမြင်းကိုဘယ်ဆီမျာဝယ်သကဲ။ mings myings go bé-htzēe hmā wé tha-lāy.

How much did you pay for it ? မြင်းမြီး ဥေဘယ်မျှလောက်ပေးသလဲ။ myings hpos-nguay bé-hmya-louk pays tha-lay.

How many horses have arrived from the Shan country? ရှမ်ပြည်ကမြင်းဘယ်နှစ်ကောင်ရောက်သကဲ။ Sham pyee ga myings bé-hnit-koung youk tha-lay.

Is there any horse worth three hundred rupees? သုံးရာတန်သောမြင်းတစုံတကောင်ရှိအလား။ thon-yā tan thau myings ta-tzon ta-goung shee ee lās.

The best horse is worth about five hundred rupees? မြင်းအကောင်းဆုံးငါးရာလောက်တန်သည်။ myings a-koungs-htzons ngās-yā louk tan thee.

To whom does that ship belong? ထိုသင်ဘောက်ဘယ်သူပြင်သလဲ။ hto thing-bau go bé-thōō peing tha-lay.

It is a barque, (two and a half masted ship.) နှပင်တိုင်ခွဲသင်ဘောဖြစ်သည်။ hna-ping deing hgoay thing-bau hpyit thee.

Digitized by Google

It is a brig, (two masted ship.) နှပင်တိုင်သင်ဘောဖြစ်ပါသည်။ hna-ping deing thing-bau hpyit bā thee.

How long is it since you arrived? မင်းရောက်သဟာသယ်လောက်ကြာပြီလဲ။ ming: youk tha-hā bé-louk kya byēē lāy.

In how many days can you finish this work? သည်အလုပ်ကိုဘယ်နှစ်ရက်တွင်ပြီးအောင်လုပ်နိုင်သလဲး။ thee a-lop go bé-hnit-yek dwing pyees-oung lop hneing tha-lay.

He does not obey what I say. ငါပြောသဟာကြသူနားမထောင်ဘူး။ ngā nyau tha-hā go thōō nas-ma-htoung bōōs.

I will enquire and let you know. ငါပေးစစ်ရှိပင်းကိုကြားပြောလိုက်မည်။ ngā mays tsit yuay mings go kyās pyau leik mee.

Hire a carriage again to-day. သည်ကနေလည်းရထားတစင်းကိုဌားလိုက်ပါး thee ga-nay lees ya-hta: ta-tzings go hngās leik bā.

The poor people speak thus. ဆင်းရဲသားတို့၍ကဲ့သို့ပြောသည်။ htsing:-yāy thās do ēē-gāy-tho pyau thêe. PART III. Digitized by GOOGLE I heard another say so. သူဘထူးဤကဲသိုပြောသံကြားသည်။ thoo-ta-htoos ee-gay-tho pyau-than kyas thee.

He sleeps well all night. တညည္ခ်ဳိလိုးသူကောင်းကောင်းအပြဲတတ်သည်။ ta-nyeen-lons thoo koungs-goungs eip dat thee.

I cannot do that much. ထိုမျှလေသက်ငါမပြန်င်ဘူး။ hto-hmya-louk ngā ma pyoo hneing boos.

You must do as he tells you. သူပြောသည်အတိုင်းမင်းပြုရမည်• thoo pyau thee a-teings mings pyoo ya mee.

I have seen him once before. သူကိုအရင်တခါမြင်ဘူးပြီး thoo go a-ying ta-hkā mying boos byee.

I arrived at Tarop-hla and stept there. တရုပ်လျှရာမှာရောက်ပြီးမှအပြသည်။ Ta-rop-hla yuā hmā youk pyēes hma eip thée.

The boat being very small upset. ထော့အလွန်ငယ်သည်ဖြစ်သော့ခကြာင့်မှောက်သည်။ May a-hlon ngé thee hpyit thau gyoung hmouk thee.

.. Digitized by Google

He is a taker of bribes. သူသည်တရီးလက်ဆောင်စားတတ်သည်။ thoo thee ta-tzos lek-htsoung tsas dat thee.

He has paid all his debts. သုကျေးခြဲရှိသမျှကိုအကုန်ပေးဆပ်ပြီး thoo kyuays-myee shee-tha-hmya go a-kon pays htsap byee.

What will you take per hundred baskets. အဘင်းတရာလျှင်ဘယ်လောက်ယူမည်ထဲ• a-ting: ta-yā-hlying bé-louk yōō mee lāy.

I heard this from my brother. သည်အကြောင်းကိုငါအစ်ကိုပြော၍ကြားပါသည်• thee a-kyoungs go ngā it-ko pyau yuay kyās bā thec.

Is his house larger than this? သူအိမ်ကသည်အိမ်ထက်ကြီးသလား။ thōō eim ga thee eim hdek kyēēs tha-lās.

I will tell him when I meet him. သူကိုတွေသောခါငါပြောပါမည်။ thōō go tway-thau-hkā ngā pyau bā mee.

According to Burman and Taleing custom. ဘမာဘလိုင်းတို့ထုံးစံရှိရာ။ ဘမာဘလိုင်းတို့ထုံးစံရှိရာ။ ba-mā ta-leings do htons-tzan shee-yā.

Digitized by Google If both men shall agree. လူနှစ်ယောက်စလုံးတို့သည်သဘောတူကြလျှင်။ loo hnit-youk-tza-lons do thee tha-bau too gya hlying.

How long is it since the ox was lost? နွားပြောက်သဟာဘယ်လောက်ကြာပြလဲ• noās pyouk tha-hā bé louk-kyā byēē lāy.

Have you ever been to Tavoy? ဓါဝယ်မြဲသို့မင်းရောက်ဖူးပြီလား။ Dā-wé myo tho mings youk hpoos byee lās.

Must one go by land or water? ကုန်းကြောင်းသွားရသလား၊ရေကြောင်းသွားရသလား၊ konံး-gyoung: thwai ya tha-lai—yay gyoung: thwai ya tha-lai.

In the rainy season the waves are great. မြို့သကာလများလျှင်းကြီးပါသည်။ mos kā-la hmā hleings kyēēs bā thêe.

Where did you sleep last night? မန္မေညမင်းဘယ်ဆီမှာအပြသလဲ။ ma-nay nya ming: bé-htzēe hmā eip-tha-lāy.

Who found the stolen property? ရီးသည်ဥစ္စာက်ဘယ်သူတွေသကဲ။ hko: thee ot-tsā go bé-thoo tway tha-lāy.

Digitized by Google

I cannot say who found it. မည်သူတွေကြောင်းကိုငါမဆိုရှိုင်ဘူး။ mee-thoo tway gyoungs go ngā ma htso hneing boos.

No one told me of this matter. သည်အကြောင်းကြဘယ်သူမျှမပြောဘူး။ thee a-kyoung: go bé-thōō-hmya ma pyau bōōs.

Who is plaintiff in this case? သည်အမှုမှာတရားလိုဘယ်သူလဲ။ thee a-hmoo hmā ta-rās-lo bé-thōō lāy.

A. man named Moung Ban is plaintiff. မောင်ပန်ဆိုသူတရားလိုဖြစ်ပါသည်။ Moung Ban htso-thōō ta-rās-lo hpyit bā thee.

The defendant must pay a fine of ten rupees. တရားခံခါဏ်ငွေတဆယ်ပေးရမည်။ ta-rāː-hkan dān-nguay ta-htsé pay: ya mee.

If he does not pay, he must go to jail. မေပေနဘဲနေလျှင်ထောင်ချရမည်• ma-pays-bay nay hlying htoung hkya ya me'e.

Let plaintiff pay the cost of the suit.
တရားလိုကအမှုစရိတ်ရှိသမျှကိုပေးစေ။
ta-rās-lo ga a-hmoo tza-reit shee tha-hmya go pays tzay inginal from UNIVERSITY OF MICHIGAN

The petition writer's name is not inserted. လျောက်လွှာရေးသူနာမည်မပါဘူး။ shouk-hloā yays-thōō nā-mee ma pā bōōs.

Of what crime do you accuse him? သူအပေါ်မှာဘယ်အပြစ်ကြောင့် 8ပိစ္စဲးသလဲ။ thoo a-pāū hmā bé a-pyit gyoung tsup-tswāy: tha-lāy.

I accuse him of stealing my fowls. ငကြက်မြီးကြောင်းနှင့်ရုပ်စွဲးပါသည်း nga kyek hko:-gyoung: hning tsup-tsway: ba thee.

Did you hear this before? သည်အကြောင်းကိုမင်းအရင်ကကြား၏လား* thee a-kyoung go ming a-ying ga kyā: ee lā:.

If you come here again, I will beat you. နောက်တခါသည်မှာလာလျှင်ငါရိုက်မည်။ nouk ta-hkā thee-hmā lā hlying ngà yeik mee.

We cannot bear with his oppression. သူအရှိပါအစက်ကိုငါတို့မခံနိုင်ပါ။ thoo a-hneip a-tsek go ngā do ma hkan hneing bā

FINIS.

CONTENTS OF PART III.

		Pages.				
I.	Natural Objects,	•	•	2	to	4
II.	Natural Phenomena,	•	•	5	"	6
III.	Artificial Objects,	•	•	7	46	9
IV.	Metals, Minerals, and Mineral P	2	K	10		
V.	Botany,	•	•	11	44	15
VI.	Zeology,	•	•	15	44	20
VII.	Eatables and Drinkables,	•		20	.66	21
VIII.	Tools, Utensils, and Mechanical	Ins	truments,	22	"	24
IX.	The Human Body,	•	•	24	6.4	27
\mathbf{X}_{\bullet}	Hurts and Diseases,	-	••	27	.8 ¢	2 8
XI.	Materia Medica,	.•	•	29	"	30
XII.	Trades and Vocations,	.•	••	30	**	32
XIII.	A House, its Furniture and Part	ts,	•	32	46	35
XIV.	Of a ship or boat,	.•	••	3 5	16	36
XV.	Mankind,	•	•		37	
XVI.	Kindred Rand elationship,	•	•	38	4	39
XVII.	Philosophical and Musical Instru		40			
XVIII.	Signs of the Zediac, Cardinals P		44			
	Digitized by Google Days of the	he `	Week, Original from		41	

CONTENTS.

XIX.	Divisions of Time,	•	•		42	
XX.	Society and Government,	•	•	4 3	to	44
XXI.	Apparel,	•	•	44	"	4 5
XXII.	Names of Nations,	•	•	45	C †	46
XXIII.	Botanical Terms,	•	•	46	"	47
XXIV.	Law Terms,	•	•	47	"	50
XXV.	Military Terms,	•	•	50	46	5 3
XXVI.	Miscellaneous Nouns,	•	•	54	"	6 3
XXVII.	Pronouns,	•	•	64	¢¢	66
XXVIII.	Adjectives,	•	•	67	"	70
XXIX.	Verbs,	•	-	70	6 (85
XXX.	Adverbs,	•	•	85	"	89
XXXI.	Postpositions,	•	•	89	"	91
XXXII.	Conjunctions,	•	•	91	61	92
XXXIII.	Numerals and Notation,	•	•	93	"	95
XXXIV.	Time,	•	• .	96	"	97
XXXV.	Weights and Measures,	•	•	98	"	99
XXXVI.	Short Colloquial Sentences,	•	•	99	"	142

Digitized by Google